ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΕΤΟΣ ΛΔ΄. — 1959 — ΤΕΥΧΟΣ Γ΄.
ΙΟΥΛΙΟΥ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959.

(Συνέχεια).

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΘΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕ κανεὶς νὰ στείλῃ ὁ Χριστὸς λεγεῶνας ἀγγέλων εἰς τὸν κόσμον νὰ κηρύξουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸν σταυρικὸν θάνατόν Του καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του. Πλὴν τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργον ἐνεπιστεύθη εἰς ὀλίγους ἁλιεῖς, ἁπλοῦς καὶ εἰλικρινεῖς ἀνθρώπους. Καὶ πρὶν αὐτοὶ πεθάνουν, δὲν ἔμεινε τόπος, δὲν ἔμεινε φυλὴ ποὺ νὰ μὴν εἶχε ἀκούσῃ διὰ τὴν λυτρωτικὴν ἀγάπην τοῦ Σωτῆρος. Εἶναι τὸ πειὸ μεγάλο θαῦμα ποὺ ἔγινε εἰς τὸν κόσμον. Τὴν δὲ ἐξήγησίν του τὴν εὑρίσκομεν εἰς τὸ ὅτι ἀπεστάλη εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς μαθητάς Του ἀπὸ τὸν Χριστὸν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Εἶναι μεγάλη ἑορτὴ ἡ Πεντηκοστή. Εἶναι ἡ ἵδρυσις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ μεγάλη ἡμέρα της. Καὶ Ἕλληνες καὶ Ἰουδαῖοι, καὶ δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι οἱ πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, καὶ ἐν ἑνὶ Πνεύματι. Εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. (Α΄ πρὸς Κορινθ. ιβ΄, 13).

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐδημιούργησε τὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸ τὴν ζωοποιεῖ, αὐτὸ τὴν ἁγιάζει, αὐτὸ μᾶς κάμνει ζωντανὰ μέλη της. Αὐτὸ δημιουργεῖ ἑνότητα, τὰ ἀσθενῆ θεραπεύει καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ. Ἡ μεγάλη ἀλήθεια τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀγάπη Του καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Εἴμεθα μία Πόλις, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ τεῖχος ποὺ μᾶς περιχαρακώνει. Εἴμεθα ἡ Νέα Ἱερουσαλὴμ μὲ πλατὺ τεῖχος, τὸ ὁποῖον μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου. Χωρίζει τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν κόσμον μ' ἕνα ἱερὸν φραγμόν. Μᾶς χωρίζει, διὰ νὰ μὴ σπαταλώμεθα ἀπὸ ἐλαφρότητες, διὰ νὰ μὴ συγχωνευώμε-

θα μὲ τὴν ἁμαρτίαν. Διὰ νὰ μὴ ἑνωθοῦν υἱοὶ τοῦ Θεοῦ μὲ τὶς θυγατέρες τοῦ κόσμου, καὶ ξεσπάσῃ ἕνας νέος κατακλυσμὸς ὀργῆς. Ἡ φιλία τοῦ κόσμου αὐτοῦ εἶναι ἔχθρα πρὸς τὸν Θεόν. Πλατὺ τεῖχος εἶναι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὡσὰν τὶς πλατειὲς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου. Κι' ὅποιος περιπατεῖ εἰς τὰ πλατειὰ διατάγματα τοῦ Θεοῦ· περιπατεῖ εἰς τὰ ὄμορφα τείχη τῆς πόλεως· καὶ γίνεται πολίτης τῆς Μητροπόλεως τοῦ σύμπαντος.

Πολλὲς φορὲς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μᾶς ἀφήνει νὰ κοσκινισθῶμεν, ὡσὰν τὸ σιτάρι. Παρεχωρήθη ἡ ἄδεια εἰς τὸν Σατανᾶν νὰ κοσκινίσῃ τὸν Πέτρον, διὰ νὰ ταπεινωθῇ ἡ ὑπερηφάνειά του· νὰ κοσκινίσῃ τὴν αὐτοπεποίθησίν του. Ὅπου δὲν ὑπάρχει Πνεῦμα Ἅγιον, ἡ ἀλήθεια γίνεται πλάνη· καὶ ὁ ζῆλος φανατισμὸς καὶ ἡ εὐημερία μαρασμός. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἀφήνει καὶ τὴν Ἐκκλησίαν πολλὲς φορὲς νὰ κοσκινισθῇ. Ἀλλὰ εἰς τὶς κρίσιμες στιγμές· διὰ νὰ τὴν σώσῃ, εὑρίσκει τὰ κατάλληλα πρόσωπα. Μέσα ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν της καταρτίζει τὴν δύναμίν της. Ἑτοιμάζει τὸν θαρραλέον ἀναμορφωτήν της εἰς τὴν ἀφάνειαν, αὐτὸν ποὺ συγκλονίζει τὰ ἔθνη. Τὸν βγάζει ἀπὸ τὰ πυκνὰ σκοτάδια τῶν φτωχῶν συνοικισμῶν μας· ὡσὰν ἕνα νέον Χρυσόστομον, ἕνα νέον Αὐγουστῖνον. Ἑτοιμάζει πολλοὺς νὰ ξεπεταχθοῦν εἰς τὴν μάχην· ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα. Ὅταν δὲ ἡ μάχη εἶναι τοῦ Κυρίου, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· θὰ τὴν κερδίσῃ.

Τὶς καρδιὲς τὶς ἀνθρώπινες τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὶς κάμνει καινούργιες. Χωρὶς αὐτό, περιπατοῦμεν εἰς τὸ σκοτάδι· καὶ αἱ σκέψεις μας χάνουν τὴν φεγγοβολήν των, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν ἐσωτερικόν μας κόσμον· ἐκφυλίζονται εἰς δραστηριότητα ἐξωτερικήν. Ἡ πνοή του ὅμως ἡ ἁγία μᾶς γυρίζει ὀπίσω εἰς τὸ ἐσωτερικόν μας βάθος· εἰς τὴν πνευματικὴν δίψαν καὶ εἰς τὴν αἰωνιότητα. Μᾶς ἀνοίγει τὰ μάτια, διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ θαυμάσια τοῦ νόμου Του. Λέγουν ὅτι οἱ μοναχοὶ τοῦ Chartreux, ὅταν πρωτοέχτισαν τὸ μοναστῆρί των, ἔκαμαν ὅλα τὰ παράθυρα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μικρὴν αὐλήν, ἀλλὰ δὲν εἶχαν παράθυρο νὰ βλέπῃ πρὸς τὰ πανύψηλα καὶ χιονισμένα βουνὰ τριγύρω τους. Δὲν πρέπει νὰ κυττάζωμεν πάντα τὰ μικρὰ καὶ στενὰ πράγματα· διότι τὸ βλέμμα μας εἶναι καμωμένο νὰ περιλάβῃ καὶ τὸ ἀόρατο ἀκόμη καὶ τὸ αἰώνιο.

Δὲν πρέπει νὰ κλειώμεθα μονάχα εἰς τὸν ἑαυτόν μας· ἀλλὰ νὰ ρίπτωμεν τὸ βλέμμα μας μακράν. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μᾶς καλεῖ νὰ ἐξέλθωμεν εἰς τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος μᾶς περιμένει. Ζητοῦν βοήθειαν ἀπὸ ἡμᾶς. Μιὰ φωνὴ βγαίνει διὰ τὸν καθένα μας ἀπὸ κάπου· καὶ μᾶς καλεῖ. Πρέπει νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι, ἀνυπόμονοι, νὰ ἀνταποκριθῶμεν· ἀφοῦ καὶ κατώτερα πλάσματα εἶναι ἀνυπόμονα νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὴν φωνὴν ἡ ὁποία ἔρχεται εἰς αὐτά. Τὸ μικρὸ τῆς αἶγας· ποὺ γεννήθηκε τὴν Ἄνοιξιν, εἶναι

ἀνυπόμονο νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν φωνὴν τῆς φύσεως· νὰ τρέξῃ εἰς αὐτήν· μὲ σκιρτήματα. Καὶ τὸ καινούργιο αὐτοκίνητο ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιόν του εἶναι ἀνυπόμονο νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ δρόμου. Ἡμᾶς μᾶς καλεῖ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους, μᾶς καλεῖ μὲ τὸ Ἅγιόν Του Πνεῦμα, μᾶς καλεῖ νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μας, νὰ γίνωμεν κήρυκες Χριστοῦ· νὰ καταθέσωμεν τὴν μαρτυρίαν μας δι' Αὐτόν.

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μᾶς συμφιλιώνει μὲ τοὺς ἄλλους· ἀπομακρύνει τὰς παρανοήσεις, τὰς παρεξηγήσεις. Καὶ τὰς Ἐκκλησίας βοηθεῖ νὰ κατανοήσουν ἡ μία τὴν ἄλλην. Καὶ τοὺς λαοὺς καὶ τὰ ἔθνη ὁδηγεῖ εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συνεργασίαν. καινούργια νὰ κτίσῃ κτίσιν ζητᾷ· καινούργια νὰ τὰ κάμῃ ὅλα.

Ἀπὸ τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Πάσχα συνεχίζεται ἐντατικὰ ἡ ἑορταστικὴ διάθεσις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπαυξάνεται ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως Κυρίου, ἕως ὅτου σφραγισθῇ μὲ τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐπαγγελίας· τὴν δαψιλῆ ἐπὶ πάντας χύσιν τοῦ Θείου Πνεύματος, τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Παρακλήτου. Δοξάζοντες· ἂς ὑμνήσωμεν τὰ Μυστήρια τῶν θαυμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ἂς ζητήσωμεν νὰ ποτίσῃ τὴν διψῶσάν μας ψυχὴν εὐσεβείας νάματα· διότι ὁ Χριστός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· ἐβόησεν: «Ὁ διψῶν ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω»· ὅπως ἀκούεται ἀπὸ τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ μείνωμεν ἐν Χριστῷ, διὰ νὰ μείνῃ καὶ ἐκεῖνος ἐν ἡμῖν, νὰ μείνωμεν εἰς Αὐτόν· ὅπως τὸ κλῆμα μένει εἰς τὴν ἄμπελον. Ἐὰν τὸ κλῆμα δὲν μείνῃ εἰς τὴν ἄμπελον· ξηραίνεται· καὶ κόπτεται, καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλεται. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξηγόρασε μὲ τὸ αἷμά Του, αὐτὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς αἰωνίας ζωῆς, καὶ ἡμεῖς ἀπ' αὐτὴν θὰ πίωμεν καὶ θὰ ξεδιψάσωμεν.

† Ὁ Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΗ,
Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΥ

Ἡ Θεοδότη ἐγεννήθη ἐν τῇ πόλει μας ταύτῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ 10ου αἰῶνος ἐκ γονέων ἁπλῶν καὶ εὐσεβῶν. Κατὰ τὴν μικράν της ἤδη ἡλικίαν διεκρίνετο διὰ τὸ κάλλος της «ὥσπερ ἔνια τῶν ἀνθέων εὐθὺς τῆς γῆς ἀνατέλλοντα βαφὴν ὅλην τοῦ κάλλους δείκνυσι.. Οὕτω δὴ μοὶ καὶ τῇ μητρὶ λέγουσι περικεχύσθαι τὸ κάλλος ἐν συμμετρίᾳ μελῶν, ἐν ἄνθη τριχῶν ἐν στίλψει χρωτός». Τὸ δὲ ἦθος αὐτῆς ἦτο ἐφάμιλλον πρὸς τὸ κάλλος της, εἰς βαθμὸν «ὥστε μηδὲ ἐξεῖναι τοὺς πολλοὺς διαγινώσκειν πρότερον ἡ τῆς ἡλικίας ὥρα τῶν τῆς ψυχῆς προτρέχει χαρίτων, ἢ αὗται τῆς σωματικῆς προανατέλλουσι χάριτος». Ἡ μικρὰ Θεοδότη ἔλαβεν ἀνατροφὴν ἐξαιρετικὴν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ. Τὴν ἐδίδαξαν τὰς οἰκιακὰς ἀσχολίας, τὴν ἔμαθαν νὰ ράπτῃ καὶ νὰ κεντᾷ, καὶ ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπετρέπετο τὰ κοράσια νὰ συχνάζουν εἰς τὰ Σχολεῖα τῇ ἐδίδαξαν οἱ γονεῖς αὐτῆς καὶ ἐλάχιστα γράμματα, τὰ ὁποῖα ὅμως αὕτη διὰ τῆς ἐπιμελείᾳ της προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἀναπτύξῃ. Ταυτοχρόνως διεκρίνετο διὰ τὴν σπανίαν εὐσέβειάν της. Τακτικωτάτη εἰς τὰ θρησκευτικά της καθήκοντα ἦτο παντελῶς ἀδιάφορος εἰς τὸ ζήτημα τοῦ γάμου, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπέφευγεν ἀσφαλῶς ἐὰν ὁ πατήρ της μετὰ τὰς ἀνωφελεῖς σχετικὰς συμβουλάς του δὲν τῇ ἐδήλου ὅτι θὰ ἔχῃ τὴν κατάραν του ἐὰν δὲν ἐκλέξῃ σύζυγον. Καὶ τότε μόνον ὑπεχώρησε καὶ ὡς σύζυγον ἐξέλεξε τὸν πατέρα τοῦ Ψελλοῦ. Οὗτος — ὁ σύζυγός της δηλαδὴ — «τῷ μὲν ἄνωθεν γένει εἰς ὑπάτους ἀνῆκτο καὶ πατρικίους· τὰ δὲ κατ' ἐκεῖνον πράγματα οὐχ οὕτω δεξιῶς εἶχεν». Παρὰ τὴν ὑψηλὴν καταγωγήν του οὗτος δὲν ἐδίστασε νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ἐμπόριον διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς οἰκογενειακάς του ὑποχρεώσεις. Πρὸς τὸν σύζυγον τοῦτον ὅστις ἦτο εὐθύς, φίλεργος καὶ συνετὸς ἡ Θεοδότη ἐφέρετο μετὰ πολλῆς διακρίσεως· ἀλλὰ καὶ ἀφοσιώσεως καταστήσασα αὐτὸν εὐτυχῆ. Ἐκ τοῦ γάμου τούτου ἐγεννήθη κατὰ πρῶτον ἓν θυγάτριον. Μετὰ δεύτερον τέκνον, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἦτο θυγάτριον· ἐγεννήθη ὁ Ψελλός, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Κωνσταντῖνον. Ἡ Θεοδότη ἀφιερώθη ἔκτοτε εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων της καὶ ἰδίᾳ τοῦ Κωνσταντίνου συνδυάζουσα θαυμασίως τὴν μητρικὴν στοργὴν πρὸς τὴν αὐστηρότητα. Κατὰ τὰς νύκτας καθ' ἃς ἐνόμιζεν ὅτι ἐκοιμᾶτο ὁ Κωνσταντῖνος «ἐφίλει τὸ πρόσωπόν του

εἶτα δὴ καὶ δακρύσασα ἀστακτὶ «ὦ σπλάχνον ποθούμενον, ἔλεγε, ποθῶ μὲν σέ, φιλεῖν δὲ πολλάκις οὐ δύναμαι». Ταῦτα δὲ ἤκουεν ὁ Κωνσταντῖνος μὴ κοιμώμενος ἔχων ὅμως κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του παραδίδεται εἰς διδάσκαλον. Ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης ἤδη ὁ Κωνσταντῖνος ἐδείκνυεν ἰδιαιτέραν κλίσιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα. «Καὶ ἦν μοί, λέγει, τὸ μάθημα οὐ μόνον εὐχερὲς ἀλλὰ καὶ ἡδύ, ἀντ' ἄλλης τινὸς παιδιᾶς... καὶ ἦν μοὶ παιδιὰ μὲν ἡ σπουδή, σπουδὴ δὲ ἡ παιδιά. Λέγω οὖν ταῦτα οὐκ ἐμαυτὸν βουλόμενος ἐπαινεῖν, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος ὁπόθεν μοὶ ἡ περὶ τοὺς λόγους ἐγεγόνει σπουδή». Ἡ Θεοδότη ἐξηκολούθει μεριμνῶσα διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ Κωνσταντίνου, φροντίζουσα ὅπως ὁ υἱός της γίνῃ συνετός, εὐσεβὴς καὶ τίμιος. Κατὰ τὰς νύκτας προσπαθοῦσα νὰ τὸν ἀποκοιμίσῃ ἀπέφευγε τὰς περὶ δαιμονίων καὶ τεράτων διηγήσεις, ὡς συνηθίζουν αἱ μητέρες καὶ τροφοὶ «ἀντὶ τῶν μύθων καὶ τῆς μορμολυττούσης λαμίας διήει νῦν μὲν τὸν Ἰσαὰκ ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ θυόμενον καὶ πάντα πυθόμενον τῷ γεννήτορι, νῦν δὲ τὸν Ἰακὼβ εὐλογίας τυγχάνοντα πατρικῆς ὅτι κατὰ τὰς ὑποθήκας πεποίηκε τῆς μητρός, νῦν δ' ἄλλο τι τῶν θειοτέρων καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν νέον Ἀδὰμ ὑποτασσόμενον τοῖς τοκεῦσι». Δὲν παρέλειπεν ἡ Θεοδότη νὰ περιθάλπῃ καὶ τοὺς γονεῖς της «ὑπήρειδεν αὐτοὺς γεγηρακότας καὶ παρεμυθεῖτο καὶ λόγοις καὶ πράξεσι, νοσοῦσί τε παρεκάθητο καὶ ἀλγεινομένοις συνήλγει καὶ ἀγρυπνοῦσι ἀνύστακτον εἶχεν τὸ ὄμμα». Ἰδίᾳ δὲ ἦτο ἰδεώδης σύζυγος διὰ τὸν σύζυγόν της «τῷ δὲ ἐμῷ πατρί, λέγει ὁ Ψελλός, οὐ συνεργὸς μόνον καὶ βοηθὸς ἐτύγχανεν οὖσα, ἀλλὰ καὶ πρωτουργὸς τῶν καλλίστων καὶ εὑρετής». Τὸν δὲ πατέρα του «οὔτε θυμουμένῳ, οὔτε ταραττωμένῳ ποτὲ ἐντετύχηκα, λέγει ὁ ἴδιος, χαρίεις ἀεὶ τὴν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν γλῶτταν οὐ πρόχειρος μὲν σὺν ἡδονῇ τε ὁπότε δέοι τοὺς λόγους ποιούμενος... καὶ λίαν δραστήριος κούφως τε διϊδὼν καὶ ἀπταίστως καὶ ὁμαλῶς οἷον ἐλέου ρεῦμα ρέον ἀφοφητί». Κατὰ τς ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ Κωνσταντίνου οἱ συγγενεῖς τῆς οἰκογενείας ἐν συμβουλίῳ ἐπρότειναν ὅπως οὗτος ἀρκεσθῇ εἰς τὴν μέχρι τοῦδε μόρφωσίν του καὶ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀσφαλέστερον θὰ ἐξοικονομῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Εἰς ταῦτα ἔφερεν ἀντίρρησιν μόνη ἡ Θεοδότη, ἥτις στηριζομένη εἰς ὄνειρα τὰ ὁποῖα εἶδε σχετικῶς ἐπέμεινεν ὅπως ὁ υἱός της συνεχίσῃ τὰς σπουδάς του καὶ ἡ γνώμη της ὑπερίσχυσεν ἐν τέλει. Καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐδιδάχθη τὴν ὀρθογραφίαν, ἐγνώριζεν ἐκ στήθους τὴν Ἰλιάδα ὁλόκληρον, ἐδιδάχθη ἐπίσης τὴν ρητορικὴν «τά τε μοὶ τῆς ὀρθογραφίας ἠκρίβωτο, διηγεῖται ὁ Ψελλός, καὶ ἡ πᾶσα ἀπήγγειλτο Ἰλιάς, οὐ τὴν ἐποποιΐαν ἁπλῶς εἰδότι, ἀλλὰ καὶ σχῆμα καὶ τρό-

πον καὶ λέξιν καὶ μεταφορὰν εὔκαιρον καὶ ἁρμονίαν συνθήκης». Ἡ Θεοδότη παρηκολούθει τὴν πρόοδον τοῦ υἱοῦ της ἐπαναλαμβάνουσα μετ' αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Σχολείου ἐπιστροφήν του ὅ,τι ἐδιδάχθη ἐν αὐτῷ. «ὦ μῆτερ· ἀναφωνεῖ ὁ Ψελλός, σὺ μὲ πρὸς τούτοις ἐπαιδοτρίβεις ἀεὶ οὐ σύμβολος μοι καθισταμένη δεξιός, ἀλλὰ καὶ συμπράττουσα τὴν παίδευσιν καὶ συμπνέουσα. Οἶδα σοῦ κακεῖνο καὶ μάλλα τεθαύμακα, ὁποινήκα μοι μέσων νυκτῶν συνηγρύπνεις ἀναγινώσκοντι ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλήνης καθεύδουσα καὶ μένος μοὶ καὶ θάρρος ἐμπνέουσα μᾶλλον ἢ τῷ Διομήδη ἡ Ἀθηνᾶ». Καὶ διὰ τοῦτο ὁμολογεῖ ὁ Ψελλὸς ὅτι «εἶναι διττὴ πρὸς τὴν μητέρα ἡ ὀφειλὴ ὅτι μὲ καὶ οὐσίωσε καὶ τῷ τὸν λόγον κάλλει κατήστραψεν, οὐκ ἐγκελευσαμένη τοῦτο τοῖς παιδευταῖς ἀλλὰ αὐτὴ ὑποθεμένη καὶ κατεσπείρουσα». Ἡ Θεοδότη διεκρίνετο καὶ διὰ τὰ πρὸς τοὺς ἀπόρους αἰσθήματά της «τοὺς πένητας ἐχειραγώγει διὰ τῆς κλίμακος καὶ δεξιὰν ἐδίδου καὶ προσεκύνει βαθύτερον· εἶτα πᾶν μέλος πλύνασα καὶ καθάρασα οὐ τῇ ταμίᾳ προσέταττεν ἀλλὰ αὐτῇ παρατιθεῖσα τράπεζαν».

Κατὰ τὸ ἔτος 1034 ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ψελλοῦ ἀσθενεῖ αἰφνιδίως καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀποθνήσκει εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της διατηρήσασα καὶ μετὰ θάνατον τὴν καλλονήν της εἰς βαθμὸν ὥστε κατὰ τὴν μεταφοράν της εἰς τὸ νεκροταφεῖον νὰ σταματοῦν ὅλοι καὶ νὰ τὴν ἀποθαυμάζουν. Ὁ Ψελλὸς ἔλλειπεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν οἱ δὲ γονεῖς του γνωρίζοντες τὴν πρὸς τὴν ἀδελφήν του ἀφοσίωσίν του τὸν προσεκάλεσαν εἰς τὴν Πόλιν μας ταύτην διὰ νὰ συνεχίσῃ δῆθεν τὰς σπουδάς του. Φθάσας εἰς τὴν Πόλιν καὶ διελθὼν διὰ τοῦ τείχους συναντᾷ συγγενήν του τινά, ὅστις τοῦ διηγεῖται λεπτομερῶς τὴν ἀσθένειαν καὶ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς του προσθέτων ὅτι οἱ γονεῖς του θρηνοῦσι καὶ ὀδύρονται παρὰ τὸν τάφον της εὑρισκόμενον ἐκεῖ που πλησίον «ὁ μὲν οὖν· διηγεῖται ὁ Ψελλός, ταῦτα εἶπεν, ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα ὅπως ἐπεπόνθειν, ὥσπερ γὰρ πυρὶ θείῳ διακαεὶς αὖος ἐγεγόνην καὶ ἄναυδος κατολίσθησαν γοῦν καὶ τῆς περὶ τὸν ἵππον ἕδρας, καὶ ἡ περὶ ἐμὲ φήμη τὰς τῶν γονέων κατείληφεν ἀκοάς» καὶ τότε ἐγείρτεαι θρῆνος σφοδρότερος. Ὅταν δὲ ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς του «ὥσπερ ἐπιτυμβίους χοὰς τοὺς τῶν δακρύων ὀχετοὺς τῇ κειμένῃ κατέσπενδον» συνεχίζει ὁ Ψελλός. Καὶ ἀρχόμενος τοῦ θρήνου του «ὦ γλυκεία μοι, λέγει, οὐκ ἀδελφὴ μόνον ἀλλὰ καὶ εἰ τί ἕτερον ὄνομα συμπαθέστερον ἢ συγγενέστερον, ὦ κάλλος ἀμήχανον, φύσις ἀσύγκριτος, ἀρετὴ ἀπαράμιλλος, ἔμψυχον ἄγαλμα, χάρις ἀνίκητος· ἀλλὰ πῶς ἀπῆλθες ἀφήσας τὸν ἀδελφόν ; ποῖος σὲ καταθέλγει παράδεισος ; τί δὴ ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ κάλλος ὃ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας καὶ θέας προκέκρικας ; τὸ δὲ

σοὶ κάλλος τοῦ σώματος πρότερον ἡ φύσις παραλαβοῦσα παραφυλάττει καὶ ταμιεύει ἢ ὀχοῦς ἐξηνάλωσε ;» Μετὰ δυσκολίας οἱ γονεῖς του τὸν ἀποσπῶσιν ἀπὸ τοῦ τάφου τῆς ἀδελφῆς του. Στραφεὶς δὲ ὁ Ψελλὸς βλέπει τὴν μητέρα του φέρουσαν τὸ μέλλαν ἔνδυμα τῶν μοναχῶν. Ἡ Θεοδότη κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς θυγατρός της ἀπεφάσισεν ὅπως διέλθῃ ἐν μονῇ τὸν ὑπόλοιπον βίον της· ἔπεισε δὲ τὸν σύζυγόν της ὅπως καὶ ἐκεῖνος τὴν μιμηθῇ εἰσερχόμενος εἰς μονὴν ἀνδρῶν. Πλησίον τοῦ νεκροταφείου ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίσκετο ὁ τάφος τῆς θυγατρός της εὑρίσκετο γυναικεία μονὴ εἰς τὴν ὁποίαν καὶ εἰσῆλθεν ἡ Θεοδότη. Ἐν τῇ μονῇ ἔζη βίον ἀσκητικώτατον. Τρεφομένη δι᾽ ἄρτου καὶ ὕδατος ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ἐδάφους καὶ παρεδίδετο εἰς ὁλονυκτίους προσευχάς. Ἐκ τῆς τοιαύτης διαίτης κατήντησε εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀδυναμίας ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἱκανὴ νὰ σταθῇ ὀρθία. Κατά τινα ἐπίσκεψιν ὁ πατήρ της τὴν ἐπέπληξεν αὐστηρότατα καὶ μόνον τότε ἐδέχθη νὰ τὴν ἑτοιμάσουν ἰχθῦν διὰ τὸ πρόγευμά της, ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν μετανοήσασα παρεκάλεσε τὴν ὑπηρεσίαν ὅπως καλέσῃ ἔξωθεν τὸν πρῶτον τυχόντα πτωχόν, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ παρέδωσε τὸ δι᾽ αὐτὴν ἑτοιμασθὲν φαγητόν· αὐτὴ δὲ περιωρίσθη εἰς τὸν ἄρτον καὶ τὸ ὕδωρ. Ἡμέραν τινὰ ὁ πατὴρ τοῦ Ψελλοῦ ἀσθενεῖ βαρέως, πληροφορηθέντες δὲ τοῦτο ἥ τε σύζυγος καὶ ὁ υἱός του σπεύδουσι πλησίον του, ἡ Θεοδότη τὸν παρηγορεῖ κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς καὶ ἀκούει τὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας του. Εἰς τὸν υἱόν του λέγει ἠρέμα ὁ ἑτοιμοθάνατος πατὴρ «φεύγω τέκνον μου ἐκ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου σὺ δὲ παρηγόρησε τὴν ταλαίπωρον μητέρα σου» καὶ μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς «τὴν μὲν ψυχὴν Θεῷ παρέδωκε ἐμὲ δὲ καὶ τὴν μητέρα μου εἰς θρῆνον ἐξουσίαν ἀφῆκε». Ἡ Θεοδότη ἐπὶ μακρὸν διάστημα ἀπέφευγε νὰ καρῇ μοναχὴ θεωροῦσα ἑαυτὴν ἀναξίαν διὰ τοιαύτην τιμὴν «τοιοῦτον λαμπρὸν ἀξίωμα»· Ὄνειρόν τι ὅμως μιᾶς φίλης τῆς μοναχῆς, ὄνειρον τὸ ὁποῖον ἐδήλου ὅτι ἦτο πλέον ἐγγὺς τὸ τέλος αὐτῆς, τὴν ἔπεισε νὰ χειροθετηθῇ μοναχή. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κουρᾶς ἡ Ἐκκλησία ἐστολίσθη ὡς εἰς ἡμέραν ἑορτῆς, αἱ δὲ μοναχαὶ κατέλαβον τὸν σωλέα. Κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν προσῆλθεν ἡ Θεοδότη «ὥσπερ ἐκ κοιτῶνος βασιλικοῦ τῷ βασιλεῖ καὶ νυμφίῳ προσάγουσα ἑαυτήν, ὡραία τῷ κάλλει φαιδρὰ τῷ προσώπῳ, ἀκμαίᾳ τὴν δύναμιν, ἔδνα προσάγουσα τῷ νυμφίῳ, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀντεδίδου δακτύλιον ἐπὶ τῆς χειρὸς ἀστράπτον σφενδόνη χρυσῇ, ὑποδήματα περὶ τοὺς πόδας· τὸ τοῦ σταυροῦ τρόπαιον». Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ὁ μὲν Ψελλὸς ἀπεχώρησεν εὐ υχὴς διότι ἡ μήτηρ του ἀνέκτησεν ὡς ἐνόμιζε, τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις της, ἐκείνη δὲ μεταλαβοῦσα τῶν ἀχράντων μυστηρίων ἐκάθησε διὰ νὰ ἀναπαυθῇ καὶ ἐζήτησε τὸν υἱόν της. Μετά τινα λεπτὰ ὅμως θέσασα ἡ-

ρέμα τὰς χεῖράς της ἐπὶ τοῦ στήθους της παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ὅταν εἰδοποιηθεὶς ὁ Ψελλὸς προσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἶδεν ὅτι ἡ μήτηρ του δὲν ἔζη πλέον «καταπεσὼν ἐκείμην νεκρὸς λέγει, ἕως με οἱ παρόντες ἀναστήσαντες καὶ ψυχρῷ ὕδατι καταρράναντες· εἶτα δὴ καὶ δακτύλοις εὐωδιάζουσι τῶν ρινῶν ἐπαφώμενοι συνήγαγόν τε μοὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς δυνάμεις ἀνεκαλέσαντο» καὶ τότε «πικρῶς ἀπωδυρόμην καὶ μέγα ἀπώμωζον ὦ μήτηρ, λέγων, ὦ φύσις μόνη τῶν ἐπὶ γῆς θειοτέρα καὶ πλέον ἐμοὶ οὐ σωματικῶς μόνον κυήσασά με καὶ ὠδινήσασα ἀλλὰ καὶ ψυχικῶς ἀποτεκοῦκοῦσα καὶ λόγοις κοσμήσασα καὶ τρόποις εὐσεβείας διαποικίλασα πῶς οὐχὶ τοῖς ἀπάγουσιν ἀγγέλοις βραχύν τινα χρόνον ἀνασχέσθαι ἐπέσκηψας μέχρις ἂν τὸν υἱὸν ἴδοις καὶ τὰς τελευταίας ἀφήσῃς φωνάς. Ἀλλὰ ποῖόν σου τῶν μελῶν πρῶτον κατασπάσωμαι, καταφιλήσω σοι τὴν καρδίαν τὴν ζωήρρυτον τῶν λογίων τοῦ πνεύματος ; περιπτύξομαί σου τὸ στῆθος τὸ δεκτικὸν ὁμοῦ καὶ χωρητικὸν τῆς ἄνωθεν καταπεμπομένης ἐλλάμψεως ; κατασπάσομαί σου τὴν κεφαλὴν τὸ ἱερὸν τέμενος τοῦ Θεοῦ, προσαρμόσω τὰ χείλη τῷ στόματι εἴ που ἐκεῖθεν θείου νάματος σπάσομαι ;»

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ τέλος τῆς Θεοδότης· ἡ ὁποία καθ' ὅλην της τὴν ζωὴν διεκρίθη ἰδίᾳ διὰ τὰς δύο ἀρετάς : τὴν μητρικὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν.

† Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«ΠΑΤΕΡ ΑΓΙΕ, ΤΗΡΗΣΟΝ ΑΥΤΟΥΣ ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΣΟΥ».

Ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, τῆς ὁρωμένης καὶ ἀοράτου κτίσεως· ἡ ὁποία τῷ λόγῳ μόνον τοῦ Δημιουργοῦ συνεστήθη, ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δικάζεται, πάσχει, καὶ κατακρίνεται σταυρῷ!

Ἡ ἀνθρωπίνη ἀχαριστία· ἐκπροσωπουμένη ἀπὸ τὸν Ἰούδα θανατώνει τὸν ἀναμάρτητον, τὸν ἀθῷον, τὸν Διδάσκαλον τῆς ἀγάπης. Ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔγινεν ἄνθρωπος καὶ ἐδίδαξε τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀγάπης.

Ναί ! Ἡ ἐπὶ γῆς πορεία τοῦ Κυρίου καταλήγει εἰς τὴν προφητοκτόνον Ἱερουσαλήμ· εἰς τὸν Σταυρόν ! «Τί μοι θέλετε δοῦναι κἀγὼ παραδώσω αὐτόν»; Εἶναι ἡ εὔγλωττος ἐπισφράγισις τοῦ θλιβεροῦ τούτου γεγονότος.

«Διατί, ὦ, Ἰούδα, πωλεῖς τὸν ἄρτον· ὅστις εἰς βρῶσιν παρεδόθη τοῖς ἀνθρώποις ;» Ποῦ εἶναι οἱ λόγοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλοπτωχείας τοὺς ὁποίους διεκήρυξες ὅταν ἡ ἁμαρτωλὸς γυνὴ ἤλοιφε μὲ τὰ μῦρά της τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ; Ἠδύνατο· ἔλεγες, τοῦτο τὸ μῦρον πραθῆναι καὶ δοθῆναι πολλοῖς.

Εἰπέ· ὦ, Ἰούδα, οὕτως ἐδιδάχθης ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἀγαπᾷς ;» «Ἰούδα φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως ;» «Ὢ φίλημα ἀσπίδων ἰὸν ἐρευγόμενον».

Καὶ ὅμως ἡ Σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου ἀπέβη ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις «τυφλώττων περιῆγε τὴν κτίσιν καὶ τὸ προσπίπτον ψηλαφῶν προσεκύνει, Θεὸν εὑρεῖν οὐ δυνάμενος». Λέχεται τὴν τοῦ θανάτου ψῆφον ὁ Χριστὸς καὶ εὐθὺς ὁ Βαραββᾶς ἀπολύεται.

Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατρ. αρχικῷ Ναῷ κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, 1ην Μαΐου 1959.

Σταυροῦται ὁ Χριστὸς καὶ ὁ «συσταυρωθεὶς αὐτῷ ληστὴς Κήρυξ τῆς τοῦ Ἐσταυρωμένου Βασιλείας χειροτονεῖται». Κύριε, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου.

Τί λέγεις ὦ ληστά; Ὡς Βασιλέα τιμᾶς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐτάχθης νὰ περιφρονῇς; Ἀγνοεῖς τοὺς ἥλους ; Δὲν αἰσθάνεσαι τοὺς πόνους; Ἱκετεύεις ὡς νὰ προσεύχεσαι ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὄχι ὡς κρεμάμενος ἐν τῷ ξύλῳ.

«Ὦ ληστὰ τοῦ Ἰούδα κατήγορε !

Ὦ ληστὰ βασιλείας ἔμπορε !

«Ὦ ληστὰ ῥήματι μικρῷ τὸν οὐρανὸν ὑπανοίξας !

«Ὦ ληστὰ δικαίως τὸν Χριστὸν ἀγοράσας καὶ μάρτυρα τῆς κτίσεως τὸν Σταυρὸν ἐπαγόμενε !

«Ὦ ληστὰ βασιλείας ὁμολογητὰ καὶ κληρονόμε μαρτύρων ζηλωτά !

«Ὦ ληστὰ διδάξας ἀνθρώποις πῶς βασιλεία ληστεύεται !

«Ὦ Πέτρου συστρατιῶτα καὶ τῶν ἀποστόλων συμμῦστα !

Πιστοὶ ὀπαδοί, λάτρεις τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Οὗ ὁ Σταυρός· τὸ πάθος· ἡ λόγχη· οἱ ἧλοι καὶ ὁ θάνατος ζωῆς ἀθανάτου γίνεται σπάργανα· ἂς ἐγκύψωμεν εἰς τὴν ὑπὲρ ἡμῶν προσευχὴν τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὴν Βασιλείαν Του, καὶ ἂς ἐμπνευσθῶμεν ἀπὸ τὸ πνεῦμά Της.

* * *

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σεβασμιώτατοι,

Περιούσιε Λαὲ τοῦ Κυρίου,

Ἐὰν ἡ φιλοσοφία εἶναι ἡ ἱστορία τῶν προσπαθειῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὰς ὁποίας κατέβαλε καὶ καταβάλλει οὗτος διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν βαθυτέραν σύνθεσιν τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ κόσμου, καὶ ἡ προσπάθεια τὴν ὁποίαν κατέβαλε καὶ καταβάλλει ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁράματος μιᾶς εὐτυχισμένης, καλλιτέρας ζωῆς, εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ ἐσωτερικοῦ του κόσμου· ἡ ἱστορία τῶν σκιρτημάτων τῆς ψυχῆς του.

Αὐτοσυνείδησις καὶ αὐτοσκοπὸς ὁ ἄνθρωπος διατηρεῖ βαθειὰ ῥιζωμένα εἰς τὸ εἶναί του μίαν ἀνάμνησιν καὶ μίαν νοσταλγίαν τοῦ χαμένου Παραδείσου.

Ἡ νοσταλγία αὐτὴ ἡ ὁποία ἐλίκνισε τὸ καραβάνι τῶν γενεῶν,

αἱ ὁποῖαι διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀνέρχονται ἐκεῖ ὅπου τὸ πρῶτον συναντᾶται ἡ ζωή, ὑπάρχει εἰς τὰ βάθη τῆς ἐσωτερικῆς μας ὑπάρξεως, καὶ ἡ νοσταλγία αὕτη ὤθησε καὶ ὠθεῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὰς λυτρωτικάς του προσπαθείας.

Ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος εἰς ὅλα τὰ στάδια καὶ τοὺς σταθμούς της ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, εἰς ὅλα τὰ γεωγραφικὰ πλάτη τῆς ὑδρογείου σφαίρας, ἀνεξαρτήτως φυλῆς ἢ χρώματος, διανοητικῆς καὶ πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, κλώθεται, ὑφαίνεται γύρω ἀπὸ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ἀπολεσθέντος Παραδείσου, ὁ ὁποῖος καὶ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῶν ἐλπιδοφόρων ἐνεργειῶν καὶ ἐξορμήσεων τοῦ ἀνθρώπου.

Ναί ! Ἡ παγκόσμιος πορεία, τὸ καραβάνι τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ τὸν χαμένον Παράδεισον, ἀρχίζει καὶ συνεχίζεται.

Τί συνέβη ὅμως ὥστε εἰς τὸ ὑποσυνείδητον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν γενεῶν νὰ κρύπτεται ἀνεκρίζωτος ἡ νοσταλγία αὕτη ;

Ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τὸ αἰώνιον τοῦτο Βιβλίον, τὸ πάντοτε παλαιὸν καὶ πάντοτε νέον, τὸ ὁποῖον μυριόστομα μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Πλάστου διὰ τὸ πλᾶσμα, τοῦ Δημιουργοῦ διὰ τὸ δημιούργημα, τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον, θὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ἀπὸ τὰ ἀμνημόνευτα ἐκεῖνα χρόνια τῆς παρακοῆς, τῆς ἁμαρτίας, ὅτε ὁ πειρασμὸς ἐκυρίευσε τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸν παρώθησε νὰ ἀποθήσῃ περισσότερο τὴν γνῶσι ἀπὸ τὴν ὑπακοὴν εἰς τὸν Θεόν, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπώλεσε τὴν παραδείσια ἀγγελικότητά της, καὶ ἔγινεν ὀδυνηρὸς ἀγών. «Ἧ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» (Γενέσ. II, 17).

Καὶ ἀγωνίζεται, μοχθεῖ ἔκτοτε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν δαυλὸν τῆς γνώσεως νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς· τὸ μυστήριον τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ κόσμου, νὰ συλλάβῃ τὸ περιεχόμενον, τὸ νόημά των, καὶ νὰ δώσῃ προσανατολισμόν, φῶς· κατεύθυνσι καὶ σκοπὸ εἰς τὰς πράξεις του.

Μία διαρκὴς πορεία, μὲ χάσματα ἢ καὶ συνέχεια παρατηρεῖται, πορεία ἡ ὁποία τὸν συνθλίβει πολλὰς φοράς, καὶ ἡ ὁποία τὸν παρουσιάζει ὄχι μόνο διχασμένο, ἀλλὰ καὶ δυστυχισμένο.

Τί καὶ ἐὰν εἰς τὴν πορείαν αὐτὴν ἐμφανίζονται διάφοροι μορφαὶ Πολιτισμοῦ, αἱ ὁποῖαι εἰς γραπτὰ καὶ ἄγραφα μνημεῖα ἀπετύπωσαν τὰς πνευματικὰς κατακτήσεις τοῦ ἀνθρώπου ;

Οὔτε τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον πρῶτον ἀπεκάλυψε καὶ ἐ-

συνειδητοποίησεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὰς ἠθικὰς ἀξίας τῆς ζωῆς καὶ ἔδωκε τὴν ἱεράρχησί των.

Οὔτε τὸ Ἰουδαϊκὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐδίδαξε τὴν κυριαρχίαν τοῦ Θείου ἐπὶ τῶν ἄλλων πνευματικοτήτων· καὶ προέβαλε τὴν συγκεκριμένην ἔννοιαν μιᾶς ὑψηλῆς θρησκευτικότητος.

Οὔτε τὸ Ρωμαϊκὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διεμορφώθη συγχρόνως πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τὸ Ἰουδαϊκόν, καὶ τὸ ὁποῖον ἐδίδαξε τὴν ἰδέαν τοῦ χρησίμου καὶ τοῦ πρακτικῶς ὠφελίμου.

Οὔτε καὶ τὸ Ἀσιατικὸν πνεῦμα· τὸ ὁποῖον ἀνεπτύχθη εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Κίνα καὶ τὰς ἄλλας Χώρας τῆς Ἀσίας μὲ τὴν στατικὴν ζωὴν τοῦ Βραχμανισμοῦ· τοῦ Βουδδισμοῦ, τοῦ Λαοτσέ· τοῦ Κουμφουκίου καὶ τῶν ἄλλων κοσμοθεωριῶν, ἠδυνήθησαν νὰ καταυγάσουν τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τῷ χαρίσουν τὴν γαλήνην.

Αἱ συλλήψεις τῶν τεσσάρων τούτων πνευμάτων καὶ πολιτισμῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων μεσουρανοῦν ὑπεράνω τοῦ πλανήτου ὡς φωτεινὰ μετέωρα ἀντὶ νὰ δώσουν τὴν κατεύθυνσιν, τὸν προσανατολισμὸν εἰς τὴν πορείαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου· ἀντιθέτως μὲ τὰς ἀντιφάσεις καὶ τὰς ἀντινομίας των, τὸν περιέπλεξαν εἰς σκότη καὶ ἀβύσσους, τῶν ὁποίων ἄλλοτε μὲν ἔζη τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν φόβον, ἄλλοτε δὲ ὄχι.

Οἱ ἐμπνευσταὶ καὶ δημιουργοὶ τῶν προαναφερθέντων πολιτισμῶν δὲν ἤρχισαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴν γέννησιν. Ἐξώρμησαν ἀντιστρόφως ἀπὸ τὸν ἑαυτόν των ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον διαλαμβάνει τὸ ὑλικόν μας περίγραμμα.

Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐσυνειδητοποίησαν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν πραγματικήν του ὀντολογίαν. Εἶδον καὶ ἐξήτασαν τὸν ἄνθρωπον ἁπλῶς ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς ὀντολογίας τῆς ζωῆς του. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἔχει καὶ ὀντολογίαν πνεύματος. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πρὸ πάντων θεία ἰδέα. Ὀντολογικῶς ὑφίσταται μόνον εἰς τὴν μεγάλην ταύτην διαπίστωσιν.

Ἡ ἰδέα δὲ τοῦ ἀνθρώπου μόνον διὰ τῆς ἰδέας τοῦ Θεοῦ δύναται νὰ συγκροτηθῇ. Τὴν βασιλικὴν λοιπὸν καὶ θεμελιώδη ταύτην ἀλήθειαν, πού ἀποτελεῖ τὸ Α καὶ τὸ Ω τοῦ ἀνθρώπου, ἀπεκάλυψεν ὁ Σταυρὸς τοῦ Γολγοθᾶ.

Ὁ Σταυρὸς τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς δὲν εἶναι μία ἁπλῆ ἀγχόνη, ἕνα ἁπλοῦν ὄργανον καταδίκης. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ «Ὃς ὑπὲρ ἡμῶν ὀδυνᾶται» εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν κεραιῶν ἀγκαλιάζει τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Σταυρὸς ὁδηγεῖ τὸν Θεὸν ἀφ' ἑνὸς πλησίον τοῦ ἀνθρώπου. Τὸν καθιστᾷ προσωπικόν μας Θεόν.

Μᾶς γνωρίζει ὅτι ὁ Θεὸς πάσχει, σταυροῦται διὰ τὴν σωτηρίαν ἑνὸς ἑκάστου. Ἀδιάφορον ἐὰν οὗτος εἶναι πλούσιος ἢ πτωχός, σοφὸς ἢ ἄσοφος, ἁμαρτωλὸς ἢ δίκαιος· ἰσχυρὸς ἢ ἀδύνατος.

Ἀποκαλύπτει δὲ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν ἄνθρωπον, ποῖον πρέπει νὰ εἶναι τὸ βάθος τῆς προσωπικότητός του καὶ τὸν δρόμον τῆς θεώσεώς του. Μᾶς ἀποκαλύπτει τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος θὰ εὕρῃ τὸν χαμένον παράδεισον καὶ θὰ ἀνοίξῃ τὰς κλειστὰς πύλας τοῦ χαμένου παραδείσου.

Ὁ Σταυρὸς καὶ τὰ Πάθη τοῦ Κυρίου, συνέδεσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ Οὐρανοῦ μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς γῆς· ἢ μᾶλλον συνετέλεσαν ἡ ἱστορία τοῦ οὐρανοῦ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς γῆς «οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν Οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ καταβὰς Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Σταυρὸς εἶναι ἡ συμπλήρωσις τῆς πρώτης κοσμογονίας, ἢ μᾶλλον εἶναι ἡ ὀγδόη ἡμέρα τῆς δημιουργίας, διότι δι' αὐτοῦ ἀποκαλύπτονται δύο τινά· ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνεκτίμητος ἀξία τοῦ ἀνθρώπου. «Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν,ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀπόληται.(Ἰωάν. Γ' 16).

Ὁ Σταυρὸς εἶναι ὁ οὐρανὸς ὅπου ὁ ἄνθρωπος συναντᾷ τὸν Θεόν. Τὸ ὀντολογικὸν βάθος τοῦ ἀνθρώπου συνδέεται ἀπόλυτα μὲ τὸ Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ. Ἡ ἀνθρωπίνη προσωπικότης ὑπάρχει μόνον ἐν τῷ Χριστῷ καὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

Δὲν εἶναι ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶχον γίνει ἀνάξιοι τῆς ἱστορικῆς των ἀποστολῆς, καὶ δὲν εἶναι ὀλίγαι αἱ περιπτώσεις τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τὰς ὁποίας τὰ ὄργια καὶ ἡ ἀκολασία· ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ ἀναισθησία εἶχον δημιουργήσει μίαν ζωὴν ἄνευ περιεχομένου καὶ ἐλπίδος, συνεχομένην δὲ ἀπὸ τὸν τρόμον καὶ τὸν φόβον.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, θεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Θυσίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Παρασκευῆς, ἐδημιούργησε νέον κώδικα διὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸν κατέστησεν ἱκανὸν νὰ ζήσῃ τὰς δοκιμασίας· τὰς τραγῳδίας τῶν αἰώνων καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς συμφοράς. Ἡ Βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. (Ἰωάν. Ηὀ. 12).

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ· ἐκτὸς χώρου καὶ χρόνου, δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν προωρισμένον ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας· εἰς τὴν ἀπώλειαν, τὴν δύναμι νὰ στραφῆ διὰ τῆς Θείας Χάριτος πρὸς τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἀνακτήσῃ τὸ μεγαλεῖόν του. «Οὐκ ἔστι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις· ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι». (Ρωμ. ΙΔ'.· 17).

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἐδημιούργησε τὸ ἱστορικὸν γίγνεσθαι τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πορεία καὶ προσανατολισμὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ εἶναι ἡ κατὰ Θεὸν τελείωσις. «Γίνεσθε τέλειοι. Ἅγιοι ἔσεσθε».

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἐκαλλιέργησε τὸ ἱστορικὸν ἔδαφος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῇ, κινεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰ ἀθάνατα ἰδεώδη Του. «Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ... γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς».

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἀπεκάλυψε τὴν οὐσίαν τῆς κατηραμένης κηλίδος, τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ ἱστορικὸν δικαίωμα νὰ αἴρῃ ἐνσυνειδήτως τὰς εὐθύνας του καὶ νὰ ἀποφασίζῃ τὸ προσῆκον.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἀπεκάλυψε τὸ βάθος καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου : «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεὸν ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί». (Α΄. Ἰωάν.Δ.8).

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ διεκήρυξε τέλος ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἐφήμερος καὶ πρόσκαιρος μὲ τὴν συμπαράστασι τοῦ Θείου Λόγου, λυτρώνεται, μεταμορφώνεται, θεώνεται. «Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα. Δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται. (Ἰωάν Στ΄. 4). Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς». (Ἰωάν. Η΄., 12).

Καὶ ἡ Βασιλεία τοῦ Θείου Ἐσταυρωμένου, ἡ ὁποία ἐθεμελιώθη πρὸ 20 αἰώνων ἐπὶ τῆς γῆς ἐπεκτείνεται δὲ εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῶν οὐρανῶν, ἀριθμεῖ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν ἀθάνατον διδασκαλίαν, τὸ φωτεινὸν παράδειγμα καὶ τὴν ὑπέροχον ζωὴν Αὐτοῦ.

Τὸ πάνθεον τοῦ Χριστιανισμοῦ γέμει ἀπὸ μορφὰς αἱ ὁποῖαι ἀντήλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ κόσμου μὲ τὴν δόξαν τοῦ Ἐσταυρωμένου.

Δὲν εἶναι, ὀδύνη, πόνος, μαρτύριον, ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου, ὅπως ἠθέλησαν νὰ τὸν παρουσιάσουν οἱ ἀρνηταί του. Τοὐναντίον εἶναι δόξα, λύτρωσις, σωτηρία, Ἀνάστασις.

Δὲν εἶναι, οὐτοπία χίμαιρα, ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ὅπως ἀκριβῶς ἠθέλησαν νὰ τὴν παρουσιάσουν οἱ Σταυρωταί του, ὅταν ἐκίνουν τὰς κεφαλάς των καὶ ἔλεγον «οὐαὶ ὁ καταλύων τὸν Ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν... σῶσον σεαυτὸν ἵνα καὶ ἡμεῖς πιστεύσωμεν».

Ἡ ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἀναφέρουν ἕνα γεγονὸς ἰδιαιτέρως ἐντυπωσιακόν, τὴν συνάντησιν τοῦ διώκτου Σαοὺλ μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ συνάντησις, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὸν δρό-

μον τῆς Δαμασκοῦ· ἀποτελεῖ καὶ εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς χριστιανικῆς πίστεως, εἰς τὸν Λυτρωτὴν Χριστὸν καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἀπολύτρωσιν.

Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ διώκτου τοῦ Χριστιανισμοῦ Σαοὺλ εἰς ὑπέρμαχον Ἀπόστολον καὶ διαπρύσιον Κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἐσταυρωμένου· μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀκριβῶς ἡ μόνη Βασιλεία ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐλευθέρως, ζῇ· κινεῖται καὶ ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος, πραγματοποιῶν τὸν ὑψηλόν του σκοπόν.

⁂

Καὶ τίθεται τὸ ἐρώτημα : Ἡμεῖς οἱ ζῶντες χίλια ἐννεακόσια εἴκοσι ἓξ ἔτη μετὰ τὴν Σταυρικὴν θυσίαν τοῦ Θείου Ναζωραίου, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπολιτογραφήθημεν εἰς τὴν Βασιλείαν Του μὲ τὸ Ἅγιόν Του Αἷμα, ζῶμεν τοὺς παλμοὺς τῆς διδασκαλίας Του ; Ἐμπνεόμεθα ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς Βασιλείας Του ;

Ἐὰν θὰ ἔπρεπε νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποκρύψωμεν τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ φλογερὴ ἄλλωστε ἀγωνιστικὴ διάθεσις διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ ἐπιγείου, ὑπογείου καὶ ὑπεργείου κόσμου, μαρτυρεῖ, διακηρύττει ὅτι εἴμεθα κατ᾽ ὄνομα μόνον ὀπαδοὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ.

Ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου βαδίζει τὸν δρόμον τοῦ θανάτου. Καίτοι εἴμεθα πλούσιοι εἰς σοφίαν καὶ γνώσεις, ἐν τούτοις ζῶμεν αἰῶνα φόβου καὶ ἀγωνίας.

Ἡ ζωὴ τοῦ τελευταίου μάλιστα αἰῶνος μὲ τὰς φρικαλεότητας, τὰ δράματα, καὶ τὰ δάκρυά της· ἔχει τοιαύτην ἐπιφέρει σύγχυσιν, ὥστε μετὰ δυσκολίας εἶναι δυνατὸν νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐδημιουργήθη διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὰς ὡραιότητάς της.

Τί καὶ ἂν διαθέτομεν τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας ἐπινοήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας ;

Τί καὶ ἐὰν μὲ τοὺς θαυμασίους συνδυασμοὺς τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας καὶ τῶν μαθηματικῶν, ἀπεκρυπτογραφήσαμεν τὰ μυστικὰ τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου ; Τί καὶ ἂν μὲ τὰς συγχρόνους ἐφευρέσεις τῶν δορυφόρων· τῶν πυραύλων καὶ τῶν διαστημοπλοίων προεκτείναμεν τὸν χῶρον ἐντὸς τοῦ χρόνου ;

Ἡ θλιβερὴ διαπίστωσις εἶναι ὅτι ἡ γνῶσις δὲν ἱκανοποίησε τὸ πνεῦμα, ἡ σοφία δὲν ἱκανοποίησε τὸν ἔσω ἄνθρωπον.

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος· ὁ ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνός μας· ἀσφυκτιᾷ, ἀγωνιᾷ. Ὡς συνείδησις· ὡς ψυχὴ εἶναι κενὴ ἀπὸ εὐγενεῖς ὁραματισμούς, ὑψηλὰς ἀνατάσεις· θεῖα ἰδεώδη καὶ σκοπούς.

Μυκᾶται ἡ γῆ· ὁ πλανήτης. Μυκᾶται ὄχι ἀπὸ τὴν νέαν κοσμογονίαν τὴν ὁποίαν ὑπόσχονται νὰ μᾶς δώσουν αἱ ἐπιστημονικαὶ προσπάθειαι· ὅπως εἶναι π.χ. ἡ ἀποσύνθεσις τῆς ὕλης, ἡ διάσπασις τοῦ ἀτόμου· ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας καὶ τῆς θερμοπυρηνικῆς δυνάμεως. Μυκᾶται ἀπὸ τὴν δυαρχίαν καὶ τὴν ἀντίθεσιν, ἡ ὁποία παρατηρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος παρουσιάζει ἕνα διχασμόν. Ἀφ᾽ ἑνὸς ἔχομεν πρόοδον εἰς τὴν ἐπιστήμην· καὶ τὰ τεχνικὰ μέσα· ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ παλινδρόμησιν εἰς τὴν ἠθικὴν ζωήν, ἡ ὁποία μᾶς φέρει εἰς τὴν πρωτόγονον ζωήν.

Ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ πρόοδος· ἀντὶ νὰ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἠθικὴν πρόοδον, τοὐναντίον συνοδεύεται ἀπὸ ὀπισθοδρόμησιν· ἀπὸ μείωσιν τοῦ πνεύματος· ἀπὸ προσανατολισμὸν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν παροδικὴν καὶ φευγαλέαν ζωήν.

Σκληρὰ καὶ ἄγρια πάθη μᾶς διέπουν. Ἀγριότης, βιαιότης· ἄρνησις τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ἄρνησις τῆς ψυχῆς, κατάργησις τοῦ ἐσωτέρου ἀνθρώπου· ἀθεΐα· ἰδοὺ τί παρουσιάζει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος.

Τὰ πολλὰ συστήματα· αἱ ποικίλαι κοσμοθεωρίαι· ὁ Οὑμανισμός, ὁ Μαρξισμός· ὁ Σοσιαλισμός· ὁ Νιτσεϊσμός· ἡ Ἀναρχία· ὁ Αἰσθητισμός ἐξεβαρβάρωσαν καὶ ἐξηγρίωσαν ἐν ὀνόματι τῶν δῆθεν ἀρχῶν τοῦ πολιτισμοῦ τὴν ψυχήν μας, εἰς τρόπον ὥστε αὕτη ἤρχισε νὰ φοβῆται τὴν εἰρήνην· νὰ μισῇ τὴν ἀγάπην, καὶ νὰ ἀγαπᾷ τὸν φόβον.

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἱστορία ὅμως τῆς ἀνθρωπότητος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ περιεχόμενον· ὅταν ὁ ἄνθρωπος στερεῖται ἠθικῶν βιωμάτων.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πλουτίζει τὸν ἄνθρωπον, καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἄνοδον τῆς στάθμης τῆς ζωῆς του εἶναι ἡ καταγγελία, ἡ ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ, καὶ ἡ βίωσις τῆς ἀρετῆς.

Ἐὰν λείψῃ ἡ θεμελιώδης αὕτη ἀρχή· ὁ βασικὸς οὗτος παράγων ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ἡ ζωὴ φθίνει· μαραίνεται, φυλλορροεῖ, καταρρέει.

Ἡ ὑλικὴ ἀπόδοσις δὲν δύναται νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἄνθρωπον. Τὸν ἄνθρωπον· τὸν προσδιορίζει ἡ μεταφυσικὴ πνοή· ἡ ὀντολογία τοῦ πνεύματος.

Διὰ τοῦτο καὶ αἱ καταπληκτικαὶ κατακτήσεις τῶν ἡμερῶν μας, ὄχι μόνον δὲν ἠλάττωσαν· ἀλλ᾽ ηὔξησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐρωτημάτων τὰ ὁποῖα ὡς ἐριννύες συμπνίγουν τὸ εἶναί μας.

Ὁ βωμὸς τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Παρασκευῆς· ὁ Τίμιος Σταυρός· ὁ ὁποῖος ἐθεμελίωσε τὴν Βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, ἀκριβῶς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν μᾶς διαλαλεῖ.

Ὁ Ἐσταυρωμένος δὲ Χριστὸς ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Σταυροῦ Του ἀπευθυνόμενος πρὸς ἡμᾶς τοὺς ὀπαδούς Του διὰ μίαν ἔτι φοράν, μᾶς λέγει : «Ἄνθρωποι ! Ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω τὴν διαρκῆ χαρὰν καὶ εὐτυχίαν. Ἐγὼ θὰ σᾶς μεταδώσω τὴν ζωήν. Ἐμπιστευθῆτε τὸν ἑαυτόν σας εἰς Ἐμέ. Πλησιάσατε καὶ ἀκολουθήσατε μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν. Θὰ σᾶς ἀποδώσω τὸν Θεὸν τὸν ὁποῖον ματαίως ζητᾶτε καὶ ἔχετε ἀνάγκην.

⁂

Ἐ σ τ α υ ρ ω μ έ ν ε Θ ε έ !

Εὑρίσκεσαι πάντοτε μεταξύ μας καίτοι οἱ περισσότεροι ἡμῶν δὲν Σὲ αἰσθανόμεθα.

Μόνον Ἐσὺ μᾶς ἀγαπᾷς, μὲ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας· καὶ τὴν ὁποίαν δυστυχῶς δὲν ἔχομεν.

Ἐὰν ἦσο Θεὸς ὁ ὁποῖος μισεῖ καὶ ἐκδικεῖται ! Ἐὰν ἦσο Θεὸς ὁ ὁποῖος δὲν γνωρίζει τὴν ἀγάπην· ἀλλὰ μόνον τὴν δικαιοσύνην δὲν θὰ μᾶς ἤκουες. Διότι ὅ,τι κακὸν ἠδύναντο νὰ διαπράξουν οἱ ἄνθρωποι ἐναντίον Σου, τὸ διέπραξαν.

Ἑκατομμύρια ἀπὸ ἡμᾶς· ὡς ὁ Ἰούδας, Σὲ ἐφίλησαν· ἀφοῦ Σὲ ἐπρόδωσαν.

Λεγεῶνες Φαρισαίων Σὲ βλασφημοῦν μὲ τὴν ὑποκρισίαν των.

Χιλιάδες δὲ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας μὲ τὴν ζωήν των ζητοῦν διαρκῶς τὸν θάνατόν Σου. Ἀναρίθμητοι Πιλᾶτοι, Σὲ παραδίδουν εἰς τὸν θάνατον· ἀφοῦ γνωρίζουν τὴν ἀθωότητά Σου. Ὅπως ὅμως τὴν πρώτην φοράν, οὕτω καὶ τώρα καὶ πάντοτε· Ἐσὺ συγχωρεῖς... Κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ ἱστορικὴν ταύτην ὥραν· καθ' ἣν μὲ δέος καὶ ἱερὰν συγκίνησιν ἀναπολῶμεν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἀχαρίστων ἁγίαν Σου Σταυρικὴν Θυσίαν, καὶ ῥαίνομεν ἐπὶ τοῦ τάφου Σου τὰ μῦρα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς λατρείας μας, Σὲ ἱκετεύομεν ὅπως ἔλθῃς καὶ ἐνθρονισθῇς εἰς τὰς ψυχάς μας, εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων· διὰ νὰ καταυγάσῃς τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας μας, καὶ παύσῃ οὕτω ἡ σύγχισις καὶ ἡ ἀγωνία· ἡ ὁποία συνέχει τὸν κόσμον !

Ἡ ὀλίγη ἀγάπη ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν εἶναι διὰ Σέ, Θεῖε Ἐσταυρωμένε. Ἔλα Σὲ ἀναμένομεν. Αἰσθανόμεθα ὅτι χωρὶς Ἐσὲ δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ζήσωμεν. Τὴν προσταγήν Σου μείνατε ἐν ἐμοί· κἀγὼ ἐν ὑμῖν» αἰσθανόμεθα περισσότερον ἀπὸ ἄλλην φοράν!

Ἀπόπλυνον τὰς ἁμαρτίας μας μὲ τὴν ἀπέραντον ἀγάπην Σου καὶ συγχώρησον τὰ σφάλματά μας μὲ τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας Σου.

Τὸ ἀδύνατο φίλημα, τὸ ὁποῖον ἐναποθέτομεν σήμερον ἐπὶ τοῦ Τιμίου Σου Σταυροῦ· δὲν εἶναι τὸ φίλημα τῆς προδοσίας, τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα. Εἶναι φίλημα ἀγάπης· λατρείας, τὸ φίλημα τῆς Παναγίας Σου Μητρός.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Ἀπὸ τὸν Πανίερον καὶ Πατριαρχικόν Σου Θρόνον προσευχήσου ὥστε ἡ δέησίς μας μὴ περιορισθῇ εἰς τὰ χείλη, ἀλλὰ νὰ γίνῃ βίωμα πραγματικόν.

Προσευχήσου ὥστε ἡ ζωή μας νὰ ἁγιάζεται συνεχῶς ἀπὸ τὴν Χάριν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ· ἀπὸ τὸ ἀθάνατον πνεῦμα τῆς Βασιλείας τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· «Ὃς ἐγεννήθη ἡμῖν ἁγιασμὸς δικαιοσύνη» καὶ «Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν αἰωνίαν ἀπολύτρωσιν».

† ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ (*)

ΕΤΟΣ 1941

1785) ΚΡΗΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΜΑΡΚΑΚΗΣ — (Ἐπισκ. Ἀρκαδίας). «............ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Τιμοθέου εἰς διαθεσιμότητα τεθέντος...........».
«Ἐν ἔτει ᾳϡμα', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (η').
Ἐπινεμήσεως Θ'.»
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 142).

1786) ΝΥΣΣΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ (Ἀρχιμ.). Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.
«Ἐν ἔτει ᾳϡμα', κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιη').
Ἐπινεμήσεως Ι'.).
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 143).

1787) ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ — ΤΣΟΥΡΟΥΝΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.) «Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.»
«Ἐν ἔτει ᾳϡλα'. κατὰ μῆνα Νοέμβριον (ιη'.),
Ἐπινεμήσεως Ι'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 144).
Σημ. : Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 2ᾳ Ἰουνίου 1944,
(«Ὀρθοδοξία» 1944, σελ. 192).

ΕΤΟΣ 1943.

1788) ΣΙΚΑΓΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ — ΗΛΙΑΣ — (Ἀρχιμ.) «Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.
«Ἐν ἔτει ᾳϡμγ', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κστ').
Ἐπινεμήσεως ΙΑ'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 145).
Σημ. : Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 28ην Φεβρουαρίου 1954 ἐν Σικάγῳ. («Ὀρθοδοξία» 1954, σελ. 112).

*) Συνέχεια ἐκ τῆς 199ης σελ. τοῦ ἔτους ΛΔ'. (1959)

1789) ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ — ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙ-ΝΟΥ (Ἐπισκ. Ναζιανζοῦ). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Προι-κοννήσου ἀπροστατεύτου ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ διαμεινάσης......».
«Ἐν ἔτει αϡμγ΄, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ε΄.).
Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 146).

1790) ΚΥΔΩΝΙΩΝ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ — ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ — (Ἐ-πισκ. Ἐλαίας). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μ. Κυδωνιῶν ἀπροστατεύτου ἀ-πὸ χρόνου ἱκανοῦ διαμεινάσης.. ....».
«Ἐν ἔτει αϡμγ΄ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ε΄.),
Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 147).

1791) ΓΑΝΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΑΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ — ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΟΣ — Ἐπισκ. Λεύκης). «Τῆς Ἁγ. Μητρ. Γάνου καὶ Χώρας ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης............».
«Ἐν ἔτει αϡμγ΄ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ε΄.),
Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
Σημ. : Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Παγκράτιος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 30ὴν Μαΐου 1952. («Ὀρθοδοξία» 1952, σελ. 183).

1792) ΠΕΡΓΑΜΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ — ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ — (Μ. Πρω-τοσύγκελλος). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Περγάμου ἀπὸ χρό-νου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης.... ...». ..
«Ἐν ἔτει αϡμγ΄ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ε΄.),
Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 149).
Σημ. : Ὁ Περγάμου Ἀδαμάντιος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 25ην Νοεμβρίου 1958. («Ὀρθοδοξία» 1958, σελ. 496).

1793) ΧΑΛΔΙΑΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ — ΑΞΙΩΤΗΣ — (Ἀρχιμ. Ἀρχιγραμ-ματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου). «Τῆς Ἁγιω-τάτης Μητροπόλεως Χαλδίας ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης............».
«Ἐν ἔτει αϡμγ΄ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ε΄.),
Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ΄., σελ. 150).

ΕΤΟΣ 1944.

1794) ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ — (Ἀρχιμ. — Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Νεοκαισαρείας ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡμδ΄.. κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (κε΄), Ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 152).

ΕΤΟΣ 1946

1795) ΜΑΞΙΜΟΥ Ε΄. — ΒΑΠΟΡΤΖΗΣ — ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ — ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ — (ἀπὸ Χαλκηδόνος.)
«.......... Τοῦ γοῦν Ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ θρόνου ἐν στερήσει τοῦ οἰκείου προστάτου γενομένου, ἅτε δὴ τοῦ τέως ἰθύνοντος Παναγιωτάτου Πατριάρχου Βενιαμὶν τελευτήσαντος τὸν ἐπὶ γῆς βίον .... συνήλθομεν τῇ εἰκοστῇ τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, καὶ ἐπιλαβόμενοι τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, πρῶτον μὲν προέβημεν εἰς τὴν πρότασιν ὑποψηφίων καὶ ἐκ τῶν προταθέντων προσώπων κατηρτίσαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ τακτικὸν τῶν τριῶν ὑποψηφίων δελτίον ἐκ τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Μαξίμου, Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶ καὶ Λαοδικείας κ. Δωροθέου............... ἀνεδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας παμψηφεὶ τὸν θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χαλκηδόνος κ. Μάξιμον............».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἕκτῳ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κ΄.), Ἐπινεμήσεως ΙΔ΄.».

+ Ὁ Χαλκηδόνος ΜΑΞΙΜΟΣ.
+ Ὁ Δέρκων ΙΩΑΚΕΙΜ.

+ Ὁ Προύσης ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ.
+ Ὁ Πριγκηποννήσων ΘΩΜΑΣ.
+ Ὁ Ἡλιουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ.
+ Ὁ Θεοδωρουπόλεως ΛΕΟΝΤΙΟΣ.
+ Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.
+ Ὁ Χριστουπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
+ Ὁ Λαοδικείας ΔΩΡΟΘΕΟΣ.
+ Ὁ Αἴνου ΓΕΡΜΑΝΟΣ.
+ Ὁ Προικοννήσου ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
ἔχων καὶ τὴν ψῆφον τοῦ ἀγαπητοῦ ἐν Χρι-
στῷ ἀδελφοῦ Μητροπολίτου Κυδωνιῶν
κ. Ἀγαθαγγέλου.
+ Ὁ Γάνου καὶ Χώρας ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ.
+ Ὁ Περγάμου ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ.
+ Ὁ Χαλδίας ΚΥΡΙΛΛΟΣ.
ἔχων καὶ τὴν ψῆφον τοῦ ἀγαπητοῦ ἐ-
Χριστῷ ἀδελφοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελ-
φείας κ. Αἰμιλιανοῦ.
+ Ὁ Νεοκαισαρείας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 153—155).

Σημ. Ἀρχειοφ. α) : Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πα-
τριάρχης κ. Μάξιμος παρητήθη τῇ 18ῃ Ὀκτω-
βρίου 1948, (βλ. ἔγγραφον παραιτήσεως αὐ-
τοῦ ἐν («Ὀρθοδοξίᾳ 1948, σελ. 310—311).
β) Τὴν 26ην Μαρτίου 1948 ἀνετέθη τῷ Πα-
ναγ. Πατριάρχῃ κ. Μαξίμῳ ἡ προεδρεία τῆ-
Ἱ. Μητροπόλεως Ἐφέσου.

(Κ. Πατρ. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 166—167).

1796) ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΘΩΜΑΣ — ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ — (ἀπὸ Μ-
Πριγκηποννήσων).

«Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Χαλκηδόνος ἀπροστατεύτου δια-
μεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυρίου Μαξίμου εἰ-
τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον ἀναχθέντος..»
«Ἐν ἔτει ,αϡμς΄, κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιϛ΄),
Ἐπινεμήσεως ΙΔ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 156).

Σημ. Ἀρχειοφ. : Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος διετέλεσε Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1948 — 26 Ἰανουαρίου 1949.

1797) ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΥ — ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ — (ἀπὸ Μ. Λαοδικείας).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Θωμᾶ προαχθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Χαλκηδόνος..........».
«Ἐν ἔτει ͵αϡμϛ', κατὰ μῆνα Μάρτιον (ιβ'.).
Ἐπινεμήσεως ΙΔ'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 157).
Σημ. Ἀρχειοφ. : Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Δωρόθεος διετέλεσε Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμ. Πατριάρχου κ. κ. Μαξίμου ἀπὸ 17ης Μαΐου 1947 — 2ας Αὐγούστου 1947.

1798) ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ ΜΑΞΙΜΟΥ — ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ — (Μ. Πρωτοσύγκελλος). «........... τοῦ ἐν αὐτῷ ἀρχιερατεύοντος κυρίου Δωροθέου μετατεθέντος εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Πριγκηποννήσων..........». —
«Ἐν ἔτει ͵αϡμϛ', κατὰ μῆνα Μάϊον (ιη'.),
Ἐπινεμήσεως ΙΔ'.».
(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 158).

1799) ΣΑΡΔΕΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥ — ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ — (Ἀρχιμ. Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου).
«...... τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Γερμανοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος...........».
«Ἐν ἔτει ͵αϡμϛ', κατὰ μῆνα Μάϊον (ιη'.),
Ἐπινεμήσεως ΙΔ'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 159).
Σημ. : Ὁ Σάρδεων Γερμανὸς ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 3ῃ Μαρτίου 1945. («Ὀρθοδοξία» 1945).

1800 ΠΑΜΦΙΛΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ — ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ — (Μ. Κατηχητὴς καὶ Ἐπόπτης τῶν Ἱ. Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς).
«.. .... κατασταθῆναι αὐτὸν Ἡγούμενον καὶ ἀρχιερέα τῆς ἐν τῇ Ἁγιωτάτη Ἀρχιεπισκοπῇ Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ............».

«Ἐν ἔτει αϡμς', κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (ιζ'),
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 160).

Σημ. Ἀρχειοφ. : Ἡ τέλεσις τῶν κανονικῶν ψήφων ἐγένετο ἐν τῷ Ἱ. Ναϊδρίῳ τῆς κατὰ Χάλκην Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ἁγ. Τριάδος.

ΕΤΟΣ 1947

1801) ΡΟΔΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ — ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Αὐστραλίας). «Τῆς Ἁγ. Μ Ρόδου ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυρίου Ἀποστόλου οἰκειοθελῆ κανονικὴν ἀπὸ τῆς διοικήσεως αὐτῆς παραίτησιν ὑποβαλόντος..........».

«Ἐν ἔτει αϡμζ', κατ ἀμῆνα Ἰανουάριον (ΙϚ'),
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 161).

1802) ΚΩΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ — ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ — (Ἀρχιμ.)
«Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Κώου ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Ἀγαθαγγέλου ἀπροστατεύτου διαμεινάσης............».

«Ἐν ἔτει αϡμζ'., κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (ΙϚ')·
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 162).

1803) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ — ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ — (Ἀρχιμ.).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Μ. Αὐστραλίας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Τιμοθέου προαχθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγ. Μ. Ρόδου ....».

«Ἐν ἔτει αϡμζ', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (κβ'.).,
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 163).

Σημ. : Ὁ Αὐστραλίας Θεοφύλακτος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Μελβούρνη τῆς Αὐστραλίας τῇ 2ᾳ Αὐγούστου 1957. («Ὀρθοδοξία» ἔτος 1958, σελ. 364).

1804) ΔΑΦΝΟΥΣΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ – ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ – (πρ. Μ. Ἀρχιδιάκονος).
« .... ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενον ἐν τῇ Κοινότητι Γαλατᾶ τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς............».
«Ἐν ἔτει αϡμζ' κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».
(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 164).

1805) ΚΑΤΑΝΗΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ — ΜΠΕΖΟΜΠΡΑΖΩΦ — (Ἀρχιμ.) «...... Ἔνθεν τοι καὶ ἤδη, ὑποβληθείσης αἰτήσεως πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Πανιερωτάτου Μητροπολίτου κ. Βλαδιμήρου ἐπὶ τῷ ἐκλεγῆναι καὶ χειροτονηθῆναι βοηθὸν Ἐπίσκοπον.......... ».
Ἐν ἔτει αϡμζ', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον,
Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.».

(Κ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'. σελ. 165).

ΕΤΟΣ 1948

1806) ΜΑΞΙΜΟΥ Ε'. ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ — Πρᾶξις ἀναθέσεως τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως κ. Μαξίμῳ τῆς προεδρείας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἐφέσου.

«........ Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Παναγιώτατος καὶ Σεβασμιώτατος ἡμῶν Αὐθέντης καὶ Δεσπότης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κύριος κύριος Μάξιμος, ὑπὸ ἀγχώδους καταληφθεὶς ἀσθενείας, προτίθεται ἐπὶ θεραπείᾳ ταύτης

ὑπὸ συνθήκας μᾶλλον εὐνοϊκάς, ἐλαφροτέρας εὐθύνας καὶ βάρη συνεπαγομένας, παραιτηθῆναι προσεχῶς καὶ ἅμα τῇ ἄρσει τῶν τὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ Θρόνῳ παραμονὴν Αὐτοῦ ἐπιβαλλόντων λόγων ἀπὸ τῆς τούτου πηδαλιουχίας, ἡμεῖς οἱ καθευρεθέντες ἐνταῦθα Ἀρχιερεῖς, τὴν πρόθεσιν Αὐτοῦ ταύτην, ἐξ ὧν κοινῇ ἁπάντων ἡμῶν συνεδρίᾳ ἐξέθετο, καταμαθόντες τε καὶ δεόντως ἐκτιμήσαντες, καὶ ἐπὶ τὴν ἐν οὐ μακρῷ τελείαν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας θεραπείαν Αὐτοῦ πεποιθότες, ὑπ' ὄψει δ' ἅμα ἡμῶν ἔχοντες ὅτι ἀλυσιτελὲς μὲν ἂν εἴη τῇ Ἐκκλησίᾳ στερηθῆναι παντάπασι τῶν δοκίμων Αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐν αὐτῇ τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ εὑρισκομένου, ἄδικος δὲ καὶ πρόξενος σχολίων· ἥκιστα ἐν αἷς νῦν ἡ ἀνθρωπότης σύνολος διέρχεται κρισίμους στιγμαῖς, ἐποικοδομητικῶν τοῦ κύρους τε τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας καὶ τῆς εὐσεβείας τοῦ πληρώματος αὐτῆς, ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐπὶ τῆς ἀσθενείας ἀφορμῇ τυχὸν παραιτήσεως Αὐτοῦ λόγοις ἀλλοτρίοις καὶ ξένοις τῇ πραγματικῇ αἰτίᾳ· χρεὼν ἡγούμεθα τὴν ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐνδεικνυμένην πρόνοιαν λαβεῖν, ὥστε καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον ἱκανῶσαι, καὶ αὐτὸν τὸν Παναγιώτατον καὶ Σεβασμιώτατον ἡμῶν Αὐθέντην καὶ Δεσπότην ἀδιάβλητον τὸ παράπαν τηρῆσαι.

Ἐφ' ᾧ, τῷ παραδείγματι τῶν πατέρων στοιχοῦντες καὶ ὑπὸ τῆς μακραίωνος ἱστορίας τῆς Εκκλησίας ὁδηγούμενοι, ἀποφαινόμεθα ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ὁρίζομεν ἵνα ὁ Παναγιώτατος καὶ Σεβασμιώτατος ἡμῶν Αὐθέντης καὶ Δεσπότης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κύριος κύριος Μάξιμος, ἔχῃ μὲν ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνατεθειμένην Αὐτῷ τὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐφέσου προεδρείαν, χρῆται δὲ οὐσιαστικῶς τῷ τε ὀνόματι καὶ τῇ ψήφῳ καὶ πᾶσι τοῖς παρομαρτοῦσι τῇ προεδρείᾳ ταύτῃ ἄλλοις κανονικοῖς δικαιώμασιν εὐθὺς ἅμα τῇ ἔργῳ ἀπὸ τοῦ θρόνου παραιτήσει, πρὸς ἔνδειξιν οὕτω τῆς πρὸς Αὐτὸν ἀλληλεγγύης ἡμῶν καὶ ἔμπρακτον καὶ ἐφεξῆς καὶ ἀδιατάρακτον, σὺν Θεῷ ἀρήγοντι, μετ' Αὐτοῦ συνεργασίαν ἡμῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅθεν καὶ εἰς διηνεκῆ ἔνδειξιν καὶ μόνιμον παράστασιν ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη ὑφ' ἡμῶν ἡ παροῦσα ἡμῶν Πρᾶξις, καταστρωθεῖσα ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς Ἁ-

γίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡμη', κατὰ μῆνα Μάρτιον (κζ').
Ἐπινεμήσεως Α'.».
(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 166—167).

1807) ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ Α'. — ΣΠΥΡΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΚΛΟΓΗΣ. (ἀπὸ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου).

«Τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ πᾶσι τοῖς εὐσεβέσιν ἀνωμολόγηται θεῖον ἅμα καὶ μέγιστον τὸ ἀξίωμα. Θεῖον μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἀρχιερωσύνης βαθμοῦ· εἰς ὃν προκεχειρισμένος ἐστὶν ὁ ἐν αὐτῷ προκαθήμενος, μέγιστον δὲ διὰ τὸ ἔχειν τὸν Ἁγιώτατον τοῦτον Θρόνον παρὰ σεπτῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, παντοίας τε λαμπρύνεσθαι τῶν λοιπῶν καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικῆς μεγαλύνεσθαι πράγμασιν. Εἰκότως δὲ ταῦτα οὕτως οἱ ἱεροὶ ἡμῶν Πατέρες προεβουλεύσαντο, ὥστε περισώζεσθαι μέν, ὡς ἀπὸ ἰσχυροῦ κέντρου καὶ περιόπτου ἀρχῆς, τὴν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν μετὰ τῶν πατροπαραδότων αὐτῆς θεσμίων, συγκρατεῖσθαι δὲ τοὺς πιστοὺς ἐν ἑνότητι πνεύματος, εἰς καταρτισμὸν τοῦ κατὰ Χριστὸν πολιτεύματος καὶ εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ. Εἰ δ' ἡ παλαίφατος αὕτη ἀρχή· ὥς τις παλαίφυτος δρῦς, βαθείας τὰς ρίζας ἔβαλε καὶ ἀναγκαία πρὸς ἀκριβῆ τοῦ νόμου φυλακὴν κρίνεται — ἄνευ γὰρ νόμων καὶ ἀρχῆς καθεστηκυίας ἐπὶ τούτων τήρησιν οὐδὲν εὐοδοῦται τῶν ἐν ἀνθρώποις συστημάτων ἐπεῖγον ἐνδείκνυται πᾶσαν καταβάλλειν σπουδήν, ὁσάκις ἂν δεήσῃ, περὶ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, ἀφ' ἧς ὡς ἀπὸ γενναίου καὶ ἀγαθοῦ κορμοῦ οἱ τῶν κατὰ μέρος παροικιῶν κλάδοι ὁμοίως εὐθαλεῖς εἰς γόνιμον πνευματικὴν τῶν εὐσεβῶν καρποφορίαν ἀναβλαστάνουσιν.

Τοῦ γοῦν Ἁγιωτάτου τούτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν στερήσει τοῦ οἰκείου προστάτου γενομένου, ἅτε δὴ τοῦ ἰθύνοντος τὰ κατ' αὐτὸν Παναγιωτάτου Πατριάρχου Μαξίμου οἰκειοθελῶς παραιτησαμένου, ἡμεῖς οἱ τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συ-

νόδου Ἀρχιερεῖς, οἱ τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, ἀπὸ τῆς παραιτήσεως τῆς Α. Παναγιότητος διεξάγοντες, προέβημεν συντελέσαι ὅσα πρὸς ἔγκυρον καὶ νόμιμον Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐκλογὴν καθωρισμένα εἰσὶν ὑπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων.

Οὕτω δή, ληφθείσης πληρεξουσιότητος καὶ παρὰ τῆς ἔξω Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου, ὥστε τὴν ἐκλογὴν διεξαχθῆναι κατὰ τὰ νῦν τακτικῶς ἰσχύοντα ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου, συνήλθομεν τῇ πρώτῃ τοῦ ἀρχομένου μηνὸς Νοεμβρίου ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, καὶ ἐπιλαβόμενοι τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς, κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, πρῶτον μὲν προέβημεν εἰς τὴν πρότασιν ὑποψηφίων ἐκ τῶν προταθέντων προσώπων κατηρτίσαμεν· διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, τὸ τακτικὸν τῶν τριῶν ὑποψηφίων δελτίον ἐκ τῶν Πανιερωτάτων Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀθηναγόρα, Μηθύμνης κ. Διονυσίου καὶ Κώου κ. Ἐμμανουήλ· κατελθόντες δ' εἶτα, κατὰ τὴν τάξιν, ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, εὐχὰς μὲν πρῶτον τὸν Κύριον ἀναπέμψαμεν, ἐν κατανύξει ψυχῆς· τὴν ἄνωθεν ἐπικαλεσάμενοι ἀντίληψιν, εἶτα δέ, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀναδείξαμεν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ πλειοψηφίαν τὸν θεόθεν ὑποδειχθέντα καὶ προβληθέντα Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀθηναγόραν, ὃν καὶ Παναγιώτατον ἡμῶν Δεσπότην καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἀναγνωρίζομεν καὶ ἀνακηρύττομεν, ἐν ὥραις αἰσίαις καὶ χρησταῖς ἡμῶν τε καὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας, δεόμενοι ἐκ βαθέων καρδίας, ὅπως ἡ ταῦτα πανσόφως οἰκονομήσασα φιλάγαθος τοῦ Ὑψίστου Πρόνοια χαρίσηται ἡμῖν τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα σῶον· ὑγιᾶ, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ καὶ ἀστεμφῶς ἐρεισμένον ἐπὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι τερμάτων μηκίστης ζωῆς, πρὸς εὔκλειαν μὲν

τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. δικαίαν δὲ χαρὰν συμπάσης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τοῦ Χριστιανικοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος.

Ἐφ' ᾧ καὶ τὸ ἀρχιερατικὸν ἡμῶν τόδε ὑπόμνημα κατέστρωται ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας· εἰς ἔνδειξιν διηνεκῆ καὶ παράστασιν μόνιμον.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἐννεακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ὀγδόῳ (αϡμη΄), κατὰ μῆνα Νοέμβριον (α΄); Ἐπινεμήσεως Β΄.

† Ὁ Χαλκηδόνος ΘΩΜΑΣ,
† Ὁ Δέρκων ΙΩΑΚΕΙΜ,
† Ὁ Προύσης ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ,
† Ὁ Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟΣ,
† Ὁ Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ,
† Ὁ Ἴμβρου καὶ Τενέδου ΙΑΚΩΒΟΣ,
† Ὁ Θεοδωρουπόλεως ΛΕΟΝΤΙΟΣ
† Ὁ Εἰρηνουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,
† Ὁ Αἴνου ΓΕΡΜΑΝΟΣ,
† Ὁ Προικοννήσου ΦΙΛΟΘΕΟΣ,
† Ὁ Κυδωνιῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ,
† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ,
† Ὁ Περγάμου ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ,
† Ὁ Χαλδίας ΚΥΡΙΛΛΟΣ,
† Ὁ Νεοκαισαρείας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.
† Ὁ Λαοδικείας ΜΑΞΙΜΟΣ,
† Ὁ Σάρδεων ΜΑΞΙΜΟΣ.

(Κῶδιξ Πατρ. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 168—171).

ΕΤΟΣ 1949.

1808) ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ —ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Ρόδου). «...... ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχι-

ρατεύοντος κυρίου Ἀθηναγόρου εἰς τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀναχθέντος......».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡμθ', κατὰ μῆνα Ἰούνιον (ζ'),
Ἐπινεμήσεως Β'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 172).

1809) ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΚΑΒΑΔΑΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Βοστώνης). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Αἰμιλιανοῦ.. ....».
«Ἐν ἔτει ͵αϡμθ', κατὰ μῆνα Ἰούνιον (Ζ'.),
Ἐπινεμήσεως Β'.»

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 173).

1810 ΡΟΔΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Ἀμερικῆς).
«...... ἔγνωμεν ἀποκαταστῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ αὖθις ὡς ποιμένα αὐτῆς τὸν οἰκειοθελῆ ἀπὸ τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου παραίτησιν ὑποβαλόντα Ἱερώτατον Μητροπολίτην, ἀγαπητὸν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφόν.... ».
«Ἐν ἔτει σ. ͵αϡμθ', κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (κ'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 174).

Σημ.: Ὁ Ρόδου Τιμόθεος Εὐαγγελινίδης μετέστη πρὸς Κύριον ἐν τῇ Πόλει μας ταύτῃ τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1949.

1811) ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΜΙΧΑΗΛ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ — (ἀπὸ Κορινθίας). «...... ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀρχιερατεύοντος κ. Τιμοθέου διὰ Πράξεως Συνοδικῆς ἀποκατασταθέντος εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ Ἐπαρχίαν Ρόδου......».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡμθ', κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ια'),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

Σημ.: Ὁ Ἀμερικῆς Μιχαὴλ ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 13ην Ἰουλίου 1958. («Ὀρθοδοξία 1958, σελ. 363).

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 175).

ΕΤΟΣ 1950.

1812) ΔΕΡΚΩΝ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΠΑΠΑΠΑ·Ι·ΣΙΟΥ (ἀπὸ Ἴμβρου καὶ Τενέδου).
«.. .. τοῦ ἐν αὐτῷ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Ἰωακεὶμ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει ᾳϡν΄ κατὰ μῆνα Μάϊον (κζ΄.),
Ἐπινεμήσεως Γ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 176).

Σημ. : Ὁ Δέρκων Ἰωακεὶμ ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 23ην Ἰανουαρίου 1950. («Ὀρθοδοξία» 1950, σελ. 23).

1813) ΚΡΗΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΥ — ΨΑΛΛΙΔΑΚΗΣ — (ἀπὸ Ἐπίσκ. Ἀρκαδίας). «...... Βασιλείου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς μεταστάντος......».
«Ἐν ἔτει ᾳϡν΄., κατὰ μῆνα Μάϊον (κγ΄)· Ἐπινεμήσεως Γ΄.».

..(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 177).

Σημ. : Ὁ Κρήτης Βασίλειος Μαρκάκης ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν κατ' Ἰανουάριον 1950. («Ὀρθοδοξία» 1950· σελ. 25).

1814) ΜΕΣΣΗΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ — ΚΟΥΡΑΚΙΝ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Μητροπολίτου Βλαδιμήρου.
«Ἐν ἔτει ᾳϡν΄, κατὰ μῆνα Μάϊον (κγ΄.)·
Ἐπινεμήσεως Γ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 178).

1815) ΙΚΟΝΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ — (Ἀρχιμ. - Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἰκονίου ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης.... .».
«Ἐν ἔτει ᾳϡν΄, κατὰ μῆνα Ἰούλιον (δ΄.),
Ἐπινεμήσεως Γ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 179).

1816) ΚΑΡΠΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΑΣΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ — ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ (Πρωτοσυγκέλλου).
«...... τοῦ ἐν αὐτῷ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Γερμανοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».
«Ἐν ἔτει αϡν', κατὰ μῆνα Ἰούλιον (ιγ'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχ. ΠΙΒ'., σελ. 180).

1817) ΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΜΝΟΥ — ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ — (ἀπὸ Νεοκαισαρείας).
«...... τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυρίου Ἀποστόλου παραίτησιν κανονικὴν ὑποβαλόντος».
«Ἐν ἔτει αϡν', κατὰ μῆνα Ἰούλιον (κϐ'),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 181).

1818) ΜΙΛΗΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΚΟΥΚΟΥΖΗΣ — (Ἀρχιμ.) «Ἔνθεν τοι καὶ ἤδη, εἰσηγήσεως γενομένης περὶ προαγωγῆς εἰς τὸ τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ ἄρτι ὡς Σχολάρχου τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς διορισθέντος Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰακώβου Κουκούζη......».
«Ἐν ἔτει αϡν', κατὰ μῆνα Αὔγουστον (λα'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 182).

Ἐν τῇ αὐτῇ σελ. τοῦ Κώδικος εὕρηται ἡ σημείωσις :
«Διὰ τῆς ἀπὸ 15ης Μαΐου 1951 ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐκηρύχθη ἄκυρος καὶ μὴ ὑπάρχουσα ἡ πρᾶξις αὕτη ἐκλογῆς».

(Ὑπογρ.) Ἀρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ
Ἀρχιγραμματεύς.

1819) ΝΑΖΙΑΝΖΟΥ ΙΕΖΕΚΙΗΛ — ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

«...... διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς......».

«Ἐν ἔτει ͵αϡν', κατὰ μῆνα Αὔγουστον (λα'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 183).

1820) ΕΛΑΙΑΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.
«διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς ....».

«Ἐν ἔτει ͵αϡν'., κατὰ μῆνα Αὔγουστον (λα'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 184).

1821) ΛΕΥΚΗΣ ΜΑΡΚΟΥ — ΛΙΠΠΑΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.
«διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς».

«Ἐν ἔτει ͵αϡν'., κατὰ μῆνα Αὔγουστον (λα'.),
Ἐπινεμήσεως Γ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 185).

1822) ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ — ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ — ΧΑΤΖΗΣ — (Ἀρχιμ. - Μ. Πρωτοσύγκελλος). ...... τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κ. Ἰακώβου προαχθέντος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Δέρκων......».

«Ἐν ἔτει ͵αϡν'., κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κγ'),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 186).

1823) ΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΜΝΟΥ — ΙΣΙΔΩΡΟΥ — ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ — (Δευτερεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων).
«Τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Λέρου καὶ Καλύμνου ἀπροστατεύτου διαμεινάσης......».

«Ἐν ἔτει ͵αϡν'., κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κγ'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 187).

ΕΤΟΣ 1951

1824) ΡΟΔΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ — ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ — (ἀπὸ Ἐπισ. Ἀπαμείας).
«τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Τιμοθέου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος......».

«Ἐν ἔτει ͵αϡνα', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κε'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 188).

1825) ΤΡΑΛΛΕΩΝ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ — (Ἀρχιμ. - Ἀρχειοφύλαξ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου). «Ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενον τῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος «Κουρτουλούς».

«Ἐν ἔτει ͵αϡνα'. κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κε'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 189).

1826) ΤΡΩΑΔΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ — ΛΑΓΟΥΡΟΣ — (Ἱεροδιάκονος).
«Ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι Ἐπίσκοπον διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος Σταυροδρομίου».

«Ἐν ἔτει ͵αϡνα', κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κε'.),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδ. Π .Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 190).

1827) ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ — ΚΑΒΑΔΑΣ — (ἀπὸ Φιλαδελφείας).
«τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Γερμανοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς μεταστάντος......».

«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ͵αϡνα', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιϛ'),
Ἐπινεμήσεως Δ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 191).

1828) ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ — Τοῦ Μ. Νεοκαισαρείας Χρυσοστόμου μὴ ἀποδεξαμένου τὴν μετάθεσιν ἐγένετο ἀποκατάστασις «ἐν τῇ ἐν ᾗ καὶ πρότερον ἀρχιεράτευεν Ἱερᾷ Μητροπόλει......».

«Ἐν ἔτει ‚αϡνα΄, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (κε΄.),
Ἐπινεμήσεως Δ΄.».

(Κ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 192).

1829) ΟΛΥΜΠΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — ΜΑΚΡΗΣ — (Ἀρχιμ.) (Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.
«διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς......».

«Ἐν ἔτει ‚αϡνα΄, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον (ς΄.)·
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 193).

1830) ΑΜΑΣΕΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ — ΤΡΥΦΩΝΟΣ — (ἀπὸ πρ. Ρόδου). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀμασείας ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ ἀπροστατεύτου διαμεινάσης......».

«Ἐν ἔτει σωτ. ‚αϡνα΄, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (κε΄.).
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 194).

Σημ. : Ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν τὴν 29ην Νοεμβρίου 1957.
(«Ὀρθοδοξία» 1967· σελ. 529).

1831) ΑΒΥΔΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ — ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς......»
«διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς......».
«Ἐν ἔτει ‚αϡνα΄· κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (κε΄.),
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 195).

1832) ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ — ΖΕΛΗΣ — (Μ. Ἀρχιμανδρίτης) «...... ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι Ἐπίσκοπον διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν περιοίκων τῇ ἐνορίᾳ Φαναρίου ἐνοριῶν

τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς .... πρὸς ἄμεσον καὶ ἐκ τοῦ ἐγγὺς παρακολούθησιν καὶ θεραπείαν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν..............».

«Ἐν ἔτει αϡνα΄, κατὰ μῆνα Νοέμβριον (κ΄.)·
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄.· σελ. 196).

ΕΤΟΣ 1952.

1833) ΜΕΣΣΗΝΗΣ ΣΥΛΒΕΣΤΡΟΥ — ΧΑΡΟΥΝ — (Ἀρχιμ.) «Αἰτήσει τοῦ Μητροπολίτου Βλαδιμήρου, Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν «ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ......».

«Ἐν ἔτει αϡνβ΄., κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (κ΄.)·
Ἐπινεμήσεως Ε΄.».

(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄. σελ. 197).

ΕΤΟΣ 1953.

1834) ΣΥΡΑΚΟΥΣΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ — ΤΑΡΑΣΩΦ — (Ἀρχιμ.) «αἰτήσεως γενομένης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου κ. Βλαδιμήρου, Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου τῶν ἐν Δ. Εὐρώπῃ Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς Βοηθὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ.......».

«Ἐν ἔτει αϡνγ΄, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κς΄.),
Ἐπινεμήσεως ΣΤ΄.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ΄., σελ. 198).

1835) ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ ΜΕΘΟΔΙΟΥ — ΚΟΥΛΜΑΝ — (Ἀρχιμ.) «...... αἰτήσεως γενομένης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ Ἱερω-

τάτου Μητροπολίτου κ. Βλαδιμήρου, Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου τῶν ἐν Δ. Εὐρώπη Ὀρθοδόξων Ρωσσικῶν Παροικιῶν ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς Βοηθὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ......».
«Ἐν ἔτει αϡνγ'., κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κς'.),
Ἐπινεμήσεως ΣΤ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 199).

1836) ΡΗΓΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ — ΚΑΡΑΜΠΙΝΗΣ — (Ἀρχιμ.)
«...... αἰτήσεως γενομένης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων καὶ Ἐξάρχου Δυτικῆς καὶ Κεντρώας Εὐρώπης κυρίου Ἀθηναγόρου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν....».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνγ', κατὰ μῆνα Μάϊον (ια'.),
Ἐπινεμήσεως ΣΤ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 200).

ΕΤΟΣ 1954.

1837) ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ — (Ἐπίσκ. Τράλλεων). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ροδοπόλεως ἀπροστατεύτου διαμεινάσης· ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Κυρίλλου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος.........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνδ'., κατὰ μῆνα Αὔγουστον (ε'.).
Ἐπινεμήσεως Ζ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 201).

Σημ. : Ὁ Ροδοπόλεως Κύριλλος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1944. («Ὀρθοδοξία» 1944, σ. 98).

1838) ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ — (Ἀρχιμ. - Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου). «Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Ἀθηναγόρου μετατεθέντος εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Θυατεί-

ρων.............».
«Ἐν ἔτει σωτ. αϡνδ'., κατὰ μῆνα Αὔγουστον (ε'.)·
Ἐπινεμήσεως Ζ'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'.· σελ. 202).

1839) ΜΕΛΙΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΚΟΥΚΟΥΖΗΣ — (Ἀρχιμ.)
«...... αἰτήσεως γενομένης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ Πανιε
ρωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Ἐξάρχου Δυτικῆς κα
Κεντρώας Εὐρώπης κυρίου Ἀθηναγόρου ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆνα
τὸν ἄξιον ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ.. ....». ...
τ'Εν ἔτει σωτ. αϡνδ'.· κατὰ μῆνα Δεκέμβριον (ιζ'),
Ἐπινεμήσεως Η'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 203).

ΕΤΟΣ 1955.

1840) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥ — ΛΙΑΜΑΔΗΣ — (Ἀρχιμ.)
«αἰτήσεως γενομένης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ μέρους τοῦ ἀγαπητοῦ ἐ
Χριστῷ ἀδελφοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορε
ου καὶ Νοτίου κ. Μιχαὴλ περὶ ἐκλογῆς Βοηθοῦ Ἐπισκόπου διὰ τὰ
ἀνάγκας τῆς εἰρημένης Ἀρχιεπισκοπῆς.........».....
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνε', κατὰ μῆνα Μάρτιον (κβ'.).
Ἐπινεμήσεως Η'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 204).

1841) ΘΕΡΜΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ — ΤΣΙΤΕΡ — (Ἀρχιμ.)
Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Ἐ
ξάρχου Δ. καὶ Κεντρώας Εὐρώπης...........».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνε', κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ια'.),
Ἐπινεμήσεως Θ'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 205).

1842) ΤΡΟΠΑΙΟΥ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ — ΦΙΝΦΙΝΗΣ — (Ἀρχιμ.)
Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου κα
Νοτίου.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνε'., κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον (ια'.)·
Ἐπινεμήσεως Θ'.».
(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'.· σελ. 206).

ΕΤΟΣ 1956.

1843) ΑΠΑΜΕΙΑΣ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΒΙΡΒΟΣ — (Ἀρχιμ.) Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ Σεβ Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Ἐξάρχου Δυτικῆς καὶ Κεντρώας Εὐρώπης.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνς', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ε'.). Ἐπινεμήσεως Θ'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'.; σελ. 207).

1844) ΜΗΛΙΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ — ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (Ἀρχιμ.) «...... ὑποβληθείσης τῇ Ἐκκλησίᾳ αἰτήσεως ἀπὸ μέρους τῶν Ὁσιωτάτων Ἐπιτρόπων καὶ Ἀντιπροσώπων τῶν τὴν Ἱερὰν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Κοινότητα συγκροτούντων περὶ παροχῆς τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Ἐπισκόπου διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνς', κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ε'.), Ἐπινεμήσεως Θ'.»
(Κῶδ. Πατρ. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 208).

ΕΤΟΣ 1959.

1845) ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ — ΚΟΥΚΟΥΖΗΣ — (ἀπὸ Μ. Μελίτης).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου ἀπροστατεύτου διαμεινάσης, ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Μιχαὴλ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς μεταστάντος......».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνθ'., κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (ιδ'.), Ἐπινεμήσεως ΙΒ'.».
(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 209).

1846) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ — ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ — (ἀπὸ Ἐπισκ. Ναζιανζοῦ).
«Τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας ἀπροστατεύτου διαμεινάσης ἅτε δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Θεοφυλάκτου τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς μεταστάντος......».

«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνθ'· κατὰ μῆνα Φεβρουάριον (κδ'.). Ἐπινεμήσεως ΙΒ'.».

(Κῶδιξ Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 210).

Σημ. Ἀρχειοφ. : Ἡ Ἱ. Μητρόπολις Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (Συνεδρία 25 Αὐγούστου 1959) ὠνομάσθη Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ὁ Μητροπολίτης αὐτῆς Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας, ἀποτελέσασα οὕτω τὴν τρίτην κατὰ σειρὰν Ἀρχιεπισκοπὴν ἐν τῷ συστήματι τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

1847) ΣΕΛΕΥΚΕΙΑΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ — ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ — (Μ. Πρωτοσύγκελλος). «...... Μητροπολίτην ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Σελευκείας......».
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνθ'., κατὰ μῆνα Ἰούνιον (δ'.), Ἐπινεμήσεως ΙΒ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 211).

1848) ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ — ΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ — (Ἀρχιμ. Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων). «ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι Ἀρχιερέα καὶ Ἐπίσκοπον τῆς πάλαι ποτὲ ὑπαρξάσης Ἐπισκοπῆς Μιλήτου......». Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνθ'., κατὰ μῆνα Ἰούνιον (δ'.), Ἐπινεμήσεως ΙΒ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 212).

1849) ΤΡΑΛΛΕΩΝ ΦΩΤΙΟΥ — ΣΑΒΒΑΪΔΗΣ — (Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκηδόνος).
«ἐπὶ τῷ χειροτονηθῆναι Ἀρχιερέα καὶ Ἐπίσκοπον τῆς πάλαι ποτὲ ὑπαρξάσης Ἐπισκοπῆς Τράλλεων...........». Βοηθὸς Ἐπίσκοπος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπαρχίας Χαλκηδόνος.
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αϡνθ', κατὰ μῆνα Ἰούνιον (δ'.), Ἐπινεμήσεως ΙΒ'.».

(Κῶδ. Π. Ἀρχειοφ. ΠΙΒ'., σελ. 213).

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

1 — Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο ΚΑΙΡΟΣ ἤγγικεν. Ἡ συμπαθὴς Ἐπαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ Παυλικὴ Ρόδος, θὰ δεχθῆ εἰς φιλοξενίαν τοὺς Συνέδρους τοῦ Παγκοσμ. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, συνερχομένους εἰς τὸ τακτικὸν ἐτήσιον Συνέδριον (12ον κατὰ σειρὰν) τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σώματος. Θὰ μελετηθῶσι κατ᾿ αὐτὴν θέματα ποικίλλα, ὅσα ὁ δόλιχος μιᾶς ἐτησίας περιόδου ἐσώρευσεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Συμβουλίου καὶ ὅσα ἐμπίπτουν γενικώτερον εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ οἰκουμενιστικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς εὐρυτέρας διαχριστιανικῆς διαθέσεως τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν.

Εἶναι περιττὸν νὰ τονισθῆ ἡ ἰδιαιτέρα σημασία τοῦ πράγματος. Φιλοξενοῦντες καὶ φιλοξενούμενοι ἔχουν πολλὰ νὰ ὠφεληθοῦν ἀμοιβαίως ἀπὸ τὴν συνάντησιν αὐτήν.

Καὶ ἡ μὲν φιλόξενοῦσα Ὀρθοδοξία, ὡς Ἐκκλησία, ὡς Πλήρωμα, ὡς Ἱεραρχία καὶ ὡς Ὀρθόδοξος Λαός, ἀλλὰ καὶ ὡς Τόπος, καὶ ὡς Κράτος, θὰ ἀποκτήσουν μίαν εὐτυχῆ ἐμπειρίαν. πρωτίστως Χριστιανικήν. Διότι ἡ Ὀρθοδοξία θὰ ἴδη διαπτυσσομένας εἰς τὰ «κλίματά» της καὶ ἄλλας ἐννοίας καὶ ἀντιλήψεις Χριστιανικάς, παραλλήλους πρὸς τὰς ἰδικάς της ἀπὸ αἰώνων καθιερωμένας, καὶ θὰ γνωρίση καὶ ἄλλας μορφὰς σφύζοντος Χριστιανισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔρχεται εἰς τὴν Ὀρθόδοξον γῆν, ὄχι ὑποβλέπων τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἢ ἀπειλῶν αὐτήν, ἢ ὑπεισερχόμενος εἰς τὰ κατ᾿ αὐτήν, ἀλλ᾿ εἰς σύσκεψιν, εἰς συνεργασίαν, εἰς ἁπλῆν ἐργασίαν οἰκουμενιστικήν, οἰκοδομοῦσαν τὴν αὔριον τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὄχι πάντως ἄγνωστον εἰς τὸν Ὀρθόδοξον κόσμον.

Οἱ δὲ φιλοξενούμενοι, οἱ Ἐκπρόσωποι τοῦ Π. Σ. Ε., θὰ ἔλθουν εἰς ἐπίσημον ἐπαφὴν μὲ τὸν κόσμον αὐτόν, ὁ ὁποῖος λέγεται Ὀρθόδοξος Ἀνατολή, καὶ θὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἐπὶ τόπου, τί εἶναι Ὀρθοδοξία καὶ τί εἶναι Ὀρθόδοξον βίωμα.

Ἐμπειρία λοιπὸν εὐτυχὴς καὶ εὔελπις ἑκατέρωθεν.

* * *

Πέραν ὅμως τῆς ἑκατέρωθεν

ὠφελιμότητος ἐκ τοῦ Συνεδρίου, νομίζομεν, ὅτι ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ χαρακτῆρες αὐτοῦ, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ τονισθοῦν ἐδῶ, καὶ οἱ ὁποῖοι, ὡς μὴ τονισθέντες ἴσως καταλλήλως κατὰ καιρούς, προὐκάλεσαν μίαν ὡρισμένην ἀναταραχὴν εἰς τὰς σκέψεις.

Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου εἶναι ἁπλοῦν Συνέδριον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς· Δὲν πρέπει ὅθεν νὰ διογκώνηται ὁ χαρακτήρ του καὶ νὰ ἐξάγωνται συμπεράσματα - φάσματα κινδύνων ἀνυπάρκτων·

Θὰ ἦτο καλὸν νὰ ἐδίδετο συνέχεια εἰς τὴν πρόθεσιν καὶ πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, περὶ συγκλήσεως ἐν Ρόδῳ τῆς Γ΄ Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Π. Σ. Ε· Αὐτὴ ἦτο ἡ σαφὴς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπόδειξις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ Γενικὴν Συνέλευσιν εἰσηγεῖτο ἐν Ἔβανστον, τὸ 1954, ἡ Πατριαρχικὴ Ἀντιπροσωπεία, ἐν συνεννοήσει καὶ μὲ τὴν Ἀντιπροσωπείαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε πρακτικὴ δυνατότης πρὸς τοῦτο. Καὶ ἡ πρότασις ὑπεστάλη εἰς τὴν κλίμακα μιᾶς τακτικῆς ἐτησίας Συνελεύσεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν·

Οὐδὲν ἁπλούστερον καὶ φυσικώτερον τούτου· Θὰ ἠδύνατο μήπως ἡ α ἢ β γωνία τῆς Πολυνησίας, ἐν Ἄπω Ἀνατολῇ, ἢ αἱ νεοφανοῦς Χριστιανισμοῦ περιοχαὶ τῆς Ἀφρικανικῆς γῆς, νὰ ἀποτελέσουν τόπους περισσότερον καταλλήλους διὰ μίαν Οἰκουμενιστικὴν Συνέλευσιν παρὰ ἡ Χριστιανικωτάτη Ρόδος ; Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, συμμετέχουσα ἐνεργῶς καὶ συνεργαζομένη ἐν τῷ Π. Σ. Ε., δὲν δύναται παρὰ νὰ παράσχῃ καὶ αὐτὴ τὸ ἔδαφός της, εἰς καλλιέργειαν τῆς κοινῆς «ὑποθέσεως» τῆς συναντήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Καὶ τοῦτο, ὄχι κατὰ ἁπλῆν ἀπαίτησιν ἐκκλησιαστικῆς δεοντολογίας, ἢ τυπικῶς νοουμένης ἁβρότητος· Ἀλλ᾽ ἐν συνειδήσει, ὅτι ἡ προσφορὰ εἶναι ὀφειλετικὴ κατὰ Χριστόν, ὡς οἰκοδομοῦσα μίαν τῶν ἱερωτέρων ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, τὴν τῆς ἑνότητος, καὶ ὡς προβάλλουσα ἐν τῇ πράξει τὸ νόημα τῆς Ὀρθοδόξου προσευχῆς περὶ «τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως»· Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξαίρουσα τὸ γεγονός, ὅτι οὐχὶ ἐπὶ ματαίῳ διεκδικοῦμεν καὶ ἀνομολογοῦμεν πατρότητα διὰ μίαν εὐγενῆ «causa», ὡς ἡ τῆς «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν». Ἡ πατρότης τῶν μεγάλων ἰδεῶν συνεπάγεται καὶ ὡρισμένας εὐθύνας, αἱ ὁποῖαι, ἐν ἀπωτάτῃ ἀναλύσει, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, δὲν εἶναι ἔλλειψις ἢ ἀδυναμία, ἀλλὰ πνευματικὴ πρὸς τὰ ἔξω κατάκτησις τῆς ἐλευθέρας Ὀρθοδοξίας. Φιλοξενοῦντες τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπήν, δὲν φιλοξενοῦμεν ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ προβαλλόμεθα, καθιστῶντες εὐρύτερον Χριστιανικὸν βίωμα, δι᾽ ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, τὴν ἀρετὴν τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης.

Εἶναι ἁπλοῦν τὸ Συνέδριον

τῆς Ρόδου. Καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ παρερμηνεύηται.

Ἀλλ' εἶναι καὶ σημαντικόν, ἐξαιρετικῶς σημαντικὸν τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου. Καὶ δὲν πρέπει νὰ ἡμισεύηται ἡ ἔννοιά του καὶ κυρίως ἡ ἐν τῇ προοπτικῇ τοῦ μέλλοντος ἀξία του.

2.— ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΕΝ ΤΩ ΣΥΝΕΔΡΙΩ.

Εἴπομεν ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου εἶναι σημαντικόν, ἐξαιρετικῶς σημαντικόν. Καὶ οἱ λόγοι εἶναι ἐμφανεῖς.

Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου θὰ ἀποτελέσῃ δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους τὸν καθρέπτην μας. Τὴν ἀπήχησιν τῆς Ὀρθοδοξίας μας. Νὰ μείνωμεν ὑπὸ τὸν μόδιον; Δικαίωμά μας θὰ ἦτο καὶ αὐτό, δικαίωμα τῶν προσώπων ἴσως. Ἀλλ' ὄχι δικαίωμα μιᾶς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῆς εὐθύνης της, ἀπέναντι τῆς ἱστορίας. Καὶ μάλιστα εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν δημιουργοῦνται τοιαῦται ζυμώσεις Οἰκουμενιστικαὶ καὶ ἀναλαμβάνονται τόσαι πρωτοβουλίαι εἰς τὸν τομέα τῆς συναντήσεως τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν συστημάτων. Οὐδεὶς δικαίωμα εἶνοι νὰ καταδικάσῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν εἰς θεσμὸν «μὴ φαίνοντα», εἰς Ἐκκλησίαν μὴ πάλλουσαν τὸν παλμὸν τῆς Οἰκουμενιστικῆς ἀναπετάσεως τῶν πτερύγων της. Βεβαίως ἡ Ὀρθοδοξία ἐν τῷ Συνεδρίῳ τούτῳ δὲν ζητεῖ ὃ δὲν ἔχει, διότι οὐδὲν ὑπάρχει ὃ οὐκ ἔχει. Ἀλλ' ἐπιζητεῖ, ὀφείλει νὰ ἐπιζητῇ, ὅπως ἐπιδείξῃ ὃ ἔχει, τὴν ἑνότητά της, τὴν ἰσχύν της, τὴν καθεστηκυῖαν διδασκαλίαν της, τὴν βαθεῖαν συνείδησίν της περὶ τῆς εὐθύνης της ἐν τῇ συνεργασίᾳ τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν ἐκ παραδόσεως ρυθμιστικὴν ἐπὶ τῶν διαφορῶν καὶ τῶν ὀξυτήτων βαρύτητα τῆς πίστεως καὶ τοῦ συστήματός της.

Καὶ ταῦτα πάντα χωρὶς φόβους καὶ δισταγμούς, χωρὶς «συμπλέγματα». Δὲν πρόκειται νὰ θιγοῦν δόγματα καὶ νὰ κλονισθοῦν πεποιθήσεις. Δὲν θὰ ἀλλάξουν αἱ τεθεῖσαι βάσεις συνεργασίας, οὔτε ἡ ἀκολουθηθεῖσα μέχρι σήμερον τακτική. Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς ἢ ὁ χαρακτὴρ ἑνὸς Συνεδρίου Οἰκουμενιστικοῦ. Ἡ συνάντησις τῶν ἰδεῶν, ἡ ἀντιπαραβολή των, δὲν σημαίνει οὔτε σύγκρουσιν, οὔτε, πολὺ περισσότερον, προδοσίαν. Ἡ συνάντησις εἶναι ἱερά, τόσον ὅσον καὶ ἡ συνεργασία, ἡ ἀλλήλων ἀνοχὴ καὶ ἡ ἀγάπη. Καὶ ἐν τῷ μεταξύ, διὰ τῆς συναντήσεως ταύτης θὰ ἔχῃ διανυθῇ διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν μία ὑπολογίσιμος ἀπόστασις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς κατευθύνσεως τῶν πνευμάτων πρὸς τὴν ἀληθῆ κοιτίδα τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας.

***

Περιττὸν νὰ λεχθῇ βεβαίως, ὅτι ἡ φωνὴ τῆς Ὀρθοδοξίας θὰ ἀκουσθῇ θετικώτερον καὶ ἀνετώ-

τερον εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Ἐὰν ὑπάρχουν σημεῖα — καὶ ὑπάρχουν βεβαίως —εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀκουσθῇ ἡ Ὀρθόδοξος «θέσις», τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ νῦν κατὰ τρόπον ἀποδοτικώτερον. Καὶ μάλιστα ἀπὸ μίαν παράταξιν Ὀρθοδόξων, ἐνισχυμένην ἠθικῶς, ὅσον καὶ ἀριθμητικῶς, εἰς κλίμακα ὑπολογίσιμον. Μία μερὶς τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀδιάφορος μέχρι πρό τινων ἐτῶν εἰς τὰ Οἰκουμενιστικὰ θέματα, ἀντιτιθεμένη ἀπὸ τοῦ 1948 καὶ ἑξῆς πρὸς τὴν Κίνησιν, σήμερον παρουσιάζει ἐνδιαφέρον εἰς τὰ ζητήματα καὶ προσέρχεται. Νέα ἀπαρχή, δικαιολογοῦσα τοὐλάχιστον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀρχῆθεν ἐπίστευσαν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τοῦ Συνεδρίου καθ' ἑαυτό, καὶ ἐπεσήμηναν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς προσκλήσεως εἰς αὐτὸ ὅλων τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἡ εὔρυνσις τῆς Ὀρθοδόξου μετοχῆς εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἐγίνετο. Δὲν ἀπῃτεῖτο πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέρα μαντικὴ δύναμις. Ἐὰν λοιπὸν ἡ εὔρυνσις αὕτη ἐγκαινιάζεται ἐπὶ Ὀρθοδόξου ἐδάφους, διατί δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀξιοποιηθῇ τὸ σημεῖον τοῦτο, ἢ τοὐλάχιστον νὰ ὑπογραμμισθῇ καταλλήλως;

Τὰ γεγονότα δὲν ἀποδίδονται εἰς συγκυρίας, δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδωνται εἰς συμπτώσεις. Τὰ γεγονότα προπαρασκευάζονται, ἢ τοὐλάχιστον προβλέπονται. Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου προσκτᾶται, νομίζομεν, καὶ αὐτὴν τὴν ἰδιάζουσαν ἀξίαν σήμερον.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου ἔχει θέσιν καὶ ἀπέναντι τῶν περαιτέρω Οἰκουμενιστικῶν ἐξελίξεων.

Ὑπάρχουν ὑπὸ κρίσιν ἢ μελέτην θεμελιώδη ζητήματα, ὡς τὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Π. Σ. Ε. μετὰ τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Ἱεραποστολῶν, τὸ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ «Πίστεως καὶ Τάξεως», τὸ τῆς διευρύνσεως τῶν σχέσεων μετὰ τοῦ Ὀρθοδόξου κόσμου διὰ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἄλλων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ Συμβουλίῳ, τὸ τῶν Διεκκλησιαστικῶν συνομιλιῶν καὶ ἐπαφῶν, πρὸς μεμονωμένας ἑνώσεις καταληγουσῶν, τὸ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ κλπ. Θὰ προκύψουν ἀσφαλῶς καὶ ἄλλα ἀνάλογα, ὅσα ἡ συζήτησις καὶ ἡ μελέτη θὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Βεβαίως τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου δὲν εἶναι Συνέδριον ὁριστικῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ καλλιεργείας τῶν ὑπὸ κρίσιν θεμάτων. Πλὴν τὸ σημεῖον τοῦτο ἀκριβῶς καθιστᾷ τὸ Συνέδριον σημαντικώτερον ἴσως ἄλλων ἀναλόγων εὐρυτέρας συνθέσεως. Ὁ γνωρίζων τὴν structure τοῦ Π. Σ. Ε. καὶ τὸν τρόπον ἐργασίας καὶ προωθήσεως τῶν ζητημάτων ἐν αὐτῷ, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ὑπογραμμίσῃ τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν τῆς παρούσης Συνελεύσεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου, προτελευταίας πιθανῶς διὰ τὴν ὑπὸ προετοιμασίαν Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν.

Ἰδοὺ διατί τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπέδωκεν ἀρχῆθεν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου. Ὑποδείξεις, προφητικαὶ αὐτὸ τοῦτο, ἐγένοντο καταλλήλως ἐν καιρῷ· ἐπεδείχθη δὲ ἐντεῦθεν ἡ μεγαλειτέρα δυνατὴ προσοχὴ ἐν τῷ θέματι τούτῳ καὶ κατεβλήθη καὶ καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια, ὥστε καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ Συνεδρίου νὰ ἦ ἀρτιωτάτη καὶ ἡ ἐμφάνισις καὶ ἀντιπροσώπευσις τῆς Ὀρθοδοξίας πληρεστέρα καὶ ὁλοκληρωτική. Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ κατανόησις δὲν θὰ ἀντιμαχήσῃ πρὸς τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις καὶ τὰς προσπαθείας.

Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου γεννᾷ καὶ ἐπιβάλλει ὡρισμένας ὑποχρεώσεις ἑκατέρωθεν, τόσον διὰ τὰς συνεργαζομένας ἐν τῷ Συμβουλίῳ Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας, ὅσον καὶ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον παράταξιν, καὶ κινεῖ παρ᾽ αὐταῖς συγκεκριμένα τινὰ «ἐνδιαφέροντα» εὐρυτέρας πνοῆς, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦμεν νὰ σταματήσωμεν ἰδιαιτέρως.

3.— ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΚΑΙ ΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑΙ ΕΝ ΤΩ Π. Σ. Ε. ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου μέλλει νὰ φέρῃ τὰς συνεργαζομένας ἐν τῷ Π. Σ. Ε. Ἐκκλησίας ἀντιμετώπους πρὸς ὡρισμένας Οἰκουμενιστικὰς «πραγματικότητας»· Καὶ εἶναι πολλαὶ αὗται.

Ὑπάρχει, πρῶτον, τὸ ἀναντίρρητον γεγονός, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τὰς ἑαυτῆς σχέσεις μὲ τὰς κυριωτέρας ἐκ τῶν συνεργαζομένων ἐν τῷ Π. Σ. Ε. Ἐκκλησιῶν· Ὑπάρχει μία παράδοσις σχέσεων, σφυρηλατημένη διὰ τῶν αἰώνων, δοκιμασθεῖσα, ἐπιτυχοῦσα, ἢ καὶ ἀτυχήσασα, κατὰ καιρούς. Πάντως ὅμως πρόκειται περὶ μιᾶς μακρᾶς σειρᾶς πράξεων καὶ ἐπαφῶν, γνησίως Οἰκουμενιστικῶν, καὶ χρονικῶς προηγουμένων τοῦ συγχρόνου Οἰκουμενισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄριστα δυναμένων νὰ προσαρμοσθῶσιν εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν κλίμακα τῶν σημερινῶν Οἰκουμενιστικῶν τάσεων καὶ διαθέσεων·

Κατὰ ταῦτα, ὑπάρχει ἀφ᾽ ἑαυτοῦ προβάλλον τὸ θέμα τῆς προωθήσεως, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Π. Σ. Ε. πλέον, τῶν σχέσεων αὐτῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῶν συνεργαζομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν. Καὶ αἱ συνεργαζόμεναι αὗται Ἐκκλησίαι πρέπει νὰ καταβάλωσι τὸ maximum τῆς προσοχῆς ἐν τῇ προωθήσει ταύτῃ. Τὸ Π. Σ. Ε. εἶναι τὸ καταλληλότερον ἔδαφος πρὸς τοῦτο. Παρέχει τὰς καλλιτέρας τῶν εὐκαιριῶν. Κολακεύεται δὲ νὰ περιλαμβάνῃ ἐν τῷ Καταστατικῷ του ἄρθρα, προβλέποντα τὴν «συνάντησιν» τῶν

Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ἀλληλογνωριμίας καὶ τῆς βαθυτέρας ἐπικοινωνίας.

Οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ τὴν σημασίαν καὶ χρησιμότητα τῶν ἐπὶ μέρους ἐπαφῶν καὶ συνομιλιῶν. Αὗται ἠμποροῦν καὶ ὀφείλουν νὰ συνεχίζωνται. Ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν λυσιτέλειαν τοῦ Κυριακοῦ λογίου : «ὅπου εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα...». Καὶ τὸ Συνέδριον τῆς Ῥόδου ἔρχεται νὰ παράσχῃ αὐτὴν κυρίως τὴν λυσιτελῆ εὐκαιρίαν.

***

Καὶ αἱ ὑπάρχουσαι διαφοραί; Αὗται δὲν ἀντιμετωπίζονται μὲ βιαίας ἀποφάσεις. Δὲν ἀπεδείχθη δὲ ὅτι καὶ ἀμβλύνονται ποσῶς ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε περιωρισμένας ἐπαφὰς καὶ συζητήσεις. Ὑπάρχει μία συνύπαρξις τῶν πνευμάτων, μία συνύπαρξις τῶν ἰδεῶν, ἡ ὁποία, χωρὶς νὰ σημαίνῃ οὔτε προδοσίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐγωπάθειαν, τροφοδοτεῖ ἐν τούτοις τὸν διάλογον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ κυρίως προέρχονται αἱ λύσεις καὶ αἱ διέξοδοι.

Αἱ συνεργαζόμεναι Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι πρέπει νὰ προσέξωσι τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὀρθόδοξος κόσμος πρέπει ὡσαύτως νὰ σταθῇ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Ἐὰν αἱ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν σχέσεις τῆς Ὀρθοδοξίας θὰ πρέπῃ νὰ εἰσέλθουν εἰς νέαν τινὰ φάσιν, πρέπει καὶ αὐτὸ νὰ γίνῃ. Ἀλλ' ὄχι ἀπὸ τὴν προοπτικὴν τῆς ἀρνήσεως, ἀλλὰ τῆς θέσεως, τῆς θετικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν πραγμάτων. Καὶ θετικὴ ἀντιμετώπισις δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἡ ἀποχή, ἡ φυγή, ἡ «ἀνθαιρετική» διάθεσις καὶ ἀπόφασις. Τὸ διακινδυνεῦον Ὀρθόδοξον φρόνημα—ἐὰν κατ' ἀρχὴν κινδυνεύῃ καὶ ἐὰν βεβαίως κατ' ἀρχὴν ἐπιτρέπηται καὶ συνιστᾶται ἡ ἀνομολόγησις ἑνὸς παρομοίου κινδύνου — σώζεται, ὄχι τόσον μὲ τὴν ἀνθαιρετικὴν ἄμυναν, ὅσον μὲ τὴν εἰρηνιστικὴν ἐπίθεσιν. Ἐδοκιμάσθη τὸ μέτρον τοῦτο ; Καὶ ἠθελήσαμεν νὰ ἴδωμεν τὸ θέμα τῶν σχέσεων ἡμῶν πέραν τοῦ στενοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς μόνον χειρὸς μετρωμένων, καθ' ἡμᾶς, Ἐκκλησιῶν τῆς Προτεσταντικῆς παρατάξεως ; Καὶ ὅμως ὁ κόσμος οὗτος τῆς Δύσεως εἶναι ἀσφαλῶς εὐρύτερος ἀπὸ ὅ,τι συνήθως φανταζόμεθα. Καὶ πλουσιώτερος εἰς βιώματα καὶ παραδόσεις καὶ ἰδέας, ἀπὸ ὅ,τι πολλάκις ἀναμένομεν. Ἰδοὺ ὅθεν ἡ νέα κλίμαξ ἀναθεωρήσεως τοῦ θέματος τῶν σχέσεων τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τὰς συνεργαζομένας ἐν τῷ Π. Σ. Ε. Ἐκκλησίας. Καὶ τὸ Συνέδριον τῆς Ῥόδου θὰ φέρῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν Δύσιν, οἵα αὕτη εἶναι, ὑπὸ τὴν πλέον ἀντιπροσωπευτικήν κλίμακά της.

***

Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλα βασικώτερα σημεῖα. Δὲν εἶναι ἐπὶ παραδείγματι μικρὸν τὸ γεγονός, ὅτι αἱ συνεργαζόμεναι

Ἐκκλησίαι θὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἀπ' εὐθείας θεολογικὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολήν. Ἐν Ρόδῳ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει συνήθως εἰς πάντα τὰ τοιαύτης φύσεως Συνέδρια, περισσότερον ἀπὸ μίαν διομολογιακὴν θεολογικὴν συζήτησιν, θὰ ὑπάρχῃ εἷς ἀπ' εὐθείας πρὸς Ὀρθοδόξους καὶ μετ' Ὀρθοδόξων διάλογος τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων. Αὐτὸ τοὐλάχιστον ἀποδεικνύει τὸ ἐκλεγὲν θεολογικὸν θέμα ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Ρόδου, περὶ τῆς «Σημασίας τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Παραδόσεως ἐν τῷ Χριστιανισμῷ». Ἴσως εἶναι καὶ τοῦτο μία νέα ἐμπειρία, μία νέα ὁδός, ἔξω τῆς μέχρι σήμερον πεπατημένης, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ δοκιμασθῇ.

***

Ὑπάρχει ὡσαύτως τὸ θέμα τῆς ὀφειλομένης μείζονος προσοχῆς ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει πρὸς τὸν παράγοντα, ὅστις λέγεται Ὀρθοδοξία. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι μία ἐκ τῶν συνεργαζομένων 160 καὶ πλέον Ἐκκλησιῶν ἢ Ὁμολογιῶν, ἀλλ' εἶναι εἷς συμπαγὴς κόσμος, τοῦ ὁποίου ὁ ρόλος εἶναι ἀνάλογος καὶ δὴ καὶ μείζων ἐκείνου, τὸν ὁποῖον θέλουν νὰ βλέπωσιν εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, ὡρισμένοι Οἰκουμενιστικοὶ κύκλοι, ἐὰν ἡμέραν τινὰ θὰ εἰσήρχετο ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν. Ἡ ὑπάρχουσα διαφορὰ καὶ διαίρεσις ἐν τῷ Χριστιανισμῷ δὲν εἶναι μονομερὴς μεταξὺ Δύσεως καὶ Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, ὥστε νὰ ζητῆται τρίτη ἰσόρροπος δύναμις ἐν τῇ Δύσει, ἀλλ' εἶναι διαφορά, προκύψασα ἱστορικῶς μεταξὺ τῶν δύο μορφῶν σκέψεως καὶ Θεολογίας τῆς Δύσεως, μέση τῶν ὁποίων καὶ ἰσόρροπος παρ' ἀμφοτέραις ἵσταται ἡ Ὀρθοδοξία. Ἀντιστροφὴ τῶν ὅρων ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν εἰσχωρεῖ. Καὶ οἱ ρόλοι ἑκάστης Ἐκκλησίας εἶναι αὐτοί, οἱ ὑπὸ τῆς ἱστορίας καὶ τῶν αἰώνων ἀναγνωρισθέντες καὶ ἀναγραφόμενοι. Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου θὰ ἔλθῃ νὰ ὑπενθυμίσῃ τὴν πραγματικότητα αὐτήν. Καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τὸ προαναφερθὲν θέμα τῆς «Σημασίας τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Παραδόσεως διὰ τὸν Χριστιανισμὸν» προσλαμβάνει ἰδιάζουσαν ἔννοιαν καὶ νέον φῶς.

***

Τὸ ζήτημα ἐπὶ πλέον τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας μὲ ὅλας αὐτοῦ τὰς θεολογικὰς καὶ πρακτικὰς συνεπείας καὶ τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησε καὶ δημιουργεῖ ἑκατέρωθεν, ἀπὸ τῶν γνωστῶν παραπόνων περὶ περιορισμοῦ τῶν ἐλευθεριῶν ἐν Χώραις Ὀρθοδόξου κλίματος, μέχρι καὶ τῶν ἐξ ἡμῶν παραπόνων περὶ τοῦ διεξαγομένου προσηλυτισμοῦ ἐπὶ Ὀρθοδόξων ἐδαφῶν, ἀποτελεῖ σημεῖον, προσλαμβάνον ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα διὰ τοῦ Συνεδρίου

τῆς Ρόδου διὰ τὰς συνεργαζομένας Ἐκκλησίας.

Ὅτι ἡ ἐλευθέρα Ὀρθοδοξία διαφέρει ἀπὸ τὴν Λατινικὴν Ἀργεντινήν, ἢ Ἱσπανίαν, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἰσχύουσαν Κρατικὴν Νομοθεσίαν, περὶ ἀνεξιθρησκείας καὶ ἐλευθεριῶν, τοῦτο εἶναι καιρὸς πλέον νὰ κατανοηθῇ ὁριστικῶς καὶ ἀποδειχθῇ εὐκαίρως.

Ἀλλ' ὅτι καὶ αἱ Ὀρθόδοξοι καθεστηκυῖαι Ἐκκλησίαι πρέπει νὰ παύσωσι θεωρούμεναι περιοχαὶ ἀνελέγκτου προσηλυτιστικῆς δράσεως, τοῦτο εἶναι περιττὸν καὶ νὰ λεχθῇ. Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου, νομίζομεν, ὅτι ὄχι μόνον θὰ δώσῃ τὰς πρὸς τοῦτο καλλιτέρας εὐκαιρίας ἑκατέρωθεν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐπιβάλῃ μίαν περισσότερον ὀρθολογικὴν κρίσιν καὶ ἀντιμετώπισιν τῶν τοιούτων ζητημάτων ἐντὸς τοῦ Π. Σ. Ε. καὶ ἐν τῷ καθόλου μηχανισμῷ τῆς συνεργασίας τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἰδοὺ μερικὰ ἐκ τῶν σημείων, ἐφ' ὧν θὰ ἐπισείρῃ τὴν προσοχὴν τῶν συνεργαζομένων Ἐκκλησιῶν τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου.

4 — ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΚΑΙ ΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Ἀσφαλῶς τὰ περὶ τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου προβλήματα, ὅσα ἀπασχολοῦν τὰς μετεχούσας ἐν τῷ Π. Σ. Ε. Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, δὲν εἶναι ὀλίγα, οὔτε μικρά. Ἂς προσπαθήσωμεν νὰ ἀπαριθμήσωμεν ταῦτα ἐν βραχείᾳ πως ἀναλύσει.

Πρωτίστως, βεβαίως, ὑπάρχει τὸ ζήτημα τῆς Ὀρθοδόξου μετοχῆς εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου.

Ἐνῷ εἶναι σαφὴς ἡ θέσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν τῷ θέματι τούτῳ καὶ εὐθυγραμμισμένη πρὸς τὴν ἀπὸ δεκαετηρίδων τηρηθεῖσαν καὶ πιστῶς ἀκολουθουμένην ἑνιαίαν γραμμὴν ἡ πορεία αὐτοῦ, διὸ καὶ εἶναι πλήρης ἡ μετοχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ Συνεδρίῳ, διά τινας ἐκ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὸ θέμα, οὔτε τόσον ἁπλοῦν εἶναι, οὔτε δὲ καὶ τόσον εὔκολον ὑπῆρξεν εἰς τὰς φάσεις καὶ τὰς ἀντιμετωπίσεις, τὰς ὁποίας ἐγνώρισεν.

Ἀντιθέτως, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀντιπροσωπεύσεώς των, διεγράφησαν πολλαὶ ἀμφιταλαντεύσεις, πολλοὶ ἐνδοιασμοί, πολλαὶ καὶ ἀλλεπάλληλοι ἀποφάσεις. Καὶ ἐδημιουργήθησαν ὡρισμένα ἀδιέξοδα, ὄντως λαβυρινθώδη. Τοῦτο τοὐλάχιστον ἰσχύει διὰ τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρας ἀδελφὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας προκειμένου, τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς δὲν εἶναι τόσον ἁπλοῦν.

Δὲν εἶναι ἔργον τοῦ παρόντος, νὰ ἐνδιατρίψωμεν περὶ τοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι ὑπηγό-

ρευσαν ταύτας ἢ ἐκείνας ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς χθές, ὅσαι δεσμεύουν κατά τινα τρόπον τὰς Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ τὰ ἄτομα, καὶ ἐμποδίζουν τὴν εὐρυτέραν μετοχὴν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου.

Ἀλλ' ἐπιτραπείτω ἡμῖν νὰ θεωρῶμεν ὡς ἐμπίπτουσαν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως τονίσωμεν ἐδῶ μερικὰς ἁπλᾶς ἀληθείας. Καὶ δή: οἱ ἐνδοιασμοὶ τῶν μὲν ἐκ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν τῆς ἰδιότητος, κληρικῆς ἢ λαϊκῆς, τῶν Ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐν τοῖς Συνεδρίοις, ἢ ἡ κατὰ θεωρίαν μόνον μετοχή, ἐν τῇ πράξει ὅμως ἀπουσία ἑτέρων ἐξ αὐτῶν, ἢ ἡ ἀδιαφορία ἄλλων ἐν τῷ θέματι τούτῳ, λόγῳ τοῦ ἐμπεριστάτου αὐτῶν κλπ., ἐὰν ἦσαν λόγοι ἰσχύοντες χθές, σήμερον ἐξασθενοῦν ἐνώπιον τῆς καθόδου τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εἰς τὰ κλίματα ἡμῶν. Ὅταν ἡ Κίνησις τείνῃ νὰ γίνῃ βίωμα τῶν Χριστιανικῶν μαζῶν, ἡ ἀπουσία τῆς φύσει καὶ θέσει ὀφειλούσης νὰ ἔχῃ θέσιν ἐν τοῖς ζητήμασιν ἡγέτιδος ἐν τῇ πνευματικῇ ἱεραρχίᾳ τάξεως ἐντὸς μιᾶς Ἐκκλησίας, ἀσφαλῶς δὲν ἀποτελεῖ τὴν καλλιτέραν ἐκ τῶν τοποθετήσεων ἀπέναντι τῶν μεγάλων καὶ σφριγωσῶν πραγματικοτήτων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

***

Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου, συγκαλούμενον εἰς τὸ καίριον τοῦτο σημεῖον τῆς Ὀρθοδόξου Μεσογειακῆς λεκάνης, φέρει, ὀφείλει νὰ φέρῃ, τὰς «περιοίκους» τοὐλάχιστον Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, μὲ ὅλας τὰς τάξεις αὐτῶν, εἰς εὐτυχῆ διασταύρωσιν συνεργασίας καὶ ἀλληλοστηρίξεως ἐπὶ ἑνὸς ζωτικωτάτου θέματος, οἷον τὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Ἡ ὅσον ἔνεστι ἀνασκευὴ ἀποφάσεων καὶ ἀναληφθεισῶν «στάσεων», δυναμένων νὰ βλάψωσι τὴν εὐρυτέραν προοπτικὴν τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν τῶν πρεσβυγενῶν, ἀλλὰ καὶ ὁμοιογενῶν Κέντρων τοῦ Ὀρθοδόξου Κόσμου ἡμῶν, εἶναι πλέον ἢ ἀπαραίτητος. Καὶ ἡ ἀνασκευὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄλλως, παρὰ μὲ μίαν ρεαλιστικὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Δὲν συνιστῶμεν συγκάλυψιν. Ἀλλὰ λύσεις εἰς τὰ δημιουργηθέντα ἀδιέξοδα πάντοτε εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθοῦν. Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς περιοχῆς μας ταύτης διὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν εἶναι εὐρύτερον καὶ ἀδιαμφισβήτως ἐπιμεμαρτυρημένον. Ἐὰν θὰ ὑπάρξωσι κενὰ ἐν τῇ συμμετοχῇ τῶν μὲν ἐκ τῶν μετεχουσῶν ἐν τῷ Π. Σ. Ε. Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ταῦτα δύνανται νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἀπὸ τὴν μετοχὴν καὶ παρουσίαν τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Ρόδου, αἵτινες καὶ τὴν Κίνησιν γνωρίζουσι καλῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν κοινὴν εὐθυγράμ-

μισιν τῆς Ὀρθοδόξου τακτικῆς ἐν τῷ θέματι τούτῳ θεωροῦσιν, εἴμεθα βέβαιοι, ὡς ἀναγκαίαν καὶ οἰκοδομητικήν.

Ἀπὸ ταύτης τῆς ἀπόψεως τὸ ταξείδιον τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπισκέψεις καὶ ἐπαφαί, ὅσαι μέλλουν νὰ γίνωσιν ἐν τῷ ἐναπομένοντι βραχεῖ πρὸ τοῦ Συνεδρίου τῆς Ρόδου διαστήματι, θὰ παράσχωσιν ἀσφαλῶς τὴν εὐκαιρίαν εἰς ἐπανεξέτασιν καὶ ἀναθεώρησιν προτέρων καταστάσεων. Καὶ ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο θὰ ἀποβῇ, ὡς ἐλπίζομεν, πληρεστέρα καὶ κυρίως συνεπεστέρα πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε ἀκολουθηθεῖσαν γραμμὴν καὶ τακτικὴν τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν.

Πάντα ταῦτα θέτουσιν ὅμως τὴν ἀνάγκην διὰ τὸν Ὀρθόδοξον κόσμον, ὅπως καθορίσῃ κοινὴν πλέον, παγίαν καὶ ἑνιαίαν πολιτικὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν Οἰκουμενιστικῶν ἐπαφῶν. Τοῦτο δὲ εἶνε ἀσφαλῶς τὸ δεύτερον ἐκ τῶν ζητημάτων, ὅπερ προβάλλει ἐνώπιον τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν ὄψει τοῦ ὑπὸ σύγκλησιν Συνεδρίου τῆς Ρόδου.

* * *

Ἐπιτραπείτω ἡμῖν νὰ σταματήσωμεν ἰδιαιτέρως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ θεωροῦμεν κεφαλαιώδους σημασίας τόσον διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν καθ' ἑαυτὴν ὅσον καὶ διὰ τὴν πρὸς τὰ ἔξω ἀνέλιξιν αὐτῆς.

Ἡ σοβαρότης τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς ἐμφανής. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται τὸ γεγονός, ὅτι αἱ ἐπὶ μέρους Αὐτοκέφαλοι Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἐν τῇ πραγματικότητι ὑφαίνουν τὴν μίαν καὶ ἀδιαίρετον Ὀρθοδοξίαν, ἡ ὁποία, ἐπὶ ζητημάτων εὐρυτέρας πρὸς τὸν ἔξω κόσμον ἐμφανίσεως, πρέπει νὰ ἔχῃ ἓν μέτωπον, μίαν καὶ ἑνιαίαν κατεύθυνσιν.

Καὶ ἡ ἀπαιτουμένη εὐθυγράμμισις τῆς ἀκολουθητέας τακτικῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου προβαλλομένην τοιαύτην. Τὸ ἐκ παραδόσεως ἰσχῦον σύστημα ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ ζητημάτων εὐρυτέρας προοπτικῆς, καὶ ἡ κατὰ πρωτοβουλίαν τῆς Πρωτοθρόνου καὶ Μητρὸς Ἐκκλησίας γινομένη ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ὑπόδειξις τοῦ πρακτέου, ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ὁποίου διαγνώμης τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐξάγεται τὸ ἐμπρέπον συμπέρασμα, ὅπερ, ἐκφραζόμενον τελικῶς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀποτελεῖ τὴν «φωνὴν τῆς Ὀρθοδοξίας», ἀπεδείχθησαν τρόποι ἀπολύτως ἀποδοτικοί.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα ἀπόκτησις ἑνιαίας γραμμῆς προβάλλει ὡς πλέον ἢ ἀναγκαία, ἡ δὲ εὐθυγράμμισις τῆς τακτικῆς ταύτης πρὸς τὴν τοῦ

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς ἔτι ἀναγκαιοτέρα· Ἡ μέχρι σήμερον κτηθεῖσα πεῖρα εἶναι μεγίστη καὶ ἐκφραστική. Ὅ,τι προὐβλήθη ἐντεῦθεν, ὥς τε καθόλου Οἰκουμενιστικὴ διάθεσις καὶ προγραμμάτισις, ἤδη ἀπὸ τοῦ 1920, καὶ ὡς ἀκολουθητέα τακτικὴ εἰς τὰς ἐπὶ μέρους Οἰκουμενιστικὰς ἐπαφάς, μέχρι καὶ τοῦ Συνεδρίου τῆς Λούνδ, μέχρι καὶ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν νῦν ζητήματος τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Π. Σ. Ε. μετὰ τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Ἱεραποστολῶν κλπ., ὅ,τι προὐβλήθη ἐντεῦθεν — ἐπαναλαμβάνομεν εὐχαρίστως τοῦτο — ἀπεδείχθη τὰ μάλιστα ἐνδεικνυόμενον ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς. Καὶ εἰς τὸ μέλλον ; Νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῆς μέχρι σήμερον ἀκολουθηθείσης ἐπιτυχοῦς ὁδοῦ θὰ ἀπέδιδε ἀποτελέσματα δυνάμενα νὰ βλάψωσι τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἑνότητος καὶ συνεργασίας ἐντὸς τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἐν τῷ Συνεδρίῳ ὅμως τῆς Ρόδου ἡ ἀνάγκη αὕτη «εὐθυγραμμισμένης τακτικῆς» προβάλλει ὡς ἔτι ἐπιτακτικωτέρα.

***

Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀποκτήσεως ἑνιαίας γραμμῆς, γενικῶς, εἶναι στενώτατα συνδεδεμένον μὲ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐγκύψωμεν μετὰ μείζονος προσοχῆς καὶ σοβαρότητος εἰς τὸ θέμα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Χωρὶς νὰ μειώνωμεν τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην ἐργασίαν, ὡς καὶ τὴν διανυθεῖσαν ὁδὸν ἐν τῇ μελέτῃ καὶ γνώσει τῆς Κινήσεως καθ' ἑαυτήν, νομίζομεν, ὅτι ὑπάρχει ἓν ἀρκούντως εὐρὺ πεδίον περαιτέρω μελέτης καὶ γνωριμίας τῆς Κινήσεως, ὅπερ, ἔν γε τῷ παρόντι, διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων παραγόντων, μένει ἀκάλυπτον. Καὶ κυρίως ἀπαιτεῖται μεγαλειτέρα βαρύτης ἐν τῇ εὐθύνῃ τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν παρουσιαζομένων ἑκάστοτε περιπτώσεων καὶ προβλημάτων. Δὲν ἀρνούμεθα, ὅτι ὑπάρχουν κατ' ἀρχὴν ζητήματα πρὸς μελέτην καὶ ἀναθεώρησιν ἐν τῇ Κινήσει· Ἀλλ' αὐτὸ καὶ μόνον ἀσφαλῶς εἶναι ἀρκετόν, ἵνα πείσῃ ἡμᾶς, ὅτι τὸ θέμα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εἶναι θέμα πρὸς ὃ σοβαρώτερον ὀφείλομεν νὰ ἐγκύψωμεν καὶ νὰ ἐγκύπτωμεν ἑκάστοτε.

Τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου, μὲ τὰ προβλήματα, ἅτινα ἐγέννησεν ἔνδον ἐνίων ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ μὲ τὴν ἰδιάζουσαν σημασίαν καὶ θέσιν αὐτοῦ, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων συμμετοχῶν ἐν τῇ Κινήσει, ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ θέμα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εἶναι ὄντως εὐρύτερον ἀφ' ὅ,τι νομίζομεν καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐγκύπτειν εἰς τὰ προβλήματα αὐτοῦ ἔτι σοβαρωτέρα. Ἐκτὸς ἐὰν θέλωμεν νὰ ἀρνηθῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν προβολὴν τῆς Οἰκουμενικότητος τῆς Ὀρθοδοξίας ἡμῶν.

***

Περιττὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι τὰ δύο

ὡς ἄνω σημεῖα ἀποκτοῦν ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν Ρόδῳ καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι εὐρυτέρα πλέον ἐν τοῖς ἑφεξῆς θὰ ᾖ ἡ ἐκδήλωσις ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν Κίνησιν ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς ὑπὸ ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν διὰ πολλὰ ἔτη μακρὰν καὶ ἀδιαφόρων μεινασῶν πρὸς αὐτήν.

Ὅπως καὶ ἐὰν ἐκλάβωμεν τὴν νέαν ταύτην ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος, τὸ γεγονὸς εἶναι, ὅτι διὰ τὰς ἤδη συνεργαζομένας ἐν τῇ Κινήσει Ἐκκλησίας ἡμῶν γεννᾶται εὐρυτέρα ἡ ὑποχρέωσις ἐνημερώσεως καὶ διαφωτίσεως τῶν «νεήλυδων», ἐπὶ τῆς μέχρι τοῦ νῦν Ὀρθοδόξου παρουσίας καὶ μετοχῆς. Ἡ ἰδέα, ὅτι αἱ προσερχόμεναι εἰς τὴν Κίνησιν ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι γνωρίζουσι καλῶς τὴν Κίνησιν καὶ καλλίτερον ἔτι τὴν ἡμετέραν θέσιν ἐν αὐτῇ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ 1920 ἀλληλογραφίας καὶ ἐκ τῶν κυκλοφορησάντων ἱστορικῶν κειμένων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, εἶναι ἰδέα τὸ ὀλιγώτερον ὡς ἀνεδαφικὴ δυναμένη νὰ χαρακτηρισθῇ. Πέραν τῆς ἁπλῆς θεωρητικῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων, ὑπάρχει καὶ μία ἀπ' εὐθείας καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπορρέουσα διαφώτισις, καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν εὐθύνην καλοῦνται αἱ ἤδη συνεργαζόμεναι ἐν τῷ Π.Σ.Ε. ἡμέτεραι Ἐκκλησίαι. Καὶ τοῦτο πρὸς ἄρσιν πρωτίστως τυχὸν παρερμηνειῶν περὶ τῆς Ὀρθοδόξου μετοχῆς ἐν τῇ Κινήσει καὶ πρὸς ἀπόκτησιν κοινῶν ἐνδιαφερόντων καὶ κοινῶν τρόπων ἀντιμετωπίσεως τῶν ζητημάτων ἐν αὐτῇ.

* * *

Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου θὰ δημιουργήσῃ καὶ ὡρισμένας ἀγαθὰς ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς εὐκαιρίας, πρὸς ἐντονωτέραν καὶ συμφορωτέραν δι' ἡμᾶς αὐτοὺς Οἰκουμενικὴν ἐνέργειαν καὶ δρᾶσιν. Δισκελῆ κυρίως βλέπομεν τὴν δρᾶσιν ταύτην.

Καὶ πρῶτον μὲν ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, ὡς φιλοξενοῦσα Ἐκκλησία, θὰ ἔχῃ ἀγαθὴν τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως προσέξῃ ἰδιαιτέρως τὰς ἃς περὶ πολλοῦ ποιεῖται Ἐλάσσονας Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, πρὸς ἃς εὐρυτέραν θὰ πρέπῃ νὰ ἔχῃ ἀπευθύνει τὴν πρόσκλησιν καὶ φιλοξενίαν ἐν Ρόδῳ καὶ εὐρυχωροτέραν θὰ ἔχῃ ἀνοίξῃ τὴν ἀγκάλην αὐτῆς. Ὅτι αἱ φίλαι Ἐλάσσονες Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς θὰ εἶναι ἐν Ρόδῳ οἱ πρῶτοι καὶ συμπαθέστεροι ξένοι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ τοῦ Πανιέρου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦτο περιττὸν καὶ νὰ λεχθῇ. Ὀφείλομεν νὰ τονώσωμεν παρ' αὐταῖς τὴν ἔννοιαν τῆς συγγενείας αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς καὶ νὰ ἀμβλύνωμεν τὸ γνωστὸν παρ' αὐταῖς αἴσθημα τῆς ὑπεράγαν ἀνατολικότητός των. Μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ πρώτη μορφὴ δυτικότητος δι' αὐτοὺς ἡμεῖς εἴμεθα. Καὶ εἴμεθα ἡμεῖς ὄχι οἱ «ξένοι καὶ ἀλλότριοι τῆς Δύσεως», ἀλλ' οἱ «Ὀρθόδοξοι Δυτικοί» δι' αὐτούς. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ — καὶ ὑπάρχει ἀσφαλῶς — ὁδός τις, ἄγουσα αὐ-

τοὺς πρὸς τὸ Δυτικὸν πνεῦμα καὶ τὸν Δυτικὸν Χριστιανικὸν Πολιτισμόν, ἡ ὁδὸς αὕτη διέρχεται ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων κλιμάτων ἡμῶν. Καὶ αἱ φίλαι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς θὰ πρέπει νὰ λάβωσι πεῖραν τοῦ τί εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τί διὰ τῆς Ὀρθοδοξίας ἡ Δύσις.

Ἐὰν δὲ δι᾿ αὐτὰς ὑπάρχῃ ζήτημα τρόπου συνεργασίας μετὰ τοῦ Π. Σ. Ε. — καὶ ὑπάρχει βεβαίως — ὁ καλλίτερος τρόπος εἶναι ἡ ἐνσωμάτωσις τῶν προσπαθειῶν των πρὸς τὰς ἡμετέρας. Εἴδομεν εἰς τὰ λοιπὰ Συνέδρια τοὺς Ἀντιπροσώπους τῶν Ἐλασσόνων τούτων Ἐκκλησιῶν νὰ προσέρχωνται καὶ νὰ συσφίγγωνται εἰς τὰς συγκεντρώσεις ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων καὶ νὰ θεωροῦν ἑαυτοὺς ἐξ ἡμῶν. Ἐν Ρόδῳ ἡ πρὸς αὐτοὺς προσοχὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι μεγαλειτέρα καὶ αἱ μετ᾿ αὐτῶν ἐπαφαὶ ἐγκαρδιώτεραι καὶ οὐσιαστικώτεραι. Ἐν Ρόδῳ, οἱ ἐξ Ἑῴας ἀδελφοὶ ἡμῶν δέον νὰ αἰσθανθῶσιν ὡς ἐν τῷ ἑαυτῶν οἴκῳ.

Τὸ ἕτερον σκέλος τῆς ἐν Ρόδῳ Ὀρθοδόξου Οἰκουμενιστικῆς δράσεως εἶναι ἡ ἀνάληψις ὑφ᾿ ἡμῶν ὡρισμένων εὐρυτέρων πρωτοβουλιῶν εἰς τὸν Διαχριστιανικὸν τομέα. Ἤδη προετοιμάζεται ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπίκαιρον Κείμενον ἐπὶ τοῦ ἐπιμάχου διὰ τὴν Ἀνατολὴν θέματος τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Π. Σ. Ε. μετὰ τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Ἱεραποστολῶν τείνει νὰ ὁλοκληρωθῇ ἡ σχετική, κατόπιν εὐρυτέρας Διορθοδόξου ἐπικοινωνίας, προεργασία διὰ τὴν καλλιτέραν ἀντίληψιν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ μελετωμένου σχεδίου τῆς συγχωνεύσεως καὶ διὰ τὴν Θεολογικὴν ἀντιμετώπισιν ταύτης. Ἄλλα ἀνάλογα ζητήματα, χρήζοντα τῆς Ὀρθοδόξου ἐπιστασίας, δὲν λείπουσιν. Ἡ ἐπ᾿ αὐτῶν ἀνάληψις πρωτοβουλίας ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς ἐπιβάλλεται. Καὶ ἡ περίοδος αὕτη, ἡ πρὸ τῆς Γ΄ Γενικῆς Συνελεύσεως, μὲ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς Ρόδου, εἶναι, νομίζομεν, ἡ καταλληλοτέρα.

* *

Ἰδοὺ τὸ Συνέδριον τῆς Ρόδου καθ᾿ ἑαυτὸ λαμβανόμενον. Οὔτε ὑπεράγαν διογκούμενον, ἀλλ᾿ οὔτε καὶ ἡμισσευόμενον ἐν τῇ σημασίᾳ καὶ τῇ θέσει αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Οἰκουμενιστικῶν ἐπαφῶν τῶν τελευταίων τούτων δεκαετηρίδων.

Δ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,
Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

†ΜΙΛΗΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ

ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ

ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ (*)

ΤΟΜΟΣ Γ'.

«ΤΜΗΜΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ Ι. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΑΛΚΗΣ».

32) φ. 367 β—377 α : «τοῦ μακαρίου Κοσμᾶ Βεστήτορος λόγος εἰς τὴ ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου το Χρυσοστόμου».

Ἀρχ. : «Δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγήσομαι ὑμῖν. 94) ....»

33) φ. 377 β—388 β : «Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐγκώμιον εἰς τὸ ἅγιον ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς Μεγ λης εἰς Ρώμην ἐπενεχθέντα καὶ αὐτόσε μαρτυρήσαντα, κἀκεῖθεν α θις εἰς Ἀντιόχειαν κομισθέντα».

Ἀρχ. : «Οἱ πολυτελεῖς καὶ φιλότιμοι τῶν ἑστιατόρων 95) .....»

34) φ. 388 β—398 α : «Ἰωάννου μητροπολίτου Εὐχαΐτων ἐγκώμιον ε τοὺς ἐν ἁγίοις πατέρας ἡμῶν, Βασίλειον τὸν Μέγαν, Γρηγόριον τὸ Θεολόγον καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον.»

Ἀρχ. : «Τρεῖς μὲν πρὸς τριώνυμον παροτρύνουσι κίνησιν καὶ τρεῖς ἀπλανεῖς........». 96)

35) φ. 398 α—411 β : «Ἐγκώμιον εἰς τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας».

Ἀρχ. : «Πάλιν Ἰωάννης ὁ τὴν γλῶτταν χρυσοῦς». 97)

*) Συνέχεια ἐκ τῆς 66ης σελ. τοῦ ἔτους ΛΔ'. (1959).

94) Αὐτόθι ἀριθμ. 10 (φ. 289 β—304 β) καὶ ἀριθμ. 1 (φ. 47 β— 49 β) : «Κοσμᾶ Βεστήτορος λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν Προφήτην καὶ Ἀ χιερέα Ζαχαρίαν», βλέπε καὶ σημ. 16 παρόντος τόμου. Οἱ λόγοι του ἐν τῇ Π τρολ. Migne 65, 829 κ. ἑξ. καὶ 100, 1005 καὶ ἑξ.

95) Ἔνθ. ἀνωτ. ἀριθμ. 10 (φ. 314 β—326 β).

96) Αὐτόθι ἀριθμ. 10 (φ. 325 β—339 β).

97) Τὸ ἐγκώμιον τοῦ ὁ ἀνέκδοτον ὄν, ἐξέδωκεν ἐν τῇ Πόλει μας τ 1852 εἰς φυλλάδιον ὅμιλος φοιτητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς.

36) φ. 412—421 α: «Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον».

Ἀρχ. : «Ἔδει μὲν ἔδει ὦ Ἰωάννη πάγχρυσε 98........».

37) φ. 421 β—427 β : «Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου, λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν». 99).

Ἀρχ. : «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων τὴν παρθενίαν......».

---

98) Χειρ. Παναγίας Καμαριωτίσσης ἀριθμ. 10 (φ. 339 β—349 β).

99) Καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 10 (φ. 355 β—371 β Χειρογρ. Παναγίας Καμαριωτίσσης Χάλκης. — Ὁ Ἰκονίου Ἀμφιλόχιος ἐγεννήθη ἐν Καππαδοκίᾳ περὶ τὸ 340. Ἦτο φιλικώτατα συνδεδεμένος μετὰ τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, ὅστις τὸν καλεῖ «φίλον πατρόθεν» (Ἐπιστολ. 24) καὶ «υἱὸν αὐτοῦ» (Ἐπιστολ. 23) καὶ τοῦ ὁποίου φαίνεται ὅτι ἦτο πρῶτος ἐξάδελφος. Ἀμφότεροι ἦσαν ἔγγονοι τοῦ Φιλτατίου, οὗτινος τέκνα ἦσαν ἡ μήτηρ τοῦ Γρηγορίου, Νόννα καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἀμφιλοχίου, ἐπίσης Ἀμφιλόχιος. (Γρηγ. Ναζ. Ἐπιστολ. 97 καὶ 99) Ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐσπούδασε ρητορικὴν παρὰ τῷ Λιβανίῳ καὶ τῷ 364 ἐλθὼν ἐν τῇ Πόλει μας ταύτῃ ἐξήσκησεν ἐπὶ ἔτη τινὰ τὸ ἔργον τοῦ συνηγόρου. Ἀκολούθως κατέφυγεν εἰς ἔρημον παρὰ τὰ Ὀζίζαλα τῆς Καππαδοκίας, ἔνθα ἔζη ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Περὶ τὸ 375 ἐγένετο Ἐπίσκοπος Ἰκονίου διαδεχθεὶς τὸν θανόντα Φαῦστον. Ὡς τοιοῦτος παρέστη εἰς τὴν Β΄. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Τῷ 383 προέστη τῆς ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας Συνόδου κατὰ τῆς αἱρέσεως τῶν Μεσαλιανῶν ἢ Εὐχιτῶν, οἵτινες ἀπέρριπτον τὰ Ἱ. Μυστήρια. Τῷ Τ94 παρέστη εἰς τὴν ἐν τῇ Πόλει μας ταύτῃ Σύνοδον, τὴν συγκροτηθεῖσαν πρὸς διευθέτησι τῆς ἔριδος μεταξὺ δύο ἐν Ἀραβίᾳ ἐπισκόπων τοῦ Βαγαδίου καὶ τοῦ Ἀγαπίου διεκδικούντων ἀμφοτέρων τὴν Ἐπισκοπὴν Βόστρων (Mansi, 3, 851). Ἔκτοτε οὐδὲν γνωστὸν περὶ αὐτοῦ, μόνον «εἰς βαθὺ γῆρας ἐλάσας, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο» (Migne 39, 33). Ἡ μνήμη του ἑορτάζεται τὴν 23ην Νοεμβρίου. Ὁ Ἀμφιλόχιος ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα, ὧν δυστυχῶς, τὰ πλεῖστα ἀπωλέσθησαν. Πλήρεις ἐσώθησαν ἑπτὰ σύντομοι λόγοι του : 1) εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος, 2) εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν, 3) εἰς τὴν Ὑπαπαντήν, 4) εἰς τὸν Λάζαρον, 5) εἰς γυναῖκα ἀλείψασαν μῦρον τὸ Κύριον, 6) εἰς τὸ Ἅγιον Σάββατον καὶ 7) εἰς τὴν Μεσοπεντηκοστήν. Ἐκ τούτων ἰδιάζουσαν σημασίαν ἔχει ὁ εἰς τὸ Ἅγιον Σάββατον (Ἑλλ. Πατρ. Migne 49, 89), ὑπενθυμίζων τὸ «σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου». Τὰ σωζόμενα ἔργα τοῦ Ἀμφιλοχίου εὑρίσκονται εἰς Ἑλλ. Πατρ. Migne 39, 9—130, ἐκτὸς τοῦ ὡς ἄνω λόγου τοῦ Χειρογράφου «εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα

38) φ. 427 β—442 β : «Μεθοδίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν· τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀπαντήσεως καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον».

Ἀρχ. : «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἷόν τε διὰ βραχέων......» 100)

39) φ. 442 β—447 β : «Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἀρχ. : «Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα ὁ Κύριος».

καὶ εἰς τὴν Ἄνναν». Ἐπίσης ἐσώθη τοῦ Ἀμφιλοχίου συνοδικὴ ἐπιστολὴ ὡς καὶ διδακτικὸν ἔπος αὐτοῦ πρὸς Σέλευκον, τὸν ἀνεψιὸν τῆς Ὀλυμπιάδος, ἐκ 340 στίχων, ἐν τῷ ὁποίῳ παρέχει κατάλογον τῶν κανονικῶν βιβλίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅστις ἐπικυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ β΄· κανόνος τῆς 6ης Οἰκουμενικῆς Συνόδου προσέλαβε κανονικὸν κῦρος. Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ λέγει ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐθεώρουν τὴν Ἀποκάλυψιν νόθον. Σημειωτέον ὅτι τὸ ἔπος τοῦτο ἐθεωρεῖτο μέχρι πρό τινος ὡς ἔργον τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, διὸ καὶ ἐν τῇ Πατρολογίᾳ τοῦ Migne συνεξεδόθη μετὰ τῶν ἔργων του (τόμ. 37, στήλ. 1577—1600).

Πρῶτος ἐξέδωκε τὰ ἔργα τοῦ Ἀμφιλοχίου ὁ Fr. Combefis τὸ 1644, ἅτινα ὅμως ἡ κριτικὴ ἐθεώρει ὡς ἀμφιβαλλόμενα, μέχρις οὗ ὁ Holl κατέδειξε τὴν γνησιότητά των ἐν τῇ πραγματείᾳ του : «Amphilochius von Ikonium in seinem verhâlinis zu den grossen Kappadociern» (Tuebingen und Leipzig 1904).

Ἐν Χειρογράφοις (σὺν ἄλλοις) :

«Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου». (Χειρόγρ. ἁγ. Τριάδος Χάλκης, ἀριθμ. 82 (φ. 109 β—119 β) καὶ 83 (φ. 51—57 α) καὶ 84 καὶ 85 καὶ Ἰ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης 35.)

«Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἀρχιεπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας....». (Χειρόγρ. Παναγίας Καμαριωτίσσης Χάλκης, ἀρ. 1, (φ. 425 α—441 β) καὶ 62 (34 β—41 α) καὶ 38 Ἁγίας Τριάδος Χάλκης. Τοῦ αὐτοῦ «λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν, ἔνθ. ἀνωτ. ἀριθμ. 10 (φ. 349 β — 355). Τοῦ αὐτοῦ «εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χ. καὶ εἰς τὸν Συμεὼν καὶ τὴν Ἄνναν», αὐτ. 47 (φ. 163—169) κ. ἄ., αὐτόθι ἀριθμ. 78 (φ. 262 α—262 β : «Τοῦ ἐν ἁγ Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου ἐκ τοῖς πρὸς Σέλευκον ἰάμβοις».

100) Καὶ ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμ. 10 (φ. 355 β—371 β καὶ ὑπ' ἀριθμ. 47 (φ. 126 α—14 α) Χειρογράφ. Παναγίας Καμαριωτίσσης Χάλκης.

40) φ. 447 β—451 β : «Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἀρχ. : «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών». 101)

41) φ. 451 β—456 α : «Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἀρχ. : «Οἱ τῶν ἁγίων θεοπνεύστων Γραφῶν τὸ ἡδύ». 102)

42) φ. 456 β—470 β : «Γεωργίου, ἐπισκόπου νικομηδείας, λόγος εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν δίκαιον Συμεὼν καὶ εἰς τὴν Ἄνναν».

Ἀρχ. : «Τὰ τῆς παρούσης ἱερᾶς πανηγύρεως........». 103)

43) φ. 471—477 β : «Λόγος διαλαμβάνων ἐν ἐπιτομῇ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου εὕρεσιν».

Ἀρχ. : «Πάλιν ἡμῖν ὁ θεῖος ἐφέστηκε Πρόδρομος......» 104)

44) φ. 478—486 : «Βασιλείου τοῦ μεγάλου, ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου «Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ περὶ πλεονεξίας».

Ἀρχ. : «Διπλοῦν τὸ εἶδος τῶν πειρασμῶν......» 105)

Ἐν τέλει τοῦ χειρογράφου δι' ἄλλης χειρός :

«Τὸ παρὸν βιβλίον προσηλώνεται καὶ ἀφιεροῦται ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος τῆς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ὄρει κειμένης παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῦ κυρίου κλήμη. Ἐπὶ ἔτος ζξστ'.

101) Ἔνθ. ἀνωτ. ἀριθμ. 10 (φ. 376 β—381 β).

102) Ἔνθ. ἀνωτέρω ἀριθμ. 10 (φ. 381 β—385 α).

103) Ἔνθ. ἀνωτέρω ἀριθμ. 10 (φ. 385 β—399 β).

104) Ἔνθ. ἀνωτέρω ἀριθμ. 10 (φ. 499 β—404 β).

105) Ἔνθ. ἀνωτέρω ἀριθμ. 10 (φ. 404 β—411).

(34) ΑΡΙΘΜ. 38.

Ὀνομασία

Πανηγυρικὸν Ἰανουαρίου

Ἐποχή

ΙΣΤ'. αἰῶνος.

Χαρακτηρισμοί

Χάρτ. 0·31Χ0,22, φύλλα 419. Σελίδες δίστηλοι· στίχοι σελ. 30. Διατήρησις καλή. Στάχωσις ἀρκούντως καλή.

Διήρηται εἰς ὀκτάδια πεντήκοντα τρία ἀπὸ τοῦ α—νγ', σεσημασμένα κάτωθεν, ὧν τὸ μὲν δ'. τετράδιον, τὸ δὲ κα' πεντάδιον καὶ νγ' δεκάδιον.

Περιεχόμενον

1) «Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου, διήγησις περί τε τοῦ βίου καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ ἐν τιμῇ (sic) τῶν ἀποστόλων Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου γενομένου καισαρείας καππαδοκία».

Ἀρχ. : «Ἀγαπητοὶ οὐκ ἦν ἀπεικὼς εὐγνώμονας υἱούς.....».

2) «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πολυεύκτου».

Ἀρχ. : «Εἴπερ τις ἄλλη καλλίστη τῶν διηγήσεων........».

3) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Μαρκιανοῦ Πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας».

Ἀρχ. : Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα τὰ τὴν βασιλίδα........».

4) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κινοβιάρ-

χου 106) (sic)»

Ἀρχ. : «Ἥδιστον μὲν ἔαρ ἐν ὥραις...».

5) «Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκης».

Ἀρχ. : «Βασιλεύοντος τοῦ Λικινίου τοῦ δυσσεβοῦς......».

---

106) Ὁ Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης ἐγεννήθη ἐν Μογαρισσῷ, παρὰ τὰ Κόμανα τῆς Καππαδοκίας. Εἶναι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐν Παλαιστίνῃ καὶ χαρακτηρίζεται καὶ ὡς κατ' ἐξοχὴν Ἱεραπόστολος τοῦ Χριστιανισμοῦ μεταξὺ τῶν Παλαιστιναίων Ἑλλήνων Ἐθνικῶν, ἱδρύσας ἐν αὐτῇ τὴν πρώτην Μονήν. (Χρυσοστ. Παπαδοπούλου Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν, Ἱστορία τῆς Ἐκκλ. Ἱεροσολ., Ἀλεξάνδρεια 1910, σελ. 83).

Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου εἶναι γνωστοὶ τρεῖς βίοι : 1ος) Τοῦ Θεοδώρου Ἐπισκόπου Πέτρας τῆς Ἀραβίας : «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀββᾶ Θεοδοσίου, τοῦ ἀρχιμανδρίτου πάσης τῆς ἐρήμου τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλιν, συγγραφεὶς ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ ὁσιωτάτου Ἐπισκόπου Πετρῶν γενομένου αὐτοῦ μαθητοῦ», οὗ ἡ ἀρχή : «Ἡ τρισυπόστατος καὶ ἀδιαίρετος μία οὐσία καὶ θεότης.. ..»

(H. Usener : Beiträge zur Geschichte der Legendenliteratur, «Jahrbücher für protestantische Theologie» (1890) — Bibliotheca hagiogr. Graeca, σελ. 130).

2ος) Τοῦ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου (κατά τινας). Κατ' ἄλλους ἀγνώστου τινὸς Μοναχοῦ). Τοὺς βίους τοὺς γραφέντας ὑπὸ Θεοδώρου Ἐπισκόπου Πέτρας καὶ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου καὶ τοὺς ἐκδοθέντας τὸ 1890 ὑπὸ H. Usener ὁ Κρουμβάχερ ἐπήνεγκε διορθώσεις (1829) καί τινας προσθήκας. (Κρουμβάχερ, Ἱστορ. Βυζαντ. Λογοτεχνίας Α, σελ. 373).

3) Τοῦ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ. Οὗτος ἔγραψε τὸν βίον Θεοδώρου τοῦ Κοινοβιάρχου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βίου τοῦ Θεοδώρου Πέτρας. Ἄρχεται δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ γραφεὶς βίος : «Ἥδιστον μὲν ἔαρ ἐν ὥραις, κάλλιστος δὲ ἐν ἀστράσιν ἥλιος, ἄριστος δὲ καὶ ἐν βίοις τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.............».

Ὁ παρὼν βίος ἐν τῷ περιγραφομένῳ Χειρογράφῳ εἶναι τοῦ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ, εὕρηται δὲ καὶ ἐν τῇ Ἑλλ. Πατρολ. Migne, τόμ. 114, σελ. 469—553).

Περὶ τοῦ βίου τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου σὺν ἄλλοις βλέπε

6) «Νείλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀνέρεσιν (sic) τῶν ἐν Σινᾷ καὶ τῇ Ραΐθοὺ ἁγίων Πατέρων». 107)

Ἀρχ. : «Ἁλώμενος ἐγὼ μετὰ τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων....».

7) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου».

Ἀρχ. : «Καὶ ζωγράφοις τῶν ἀρχετύπων ἐκεῖνα........».

8) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ διὰ Χριστὸν πτωχοῦ».

Ἀρχ. : «Τυραννικόν τι χρῆμα τεκόντων στοργή......».

9) «Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς τιμίας ἁλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου».

Ἀρχ. : «Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων θείῳ ἔρωτι γενόμενοι κάτοχοι............».

(Συνεχίζεται)

Hip. Delehaye, Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae σελ. 281 Acta Sanctorum (Januarii, tom. I) — Un Saint pour chaque jour du mois (première serie Janvier), Bonne Presse. Paris (1932) σελ. 81—88.

Κανόνα εἰς τὸν ἅγιον Θεοδόσιον ἔγραψεν ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. (Ε. Γ. Παντελάκη, ἐν Μ. Ἑλλ. Ἐγκυκλ. ΙΒ΄, σελ. 52. Βίον αὐτοῦ βλ. ὑπ' 17 (φ. 24 β—57 α) καὶ ὑπ' ἀρ. 18 (φ. 14 β—44). Χειρόγρ. Παναγίας Καμαριωτίσσης, ὡς καὶ ὑπ' ἀριθμ. 90 καὶ 94 Χειρογρ. Ἁγίας Τριάδος Χάλκης.

107) Ἡ διήγησις αὕτη ἐν πολλοῖς διαφέρει τῆς ἐν τῇ Ἑλλην. Πατρ. Μιγν ἐκδοθείσης (τόμ. 79, σελ. 590). Ἡ αὐτὴ διήγησις εὕρηται καὶ ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμ. 17 φ. 53 β—72 β) καὶ 18 (φ. 1—9 β) Χιερογρ. Παναγίας Καμαριωτίσσης).

Η "ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ" ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΙΣ

1— ΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΘΕΙΣΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΝ «ΣΥΝΟΔΟΝ» ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.

ΑΡΚΕΤΟΙ μῆνες παρῆλθον ἀπὸ τῆς 25ης Ἰανουαρίου ἐ. ἔ., ὅτε τὸ πρῶτον ἀνηγγέλθη ἐκ Ρώμης, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ἀήθη εἰς τὴν συνήθως τυπικῶς καὶ λεπτολόγως προβάλλουσαν τὰ κατ' αὐτὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἡ εἴδησις τῆς συγκλήσεως ἐν Βατικανῷ «Οἰκουμενικῆς Συνόδου», μελλούσης νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἐπίμαχον καθ' ἑαυτὸ θέμα τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ εἴδησις ἦτο σημαντικὴ καὶ προὐκάλεσε, δεδικαιολογημένως, εὐρείας ἀπηχήσεις καὶ ποικίλα σχόλια.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἑορτὴν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, κατὰ τὸ Λατινικὸν Ἑορτολόγιον, κατόπιν προσκυνηματικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πάπα Ἰωάννου, τοῦ ΚΓ', εἰς τὴν πανηγυρίζουσαν Βασιλικὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Ἔξω τῶν τειχῶν καὶ ἐνώπιον τῶν προσελθόντων Καρδιναλίων, ἐν μυστικῷ Κονσιστορίῳ, ἐν μυστικῇ δηλονότι συνάξει τούτων, ἀνήγγειλεν ἡ Α. Ἁγιότης τὴν πρόθεσιν Αὐτῆς, ὅπως προβῇ εἰς τὴν σύγκλησιν «Οἰκουμενικῆς Συνόδου», ὁμοῦ καὶ μετ' ἄλλων τινῶν ἐπισήμων πράξεων, οἷαι ἡ τῆς συγκλήσεως Τοπικῆς Συνόδου, διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Ἰταλίας, ἡ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ Λατινικοῦ Κώδικος Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ σχετικοῦ Κώδικος τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου (τῶν Οὐνητικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἀνατολῆς). Ὡς σκοπὸς τῆς «Συνόδου» ἐξηγγέλλετο τὸ θέμα τῆς ἑνότητος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Τὸ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Βατικανοῦ ἀνέφερε τὴν εἴδησιν ταύτην διὰ τῶν ἑξῆς : «... Εἰς ὅ,τι δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, αὕτη δὲν ἔχει μόνον ὡς σκοπόν, ἐν τῇ σκέψει τοῦ Ἁγίου Πατρός, τὴν πνευματικὴν βελτίωσιν τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος, ἀλλὰ θέλει, ὅπως ἐξ ἴσου ἀποτελέσῃ πρόσκλησιν πρὸς τὰς ἀπεσχισμένας

Κοινότητας, πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἑνότητος, ἧς τόσαι ψυχαὶ ἐφίενται σήμερον ἐπὶ ὅλων τῶν μερῶν τῆς γῆς». Αἱ ὀλίγαι αὐται λέξεις ἀπετέλουν διὰ τότε τὴν ἐπισημοτέραν διατύπωσιν τῆς σχετικῆς προθέσεως τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος·

* * *

Ἀρκετοὶ μῆνες παρῆλθον ἔκτοτε, καὶ τὰ σχόλια πανταχόθεν ἐπὶ τῆς οὕτω διατυπωθείσης Παπικῆς προθέσεως ὑπῆρξαν εὐρύτατα, αἱ δὲ πληροφορίαι, πολλάκις ἀπίθανοι καὶ ἀντιφερόμεναι, διεσταυροῦντο ἑκασταχοῦ μὲ τὰς πλέον τολμηρὰς καὶ ἀνεδαφικὰς πολλάκις προβλέψεις τῶν πολλῶν. Οὐδὲν ὅμως σαφὲς καὶ συγκεκριμένον ἐγνωρίζετο ἐκ Ρώμης, πλὴν προσφωνητικῶν τινων ἀγορεύσεων τοῦ Πάπα, ἢ ἀνακοινώσεών τινων τῶν κατὰ τόπους Ἐπισκόπων τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς σχετικῆς ἀρθρογραφίας, ἅτινα ὅμως ἐν τῷ συνόλῳ των δὲν διεφώτιζον τὴν κατάστασιν.

Καὶ ἐπισημοτέρα τις ἀνακοίνωσις ἀνεμένετο πάντοτε ἐκ Ρώμης, μὲ τὴν ἐλπίδα δὲ ταύτην διῆλθε καὶ ἡ διαγενομένη Ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς, καθ' ἣν ὅμως, ἀντὶ ἐπισήμου ἀνακοινώσεως, ἐξηγγέλθη ἁπλῶς ὁ καταρτισμὸς εἰδικῆς ἐν Βατικανῷ Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Σύνοδον, ἐπιφορτισθείσης μὲ τὴν μελέτην καὶ εἰσήγησιν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν «Σύνοδον» ὑποδείξεων.

Ὁ Οἰκουμενικὸς οὗτος Θρόνος καὶ ὁ σεπτὸς Προκαθήμενος αὐτοῦ, ἀπέφυγον, ὡς εἰκός, νὰ σχολιάσωσι τὴν πρώτην ἐκείνην ἀγγελίαν καὶ τὰς ὑστέρως λαμβανομένας ἑκάστοτε πληροφορίας. Ἀπεφεύχθη δὲ τοῦτο, διότι, πρὸ πάσης σκέψεως καὶ ἀπόψεως σχετικῶς, ἔπρεπε νὰ γνωσθῶσι τόσον ὁ χαρακτὴρ καὶ οἱ σκοποὶ τῆς μελετωμένης «Συνόδου», ὅσον καὶ ἡ ὄπισθεν τῆς προθέσεως ταύτης κειμένη ἀντίληψις καὶ νοοτροπία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

* * *

Καὶ ἤδη, μετὰ πεντάμηνον ὅλον, ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ἐπίσημον, ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, κείμενον τοῦ Πάπα, ἡ πρώτη Αὐτοῦ Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος Ἐπιστολή, «Περὶ Ἀληθείας, Ἑνότητος καὶ Εἰρήνης», ἡ ἀρχομένη μὲ τὰς λέξεις Ad Petri Cathedram, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Ἰουνίου 1959, ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἥτις καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Ἰουλίου φύλλον τοῦ Osservatore Romano.

Ἓν μακρὸν τμῆμα τῆς Ἐγκυκλίου ταύτης εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς «Συνόδου», ὅπου καὶ διαφαίνονται ὁ χαρακτὴρ τῆς «Ἐνδορωμαϊκῆς» ταύτης Συνόδου, οἱ σκοποὶ καὶ αἱ ἐπιδιώξεις αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ προσανατολισμός της εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἡμετέραν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Τὸ πνεῦμα τῆς Ἐγκυκλίου εἶναι χαρακτηριστικόν, καὶ τὸ

φῶς, ὅπερ διαχέει, ὄχι μόνον εἰς τὸ θέμα τῆς «Συνόδου» καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου κρατούσης ἀντιλήψεως καὶ νοοτροπίας ἐν Ρώμῃ, ἐν τῷ θέματι τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἀποκαλυπτικόν. Ἀποκαλυπτικὸν ὅμως, οὐχὶ ὡς πρὸς τὴν τυχὸν νέαν προοπτικὴν ἢ εὐρυτέραν πνοὴν ἐλπίδος ἐκ Ρώμης, ἀλλ' ἀποκαλυπτικὸν τῶν μηδ' ἐπ' ἐλάχιστον μετακινηθεισῶν παλαιῶν σκέψεων καὶ διαθέσεων τῆς Παλαιᾶς Ρώμης.

Μέλλοντες, ἵνα ἐξετάσωμεν ἐν τοῖς κατωτέρω τὰ κατὰ τὴν συγκληθησομένην ταύτην «Οἰκουμενικὴν» λεγομένην «Σύνοδον» τῆς Ρώμης καὶ τὰ Θεολογικὰ ὅσον καὶ πρακτικώτερα αὐτῆς προβλήματα, θεωροῦμεν ἐπάναγκες, ὅπως ἴδωμεν τὰ κατ' αὐτὴν διὰ μέσου τῶν στοιχείων, ἅτινα προσάγει τὸ νέον τοῦτο καὶ ἐπίσημον πλέον περὶ τῆς «Συνόδου» κείμενον τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, ἐμφανίζοντες, ὡς εἰκός, εἰσαγωγικῶς ἐνταῦθα, τὰς κυριωτέρας γραμμὰς τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκέψεως τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ', τοῦθ' ὅπερ θὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς, ὅπως κατανοήσωμεν καλλίτερον ποῦ βαίνουσι τὰ πράγματα ἐν τῷ τόσον θόρυβον προκαλοῦντι ζητήματι τῆς οὕτω λεγομένης «Οἰκουμενικῆς Συνόδου» τῆς Ρώμης.

2— Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ «ΣΥΝΟΔΟΥ» ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ.

Ἡ προαναφερθεῖσα Ἐγκύκλιος Ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ' εἶναι κείμενον εὐρυτέρας ποιμαντορικῆς προοπτικῆς, καθ' ὃ τυγχάνει ἡ πρώτη ποιμαντορικὴ Ἐπιστολὴ Αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναρρήσεώς Του εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ρώμης. Διὸ καὶ ἓν μέρος μόνον αὐτῆς ἀναφέρεται εἰς τὸ ζήτημα τῆς «Συνόδου», καὶ δὴ ἔνθα ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς Ἐγκυκλίου ταύτης ἐξετάζεται τὸ θέμα τῆς ἀποκεκαλυμμένης ἀληθείας, ἡ σημασία αὐτῆς ἐν τῇ ζωῇ τῶν Χριστιανῶν, αἱ συσκοτίσεις, ἃς ὑφίσταται αὕτη ἀπὸ μέρους τῶν συγχρόνων μέσων ἐπιστημοσύνης, ἐρεύνης, καὶ πολιτισμοῦ, ἐξ οὗ καὶ ἡ εὐθύνη τῶν θεσμῶν καὶ τῶν ἀτόμων πρὸς προβολήν, ἑρμηνείαν καὶ διαφύλαξιν τῆς ἀληθείας ταύτης.

Ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει ἐξετάζεται τὸ θέμα τῆς συνυπάρξεως τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων, αἱ ὑπάρχουσαι διεθνεῖς διαφοραὶ καὶ οἱ πολιτικοὶ ἀνταγωνισμοὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπικίνδυνα διὰ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην πεδία, αἱ ὀγκούμεναι καθημερινῶς ταξικαὶ διαφοραὶ καὶ τὸ ἐπίμαχον κοινωνικὸν πρόβλημα, ἰδίᾳ ἐνώπιον τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου καὶ τῶν ἐργατικῶν ἀνα-

ταραχῶν, τὸ θέμα τῆς συνεργασίας κεφαλαίου καὶ ἐργασίας κλπ..

Ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων τούτων ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ τηρεῖ χαλαράν πως στάσιν, ἀποκλίνων μᾶλλον πρὸς τὴν μετὰ πολλῆς σήμερον τῆς ὑπολήψεως καλλιεργουμένην ἰδέαν τῆς «συνυπάρξεως» τῶν ἀντιφερομένων ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ ζωῇ ρευμάτων.

Τὸ τρίτον μέρος τῆς Ἐγκυκλίου εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸ θέμα τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς «Συνόδου», τὸ δὲ τέταρτον καὶ τελευταῖον τμῆμα αὐτῆς ἀπαρτίζουσιν αἱ προτροπαὶ καὶ ὑποθῆκαι τοῦ Πάπα πρὸς τὰ μέλη τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ κατηγορίας καὶ τάξεις, ἐν τῇ γνωστῇ ἐκκλησιαστικῇ κλίμακι τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος τῆς Ἐγκυκλίου, ὅπερ καὶ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ὧδε εἰδικῶς, ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ ὁμιλεῖ, ὡς εἴπομεν, περὶ τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναλύει τὸν χαρακτῆρα καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς «Συνόδου», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκφράζει εὐρύτατα καὶ τὰς Ἑαυτοῦ εὐχὰς καὶ ἐλπίδας περὶ τῆς «ἐπιστροφῆς» τῶν «ἀπεσχισμένων» εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης·

Εἰς τὴν ἐρώτησιν : τίς ὁ χαρακτὴρ τῆς «Συνόδου» ταύτης; ἀπαντᾷ, λέγων, ὅτι «... προτιθέμεθα νὰ συγκαλέσωμεν Σύνοδον Οἰκουμενικήν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετάσχωσιν Ἱεροὶ Ποιμένες ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ Καθολικοῦ (ἀνάγνωθι : τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ) σύμπαντος».

Πρόκειται, κατὰ ταῦτα, περὶ καθαρῶς «ἐνδορρωμαΐκῆς» Συνόδου, ἡ ὁποία, καὶ παρὰ τὴν ὀνομασίαν αὐτῆς, ἀπὸ λατινικῆς πλευρᾶς, ὡς «Οἰκουμενικῆς Συνόδου», εἰς τὸ εὐρύτερον ὄμμα τῆς συγχρόνου Χριστιανωσύνης, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν Κανόνων, δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰ μὴ «Σύνοδος Τοπική» τῆς Δύσεως. Καὶ φυσικὰ οὐδεὶς λόγος περὶ εὐρυτέρας προσκλήσεως καὶ συμμετοχῆς εἰς αὐτὴν τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν.

Ποῖοι δὲ οἱ σκοποὶ τῆς Συνόδου ; «... Ἵνα ἐξετάσῃ, λέγει τὸ Παπικὸν κείμενον, σπουδαῖα προβλήματα, ἀφορῶντα εἰς τὴν Θρησκείαν...».

Προσλαμβάνει, κατὰ ταῦτα, ἡ «Σύνοδος» πολλῷ εὐρύτερον χαρακτῆρα, ἀποβαίνουσα μᾶλλον Σύνοδος, μέλλουσα νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ πλειόνων ζητημάτων, ἀπασχολούντων τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν, οὐχὶ δὲ ἀποκλειστικῶς καὶ μονομερῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς «ἑνώσεως», ὡς εἶχεν ἐξαγγείλῃ αὐτὸς ὁ Πάπας τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, καὶ ὡς εἶχε νομισθῇ εὐρύτερον ἐκ τῶν κυκλοφορησασῶν πρώτων ἀνεπισήμων πληροφοριῶν·

Τίνα δὲ τὰ πρὸς ἐξέτασιν θέματα ; Ταῦτα μνημονεύει ἀκολούθως τὸ Παπικὸν κείμενον ἀναλελυμένως. «Σκοπὸς κύριος τῆς Συνόδου, λέγει, ἔσται ἡ προώθησις τῆς ἀναπτύξεως τῆς

Καθολικῆς πίστεως καὶ ἡ σωτηριώδης ἀνανέωσις τῶν ἠθῶν τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος, ὡς καὶ ὁ συγχρονισμὸς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συγχρόνων καιρῶν, τοῦθ' ὅπερ ἀναμφιβόλως θὰ ἀποτελέσῃ ἀξιοθαύμαστον θέαμα (αὐτολεξεὶ «spectaculum») ἀληθείας, ἑνότητος καὶ ἀγάπης, τὸ ὁποῖον, καθορώμενον ἐξ ἐκείνων, οἵτινες εἶναι κεχωρισμένοι ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς ταύτης Ἕδρας, θὰ ἀποβῇ ἡδεῖα διὰ τούτους πρόσκλησις, ἐλπίζομεν τοῦτο, ἵνα ἀναζητήσωσι καὶ φθάσωσι τὴν ἑνότητα ταύτην, ὑπὲρ ἧς τόσον θερμῶς ηὐχήθη ὁ Κύριος πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα...».

Κατὰ ταῦτα ἡ «ἕνωσις», ἥτις ἦτο τὸ ἄμεσον πρὸς ἐξέτασιν θέμα τῆς «Συνόδου» ταύτης, τοὐλάχιστον κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν θρυλλουμένων ἀπὸ μηνῶν, ἀποβαίνει νῦν τὸ ἔμμεσον καὶ ἀπομεμακρυσμένον ἀντικείμενον τῆς συνάξεως ταύτης, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἀδιαμφισβητήτως σαφὲς τοῦτο κείμενον, οἱ «ἀπεσχισμένοι» Χριστιανοί, βλέποντες τὸ «θέαμα» τῆς ἀνανεουμένης Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ τῶν λοιπῶν μορφῶν τῆς ἑνοποιημένης καὶ μονολιθικῆς, οὕτως εἰπεῖν, πίστεως, πειθαρχίας καὶ λατρείας τῆς Λατινικῆς Δύσεως, θὰ θεωρήσουν τοῦτο ὡς προσκλητήριον πρὸς ... προσχώρησιν εἰς τὴν Ρώμην.

* * *

Οὐδὲν ἄρα ἤλλαξεν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τροποποιηθέντα τοῦτον σκοπὸν τῆς ἐξαγγελθείσης κατὰ Ἰανουάριον ἐ. ἔ. «Συνόδου».

Οὐδὲν ἤλλαξεν ἐν ταῖς ἀντιλήψεσι τῆς Ρώμης. Καὶ τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐν συνεχείᾳ ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ λεγομένων. Ἀναφέρονται αἱ σημειούμεναι ἐν τῷ συγχρόνῳ Χριστιανισμῷ προσπάθειαι πρὸς ἕνωσιν, τὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ συγκαλούμενα Συνέδρια καὶ οἱ λειτουργοῦντες Διεκκλησιαστικοὶ Ὀργανισμοὶ καὶ τὰ Συμβούλια (τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπ' εὐθείας ὑπαινιγμὸν πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις ἀποφεύγει νὰ ἐξονομάσῃ), συνεπάγεται δέ, ὅτι ἡ ἑνότης αὕτη, ἡ ἀποτελοῦσα ἀντικείμενον ἐπιθυμίας καὶ εὐχῆς καὶ προσπαθείας τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν, ὑπάρχει δεδομένη ὑπὸ τοῦ Κυρίου τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διαφαίνεται αὕτη, λέγει, ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην ἑνότητι διδασκαλίας, διοικήσεως καὶ λατρείας· Ἀναλυομένων δὲ ἐν συνεχείᾳ τῶν τριῶν τούτων μορφῶν ἑνότητος ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀφιεροῦται εἶτα ἐν τῷ κειμένῳ εὐρὺς τόπος εἰς τὰς «ἀποστροφὰς» τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος πρὸς τοὺς «ἀπεσχισμένους» Χριστιανούς, ἔνθα κατὰ κόρον ἐπαναλαμβάνεται ἡ λέξις «ἐπιστροφὴ» μεθ' ὅλης τῆς σχετικῆς φιλολογίας. Ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν προσφώνησιν «ἀδελφοὶ καὶ τέκνα» προβαίνει εἰς ὑποδείξεις εὐρυτέρας «ἐπιστρο-

φῆς», χωρὶς πλέον καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀναφορὰν πρὸς τὴν ὑπὸ σύγκλησιν «Σύνοδον» καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς.

«Ἐπιτρέψατε ἡμῖν, λέγει, νὰ τρέφωμεν τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιστροφῆς ὑμῶν, ἐλπίδα ἣν καλλιεργοῦμεν μετὰ πατρικῆς στοργῆς... Θεωρήσατε ὅτι ἡ ἡμετέρα φιλόστοργος πρόσκλησις, εἰς τὴν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀποτελεῖ πρόσκλησιν εἰς οἶκον ἀλλότριον, ἀλλ' εἰς τὸν ἴδιον ὑμῶν καὶ κοινὸν πατρικὸν οἶκον». Εἰδικώτερον τὸν ἡμέτερον Ὀρθόδοξον κόσμον ὑπαινισσόμενος, λέγει, ὅτι ἡ χορεία τῶν Μαρτύρων καὶ Ἁγίων, οὓς ἀπέστειλεν ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἡ πληθὺς τῶν σοφῶν Πατέρων καὶ Συγγραφέων, νομίζει κανείς, ὅτι προσκαλοῦσι καὶ οὗτοι διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς ζωῆς των πρὸς ἕνωσιν μετὰ τῆς Ἀποστολικῆς Ἕδρας, μεθ' ἧς «ἡ ὑμετέρα Χριστιανικὴ Κοινότης (ἡ Ὀρθόδοξος δηλονότι) ὑπῆρξεν, ἐπὶ τόσους αἰῶνας, σωτηριωδῶς ἡνωμένη...». Καὶ αἱ ἀποστροφαὶ συνεχίζονται ἐν τῷ αὐτῷ ὕφει καὶ καταλήγουσιν εἰς διαφόρους ἐκκλήσεις : «Ἔλθετε καὶ κατανοήσατε ἡμᾶς· οὐδὲν ἄλλο θέλομεν, οὐδὲν ἄλλο ἐπιποθοῦμεν, οὐδὲν ἄλλο αἰτούμεθα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰμὴ μόνον τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, τὴν αἰωνίαν εὐδαιμονίαν ὑμῶν. Ἔλθετε...».

Εἰς ταῦτα, ὡς μὴ ὤφελε, συνοψίζεται τὸ εἰς τὴν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν «Σύνοδον» ἀφιερωμένον τμῆμα τῆς νέας ταύτης Ἐγκυκλίου Ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ'. Τὰ σχόλια ἐπ' αὐτῆς, ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς, ἴσως θὰ παρεῖλκον, Διότι ἀνανεώνει ἁπλῶς τὴν ἄλλως πολὺ γνωστὴν ἤδη φιλολογίαν τῆς Παλαιᾶς Ρώμης.

Ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς γενικωτέρου κλίματος, ὅπερ δημιουργεῖ, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα θέτει εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὸν εὐρύτερον Χριστιανικὸν κόσμον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, διὰ τῆς μελετωμένης συγκλήσεως τῆς «Οἰκουμενικῆς» ταύτης Συνόδου, ὡς διαγράφεται αὕτη ἐν τῷ κειμένῳ τούτῳ, δυνάμεθα, νομίζομεν, νὰ εἴπωμεν τὰς ἐπ' αὐτῆς σκέψεις ἡμῶν καὶ νὰ ἀναλύσωμεν τὰ ἐκ ταύτης ἀπορρέοντα προβλήματα.

3— ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ «ΣΥΝΟΔΟΝ» ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

Ὁ ἀναγινώσκων τὴν ἄνωθι ἀναλυθεῖσαν Παπικὴν Ἐγκύκλιον δὲν δύναται νὰ μὴ αἰσθανθῇ ἑαυτὸν διαψευδόμενον εἰς ὡρισμένας αὐτοῦ σκέψεις καὶ προβλέψεις. Αὐτὸ τοὐλάχιστον θὰ πρέπει νὰ συμβαίνῃ διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν Ἑτεροδόξων ἀδελφῶν ἡμῶν τῆς Δύσεως, τόσον ἐκ τοῦ κύκλου τῶν Διαμαρτυρο-

μένων, ὅσον καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν Λατίνων, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἀνέμενον διάφορον, ἐὰν ὄχι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φρασεολογίαν, τοὐλάχιστον ὅμως τὸ γενικώτερον κλῖμα τῆς Παπικῆς Ἐγκυκλίου.

Γενικῶς εἶχε πιστευθῆ ἐν τῇ Δύσει καὶ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ — ἐὰν θὰ πρέπει νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν μεταδοθέντων διὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ τύπου σχολίων — ὅτι ἐν τῷ καθόλου ἐπικρατοῦντι πνεύματι συναντήσεως καὶ συντονισμοῦ τῶν πνευματικῶν καὶ ἄλλων δυνάμεων τῶν κατ' ἀρχὴν ὁμοιογενῶν καὶ συμπαγῶν κόσμων ἐναντίον γενικωτέρως ἐπαπειλοῦντος τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος κινδύνου, ἡ πρόθεσις περὶ συγκλήσεως ὑπὸ τῆς πρεσβυγενοῦς Ρώμης Συνόδου, στοχαζομένης τοιούτου σκοποῦ, οἷος ὁ τῆς «ἑνώσεως» τῶν Ἐκκλησιῶν, θὰ ἠκολουθεῖτο καὶ δι' ὅλων ἐκείνων τῶν ἐπὶ μέρους χαρακτήρων, οἵτινες, ἀπηλλαγμένοι ἐκ τῶν βαρειῶν κληρονομιῶν τῆς χθές, θὰ ἀπετέλουν ἀπαρχὴν νέων διεκκλησιαστικῶν πορειῶν, νέων κατευθύνσεων καὶ προσανατολισμῶν. Ἀλλ' ἀνομολογεῖται ἤδη σήμερον, ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὴν Ἀνατολήν, διὰ τὴν ὁποίαν προσφυῶς ἐλέχθη, ὅτι «εὐχαρίστως φέρεται πρὸς τὰς ἐναλλαγάς, αἱ ὁποῖαι ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύονται εὐτυχεῖς καὶ συμφέρουσαι», ἐν τῇ Δύσει «οὐδὲν ἀλλάσσει», καίτοι πολλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχον λάβει τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν ὡρίμανσιν καὶ βελτίωσιν.

*
* *

Ἀπὸ ἡμετέρας Ὀρθοδόξου πλευρᾶς, δέον νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι διετυπώθησαν κατὰ καιροὺς ἐπιφυλάξεις, τινὰς τῶν ὁποίων καὶ εὑρίσκομεν συγκεντρωμένας εἰς σοβαρὰ περιοδικὰ τῆς Δύσεως. (Ἴδε Vers l'Unité Chrétienne, 12 (1959), τεῦχ. 3-4 (111-112), Μαρτίου - Ἀπριλίου, σελ. 19 κ. ἑξ., Herder-Korrespondenz, 13 (1959) τεῦχ. Ἀπριλίου, σελ. 355 κ. ἑξ. καὶ ἀκολούθως κατ' ἀνατύπωσιν καὶ ἀλλαχοῦ), ἀπηχοῦσι δὲ πᾶσαι τὸ πνεῦμα τῆς δεδικαιολογημένης ἐπιφυλακτικότητος καὶ δὲν ἀπομακρύνονται ἐκ τῶν συνήθων πλαισίων καὶ εὐχῶν.

Ὄντως, διὰ τοὺς γνωρίζοντας ἐκ τῶν ἡμετέρων τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησιολογίαν καὶ τὰς διευρύνσεις, τὰς ὁποίας ἐγνώρισεν αὕτη κατὰ καιρούς, καὶ διὰ τοὺς δυναμένους νὰ σταθμίσωσι τὸ «ἀδιαχώρητον», τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἡ περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλία τῆς Ρώμης, ἡ ἔχουσα εἰς τὸ ἐπίκεντρον αὐτῆς τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἀλαθήτου», ὅπερ εἶναι ἡ ἐπὶ τὸ θεολογικώτερον ἐκφορὰ τοῦ ἱστορικοῦ «Πρωτείου», εἶναι εὔκολον νὰ συμπεράνωσιν, ὅτι, καὶ παρὰ τὰς ὑπαρχούσας τυχὸν ἀγαθὰς διαθέσεις, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἀλλοιωθῇ ἡ κατ' ἀρχὴν θέσις τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τοῦ θέματος τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ τίθηται διὰ τὴν Λατινικὴν Δύσιν ἄλλως, εἰμὴ ὡς «ἐπιστροφὴ» τῶν κατ' αὐτὴν «ἀ-

πεσχισμένων» εἰς τὴν «ποίμνην» τῆς Ρώμης.

Δὲν εἶναι ὅθεν ὑπερβολὴ ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ἀνεμένομεν τὸν χαρακτῆρα τῆς συγκληθησομένης ταύτης Συνόδου τοιοῦτον, οἷος ἐξηγγέλθη ἤδη, ἤτοι χαρακτῆρα Συνόδου, ἐν ᾗ θὰ κληθῶσι μόνον Ἐπίσκοποι τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ κόσμου (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς Οὐνίας) καὶ ἐν ᾗ θὰ ἐξετασθῇ μὲν καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἑνώσεως, ἐμμέσως ὅμως μόνον, καὶ ἐν προοπτικῇ καθαρῶς ἐνδορρωμαϊκῇ.

*
* *

Ὑπῆρχε λοιπὸν κατὰ ταῦτα παρεξήγησίς τις περὶ τῆς Συνόδου ὡς πρὸς τὸν «οἰκουμενικὸν» λεγόμενον χαρακτῆρα αὐτῆς, καὶ ἐξεταστέον, πόθεν ἡ παρεξήγησις αὕτη.

Θὰ ἔδει ὡσαύτως νὰ ὑπάρχῃ προοπτική τις εὐρυτέρας πως παρουσίας καὶ ἐκπροσωπήσεως καὶ ἄλλων Ἐκκλησιῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξεταστέον ὅθεν, πῶς ἐτίθετο τὸ ζήτημα, ποῦ εὑρίσκεται νῦν τοῦτο καὶ τί εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀπὸ δὲ θεολογικωτέρας πλευρᾶς ὑπάρχει ἀσφαλῶς προβληματολογία τις θεολογικὴ καὶ ἰδίᾳ ἐκκλησιολογική, κειμένη ὑπολανθανόντως ἴσως ἐν τῇ «Συνόδῳ» τῆς Ρώμης, καὶ διερωτᾶταί τις, πῶς θὰ τεθῇ αὕτη ἐν τῇ «Συνόδῳ», ποῖαι θὰ εἶναι αἱ πιθαναὶ ἐκβάσεις αὐτῆς καὶ ποῖον ἠμπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ἡμέτερον Ὀρθόδοξον ἐνδιαφέρον ἐπ' αὐτῆς.

Ἀναμφιβόλως δὲ ὑπάρχει καὶ μία ἀμοιβαίως προβάλλουσα ἀνάγκη προεργασίας ἐν τῷ θέματι τῆς καὶ ἀνεξαρτήτως ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐξελίξεως, ἣν δύναται νὰ λάβῃ τὸ θέμα τῆς «Συνόδου» ἐν τῇ Δύσει, ἐπαφῆς καὶ ἀλληλοκατανοήσεως τῶν δύο ἡμῶν κόσμων.

Ἰδοὺ τὰ διάφορα ἐπὶ μέρους προβλήματα ἅτινα προβάλλουν ἀφ' ἑαυτῶν. ἐν τῇ σκέψει παντὸς Ὀρθοδόξου ἐν ὄψει τῆς συγκληθησομένης ταύτης «Οἰκουμενικῆς Συνόδου». Ἴδωμεν λοιπὸν πρῶτον τὰ περὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς Συνόδου, ὡς «Οἰκουμενικῆς» ἐξαγγελλομένης.

4— Η ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΩΣ «ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ» ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ.

Ὅτι ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης δὲν εἶναι, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι «Οἰκουμενική», τοὐλάχιστον ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς, περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἐδημιουργήθη ὅμως πάντως παρεξήγησίς τις, τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δύσκολον, νομίζομεν, νὰ καθορίσωμεν πόθεν προέρχεται.

α) Τὸ γεγονός, ὅτι εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἐχρησιμοποιήθη ὁ ὅρος «Οἰκουμένική» διὰ τὴν Σύνοδον, ὑπῆρξεν ἡ βασικὴ αἰτία τῆς παρεξηγήσεως. Γνωστόν, ὅτι ὁ ὅρος οὗτος δὲν θὰ ἠδύνατο, τοὐ-

λάχιστον περὶ μιᾶς Συνόδου κυριολεκτούμενος, καὶ δὴ ἐντὸς τῶν πλαισίων, τῶν διαγραφέντων ὡς σκοπῶν αὐτῆς, νὰ σημαίνῃ ἄλλο τι, εἰμὴ τὴν σύγκλησιν καὶ συμμετοχὴν εἰς ταύτην ὁλοκλήρου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.

Ὁσονδήποτε καὶ ἐὰν ὁ ὅρος «Οἰκουμενικὸς» ἐχρησιμοποιήθη ἐν τῇ ἱστορίᾳ, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον, ὑπὸ ἔννοιαν εὐρυτέραν πως, ἐν τούτοις ὁ ὅρος οὗτος, ὡς εἰδικὸν κατηγορούμενον Συνόδου, ὑπὸ τὸν συνδεδυασμένον, δηλονότι, τύπον τῆς «Οἰκουμενικῆς Συνόδου», δὲν θὰ ἠδύνατο Θεολογικῶς νὰ σημαίνῃ, εἰμὴ μόνον Σύνοδον ἐν συμμετοχῇ ἁπάσης τῆς Χριστιανωσύνης. Ἡ γνωστὴ περὶ «Καθολικότητος» τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διδασκαλία δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσῃ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐλαφρυντικὴν δικαιολογίαν ἐν τῇ χρησιμοποιήσει τοῦ ὅρου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ προηγούμενα συγκεκριμένα παραδείγματα Συνόδων ἐνδορρωμαϊκῶν, κληθεισῶν ὡς «Οἰκουμενικῶν» θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ ὁδηγήσουν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα παρεξήγησιν.

β) Τὸ γεγονός, ὅτι θὰ συνεζητεῖτο ἐν τῇ Συνόδῳ τὸ ζήτημα τῆς «ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν», ἦτο ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα θὰ ἐδημιούργουν μείζονα τὴν δυνατότητα τῆς παρεξηγήσεως· Συζήτησις ἐπὶ τῆς «ἑνώσεως» προϋποθέτει εὐρύτερον διάλογον τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν· Διάλογος δ᾿ εὐρυτέρας πνοῆς προϋποθέτει τὴν παρουσίαν πλειόνων παραγόντων εἰς μίαν Σύνοδον, ad hoc συγκαλουμένην. Καὶ ὡς τοιαύτη εἶχεν ἀναγγελθῆ κατ᾿ ἀρχὰς ἡ «Σύνοδος». Εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις κατὰ τί ἠμπορεῖ νὰ προαγάγῃ τὸ ζήτημα τῆς «ἑνώσεως» εἷς στενός, «οἰκογενειακὸς» δέ, ἂς εἴπωμεν, μονόλογος ἐπὶ θέματος, οἷον τὸ τῆς «ἑνώσεως», ὅταν ἀπουσιάζῃ ἡ altera pars, ἡ ὁποία ἔχει καὶ διακρατεῖ τὰς «θέσεις» της, καὶ τῆς ὁποίας μὴ ἐξασφαλιζομένης τῆς συνδρομῆς, οὐδὲν ἐπιτυγχάνεται ἐν τῷ θέματι τῆς «ἑνώσεως».

γ) Ἐὰν τώρα εἰς πάντα ταῦτα προστεθῇ καὶ ἡ παρασχεθεῖσα καὶ χρησιμοποιηθεῖσα εὐθὺς ἀπ᾿ ἀρχῆς φιλολογία περὶ τὴν «Σύνοδον», ἐξ αὐτῆς τῆς Ρώμης γενομένης τῆς ἀρχῆς, ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ποντιφηκικοῦ στόματος καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν κύκλων, τόσον τοῦ Βατικανοῦ ὅσον καὶ τῆς λοιπῆς Δύσεως εὐρύτερον, ἐννοεῖται εὐκόλως πῶς ἐδημιουργήθη ἡ παρεξήγησις. Ἐὰν ἀφαιρέσῃ τις τὰ ἐλάχιστα μεμονωμένα παραδείγματα περιπτώσεων εἰδικῶν τινων ἐπαφῶν μετὰ σημαινόντων Ἐκπροσώπων τοῦ Βατικανοῦ, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν κατηγορηματικοὶ — ἀνεξαρτήτως τῶν λεγομένων ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω — εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ καθαρῶς ἐνδορρωμαϊκοῦ χαρακτῆρος τῆς «Συνόδου» (καὶ περὶ τούτων εἶχεν ἔγκαιρον γνῶσιν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον), ἡ λοιπὴ περὶ τῆς «Συνόδου» φιλολογία ὄντως ἐστερεῖτο ρεαλισμοῦ, τοῦθ᾿ ὅπερ δὲν

δύναται παρὰ νὰ εἶναι παράγων ἐκ Δύσεως, πολλαχῶς συμβαλὼν ες τὴν παρεξήγησιν.

* * *

Ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης δὲν ἠδύνατο, δὲν δύναται, νὰ εἶναι «Οἰκουμενική», καὶ ὁ λόγος εἶναι προφανής. Ὑπάρχει ὁλόκληρος σειρὰ Θεολογικῶν, Ἱστορικῶν, Κανονικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἄλλων «χαρακτήρων», οἱ ὁποῖοι καθιστῶσι μίαν Σύνοδον, «Σύνοδον Οἰκουμενικήν». Καὶ οἱ χαρακτῆρες οὗτοι ἴσχυσαν διὰ τὰς Ἑπτὰ πρώτας Οἰκουμενικὰς Συνόδους. Ἡ συζήτησις τούτων θὰ ὡδήγει ἡμᾶς πολὺ μακράν. Θὰ ἀναγνωρίσωσι πάντως οἱ Θεολόγοι τῆς Δύσεως, ὅτι μία ἁπλῆ ἀναγγελία τῆς «Συνόδου», ὡς «Οἰκουμενικῆς», δὲν ἀρκεῖ. Ἰδίᾳ ἐντὸς τῶν ὑπαρχόντων σήμερον ἐκκλησιολογικῶν δεδομένων, νὰ τοποθετήσῃ ταύτην εἰς τὴν εὐρυτέραν συνείδησιν τῆς Χριστιανωσύνης, ὡς Σύνοδον «Οἰκουμενικήν». Ἂς ἐπιτραπῇ δὲ εἰς ἡμᾶς νὰ πιστεύωμεν, ὅτι καὶ ἀπὸ καθαρῶς ἐνδολατινικῆς πλευρᾶς θὰ ἀπαιτηθῇ πολὺς κόπος καὶ κατανάλωσις πολλῆς μελάνης καὶ πολλοῦ τυπογραφικοῦ Χάρτου, ἵνα καὶ οὗτος ἔτι ὁ πειθαρχημένος λαὸς τῆς Λατινικῆς Δύσεως πεισθῇ, ὅτι ἡ συγκληθησομένη Σύνοδος θὰ εἶναι «Οἰκουμενική», κυρίως ὅταν ἡ ἐμπειρία σήμερον περὶ τὸν Χριστιανόν, τὸν Λατῖνον, ὅσον καὶ τὸν Ὀρθόδοξον καὶ τὸν Προτεστάντην, ἐρχόμενον συνεχῶς εἰς ἀλληλοεπαφήν, εἶναι τόσον καυστικῶς πικρά, ὅτι περὶ «ἡμᾶς» ὑπάρχουν ἑκατομμύρια ὅλα ἄλλων Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἐξ «ἡμῶν».

* * *

Πῶς θὰ ἠδύνατο ἡ «Σύνοδος» νὰ καταστῇ Οἰκουμενική; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι εὔκολον νὰ δοθῇ. Ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἔχει πεῖραν τῆς δυσκολίας ταύτης, μέσα εἰς τὴν μακρὰν περίοδον τῶν αἰώνων, οἱ ὁποῖοι διέρρευσαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν ἱστορικῶν λεγομένων σχισμάτων. Ὑπάρχει ἡ γνωστὴ διχοτομία μεταξὺ τῆς οὐσιωδῶς καὶ ἀνυπερβλήτως σταθερᾶς ἐκκλησιολογικῆς προοπτικῆς τοῦ θέματος καὶ τῆς ἑτέρας, τῆς ἐκ τῆς διαρθρώσεως καὶ ἐκ τῆς ἰσχυούσης τάξεως τῶν πραγμάτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προερχομένης.

Ὑπῆρχεν ὅθεν καὶ ὑπάρχει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης σωρεία ὅλη ἐκκλησιολογικῶν, κανονικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἄλλων δυσκολιῶν, αἱ ὁποῖαι καθιστῶσι προβληματικὴν καὶ ἀνέφικτον τὴν σύγκλησιν Συνόδου Οἰκουμενικῆς, ὡς ἀντιλαμβανόμεθα ταύτην ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι. Ἄλλωστε καὶ ἂν ἔτι παρεκάπτοντο οἱ λόγοι οὗτοι — τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐσήμαινεν ἐγκατάλειψιν ὑπὸ τῆς Ρώμης τῶν προτέρων ἐκκλησιολογικῶν «θέσεων» αὐτῆς, καὶ ὅπερ θεωρητέον ὡς κατ' ἀρχὴν ἀδύνατον — καὶ πάλιν θὰ ἐγεννῶντο αἱ λοιπαὶ δυσκολίαι, ὅσαι θὰ προήρχοντο ἐκ τῆς ἐν τῷ σημερινῷ διαμεμελισμένῳ Χριστιανισμῷ θέσεως ἑκάστης μερίδος τῶν Χριστιανικῶν παρατάξεων. Ὑπὸ διάφορα κρι-

τήρια θὰ προσεκαλοῦντο ἀσφαλῶς αἱ διάφοροι Ἐκκλησίαι. Καὶ ἀπήχησιν τούτων ἀκριβῶς τῶν κριτηρίων εὑρίσκομεν εἰς τὸ γνωστὸν καὶ φίλον περιοδικὸν τῆς Δύσεως «Vers l'Unité Chrétienne» (Τεῦχ. Ἰανουαρ. 1959, σελ. 2), ὑπὸ μορφὴν πιθανοτήτων, τὰς ὁποίας δὲν ἠθέλησε νὰ κρατήσῃ ἔξω τῶν προβλέψεων αὐτοῦ, καὶ παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν καὶ ἀμεταβλήτως ἰσχύουσαν ἐκκλησιολογικὴν ἀντίληψιν ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ «Οἰκουμενικότητος».

Ἀλλ' ἤδη αἱ σκέψεις αὐταὶ ὁδηγοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὸν δεύτερον κύκλον προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐθέσαμεν πρὸ ἡμῶν.

5.— ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΩΣΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΥΡΥΤΕΡΑΣ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΕΝ ΤΗ «ΣΥΝΟΔΩ»;

Εἴπομεν, ὅτι ἐὰν θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ζήτημα εὐρυτέρας ἐν τῇ «Συνόδῳ» παρουσίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, θὰ ἔδει νὰ ἰσχύσωσι διάφορα πάντως κριτήρια, ἐκκλησιολογικὰ καὶ ἄλλα, διὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ συμμετοχὴν ἑκάστης ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ. Οὐχὶ ὅλαι αἱ μορφαὶ τοῦ συγχρόνου διαμεμελισμένου Χριστιανισμοῦ θὰ ἠδύναντο ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, νὰ παραστῶσιν ἐν τῇ «Συνόδῳ» τῆς Ρώμης. Οἱ γνωρίζοντες τὰ πράγματα, τὴν ἰσχύουσαν νοοτροπίαν καὶ τὰ κρατοῦντα ἐν Ρώμῃ σήμερον κριτήρια, τόσον ἐν τῇ Θεολογίᾳ καὶ τῇ σκέψει καθόλου τῶν ἐκεῖ, ὅσον καὶ ἐν ταῖς πολλὰ ἰσχυούσαις Ἐκκλησιαστικαῖς Ὑπηρεσίαις τοῦ Βατικανοῦ, δὲν δύνανται εἰμὴ οὕτω μόνον νὰ κρίνωσι τὴν οὐχὶ πάντως διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένην περίπτωσιν ταύτην.

Ὅτι διακρίσεις ἐκκλησιολογικαὶ καὶ ἄλλαι γίνονται, καὶ ὅτι ἀσφαλῶς θὰ ἤθελον γίνῃ καὶ ἐν τῷ θέματι τῆς «Συνόδου», περὶ τούτου οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφιβάλῃ. Ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ θὰ ἔδει κυρίως νὰ καθορισθῇ εἶναι ποία ἡ ἔκτασις καὶ ὁ βαθμὸς τῶν γινομένων ἑκάστοτε διακρίσεων. Τὸ καθαρῶς ἐκκλησιολογικὸν κριτήριον δὲν εἶναι ἀσφαλῶς τὸ μόνον ἰσχύον. Οἱ δὲ «μὴ - θεολογικοὶ» παράγοντες, ὑπέρ ποτε ἄλλοτε σήμερον, εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες βαρύνουσιν ἐν ταῖς πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον σχέσεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης. Αἱ σημειωθεῖσαι ἀμφιταλαντεύσεις ἐν τῷ θέματι τῆς ἐξαγγελθείσης ταύτης «Συνόδου» μαρτυροῦσιν, ἐὰν μή τι ἄλλο, τοὐλάχιστον τὴν παρουσιαζομένην δυσκολίαν ἐν τῷ θέματι. Ὁ ἐξαγγελθεὶς εὐρέως ἀνοικτὸς διὰ τὸν Διαχριστιανικὸν κόσμον χαρακτὴρ τῆς «Συνόδου» τὸ κατ' ἀρχάς, ἡ σημειωθεῖσα ἀκολούθως αὐστηρὰ καὶ συντηρητικὴ

πρὸς τὰ ἔνδον στροφή, διὰ τῆς προμνημονευθείσης Παπικῆς Ἐγκυκλίου, καὶ αἱ κυκλοφοροῦσαι νῦν ἐπ᾿ ἐσχάτων πληροφορίαι ἐκ Ρώμης, καθ᾿ ἃς τὸ Βατικανὸν εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπεν ἐν τῇ «Συνόδῳ» παρισταμένους Ὀρθοδόξους Ἀντιπροσώπους, ὑπὸ τὸν τύπον «Παρατηρητῶν», πάντα ταῦτα μαρτυροῦσι τὸ πολύπλευρον τοῦ θέματος τούτου τῶν τυχὸν δυναμένων νὰ ὑπάρξωσι δυνατοτήτων περὶ εὐρυτέρας παρουσίας τοῦ Διαχριστιανικοῦ κόσμου ἐν τῇ «Συνόδῳ» ταύτῃ. Καὶ καθιστῶσι βεβαίως, τὸ θέμα, ὡς μὴ ὤφελε, οὐχὶ θέμα ἀρχῆς, ἀλλὰ θέμα Διεκκλησιαστικῆς τακτικῆς.

Τούτου ὅμως λεχθέντος, πρέπει εὐθὺς ἀπ᾿ ἀρχῆς νὰ τονισθῇ καὶ τοῦτο, ὅτι οὐχὶ πάντως καὶ πᾶσαι αἱ ἐπὶ μέρους Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι θὰ ἀνταπεκρίνοντο διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου πρὸς τὴν τυχὸν εὐκαιρίαν, ἢ δυνατότητα συμμετοχῆς, ἥτις κατὰ ἕνα τρόπον, ἀπίθανον βεβαίως κατ᾿ ἀρχήν, θὰ ἤθελε προσφερθῆ αὐταῖς. Τοῦτο τοὐλάχιστον πρέπει ἀσφαλῶς νὰ γνωρίζῃ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, περὶ τῆς καθ᾿ ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἰδιαίτατα δὲ περὶ τοῦ Πανιέρου Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου προκειμένου. Εἰς τὴν τεινομένην δεξιὰν φιλίας καὶ συνεργασίας δὲν θὰ ἀντιταχθῆ βεβαίως παλάμη κλειστή. Ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅ,τι ἤθελε τύχῃ, ἐκ τῶν προτέρων ἢ ἐκ τῶν ὑστέρων, καὶ τῆς ἐλαχιστοτέρας ἔτι ἐκμεταλλεύσεως εἰς βάρος τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος τῆς συνεργασίας καὶ ἑνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ φυσικὰ καὶ εἰς βάρος τῆς καλῶς νοουμένης ἀξιοπρεπείας τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τοῦτο θὰ ἤθελεν ὁπωσδήποτε ἀποφευχθῆ καὶ ἀποδοκιμασθῆ ἀπὸ ἡμετέρας Ὀρθοδόξου πλευρᾶς. Καὶ περὶ τούτου δὲν νομίζομεν, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία παρὰ τοῖς ἐν Ρώμῃ.

*
* *

Νομίζομεν, ὅτι τὰς ἐν τῷ θέματι τούτῳ τῶν τυχὸν δυνατοτήτων εὐρυτέρας Διαχριστιανικῆς παρουσίας ἐν τῇ «Συνόδῳ» σκέψεις ἡμῶν δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν εἰς τρεῖς κυρίως κατηγορίας, αἱ ὁποῖαι ἄλλωστε καὶ ἀπορρέουν ἀπὸ τὰς τρεῖς μεγαλειτέρας πραγματικότητας ἐντὸς τοῦ συγχρόνου Χριστιανισμοῦ, τὴν Ὀρθοδοξίαν δηλονότι ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς λαμβανομένην, τὸν Προτεσταντισμὸν ὑπὸ τὴν ποικιλίαν τῶν διαφοροποιημένων μορφῶν καὶ ἐκδηλώσεων αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐκ τῆς συνεργασίας καὶ μετοχῆς τῶν δύο τούτων κόσμων συνιστάμενον Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, τὸ ὁποῖον μὴ διεκδικοῦν βεβαίως δι᾿ ἑαυτὸ ἐκκλησιολογικὰς ἀξιώσεις, καὶ μὴ ὄν, ὡς εἰκός, Ἐκκλησία καθ᾿ ἑαυτό, εἶναι ἐν τούτοις Διαχριστιανικὸν Σῶμα, εἰσελθὸν ἤδη εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν καὶ δικαιούμενον νὰ ἔχῃ φωνὴν καὶ ἀκρόασιν ἐν τοῖς θέμασι τῶν ἑκάστοτε Διεκκλη-

σιαστικῶν ἑνωτικῶν διαλόγων·

* * *

Οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ, ὅτι μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, μεθ' ὅλων ἔστω τῶν μορφῶν τοῦ ἱστορικοῦ λεγομένου Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ συναφθῶσιν αὐταῖς, συμπεριλαμβανομένων δηλονότι καὶ τῶν Ἐλασσόνων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἀπεσχισμένων μὲν ἐκ τῆς Ὀρθοδοξίας, τῶν διασωζουσῶν ὅμως τὴν Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν καὶ τὴν Χάριν τῶν Μυστηρίων καὶ τὴν βασικὴν ἔννοιαν τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν τῆς Δύσεως ἀφ' ἑτέρου, αἵτινες, ἐν ταῖς διαφοροποιημέναις μορφαῖς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὃν ἀντιπροσωπεύουσι, καὶ ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῆς διδασκαλίας, ἣν ἐξαγγέλλουσι, παρουσιάζουσι διάφορον βάθος ἐκκλησιολογικόν, ὅπερ καὶ βαρύνει μειζόνως ἢ ἐλασσόνως ἐν τῇ ἀντιλήψει αὐτῶν ὡς Ἐκκλησιῶν, ὑπάρχει ἀσφαλῶς διαφορά. Καὶ ἡ Ῥώμη, ἐν τῇ αὐστηρᾷ καὶ συνήθως μονολιθικῇ περὶ Ἐκκλησίας ἀντιλήψει αὐτῆς, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ προσέξῃ τὰ ὑπάρχοντα ταῦτα ἐκκλησιολογικὰ δεδομένα, ἅτινα καὶ ἤδη ὑπογραμμίζονται δεόντως ἐν τῇ γνωστῇ ὑφ' ἡμῶν φιλολογίᾳ καὶ βιβλιογραφίᾳ περὶ τὴν «Σύνοδον» ταύτην τῆς Ῥώμης. Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ περὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ εἰδικώτερον προκειμένου, ὑπὸ τὰς συνήθεις διαφοροποιημένας μορφὰς αὐτοῦ, διάφορος εἶναι ἡ χρησιμοποιουμένη ἐκ Ῥώμης γλῶσσα καὶ διάφορος εἶναι ἡ ἀκολουθουμένη τακτική. Ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐπὶ παραδείγματι Ἐκκλησία καὶ δὴ ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτῆς, τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ Ἀγγλοκαθολικὸν λεγόμενον ρεῦμα, ἢ καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Παλαιοκαθολικισμός, ἀντιμετωπίζονται ἐκεῖθεν ὑπὸ διάφορον ἀσφαλῶς πρῖσμα καὶ προοπτικήν.

Καὶ ποῖαι μὲν αἱ δυνάμεναι νὰ ἰσχύσωσι τελικῶς σκέψεις ἀπὸ Λατινικῆς πλευρᾶς, περὶ εὐρυτέρας ἢ στενωτέρας Διαχριστιανικῆς παρουσίας ἐν τῇ «Συνόδῳ», τοῦτο δὲν εἶναι εὔκολον νὰ σταθμισθῇ ἐνταῦθα ἐκ τῶν προτέρων. Ἡ ἀκολουθηθεῖσα τεθλασμένη μέχρι τοῦ νῦν γραμμὴ ἐπιτρέπει εἰς ἡμᾶς νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αἱ ἐκπλήξεις, τόσον πρὸς τὰ πρόσω, ὅσον καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω, δὲν ἀποκλείονται ὁπωσοῦν.

* * *

Ἀπὸ ἡμετέρας ὅμως Ὀρθοδόξου πλευρᾶς τὸ θέμα τῆς «Συνόδου» καὶ τῆς ἐν αὐτῷ παρουσίας τῆς Ὀρθοδοξίας ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, παρουσιάζει ἰδιάζουσαν ὄψιν καὶ ἴδιον ἐνδιαφέρον. Καὶ ἐὰν ἡ Λατινικὴ Δύσις ἔχῃ τὰς ἰδίας αὐτῆς δυσκολίας, ἐκκλησιολογικὰς ὅσον καὶ ἐκκλησιαστικὰς τοιαύτας, ἐν τῷ θέματι τῆς «προσκλήσεως» εἰς τὴν «Σύνοδον», καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολὴ ἔχει τὰς ἰδίας αὐτῆς δυσκολίας, καὶ δὴ βασικὰς καὶ οὐσιώδεις, ἐν τῇ «ἀποδοχῇ» ταύτης.

Ἐκκλησιολογικῶς πρέπει νὰ

διαχωρισθῶσι, νομίζομεν, αἱ εὐθύναι καὶ αἱ ἔννοιαι ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ κατ' ἀρχὴν περὶ Συνόδου ἀντιλήψει. Καὶ ἐξηγούμεθα· Ἐὰν ὄντως ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης ἤθελε θεωρηθῇ ὁλοκληρωτικῶς ὡς «Σύνοδος Οἰκουμενική», ὡς ἤδη ἐξηγγέλθη, ὡς εἰς τοιαύτην ἥκιστα δύναται νὰ παραστῇ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία· Διότι Σύνοδος ἔξω τῆς καθ' ἡμᾶς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ.

Ἐὰν πάλιν ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης πρόκειται νὰ ἀποβῇ, τοὐλάχιστον ἔν τισιν ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους ἐκδηλώσεων καὶ λειτουργιῶν αὐτῆς, Σύνοδος, πρὸς μελέτην καὶ προώθησιν τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἀποβλέπουσα, ἤτοι εὐκαιρία πρὸς θέσιν καὶ ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος τῆς συνεργασίας καὶ γειτνιάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ θέσις τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν αὐτῇ εἶναι ἡ ἐπὶ ἴσοις ὅροις συζήτησις τῶν θεμάτων. Τὸ παράδειγμα τοῦ Π. Σ. Ε. καὶ τῆς ἐν αὐτῷ μετοχῆς ἡμῶν εἶναι ὄντως σαφὲς καὶ ἐνδεικτικὸν τῶν τάσεων καὶ διαθέσεων, τῶν ἀπαιτήσεων καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ ἡμετέρου Ὀρθοδόξου κόσμου·

Ἐὰν τρίτον ἡ «Σύνοδος» θὰ ἀπεμονοῦτο τοῦ λοιποῦ Χριστ. κόσμου, ὡς Σύνοδος καθαρῶς ἐνδορρωμαϊκὴ — καὶ τὴν πρὸς τὸν προσανατολισμὸν τοῦτον φορὰν τῶν πραγμάτων διά τε τῆς προαναφερθείσης Παπικῆς Ἐγκυκλίου καὶ διὰ τῶν ἑκάστοτε παρεχομένων ἐκ Ρώμης πληροφοριῶν ἐτονίσαμεν ἀνωτέρω — καὶ ἐὰν εἰς τοιαύτην περιωρισμένου χαρακτῆρος «Σύνοδον» θὰ ἤθελε κληθῇ καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐξ ἐκκλησιαστικῆς ἁβρότητος καὶ ἐν εὐρυτέρᾳ πως ἀντιλήψει ἀμοιβαιότητος κλπ., ἡ θέσις ἡμῶν εἶναι καὶ πάλιν σαφής: Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἡμῶν δὲν θὰ εἶχε, νομίζομεν, ἀντίρρησιν, ἵνα ἀποστείλῃ «Παρατηρητὰς - ἀκροατὰς» ἐν τῇ «Συνόδῳ», μετὰ περιωρισμένης καὶ στενῆς ἐντολῆς, καὶ φυσικὰ ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνης τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία θὰ ἤθελε κρίνῃ κατάλληλον διὰ τὴν περίπτωσιν.

Καὶ αὗται μὲν αἱ δυνάμεναι κατ' ἀρχὴν νὰ διατυπωθῶσι σκέψεις ἀπὸ ἡμετέρας πλευρᾶς, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς Ὀρθοδοξίας ἀπέναντι τῆς «Συνόδου» τῆς Ρώμης. Ἀσφαλῶς πολυπλοκωτέραν ὄψιν παρουσιάζει τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τῆς «Συνόδου» πρὸς τὰς ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ἰδιαίτατα δὲ πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν.

6.— ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ Η «ΣΥΝΟΔΟΣ».

Ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν πάντες, ἐκ τῆς παλαιοτέρας καὶ προσφάτου ἱστορίας τῶν σχέσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, τόσον πρὸς τὸν Προτεσταντισμὸν καθόλου, ὅσον καὶ πρὸς τὴν εὐρυτέρως ἐκπροσωπευτικὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ κίνησιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ δυναμένη νὰ ὑπάρξῃ σχέσις καὶ ἀναφορὰ τούτων πρὸς τὴν «Σύνοδον» τῆς Ρώμης εἶναι ἀσφαλῶς, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἴπομεν, πολλῷ πολυπλοκωτέρα·

Καὶ περὶ μὲν τοῦ Προτεσταντισμοῦ κατ' ἀρχὴν προκειμένου, ἐπιτραπείτω εἰς ἡμᾶς νὰ εἴπωμεν, ὅτι οὗτος, μὲ τὴν πολυμέρειάν του, θὰ παρεῖχεν, νομίζομεν, δυσκολίας εἰς τὴν Ρώμην, ἐν τῷ θέματι τούτῳ τῆς «Συνόδου»· Ἐὰν περιωρίσθη καὶ περιορίζεται ἔτι ὁ χαρακτὴρ τῆς «Συνόδου» εἰς ἐνδορρωμαϊκόν, τοῦτο προέρχεται, νομίζομεν, κατὰ κύριον λόγον, ἀπὸ τὴν δυσκολίαν ταύτην. Ἐὰν ἦτο ἁπλοῦν τὸ θέμα τῶν σχέσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Προτεσταντισμόν, πρὸς τὸν συμπαγῆ αὐτὸν κόσμον, μὲ τὸν ὁποῖον τόσα εἶναι τὰ κοινά, ἀλλὰ καὶ τόσα τὰ ἀντίμαχα σημεῖα διὰ τὴν Ρώμην, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἤλλαζεν ἡ γλῶσσα καὶ ἡ τακτικὴ τῆς Ρώμης ἐν τῷ θέματι τῆς «Συνόδου».

Νὰ ἀγνοηθῇ ὁ Προτεσταντικὸς κόσμος ! Θὰ ἦτο μία λύσις καὶ αὐτό. Ἀλλ' ἀσφαλῶς ὄχι ἡ ἀποδοτικωτέρα, διὰ τὴν τὰ πάντα ὑπολογίζουσαν Ρώμην· Ὄχι ἡ ἀποδοτικωτέρα, λέγομεν, τοὐλάχιστον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα ἐξ ὡρισμένων «ἱστορικῶν», δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἐπαφῶν τῆς Ρώμης μὲ Ἐκκλησίας τῆς Προτεσταντικῆς παρατάξεως. Μὲ τὴν Ἀγγλικανικήν, ἐπὶ παραδείγματι, Ἐκκλησίαν, εἰς τὰ πρῶτα μετὰ τὸν Α' Παγκόσμιον Πόλεμον ἔτη ὑπὸ τὸ γνωστὸν ὄνομα τῶν Συνομιλιῶν τῆς Malines, μὲ πρωτεργάτας ἕνα Καρδινάλιον Mercier καὶ ἕνα Λόρδον Halifax, καὶ μὲ συνεχιζομένην, ἐὰν ὄχι τὴν τότε ἔντασιν τῶν ἐπαφῶν, ὅμως τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν προοπτικὴν ἐκ Ρώμης. Ἢ καὶ μὲ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Γερμανικὸν Λουθηρανισμόν, κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, πρὸς ὃν μὲ προσοχὴν καὶ συμπάθειαν, εἰς διμερεῖς θεολογικὰς ἐπιτοπίους συνομιλίας, προσκλίνει ἡ Ρώμη. Νὰ προχωρήσῃ λοιπὸν ἡ Ρώμη πρὸς μίαν διαγραφὴν παρομοίων ἐπαφῶν καὶ συνομιλιῶν διὰ τῆς ἀψυχολογήτου ἀγνοίας ἀπὸ μέρους αὐτῆς τῶν μορφῶν τούτων τοῦ Προτεσταντισμοῦ, καὶ νὰ καταδικάσῃ «κινήσεις ἐλπιδοφόρους» δι' αὐτήν,

ὡς εἶναι ὁ Ἀγγλοκαθολικισμός, ἢ ἡ Λειτουργικὴ Κίνησις τοῦ Προτεσταντισμοῦ, διανοιγομένης μάλιστα μετὰ ταῦτα τῆς ὁδοῦ πρὸς φιλορθόδοξον ἀπόκλισιν τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἀκωλύτως ; Πάντα ταῦτα θὰ ἦσαν τὸ ὀλιγώτερον... παρακεκινδυνευμένα, νομίζομεν, διὰ τὴν Ρώμην. Ἢ ἀφ' ἑτέρου νὰ διακινδυνεύσῃ ἐπιτυχίας της, κεκτημένας μὲ ἐργασίαν μακρὰν καὶ ποικίλην, προσηλυτιστικήν, ἐκπαιδευτικήν, ὀργανωτικὴν καὶ ἄλλην, ὡς π. χ. ἐν Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς, νὰ διακινδυνεύσῃ κερδηθεῖσαν κατά τινα τρόπον συμπάθειαν ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ, ἀγνοοῦσα ὄχι πλέον Βαπτιστάς, ἢ Κουακέρους, ἢ Κογκρεγκασιοναλιστάς, ἀλλ' αὐτούς, ἐπὶ παραδείγματι, τοὺς Ἐπισκοπελιανοὺς τοῦ Νέου Κόσμου, ἀσφαλῶς τοῦτο δὲν εἶναί τι, ὅπερ δύναται νὰ ἀναμένῃ τις ἐκ Ρώμης.

Τί ἔδει λοιπὸν νὰ γίνῃ ; Ἡ στροφὴ πρὸς τὰ ἔνδον ἐν τῷ ζητήματι τῆς «Συνόδου» ἦτο ἡ μόνη, νομίζομεν, λύσις διὰ τὴν Ρώμην. Δὲν ξεύρω, ἐὰν οἱ κρίναντες τὰς ἐν καιρῷ δηλώσεις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, περὶ τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, κηρυττομένης οἱονεὶ ἀλληλεγγύου πρὸς τὸν Προτεσταντισμὸν ἐν τῷ θέματι τούτῳ τῆς «Συνόδου», εἶδον τὸ ὅλον θέμα ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦτο ἀκριβῶς, καὶ κυρίως ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν ἀναποφεύκτων διὰ τὸ Βατικανὸν μετατροπῶν τῆς σκέψεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς «Συνόδου» εἰς ἐνδορρωμαϊκήν, πρὸς ἀποφυγὴν ἀνυπερβλήτων σκοπέλων, ἐκκλησιολογικῶν καὶ ἄλλων. Κηρυττομένης τῆς «Συνόδου» καθαρῶς ἐνδορρωμαϊκῆς, παρεκάμπτετο κατ' ἀρχὴν πᾶσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου δυσκολία.

*
* *

Καὶ περὶ τοῦ Π. Σ. Ἐ. προκειμένου ; Εἶναι γνωστὴ ἡ θέσις τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τούτου. Παρὰ τὸ συνεχῶς ὀγκούμενον ἐνδιαφέρον τῆς Ρώμης πρὸς τὸν Διεκκλησιαστικὸν τοῦτον Ὀργανισμόν, λόγοι ἐκκλησιολογικοί, ἀλλὰ καὶ εὐρυτέρας Ἐκκλησιαστικῆς τακτικῆς, ἀποκλείουσι τὴν δυνατότητα ἐντάξεως τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς Ἐκκλησίας - μέλους ἐν τῷ Π. Σ. Ἐ. Καὶ ἄρα ἡ σχέσις τῆς «Συνόδου» πρὸς τὸ Συμβούλιον κατ' ἀρχὴν ἐξατμίζεται.

Ἀλλ' ἡ προσπάθεια καὶ ἐμπειρία τοῦ Π. Σ. Ἐ., ὡς τοιούτου, ὡς Συμβουλίου δηλονότι Ἐκκλησιῶν, ὅπερ μελετᾷ καὶ ἀποβλέπει εἰς τὰ προβλήματα τῶν ἐπαφῶν καὶ τῆς ἑνότητος μεταξὺ τοῦ διαμεμελισμένου Χριστιανισμοῦ, δύναται ν' ἀγνοηθῇ ;Θὰ ἦτο παράτολμον «Σύνοδος», στοχαζομένη σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς ἑνότητος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς ἐπισήμως καὶ ἀνεπισήμως διεκηρύχθη τοῦτο ἀπὸ καιροῦ, νὰ ἀγνοήσῃ παράλληλον «Κίνησιν», τὴν Οἰκουμενιστικήν, καὶ ἐὰν ἔτι αἱ ἐκκλησιολογικαὶ προϋποθέσεις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπιβάλλουν αὐ-

τῇ τὸ «οὐ συγχρῶνται» πρὸς τὴν πλειονότητα τῶν συνεργαζομένων ἐν τῷ Π. Σ. Ἐ. Ὁμολογιῶν.

Τί θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ; Κατόπιν τοῦ ἀποδοθέντος εἰς τὴν «Σύνοδον» περιωρισμένου καὶ οἱονεὶ ἐνδοστραφοῦς χαρακτῆρος, τὸ θέμα τοῦτο ἴσως θὰ ἤθελε θεωρηθῇ ὑπὸ πολλῶν ὡς καὶ ὅλως μὴ ὑφιστάμενον. Δὲν νομίζομεν ἐν τούτοις, ὅτι ἡ Ρώμη θὰ ἀπέφευγεν ἀπολύτως νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν ὡρισμένων, ὀλίγων ἔστω, πλεονεκτημάτων, ἅτινα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπορρεύσωσιν ἐκ τῶν μετὰ τοῦ Π. Σ. Ἐ. σχέσεων αὐτῆς. Καὶ νομίζομεν ὅτι τοιαῦτα πλεονεκτήματα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ θέματι τούτῳ. Ἐξασφαλιζομένης κατά τινα τρόπον ὑπὸ τῆς Ρώμης, τῆς ἐξευρισκούσης πάντοτε ἓν ἴδιον δι' ἑκάστην περίπτωσιν modus vivendi, τῆς παρουσίας Ἀντιπροσώπων τοῦ Π. Σ. Ἐ., ἔστω καὶ ψιλῷ τῷ τίτλῳ, ὡς μελῶν δηλ. οὐχὶ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν των, ἀλλ' ὡς Ἐκπροσώπων ἀπ' εὐθείας τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν :

α) Ἀποφεύγεται ὁ σκόπελος τῆς «προσκλήσεως» τῶν ἐπὶ μέρους Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν,

β) Παρακάμπτεται ἡ δυσκολία τῶν διακρίσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν τοῦ Προτεσταντισμοῦ, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦτο ἐπίπονον διὰ τὰς Ὑπηρεσίας τῆς Ρώμης,

γ) Ἀνταποδίδεται ἡ προσφορὰ τῆς ἀμοιβαιότητος πρὸς τὸ Π. Σ. Ἐ., ὅπερ τόσον εὐρὺ ὑπῆρξε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πρὸς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν εἰς πάντα τὰ ἀπὸ δύο δεκαετηρίδων συνεχιζόμενα Συνέδρια αὐτοῦ, ἡ δὲ παρουσία καὶ μετοχὴ τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ Π. Σ. Ε.,

δ) ἀμβλύνει, ἀπὸ ἐκκλησιολογικῆς πλευρᾶς, τὰς ὑπαρχούσας διὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Θεολογίαν αὐτῆς δυσκολίας ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς πρὸς θεσμόν, οἷος τὸ Π. Σ. Ε., τὸ μὴ διεκδικοῦν μὲν δι' ἑαυτὸ τίτλους ἐκκλησιολογικούς, ἀλλ' ἀποτελοῦν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, Σῶμα Διαχριστιανικόν, ἐκπροσωποῦν σήμερον τὴν μείζονα μερίδα τοῦ συγχρόνου Χριστιανισμοῦ.

Ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ, νομίζομεν, μίαν καλὴν εὐκαιρίαν πρὸς ἐγκαινιασμὸν εὐρυτέρων ἐπαφῶν μεταξὺ τῶν ἐπὶ μέρους μορφῶν τοῦ διαμεμελισμένου Χριστιανισμοῦ, ἐὰν θὰ ἤθελον ἀξιοποιηθῇ ὑπὸ τῆς Ρώμης ὡρισμέναι πλεονεκτικαὶ πλευραὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὸ Π. Σ. Ἐ. καὶ κυρίως πρὸς τὴν ἡμετέραν Ὀρθοδοξίαν. Ἡ ὁδὸς πρὸς μίαν «συνύπαρξιν» κατ' ἀρχὴν δὲν εἶναι ἀνέφικτος. Ἡ δὲ ἡμετέρα Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, μέση ἱσταμένη μεταξὺ τοῦ ἀποσχισθέντος ἐκ τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ Προτεσταντικοῦ κόσμου καὶ τῆς αὐστηρᾶς Παραδόσεως τῆς πρώτης καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, ἣν ἐκπροσωπεῖ αὕτη, ἀσφαλῶς δύ-

ναται ν' ἀποτελέσῃ παράγοντα συμβάλλοντα εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν.

Ὁ προσεχὴς χρόνος καὶ αἱ ἀκολουθήσουσαι ἐξελίξεις θὰ ἀποδείξωσιν, ἐὰν δικαιολογῆται ἢ οὐ αἰσιοδοξία τις ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ.

Ἴδωμεν νῦν ἐν συντομίᾳ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκκλησιολογικὴν κυρίως προβληματολογίαν, ὡς προβάλλει αὕτη δι' αὐτὴν ταύτην τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης καὶ ὡς ὑποπίπτει αὕτη φυσικῶς εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας·

7.— Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ Η ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ «ΣΥΝΟΔΟΥ».

Ἡ ἐξαγγελθεῖσα «Σύνοδος» τῆς Ρώμης παρουσιάζει ἀσφαλῶς, ὄχι μόνον τὸ ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν ἐξητάσαμεν Διεκκλησιαστικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὰς δυσκολίας, ἃς ἀνωτέρω ὑπεγραμμίσαμεν, ἐν τῇ διαρθρώσει αὐτῆς, ὅσον καὶ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ κατ' ἀρχὴν συγκλήσει αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ Θεολογικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα νὰ διέλθωμεν ἐνταῦθα ὑπὸ σιγήν. Ἀντιθέτως· Νομίζομεν, ὅτι ἐν τῷ ὅλῳ τούτῳ θέματι τῆς «Συνόδου» ὑπόκειται προβληματολογία τις εὐρέως Θεολογική, καὶ ἰδίᾳ ἐκκλησιολογική, ἥτις καὶ καθιστᾷ αὐτὴν θέμα ἐξόχως μὲν ζωτικὸν διὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν· πρῶτον, διὰ δὲ τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον εἶτα, θέμα γόνιμον εἰς ἐνδολατινικὰς βεβαίως ἐξελίξεις, αἵτινες ὅμως ἠμποροῦν, ὡς εἰκός, νὰ ἀποβῶσι κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὸ μέλλον.

Καὶ διεκηρύχθη μὲν διὰ τῆς γνωστῆς Ἐγκυκλίου τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ', ὅτι ἡ «Σύνοδος» θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν θεολογικὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν στενῶς ἀπασχολούντων τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ζητημάτων, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἐὰν λεχθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ὑπολανθανόντως κειμένη ἐν τῇ ἐξαγγελθείσῃ «Συνόδῳ» ἐκκλησιολογικὴ προβληματολογία εἶναι ἀσφαλῶς ἡ μειζόνως ἀπασχολοῦσα, καὶ ἴσως καὶ ἀνησυχοῦσα, σήμερον τὴν Ρώμην πραγματικότης, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ λείπωσι παρ' αὐτῇ καὶ οἱ διερωτώμενοι ἔτι, ἐὰν ὄντως ἐχρειάζετο μία τοιαύτη «Σύνοδος» ἐν τῷ σώματι τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας σήμερον.

***

Ὄντως, διατί συγκαλεῖται ἡ «Σύνοδος» αὕτη;

Γνωστόν, ὅτι μετὰ τὸ ἐν ἔτει 1870 θεσπισθέν, ἐν τῇ Βατικανῇ Συνόδῳ, δόγμα τοῦ Παπικοῦ ἀλαθήτου, καθ' ὃ ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ ἀφ' ἑαυτοῦ, «ex sese» καὶ ἄνευ τῆς ἐν Οἰκουμεν. Συνόδῳ ἐπιμαρτυρίας τῆς Ἐκκλησίας, «non ex consensu Ecclesiae», κατὰ τὸ γράμμα τοῦ σχετικοῦ ὅρου (ἴδε

DENZINGER H., Enchiridion Symbolorum (Fribourg, 1908) σελ. 490), δύναται νὰ ὁρίζῃ τὰ πιστευτέα καὶ τηρητέα, ὄχι μόνον ἡ ἔκτοτε πληθυνθεῖσα περὶ τὸ θέμα τοῦτο βιβλιογραφία τῆς Δύσεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ πλέον ἡ ὑπερτραφεῖσα ἐν προκειμένῳ κοινὴ ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ συνείδησις, εἶχον προσανατολισθῆ πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς «ὑπεραρκείας» τοῦ Πάπα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Μετὰ δὲ τὴν ἐν τῇ πράξει ἰδίᾳ ἐφαρμογὴν τοῦ ἀλαθήτου διὰ τοῦ μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν θεσπισθέντος «δόγματος» τῆς ἐνσώμου Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου, εἶχεν ἀρχίσει ἀποβαῖνον συνείδησις παρὰ τοῖς Λατίνοις, ὅτι «ὅ,τι θὰ ἔδει νὰ κάμῃ Σύνοδός τις Οἰκουμενική, τοῦτο ἄριστα ἐξετελεῖτο καὶ ὑπὸ μόνου τοῦ Πάπα, ἀποφαινομένου «ex cathedra». Διὸ καὶ ἡ σύγκλησις νῦν τῆς «Συνόδου» ταύτης προκαλεῖ τὴν ἀπορίαν : διατί λοιπὸν ἡ «Σύνοδος;»

Θὰ ἦτο δύσκολον νὰ ἀποδοθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς μόνην τὴν ἐπιθυμίαν στροφῆς τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς παλαιὰς «παραδόσεις» τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας. Μία τοιαύτη ἐπιθυμία θὰ ἐδήλου παλινόστησιν εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1870 ἐκκλησιολογίαν, παλινόστησιν, ἥτις — ἐὰν ἐπηλήθευε — δὲν θὰ ἀπεῖχε πολὺ ἀπὸ ἄρνησιν τοῦ περὶ ἀλαθήτου δόγματος. Ἐξ ἴσου δύσκολος θὰ ἦτο ἡ ἀπόδοσις τοῦ πράγματος εἰς μίαν ἁπλῆν ἀντιστροφὴν πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν νοοτροπίαν τοῦ προκατόχου τοῦ σημερινοῦ Πάπα, Πίου τοῦ ΙΒ΄, τοῦ γνωστοῦ διὰ τὰς «Παποκεντρικὰς» τάσεις καὶ ἐνεργείας αὐτοῦ. Ὁσονδήποτε καὶ ἐὰν εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ Α. Α. ὁ Πάπας Ἰωάννης ὁ ΚΓ΄ εἶναι διαφόρου «ἐκκλησιολογικῆς ἰδιοσυγκρασίας», ἐν τούτοις τοιαῦται ἀντιστροφαὶ δυσκόλως σημειοῦνται ἐν τῇ Δύσει, σημειούμεναι δέ, δυσκόλως λαμβάνουσι τὴν ὁδὸν τῆς τόσον ἐμφανοῦς δημοσιότητος.

Παρὰ ταῦτα ἡ ἀλλαγὴ ἐν τῷ ὅλῳ κλίματι καὶ τῇ δημιουργηθείσῃ γενικωτέρᾳ συνειδήσει ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάρχει, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τοῦτο τοὐλάχιστον, ὅτι ἐν τῷ πέρατι τῆς «Συνόδου» ὅ,τι μέλλει νὰ ἐξαγγελθῇ ὡς θέσπισμα, ἢ ὡς ὅρος πίστεως, ἢ καὶ ὡς ἁπλοῦν ἔστω ἐκκλησιαστικὸν βούλευμα, θὰ εἶναι, κατά τε τὴν οὐσίαν καὶ τὴν σύστασιν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐξαγγελίαν αὐτοῦ, διάφορον τῆς θεσπίσεως τοῦ «δόγματος» περὶ τῆς ἐνσώμου Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου. Θὰ εἶναι οὐσιωδῶ; διάφορον. Διότι θὰ προέρχεται ἐκ «Συνόδου Ἐπισκόπων». Καὶ ἡ λεπτομέρεια αὕτη δὲν εἶναι παρονυχὶς ἐν τῇ ἐκκλησιολογίᾳ τῆς Δύσεως, τῇ ἐχούσῃ ὡς ἐπίκεντρον αὐτῆς τὸ Παπικὸν ἀλάθητον.

Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς εἶναι ἡ πρώτη ὄψις τῆς βαθυτέρας θεολογικῆς καὶ ἐκκλησιολογικῆς προβληματολογίας, ἣν θέτει ἀφ' ἑαυτῆς ἡ «Σύνοδος». Ἡ Ρώμη δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὸ πρᾶ-

γμα. Ἀπὸ δὲ ἡμετέρας Ὀρθοδόξου πλευρᾶς δέον νὰ σημειωθῇ σοβαρῶς τὸ σημεῖον τοῦτο.

***

Εἶναι προπαρεσκευασμένη ἡ Ρώμη εἰς ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων μιᾶς «Συνόδου», θεωρηθησομένης ὡς «Οἰκουμενικῆς »; Αἱ ὑπάρχουσαι ἐνδείξεις εἶναι μᾶλλον ἀρνητικαί. Ἐσχηματίσθη Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς καταρτισμόν, ὄχι τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὡς θὰ ἀνεμένετο, ἀλλὰ πρὸς καθορισμὸν τῶν τομέων, ἐφ' ὧν θὰ ἔδει νὰ ἐπεκταθῇ ἡ «Σύνοδος». Ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ, ἀπὸ ἰδικῆς του πλευρᾶς, ἀπέφυγεν, ὡς εἴδομεν, ἐν τῇ γνωστῇ Ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ, νὰ καθορίσῃ ἐπακριβῶς τὸν κύκλον κινήσεως τῆς «Συνόδου». Πλεῖστα ἐκ τῶν κειμένων θεμάτων εἶναι ἄκρως ἀκανθώδη καὶ δύσκολα εἰς ἀπ' εὐθείας ἀντιμετώπισιν. Αἱ δὲ τελευταῖαι ἐκ Ρώμης πληροφορίαι ἀπηχοῦσι μὲν τὴν πυρετώδη προπαρασκευήν, φέρουσιν ὅμως τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Βατικανοῦ ἀλληλογραφούσας μόνον, ἐπὶ τοῦ παρόντος, μετὰ τῶν Ἐπισκόπων, μετὰ τῶν κατὰ τόπους Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ μὲ τὰ λοιπὰ τῆς Ἐκκλησίας μέλη, πρὸς καθορισμὸν τῶν θεμάτων τῆς «Συνόδου». Πάντα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἀνεξαρτήτως καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς στενότητος τοῦ χρόνου, καὶ παρὰ τὴν ἀναντιρρήτως σημειουμένην σήμερον ἀκμὴν περὶ τὰ Θεολογικὰ Γράμματα ἐκεῖ, αὐτὴ αὕτη ἡ παραχθησομένη προβληματολογία εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀσχημάτιστος, καὶ ἄρα ἀστάθμιτος, καὶ ἐπομένως ἀκαθορίστου βαρύτητος καὶ προσανατολισμοῦ.

***

Καὶ φυσικὰ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ, ὅτι ἡ προβληματολογία αὕτη θὰ εἶναι ἐντόνως ἐκκλησιολογική. Ὄχι μόνον, διότι τὸ ἐκκλησιολογικὸν θέμα ἀπέβη, τὸν τελευταῖον τοῦτον καιρόν, τὸ ἐπίμαχον, ἀλλὰ καὶ συναρπάζον θέμα τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν καὶ δὴ καὶ αὐτῶν τῶν Χριστιανικῶν μαζῶν, αἵτινες ἐπιθυμοῦσι πλέον νὰ γνωρίζωσιν ἐπακριβῶς τὸ «πιστεύω» τῶν θεσμῶν, εἰς οὓς ἐντάσσονται, ἀλλὰ διότι ἐντὸς καὶ αὐτῆς τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας τὸ ἐκκλησιολογικὸν πρόβλημα ἀπέβη καίριον. Καίριον διὰ τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν. Καίριον καὶ διὰ τὸν λαόν.

Ἡ Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ, διὰ τοὺς γνωστοὺς ἐκ τῆς ἱστορίας λόγους, ἔμεινεν ἡμιτελὴς καὶ δὴ καὶ ἀτερμάτιστος. Καὶ τὸ κατ' αὐτὴν τεθὲν ἐκκλησιολογικὸν θέμα ἐλύθη μονομερῶς μόνον διὰ τῆς διογκωθείσης πρὸς τὸ Παπικὸν ἀλάθητον ἐκκλησιολογικῆς θεσπίσεως. Ἔκτοτε δὲ ὅ,τι ἐμεσολάβησεν, ὥς τε θεωρία καὶ ὡς πρᾶξις, ἐνεφάνισε καὶ ἐμφανίζει αὐτὴν τὴν μονομέρειαν, ἥτις καὶ ὑποπίπτει εἰς τὴν ἐμπειρίαν, τὴν ἐνίοτε πικράν, Κλήρου καὶ λαοῦ τῆς Δύσεως. Καὶ ἄρα, καὶ ἐὰν ἔτι δὲν θεωρηθῇ ἡ νῦν ἐξαγγελθεῖσα «Σύνοδος» ὡς Σύνοδος, συνεχίζου-

σα τὴν Βατικανὴν Σύνοδον, ὅμως, ὡς πρὸς τὸ κατ' ἀρχὴν θέμα αὐτῆς, δὲν θὰ δυνηθῇ εἰ μὴ νὰ περιστραφῇ περὶ τὸ ἕτερον τῆς ἐκκλησιολογίας σκέλος, τὸ Ἐπισκοπικὸν δηλονότι ἀξίωμα καὶ τὴν Ἱερωσύνην καθόλου.

Θὰ ἴδωμεν ὅθεν πιθανῶς ἐν Ρώμῃ, ἐν τῇ «Συνόδῳ» ταύτῃ, ἀναπτυσσομένην τὴν περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίαν τῆς Δύσεως, τὴν φορὰν δὲ ταύτην πρὸς τὸν λησμονηθέντα πρότερον καὶ παροραθέντα τομέα τῆς Ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐν τῷ διδακτικῷ, ἢ προφητικῷ ἔργῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ γνωστῷ δηλ. πεδίῳ τοῦ «Magisterium Ecclesiae».

Ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς ἡ παρακολούθησις τῆς ἀντισταθμίσεως ταύτης τῶν δύο ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ παραγόντων, θὰ δεήσῃ, ὅπως γίνῃ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος. Ἐκκλησιολογία, βιωθεῖσα ἐπὶ 80ετίαν ὅλην ἐν Δύσει καὶ ἀναδείξασα τὴν σημερινὴν γενεὰν τῶν Ἐπισκόπων, δευτέραν ἤδη, ἐὰν μὴ καὶ τρίτην, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Παπικοῦ ἀλαθήτου, θὰ γνωρίσῃ, ὡς ὑποτίθεται, τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἐπὶ τὴν τοιαύτην προβληματολογίαν καλουμένων Ἐπισκόπων τῆς Δύσεως. Ἐκτὸς ἐὰν θεωρηθῇ τελικῶς ὡς πρόωρος ἢ καὶ ἄωρος μία διεύρυνσις τῆς Λατινικῆς ἐκκλησιολογίας, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην.

***

Θὰ εἶναι ὅμως ἀτύχημα τὸ τοιοῦτον, καθ' ἡμᾶς. Διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ λοιποῦ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ὅπερ θὰ παρουσίαζε τὸ ζήτημα τοῦτο ἐὰν καθωρίζετο ἐν τῇ «Συνόδῳ», θὰ ἐξυπηρετεῖτο, νομίζομεν, εἰς τομεὺς τῆς Θεολογίας ἐν μιᾷ ἐκ τῶν μειζόνως βαρυνουσῶν ἐν τῷ θέματι τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ἐκκλησίᾳ. Ὁ καθορισμὸς τοῦ σκέλους τούτου τῆς Λατινικῆς ἐκκλησιολογίας καὶ ἡ δημιουργία πιθανῶς ἰσορρόπου καθεστῶτος πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Παπικοῦ ἀλαθήτου δημιουργηθὲν τοιοῦτον, θὰ διηυκόλυνεν ἴσως τὰς ἐν τῷ ἀπωτέρῳ πάντως μέλλοντι ἐπαφὰς μεταξὺ Ὀρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐὰν δὲν ἐγίνετο καὶ ἐὰν καθωρίζετο ἐκκλησιολογία τις τὸν αὐτὸν Παποκεντρισμὸν ἀποπνέουσα καὶ τὰς αὐτὰς τάσεις καὶ κατευθύνσεις διασφαλίζουσα, ἃς καὶ σήμερον τρέφει ἡ Ρώμη ἐν τῇ μονομερεῖ ἐκκλησιολογίᾳ αὐτῆς, καὶ πάλιν θὰ ἦτο ἐξυπηρετημένη, νομίζομεν, ἡ ὑπόθεσις τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο κόσμων, διότι καλλίτερον πάντως εἶναι νὰ εἶναι καθωρισμένη, ἔστω καὶ ἀρνητικὴ εἰς τὴν βάσιν της, ἡ ἐκκλησιολογία τῆς ἑτέρας παρατάξεως, παρὰ νὰ μένῃ ἀνέκφραστος καὶ ρευστή, ἤ, ὡς συμβαίνει ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει, μονομερῶς ἀνεπτυγμένη καὶ οἱονεὶ ὑποσχομένη ἐξελίξεις, αἵτινες πιθανῶς καὶ δὲν πρόκειται νὰ προέλθωσί ποτε.

Ἀλλ' ἤδη πάντα τὰ λεγόμε-

να ταῦτα ἐκφράζουσι, νομίζομεν, τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ μέλλει νὰ παρουσιάσῃ ἡ «Σύνοδος» τῆς Ρώμης ἀπὸ θεολογικῆς καὶ ἐκκλησιολογικῆς πλευρᾶς, καὶ τὴν σημασίαν, ἣν κέκτηται ἡ προβληματολογία αὐτῆς αὕτη ἀπὸ ἡμετέρας Ὀρθοδόξου προοπτικῆς.

Ἴδωμεν ἤδη, ποίας σκέψεις γεννᾷ ἐν ἡμῖν ἡ «Σύνοδος» αὕτη ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς γενικωτέρως δυναμένας νὰ ὑπάρξωσι σχέσεις μεταξὺ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς, πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐξαγγελθεῖσαν ταύτην «Σύνοδον».

8.— ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦ' ΕΞΗΣ.

Εἴπομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω τὰς σκέψεις ἡμῶν, περὶ τῆς δυνατῆς νὰ ὑπάρξῃ ἢ οὔ Ὀρθοδόξου παρουσίας ἐν τῇ «Συνόδῳ», καὶ περὶ τῶν τρόπων ἐνδεχομένης μετοχῆς εἰς αὐτήν. Εἴπομεν δὲ ἀκόμη καὶ ποία δύναται νὰ εἶναι ἡ πιθανὴ στάσις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῶν λοιπῶν μορφῶν τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς καὶ ποῖα τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συμφέροντα καὶ ποῖα τὰ δυνάμενα νὰ ἰσχύσωσιν ἀπὸ Ρωμαϊκῆς πλευρᾶς κριτήρια ἐν τῇ διευρύνσει, ἢ ἀντιθέτως ἐν τῷ ἐπενεχθέντι περιορισμῷ τοῦ χαρακτῆρος τῆς «Συνόδου» εἰς κλίμακα ἐνδορρωμαϊκήν. Δὲν θὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων τούτων.

Ἁπλῶς νῦν θέλομεν νὰ τονίσωμεν τοῦτο, ὅτι περὶ τὴν «Σύνοδον» ταύτην καθόλου, καὶ περὶ τὰ ἀπασχολήσοντα αὐτὴν προβλήματα, καὶ περὶ τὸν μηχανισμὸν αὐτῆς, καὶ περὶ τὰς ἐκ ταύτης ἀντιδράσεις καὶ ἀπηχήσεις καὶ συνεπείας, θὰ ὑπάρξῃ ἀναντιρρήτως πολὺ Ὀρθόδοξον ἐνδιαφέρον. Ἐὰν δ' ἐκ τῆς «Συνόδου» ταύτης προκύψωσι νέοι προσανατολισμοὶ ἐκ Ρώμης, περισσότερον εὐρεῖς καὶ ὀλιγώτερον ἐγωκεντρικοί, τοῦτο θὰ χαιρετισθῇ, πρῶτον ἐξ ὅλων, ἐκ μέρους τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ Πανιέρου τούτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ γενικῶς ἀφορῶντα εἰς τὴν «Σύνοδον». Εἰδικώτερον θὰ ἠθέλομεν ἐνταῦθα ἐν κατακλεῖδι νὰ συνοψίσωμεν, εἰς ὀλίγας ἁπλᾶς διατυπώσεις, τὰς ἐπὶ τῶν ἐφ' ἑξῆς, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς γενικωτέρως δυναμένας νὰ ὑπάρξωσι σχέσεις μεταξὺ τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς, σκέψεις καὶ εὐχὰς ἡμῶν, ὑπὸ τύπον, ἐννοεῖται, καθαρῶς προσωπικόν.

*
* *

Θεωροῦμεν τὴν ἐνώπιον ἡμῶν περίοδον, τὴν χρωματιζομένην ἐντόνως, ἀπὸ μηνῶν, ἀπὸ τὸ θέμα τοῦτο τῆς «Συνόδου» καὶ ἀπὸ τὸν περὶ ταύτην θόρυβον, ὡς περίοδον ἐξόχως σημαντικήν. Κατ' αὐτὴν ἠμποροῦν νὰ γίνωσι βήματα οἰκοδομητικὰ

τῆς αὔριον, ἀλλὰ καὶ βήματα, δυνάμενα νὰ ἀποβῶσι μοιραῖα. Πᾶσα ἐνέργεια, ἡ ὁποία θὰ ἀπεῖχεν ἀπὸ τὴν καλὴν στάθμισιν τῆς σημερινῆς πλέον διαρθρώσεως τῶν πραγμάτων εἰς τὸν Διαχριστιανικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς «θέσεως», τῶν «θέσεων», θὰ ἐλέγομεν, τὰς ὁποίας διακατέχει ἑκάστη Ἐκκλησία καὶ ἰδίᾳ ἡ ἡμετέρα συμπαγὴς Ὀρθοδοξία, θὰ ὡδήγει ἀσφαλῶς πολὺ μακράν, εἰς πραγματικότητας πολὺ ἀπεχούσας ἀπὸ τὴν θεωρίαν, τὴν ὁποίαν συνήθως ἐκφράζει ἡ τρέχουσα φιλολογία, περὶ ἑνότητος καὶ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν

Δὲν εἶναι ὅθεν ὑπερβολή, ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ἐλπίζομεν καὶ ἀναμένομεν προσωπικῶς ἐκ Ρώμης :

1— νὰ μὴ ἐπαναληφθῶσι τὰ «λάθη», τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1869, εἰς τὴν πρὸ δηλ. τῆς Βατικανῆς Συνόδου περίοδον, ἐν τῷ ἐπιμάχῳ ζητήματι τῶν «προσκλήσεων», ἐὰν κατ' ἀρχὴν θὰ ὑπάρξωσι τοιαῦται,

2— νὰ ἀποφευχθῶσιν, ἐν τῷ καταρτισμῷ τοῦ καταλόγου τῶν θεμάτων καὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς «Συνόδου», ζητήματα καὶ «θέσεις» θεολογικαί, ἐκκλησιολογικαὶ καὶ ἄλλαι, αἵτινες θὰ εὑρίσκωνται μακρὰν τῆς Διαχριστιανικῆς πραγματικότητος, τοῦ Διεκκλησιαστικοῦ ρεαλισμοῦ· Καὶ παρὰ τὸν ἐξαγγελθέντα καθαρῶς Λατινικὸν χαρακτῆρα τῆς «Συνόδου», ἡ καλλιέργεια τελείως ἐνδοστραφοῦς Θεολογίας, ὡς συνέβη εἰς τὴν Βατικανὴν Σύνοδον καὶ εἰς ἄλλας προηγουμένας, εἰς ἐποχὴν μάλιστα νῦν, καθ' ἣν διαγράφονται διαπλατύνσεις εἰς τοὺς ὁρίζοντας καὶ τὰς διαθέσεις συνεργασίας τῶν Ἐκκλησιῶν, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ βλάψῃ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν,

3— νὰ ἐπιδειχθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς προβλήματα, ὡς ὁ προσηλυτισμός, ἡ κακεντρέχεια καὶ κυρίως ἡ Οὐνία, ἅτινα ἀπὸ αἰώνων ταλαιπωροῦσι τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολὴν καὶ ἐδημιούργησαν καὶ δημιουργοῦσιν ὀξύτητας εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο κόσμων. Ἐνθυμεῖται ὁ γράφων τὰς σελίδας ταύτας, ὅτι, ὅτε τελευταίως, εἰς καθαρῶς ἀνεπισήμους ἐπικοινωνίας Ὀρθοδόξων μετὰ Ρωμαιοκαθολικῶν, ἐν Ρόδῳ, Ὀρθόδοξος ὁμιλητής, εἰς νευρώδη ὁμιλίαν του, ἐζήτησε «χειρονομίαν» τινὰ ἀπὸ τὸν νέον Πάπαν, ἓν «geste», εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐξαγγελλομένης καλῆς θελήσεως αὐτοῦ, τοῦτο προύξένησεν «ἀνησυχίαν» τινὰ παρὰ τοῖς παροῦσι ἐκεῖ Ρωμαιοκαθολικοῖς. Ἂς πιστεύσωμεν ὅμως εἰλικρινῶς πάντες, ὅτι οἱ τομεῖς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ζητεῖται καὶ ἓν τοιοῦτον «geste» δὲν εἶναι ὀλίγοι,

4— νὰ ἐγκαινιασθῇ νέα γλῶσσα καὶ φρασεολογία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἐκλείψωσιν ἐκφράσεις, θίγουσαι τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ φιλολογία τῶν «σχισματικῶν» καὶ «αἱρετικῶν», ἡ φιλολογία τῶν «dissidentes» καὶ «separati» καὶ αἱ ἐκκλήσεις περὶ ἐπιστροφῆς τῶν «πεπλανημένων» ἔχουν πλέον ἀπαρχαιωθῆ. Τὸ Παυλικὸν «τῇ τιμῇ ἀλ-

λήλων προηγούμενοι» θὰ ἔδει πρὸ πολλοῦ νὰ ἀποβῇ τὸ ἔμβλημα μεγάλων καὶ μικρῶν,

5— νὰ ἀναζητηθοῦν ἑκατέρωθεν ὁδοὶ θετικωτέρων ἐπαφῶν ἐπὶ ὑγιεστέρων βάσεων ἐστηριγμέναι, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν «Σύνοδον» καὶ τὰ μετ' αὐτήν. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολὴ ἔχει θαυμασίαν ἐμπειρίαν εἰς ἀναλόγους ἀπὸ δεκαετηρίδων ἐπαφὰς μὲ τὰς Lambeth Conferences. Τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, καὶ εἰς κλίμακα, ἡ ὁποία θὰ ἤθελε κριθῇ κατάλληλος ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς, δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἀδύνατον νὰ δοκιμασθῇ ὁ τρόπος οὗτος ἐπαφῶν. Ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐκεῖθεν διάθεσις, ὅπως καταστῶσι σεβασταὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς ἰσότητος καὶ ἀμοιβαιότητος, τόσον τοὐλάχιστον ὅσον ὑπάρχει καὶ ἡ ἐντεῦθεν πρόθεσις πρὸς συνεργασίαν μὲ πᾶσαν καλῆς πίστεως Χριστιανικὴν ὁλότητα,

6— νὰ ἀναληφθῇ ἑκατέρωθεν ἡ ἀπαραίτητος θεολογικὴ προεργασία, ἀνομολογουμένης τῆς ἑκατέρωθεν ἀγνοίας τῶν προβλημάτων, τῶν θεολογικῶν καὶ ἱστορικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἑκατέρωθεν «θέσεων». Αἱ διαφοραὶ ὑπάρχουσι καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀγνοηθῶσιν. Ἡ δημιουργία καταλλήλων στελεχῶν, μὲ προπαίδειαν καὶ τριβὴν θεολογικὴν καὶ μὲ πεῖραν, ἀλλὰ καὶ πνεῦμα ταπεινότητος καὶ προθυμίαν εἰλικρινῆ εἰς Διεκκλησιαστικὸν διάλογον, μὲ γνῶσιν δὲ τῶν προβλημάτων καὶ τῶν «θέσεων» ἑκατέρας Ἐκκλησίας, εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Πρὸ πάσης σκέψεως περὶ «Συνόδου» καὶ συναντήσεων καὶ ἐπισήμων ἐπαφῶν, ἀπαιτεῖται, νομίζομεν, τοιαύτη θεολογικὴ προεργασία ἐν ἑκάστῃ παρατάξει.

*
* *

Αἱ θεολογικαὶ ἐπαφαὶ καὶ συναντήσεις, αἱ νῦν προτεινόμεναι, ἠμποροῦν νὰ γίνωσι καὶ αὐταὶ ἐν καιρῷ. Αἱ ἐπισημότεραι ἐπισκέψεις, εἰς ἐπίπεδον Ἱεραρχῶν καὶ ἄλλων Βαθμούχων, ἠμποροῦν ποτε νὰ ἀντιμετωπισθῶσι. Καὶ ἴσως καὶ πέραν τούτων. Καὶ ἡ ἵδρυσις ἔτι Ἐπιτροπῶν καλλιεργείας καὶ συνεχίσεως τῶν ἐπαφῶν, καὶ ἡ ἵδρυσις Γραφείων ἀντιπροσωπεύσεως διὰ προσώπων - Συνδέσμων ἑκατέρωθεν, κατὰ τὴν ἤδη κτηθεῖσαν πεῖραν ἐκ τῶν μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας σχέσεων, ὡς καὶ ἐν τῷ Π. Σ. Ε. ἐπ' ἐσχάτων, ἠμποροῦν νὰ μὴ θεωρηθῶσιν ἀδύνατα εἰς ἐφαρμογὴν σχέδια, ὅταν ὅμως τεθῶσιν ὑγιέστεραι βάσεις καὶ κατανοηθῇ εἰλικρινῶς — τονίζομεν ἰδιαιτέρως τοῦτο — ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιβολῆς καὶ ἐπικρατήσεως τοῦ πνεύματος τῆς ἀδελφικῆς ἀμοιβαιότητος, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ τῆς προαγωγῆς ἀλλήλων τῇ τιμῇ.

*
* *

Εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἔχει διανυθῆ ὑπολογίσιμος ἀπόστασις, μὲ ἑκατέρωθεν πείρας, πικρὰς καὶ ἀγαθάς. Ἐὰν αἱ δεύτεραι ἦσαν ὀλίγαι, ἐλάχισται πολλάκις, εἰς τοῦτο δὲν εὐθύνεται πάντως

ὁ Θρόνος τῆς Νέας Ῥώμης.

Ἡ ὑπὸ σύγκλησιν «Σύνοδος» τῆς Ῥώμης, καὶ παρὰ τὸν ἐξαγγελθέντα ἐνδορρωμαϊκὸν χαρακτῆρα αὐτῆς, μέλλουσα πάντως νὰ ἔχῃ, ὡς εἴδομεν, προσανατολισμὸν καὶ κατεύθυνσιν καὶ πρὸς τὰ ἑνωτικὰ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν θέματα, ἠμπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ εὐκαιρίαν καὶ ἀφορμὴν δι' ἀγαθωτέραν ἐμπειρίαν ἑκατέρωθεν·

Ἀρκεῖ νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν αἱ παλαιότερον δοκιμασθεῖσαι καὶ μὴ ἀποδώσασαι «θέσεις» καὶ μέθοδοι, νὰ ἀναληφθῇ δὲ τὸ ἔργον ἀνυστεροβούλως καὶ σοβαρῶς, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἤδη διανυθεῖσα ἀπὸ ἡμετέρας Ὀρθοδόξου πλευρᾶς μακρὰ ὁδὸς ἐν ταῖς Διαχριστιανικαῖς σχέσεσιν, ὁδὸς ἡ ὁποία οὔτε νὰ ἀγνοηθῇ, οὔτε νὰ προδοθῇ εἶναι δυνατόν, νὰ ἀναζητηθῇ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ νέου καθεστῶτος σχέσεων, ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς ἤδη κτηθείσης ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ πείρας τῆς ἰσότητος, καὶ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἐν ταπεινότητι, ὅτι ὑπὲρ τὴν «ἐπιστροφὴν» ὑπάρχει ἡ «συνύπαρξις», διὰ τὴν ὁποίαν ὅμως ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ἡ ἀνομολογία, ὅτι ὑπάρχουσι «δ υ ν ά μ ε ι ς σ υ ν υ π ά ρ χ ο υ σ α ι».

Καὶ ἡ Ὀρθοδοξία διὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν δὲν εἶναι δύναμις ἐχθρά, ὡς δὲν εἶναι δύναμις ἐχθρὰ δι' οὐδεμίαν ἄλλην Χριστιανικὴν ὁλότητα — καὶ ἀπέδειξε τοῦτο πολλαχῶς ἀπὸ αἰώνων καὶ νῦν—ἀλλὰ δύναμις ὄντως συνυπάρχουσα, δυναμένη ἐν τῇ συνυπάρξει καὶ συνεργασίᾳ νὰ συμβάλῃ, ἐν ἀλληλοπλουτισμῷ παραδόσεων καὶ βιωμάτων, πίστεως καὶ πράξεως, λατρείας καὶ ἤθους, ἱστορίας καὶ προοπτικῆς, νὰ συμβάλῃ, λέγομεν, εἰς τὴν οἰκοδομὴν καὶ ἐπανασυρραφὴν τοῦ Χιτῶνος τοῦ Κυρίου·

† Λ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,
Καθηγητὴς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

Η Α. Μ. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

ΤΡΙΤΗ κατὰ σειρὰν εὐλογημένη ἐπίσκεψις εἰς τὸ Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας καὶ Πάσης Ἀνατολῆς κ. Θεοδοσίου· Ὅστις συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολ. Ἐπιφανείας κ. Ἰγνατίου, Τύρου καὶ Σιδῶνος κ. Παύλου, τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Σεργιουπόλεως κ. Βασιλείου, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γεωργίου καὶ τοῦ Ἀρχικλητῆρος Αὐτοῦ ἀφίκετο ἐνταῦθα τὴν Τετάρτην, 8ην Ἰουλίου ἐκ Δαμασκοῦ.

Τὴν Α. Μακ. καὶ τὴν Ἀκολουθίαν Αὐτῆς ὑπεδέχθη ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσίλκιοϊ, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, καὶ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου ἡ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθεῖσα Συνοδικῶς Ἀντιπροσωπεία ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντίνου, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου, τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβ. Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Συμεὼν καὶ ἐκεῖθεν πάντες κατηυθύνθησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν πύλης προέφθασαν εἰς προϋπάντησιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας καὶ ὁ Πανοσ. Ἀρχιγραμματεύς. Ἐν τοῖς Προπυλαίοις ἦσανπαρατεταγμένοι Ἀρχιμανδρῖται, ἐν δὲ τῇ Αὐλῇ οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Παμφίλου κ. Γεράσιμος, Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος, Τρῳάδος κ. Ἀνδρέας, Ἀργυρουπόλεως κ. Καλλίνικος, Θερμῶν κ. Χρυσόστομος, Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός, οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Ἰωάννης, Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ Δαμιανός, Ἀντιπρόσωπος Σινᾶ.

Ἐν τῷ Νάρθηκι ἀνέμενον ἠμφιεσμένοι τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολὰς οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Φιλάρετος, Ἀρχιδιάκονος, Ὑπογραμματεύς, Δευτερεύων καὶ Τριτεύων.

Ὁ Μακαριώτατος, βαδίσας πρὸς τὸν Πάνσ. Πατριαρχικὸν Ναόν, καθ' ὃν χρόνον οἱ κώδωνες αὐτοῦ ἐκρούοντο χαρμοσύνως, περιεβλήθη

ἐν τῷ Νάρθηκι μανδύαν καὶ ἀσπασθεὶς τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναόν, προπορευομένων τοῦ Διβαμβούλου, τῶν Ἑξαπτερύγων καὶ τοῦ Ἱερατείου, τῶν δὲ Πατριαρχικῶν Χορῶν ψαλλόντων τὸ «ἄξιόν ἐστι» καὶ χωρήσας πρὸς τὸ Ἱερὸν Βῆμα προσεκύνησε τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ τῆς Ἀκολουθίας τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος κατέλαβον τὰ Ἀρχιερατικὰ στασίδια, τὰ Ἡγεμονικὰ οἱ Ἐντιμ. Γ. Πρόξενοι τῆς Ἡν. Ἀραβ. Δημοκρατίας κ. Καίρυ Ράγκεμπ Ἐλ Ἀγούτυ, τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰ. Δρακούλης, οἱ Ἐντιμ. Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ.κ. Ἀλ. Χατζόπουλος καὶ Χρ. Ἰωαννίδης, οἱ Ἄρχοντες Ὀφφικιάλοι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Μ. Ρήτωρ κ. Βλ. Μιρμίρογλου, Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀχ. Μόσχος, Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Μ. Πρωτονοτάριος κ. Ἐμμ. Φωτιάδης, Πρόεδροι Ἐφοροεπιτροπῶν καὶ Σχολῶν, Καθηγηταί, Ἐπιστήμονες καὶ πλῆθος κόσμου ἐν τῷ Σολέᾳ.

Ὁ Μακαριώτατος περιβληθεὶς Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμόφορον ἐξῆλθεν εἰς τὸν Σολέαν, ηὐλόγησε τὸ ἐκκλησίασμα καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον ἐποίησε «εὐλογητόν», μεθ' ὃ ἐψάλη ἡ καθιερωμένη Δοξολογία.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν πάντες ἀνῆλθον κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν εἰς τὰ Πατριαρχικὰ δώματα· πρὸ τοῦ Παρεκκλησίου τῶν ὁποίων ἡ Α. Μακαριότης προσκυνήσασα ὡδηγήθη εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον.

Ἐν αὐτῷ τὴν Α. Μακαριότητα ἀνέμενεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Δέρκων κ. Ἰακώβου, Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου Θεοδωρουπόλεως κ. Λεοντίου, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, Αἴνου κ. Γερμανοῦ, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Λαοδικείας κ. Μαξίμου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, Σάρδεων κ. Μαξίμου, Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Ροδοπόλεως κ. Ἱερωνύμου καὶ Φιλαδελφείας κκ Ἰακώβου.

Συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν οἱ δύο Προκαθήμενοι συνδεόμενοι ἀπὸ μακροῦ δι' ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους, ἀντήλλαξαν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ ἔκαμον τὰς ἑκατέρωθεν παρουσιάσεις.

Μεθ' ὃ ἡ Α. Μακαριότης προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς :

Παναγιώτατε καὶ Σεβασμιοπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐκεῖ ὅπου ἡ καρδία ἰσχυρῶς πάλλει, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἀνίκανος, ὅπως ἐκφράσῃ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰσθημάτων της.

Ὡς Προκαθήμενος, συγκαταβάσει Θείᾳ, τοῦ Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ Θρόνου τῆς Ἀντιοχείας μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ Ἱερωτάτων Ἀρχιερέων καὶ συνοδῶν, ἐπισκεπτόμενος τὸ Πάνσεπτον τοῦτο τῆς Ὀρθοδοξίας Κέντρον, τὸ λίαν μοι γνωστὸν καὶ ἀπὸ τὰ ἔτη τῆς μαθητείας μου εἰς τὴν κοινὴν τροφόν, τὴν Χαλκίτιδα Θεολογικὴν Σχολήν, αἰσθάνομαι ἐσωτερικήν τινα φωνὴν λέγουσάν μοι, ὅτι ὁ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκα ἅγιός ἐστιν.

Ὄντως ἅγιός ἐστι· διότι περιβάλλεται μὲ τὴν λαμπροτέραν Πανορθόδοξον ἁλουργίδα.

Πλήρης συγκινήσεως δραματίζομαι, τὴν στιγμὴν ταύτην, τὴν μακρὰν καὶ σεμνὴν χορείαν τῶν Μεγάλων Ἱεροφαντῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Οἰκουμενικοὺς Διδασκάλους καὶ Ἱεράρχας οἵτινες, ζήλῳ ἐνθέῳ καὶ ἀποστολικῷ πυρπολούμενοι, τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως ἠγωνίσαντο καὶ τὴν ψυχὴν αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἰδίων προβάτων θέντες ἀνέπτυξαν διὰ τῆς σοφίας των τὰ Ὀρθόδοξα Δόγματα, κατήσχυναν τοὺς στρεβλωτὰς τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ διέδωσαν καὶ παρέδωκαν ἡμῖν θησαυρὸν ἀνεκτίμητον, τὰς ἱερὰς Παραδόσεις ἀκεραίας καὶ ἀνοθεύτους, διὰ μέσου τρικυμιῶν ἀνεκδιηγήτων.

Παραλλήλως δραματίζομαι τὸν χορὸν τῶν Ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, ὧν πολλοὶ τέκνα πνευματικὰ τοῦ Θεοτιμήτου Θρόνου μου, στηριξάντων καὶ ποικιλοτρόπως βοηθησάντων, ἐν ἡμέραις δεινοῦ σάλου καὶ κλύδωνος, τὴν φιλόστοργον ἀδελφὴν καὶ Ἁγιωτάτην Ἀποστολικὴν τῆς Ἀντιοχείας Ἐκκλησίαν.

Τῷ Θεῷ δόξα ! Τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ ἀκένωτος ἀγάπη τοῦ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορος οὐδέποτε ἐγκατέλιπε τὴν Πανορθόδοξον ταύτην Σκοπιάν, οὐδ' ἀφῆκεν αὐτὴν καταποντισθῆναι εἰς τὰ ἄγρια τῶν δεινῶν καιρῶν κύματα.

Καὶ νῦν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς εὐκλεοῦς Τουρκικῆς Δημοκρατίας, προΐστασθε Ὑμεῖς ταύτης, Παναγιώτατε καὶ Σεβάσμιε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, ἀνὴρ ἀποστολικός, παιδείᾳ, σοφίᾳ, καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένος, ἕτοιμος πάντοτε, ἵνα ἥδιστα Ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἐκδαπανήσητε, ἀφοῦ ἐπὶ δεκαοκταετίαν πρότερον τοὺς πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὀρθοδόξους ἐποιμάνατε.

Περιπόθητος κἀγὼ ἐν Χριστῷ ἀδελφός, περιβάλλων τὴν Ὑμετέραν Γερασμίαν Παναγιότητα, τὸν τῶν Πατριαρχῶν Πρωτόθρονον, διὰ τῆς μεγαλυτέρας ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ, μετὰ τὴν διευθέτησιν τῶν ἐσωτερικῶν μου ζητημάτων· ἐπισκεπτόμενος τινὰς τῶν Ὀρθοδόξων Ἀρχηγῶν, ἐθεώρησα καθῆκόν μου, ὅπως ὑπ' Αὐτῆς πρῶτον ἄρξωμαι.

Δι' ὃ καὶ περιπτυσσόμενος Αὐτὴν καὶ τοὺς περὶ Αὐτὴν Ἱεράρχας, ἐκφράζω τὴν χαράν μου ἐπὶ τῇ εὐτυχεῖ ταύτῃ συναντήσει, εὐχόμενος τὰ ἔτη Αὐτῆς ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόσυνα, πρὸς δόξαν τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Ἀποστολικῆς καὶ Καθολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησε ὡς ἑξῆς :

«Μακαριώτατε καὶ πεφιλημένε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Τὴν αὐτὴν καὶ μείζονα ἔτι αἰσθανόμεθα καὶ ἡμεῖς δυσκολίαν, ἵνα ἐξεύρωμεν τοὺς καταλλήλους λόγους εἰς ἔκφρασιν τῆς μεγάλης ἡμῶν χαρᾶς ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῆς Ὑμτεέρας Γερασμίας Μακαριότητος καὶ τῆς ἐκλεκτῆς καὶ ἀγαπητῆς Συνοδείας Αὐτῆς, ἐν μέσῳ ἡμῶν, εἰς τὰς αὐλὰς ταύτας τοῦ Κυρίου, τόσον γνωστὰς Αὐτῇ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς φοιτήσεως ἐν τῇ κοινῇ τροφῷ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης καὶ τῆς διπλῆς ἐλεύσεως Αὐτῆς μετὰ τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου Πατριάρχου κυροῦ Ἀλεξάνδρου.

Χαίρομεν καὶ διὰ προσωπικὸν λόγον, ὡς διατηροῦντες θερμὸν καὶ ψυχικὸν σύνδεσμον μετὰ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐξ Ἀμερικῆς, ὅτε ἀποφάσει τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας μετέβητε εἰς τὴν Χώραν ἐκείνην καὶ τόσον ἐπιτυχῶς διωργανώσατε τὸ ἐξ ὑμῶν ἐν αὐτῇ ποίμνιον.

Συγχαίροντες τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἐπὶ τῇ ἐπαξίᾳ Αὐτῆς ἐκλογῇ, ἐπιλαμβανόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ὅπως καὶ αὐτοπροσώπως ἐκφράσωμεν τὰ αἰσθήματα ἡμῶν ταῦτα, προσαγορεύοντες δ' Ὑμᾶς διὰ τοῦ «ὡς εὖ παρέστητε», θεωροῦμεν πλέον ἢ φυσικὴν τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην διὰ τοὺς παναρχαίους δεσμοὺς μτεαξὺ τῶν δύο Ἀποστολικῶν Θρόνων, δεσμοὺς κοινῶν ἀγώνων, ἐπικοινωνιῶν, μαρτυρίων, ἀλλὰ καὶ πολυτίμων ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν.

Συγχαίρομεν Ὑμᾶς, ὅτι ὑπὸ ἀγαστὰς συνθήκας διατελεῖτε ἐν τῇ ἀγαπητῇ Ὑμῶν Βιβλικῇ Χώρᾳ, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα, καὶ εὐχόμεθα εὐχάριστον καὶ ὅσῳ τὸ δυνατὸν διαρκεστέραν τὴν παραμονὴν Ὑμῶν ἐν μέσῳ ἡμῶν».

Ἐπηκολούθησαν ἀδελφικαὶ συνομιλίαι μεταξὺ τῶν δύο Πατριαρχῶν καὶ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τὴν μεσημβρίαν γεῦμα, μεθ' ὃ ἡ Α. Μακαριότης καὶ ἡ Συνοδεία ἀνῆλθον εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Πέρα Παλάς, ὅπου καὶ κατέλυσαν.

Τὴν ἑπομένην, 9ην ἰδίου, ἡ Α. Μακαριότης καὶ οἱ Συνοδοὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, τιμητικῶς συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβ. Μητροπολίτου Σελευκείας, ἔνθα εἶχον συνομιλίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, Ὅστις τὴν μεσημβρίαν παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ Μακαριωτάτου γεῦμα, εἰς ὃ παρὰ τοῖς Πατριάρχαις παρεκάθησαν ὁ Ἐξοχ. Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Πεσματζόγλου, ὁ Ἐντιμ. Γ. Πρόξενος τῆς Ἡνωμένης Ἀραβικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Καίρυ Ρ. Ἐλ Ἀγούτυ, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται τοῦ Ἀντιοχ. Θρόνου Ἐπιφανείας κ. Ἰγνάτιος καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος κ. Παῦλος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Δέρκων κ. Ἰάκωβος, Πριγκηποννήσων κ. Δωρόθεος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος, Αἴνου κ. Γερμανός Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομος, Λαοδικείας κ. Μάξιμος, Σάρδεων κ. Μάξιμος, Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, Ροδοπόλεως κ. Ἱερώνυμος, Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Σεργιουπόλεως κ. Βασάλειος Ἀντιοχείας, Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας, Ἀμερικῆς, Θερμῶν κ. Χρυσόστομος, Θυατείρων, οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Γεώργιος, τοῦ Ἀντιοχειανοῦ Θρόνου, Συμεών, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, Μάξιμος Ρεπανέλλης, Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς, Μ. Ἐκκλησιάρχης κ. Γεράσιμος. οἱ Ἐντιμ. Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ.κ. Ἀλέξ. Χατζόπουλος καὶ Χρ Ἰωαννίδης, κ.κ. Ἰάσων Δρακούλης, Γ. Πρόξενος, Δημ. Ἡρακλείδης καὶ Ἐμ. Μεγαλοοικονόμου, Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος, Βλαδίμηρος Μιρμίρογλου Μ. Ρήτωρ, Ἀχιλλεὺς Μόσχος, Μ. Χαρτοφύλαξ, Γ. Χόλλεμπαχ, Μ. Ρεφερενδάριος, Ἐμ. Φωτιάδης, Μ. Πρωτονοτάριος, Δ. Γιαγτζόγλου, Ν. Σύμβουλος τῶν Πατριαρχείων, Γ. Δερμεντζόγλου, Πρόεδρος Κ Ἐφορείας Πέραν, Ἰ. Καζαντζόγλου, τῶν Νοσοκομείων, Σάββας Ἀσλάνογλου τοῦ Ἰωακειμείου καὶ Τηλ. Μυστίδης, τοῦ Ζαππείου.

Η ΚΑΘΟΣΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΦΕΤΕΙΝΩΝ ΤΕΛΕΙΟΔΙΔΑΚΤΩΝ

Ἐν ἀτμοσφαίρᾳ θρησκευτικῇ κατανύξεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς εὐπρεπείας ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος, εὐλογίαις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡ ἐπὶ τῇ καθοσιώσει τῶν τελειοδιδάκτων τῆς Γεραρᾶς Χαλκίτιδος Θεολογικῆς Σχολῆς καθιερωμένη τελετή.

Οὕτω τῇ 5ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., ἐτελέσθη ἐν τῷ Ναϋδρίῳ τῆς Σχολῆς ἡ νενομισμένη Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Λειτουργία.

Τὴν προτεραίαν, ἡ Α. Θ. Π., ὁ Πατριάρχης, διαπεραιωθείς, ἐν συνοδείᾳ, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δέρκων κ. Ἰακώβου, Προέδρου τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, τῶν Θεοφ. Ἐπισκόπων Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρα καὶ Θερμῶν κ. Χρυσοστόμου καὶ τῶν Πανοσιολ. Μεγ. Ἀρχιδιακόνου κ. Ἀγαπίου καὶ Ὑπογραμματέως κ. Γαβριήλ, εἰς Χάλκην, ἀνῆλθεν εἰς τὴν Σχολήν, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μαξίμου, τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν, καὶ ὀλίγον ἀργότερον ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν.

Κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Συνοδικοὶ Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Δέρκων, Πριγκηποννήσου καὶ Φιλαδελφείας, οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Σεραφεὶμ Πάτσιος καὶ Χρυσόστομος Ζαφειρόπουλος, τελειοδίδακτοι, Μ. Ἀρχιδιάκονος Ἀγάπιος, Ὑπογραμματεὺς Γαβριὴλ καὶ Ἱερολ. Διάκονοι Τιμόθεος Γιοκαρίνης καὶ Ἀθανάσιος Παππᾶς ἐπίσης τελειοδίδακτοι.

Ἔψαλεν ἐμμελέστατα ἡ Χορῳδία τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Βασιλείου Νικολαΐδου, Καθηγητοῦ αὐτῆς.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ἐν τῷ Ἱ. Βήματι οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Πριγκηποννήσων, Σάρδεων, Λαοδικείας, Ἰκονίου, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας, Θερμῶν κ. Χρυσόστομος, ὁ Σχολάρ-

χης τῆς Ἰ. Θεολ. Σχολῆς· ὁ Γυμνασιάρχης αὐτῆς, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἰ. Συνόδου κ. Συμεών, ὁ Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης· ἐν δὲ τῷ Σωλέᾳ ὁ Ἐξοχ. πρώην Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ κ. Γεώργιος Πεσμαζόγλου μετὰ τῆς Εὐγεν. συζύγου αὐτοῦ κ. Εἰρήνης καὶ τῆς ἐγγονῆς Δ)ίδος Εἰρήνης Μαλάμου, ὁ Διοικητὴς τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς Χάλκης, Ἀντιναύαρχος κ. Χαϊδὰρ Ὀλτσάγνογαν· ὁ Ἔπαρχος Χάλκης κ. Νουρὶ Καγιάμ· ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λυκείου αὐτῆς κ. Ζιχνῆ· οἱ Ἐντιμ. κ.κ. Ἰάσων Δρακούλης Γ. Πρόξενος, Δ. Ἡρακλείδης καὶ Ἐμμ. Μεγαλοοικονόμου· Πρόξενοι αὐτῆς· οἱ Βουλευταὶ Σταμποὺλ κ.κ. Ἀλ. Χατζόπουλος καὶ Χρῆστος Ἰωαννίδης· οἱ Ὀφφικιάλοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ.κ. Ἀχιλλεὺς Μόσχος· Μ. Χαρτοφύλαξ, Γ. Χόλλεμπαχ· Μ. Ρεφερενδάριος· Ἰωάννης Παναγιωτίδης, Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου· Ἐμμανουὴλ Φωτιάδης, Πρωτονοτάριος, οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων κ.κ. Δ. Γιαγτζόγλου καὶ Καλούδης Λάσκαρης· οἱ κ.κ. Κ. Παμούκογλου καὶ Γερ. Εὐγενίδης, Εὐεργέται τῆς Σχολῆςοἱ κ.κ. Ἰορδάνης Καζαντζόγλου· Πρόεδρος τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ· Μενέλαος Κωνσταντινίδης, Ἀντιπρόεδρος καὶ Γεν. Γραμματεὺς αὐτῆς, Σάββας Ἀσλάνογλου· Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ἰωακειμείου, ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ Ζωγραφείου κ. Δ. Φραγκόπουλος· ἡ Διευθύντρια τοῦ Ἰωακειμείου κ. Ἕλλη Βασιλειάδου, ὁ κ. Ἀ. Ἰατρόπουλος, πρώην Γυμνασιάρχης· οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς, ἐκπαιδευτικοί, ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων· Ἰατροί, Ἐπιστήμονες, Βιομήχανοι, καὶ πυκνότατον πλῆθος εὐλαβῶν Χριστιανῶν· ἐξ ὅλων τῶν Νήσων καὶ τῆς Πόλεως.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐπηκολούθησεν ἡ εἰδικὴ τῆς καθοσιώσεως τῶν Ἀποφοίτων Τελετή, χοροστατούσης τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἐψάλησαν τὰ σχετικὰ τροπάρια· ὁ Πατριάρχης ἀνέγνωσεν ἐπὶ τῶν Τελειοδιδάκτων τὴν καθωρισμένην εὐχὴν καὶ οὗτοι ἠσπάσθησαν τὴν δεξιὰν Αὐτοῦ.

Τὸ δεύτερον μέρος τῆς Τελετῆς διεξήχθη ἐν τῷ Συνοδικῷ τῆς Σχολῆς. Μετὰ τὸν Ὕμνον τῆς Ἀνεξαρτησίας· ψαλέντα ὑπὸ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν· ὡμίλησαν ὁ Πανοσιολ. Σχολάρχης· ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ. Ἰχσὰν Γιασὰρ Μπαλκίρ, ἀπὸ μέρους καὶ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ· καὶ ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ κ. Σεραφεὶμ Πάτσιος, ἀπὸ μέρους τῶν ἐφετεινῶν Ἀποφοίτων· ὁ δὲ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς κ. Βασίλειος Σταυρίδης ἀνέγνω κατὰ σειρὰν τὰ ὀνόματα αὐτῶν, οἵτινες εἶναι :

Οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. :

Σεραφεὶμ Πάτσιος καὶ Χρυσόστομος Ζαφειρόπουλος.

Οἱ Ἱερολ. Διάκονοι κ.κ. :

Ἀθανάσιος Παππᾶς· Δαμασκηνὸς Παπανδρέου· Ἰάκωβος Πανούσης, Ναυκράτιος Τσουλκανάκης· Τιμόθεος Γιοκαρίνης· καὶ οἱ κ.κ. Ἰωάννης Βαλτινός· Κυριακὸς Σπανουδάκης· Κυριακὸς Παπακυριακοῦ, Νικόλαος Ἀγγελίδης, Παράσχος Καλλιγιώργης· Παναγιώτης Κυζερίδης· Πολύζος Σελιάχας Στυλιανὸς Ζωγραφάκης καὶ Χαράλαμπος Καμάρας.

Ὁ Πατριάρχης διένειμε Πατριαρχικὰ Γράμματα τοῖς κεχειροτονημένοις· εὐχηθεὶς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὅπως ὡς τάχιστα καταταγοῦν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἰ. Κλήρου.

Ἐν τέλει ὁ Πατριάρχης προσεφώνησεν αὐτούς, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος ἀνέγνω τὴν «Ὁμολογίαν» καὶ τὴν τελετὴν ἐπεσφράγισεν ὁ Πατριάρχης, εὐχαριστήσας τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἣν μέριμναν ἐπιδεικνύει ὑπὲρ τῆς Σχολῆς καὶ παρεκάλεσε τοὺς Βουλευτὰς ὅπως διαβιβάσωσι τοῖς Ἄρχουσι τῆς Χώρας ἡμῶν τὰς εὐχαριστίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐχαιρέτισε τὸν κ. Ἀντιναύαρχον καὶ ἀπηύθυνε λόγους εὐχαριστίας καὶ συγχαρητηρίων πρὸς τὸν κ. Γ. Πεσμαζόγλου, ὅστις συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Τουρκο - Ἑλληνικῆς φιλίας.

Ἐπηκολούθησε γεῦμα· εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν τῆς Σχολῆς, εἰς ὃ παρεκάθησαν πάντες οἱ ὡς ἄνω ἐπίσημοι.

Ὁ Πατριάρχης τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς ἐκάλεσε μετὰ τὸ δεῖπνον τοὺς Ἀποφοίτους εἰς τὰ Πατριαρχικὰ διαμερίσματα· παρόντων τῶν Σεβ. Μητροπολίτου Δέρκων· Θεοφ· Ἐπισκόπων Ἐλαίας καὶ Θερμῶν καὶ τοῦ Σχολάρχου καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁδηγίας διὰ τὸν πρακτικὸν βίον αὐτῶν, διαβεβαιώσας, ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία θὰ παρακολουθῇ αὐτοὺς ὅπου καὶ ἂν ὦσιν·

Εἶτα ἐδέχθη τοὺς Ἁγιορείτας Ἱεροσπουδαστάς· εἰς οὓς ἀνέπτυξε διὰ πολλῶν τὴν σημασίαν καὶ ἀποστολὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους· καὶ ἀνέθηκεν αὐτοῖς μεταβαίνουσιν ἐκεῖσε διὰ τὰς διακοπάς· ὅπως διαβιβάσωσιν εἰς τὴν Ἰ. Κοινότητα καὶ τὰς Ἰ. Μονὰς τῆς Μετανοίας αὐτῶν τὴν Πατριαρχικὴν εὐλογίαν.

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ

Παναγιώτατε Δέσποτα,
Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,
κ. Ναύαρχε,
κ. Πρέσβυ,
κ. Γενικὲ Πρόξενε,
Ἐντιμότατοι,
Ἐλλογιμώτατοι,
Φίλοι μαθηταί,

«Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν. Πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον, βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν, ἐρχόμενοι δὲ ἥξουσιν, ἐν ἀγαλλιάσει αἴροντες τὰ δράγματα αὐτῶν». «Πᾶς ἄνθρωπος εἴ μέλλει τι καρποῦσθαι χρήσιμον ,λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, πόνου δεῖται καὶ ταλαιπωρίας. Καὶ καθάπερ τὰ σπέρματα ὑετῶν δεῖται, οὕτω καὶ ἡμεῖς δακρύων. Καὶ καθάπερ ἡ γῆ τοῦ τέμνεσθαι χρείαν ἔχει καὶ ἀνορρήγνυσθαι, οὕτω καὶ ἡ ψυχή, ἀντὶ δικέλλης δεῖται πειρασμῶν καὶ θλίψεων καὶ μόχθων, ἵνα τὸ σκληρὸν αὐτῆς μαλάττηται».

Καὶ ἰδοὺ τὴν σπορὰν τοῦ χειμῶνος διεδέχθη ὁ θερισμὸς τοῦ θέρους καὶ ἡ πλουσία καὶ εὔκαρπος συγκομιδή. «Ἰδοὺ αἱ ἡμέραι ἔρχονται —λέγει ὁ Προφήτης — καὶ καταλήψεται ὁ ἀμητὸς τοῦ τρυγητοῦ καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμόν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται».

Φίλοι Τελειοδίδακτοι,

Καλεῖσθε, ὅπως ἀποδυθῆτε εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ φέρητε φῶς εἰς τοὺς ἐν σκότει καθεύδοντας, εἰρήνην εἰς τοὺς διωκομένους, ζωὴν εἰς τοὺς τὸν θάνατον βιοῦντας. Καλεῖσθε, ὅπως προβάλλητε ἑαυτοὺς ὡς ὑποδειγματικὰ πρότυπα καὶ ἐνσαρκώσεις τῆς ἰδέας, καλεῖσθε, ὅπως ἀποβῆτε στρατιῶται καὶ ἀγωνισταὶ τῆς Ἐκκλησίας τίμιοι, ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων αὐτῆς εὐθαρσῶς ἀγωνιζόμενοι. Καλεῖσθε ὡς συνεργοὶ Θεοῦ καὶ οἰκονόμοι Μυστηρίων Θείων, ὡς κήρυκες τοῦ λόγου καὶ διδάσκαλοι τῆς ἀρετῆς, ὡς εὔκαρπα κλήματα τῆς πνευματικῆς ἀμπέλου, ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, τόπον ζωῆς ἐπέχοντες.

Καὶ προπέμπει ὑμᾶς σήμερον ἡ Τροφὸς καὶ Μήτηρ Σχολή, ὑπὸ τοῦ μικτοῦ συναισθήματος τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης κατεχομένη, ἐστεφανωμένους διὰ τοῦ τιμίου στεφάνου τῆς νομίμου ἀθλήσεως καὶ φερεπονίας, εἰς τὴν ἱερὰν παλαίστραν τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις καὶ μόνη δύναται νὰ παρασκευάσῃ τὴν ἐ-

νεστῶσαν καὶ μέλλουσαν τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμονίαν.
Ὄντως στιγμὴ ἱερὰ καὶ ἁγία, πολλὰς προκαλοῦσα διὰ τῶν ἀναμνήσεων συγκινήσεις, αἰσθήματα γεννῶσα καὶ ἐσωτερικὰ βιώματα παρασκευάζουσα, διότι, γαλουχήσασα καὶ παιδεύσασα ὑμᾶς ἡ Τροφὸς Σχολὴ καὶ μυήσασα εἰς τῆς πίστεως τὰ Μυστήρια καὶ τῆς Θεολογίας τὰ ἄδυτα, προπέμπει σήμερον μετὰ χρηστῶν ἐλπίδων, διδοῦσα τὰς τελευταίας αὐτῆς ὑποθήκας καὶ παραινέσεις καὶ εὐχομένη γόνιμον τὴν ἄνθην, πλουσίαν τὴν καρποφορίαν, εὐλογημένην παρὰ Θεοῦ τὴν εὐτυχίαν.

Μὴ φοβεῖσθε τὰς δυσχερείας τῆς ὑψηλῆς διακονίας, τοὺς ἐξ ἀνθρώπων καὶ καιρῶν καὶ περιστάσεων κινδύνους, τῶν φανερῶν καὶ λανθανόντων ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς. Μόνον ἀξίως τοῦ Εὐαγγελίου πολιτεύεσθε, ἵνα ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ Εὐαγγελίου. Περιπατεῖτε ἀξίως τῆς κλήσεως, ἧς ἐκλήθητε, ὡς παρελάβετε τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε», ὡς ἐδιδάχθητε.

Φωτίσατε, διὰ τῆς προσωπικῆς ὑμῶν ἀκτινοβολίας, ἁγιάσατε, διὰ τῆς ἐναρέτου καὶ σεμνῆς ὑμῶν πολιτείας, τὸ περιβάλλον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ κληθῆτε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐργασθῆτε.

Ἀρδεύσατε, διὰ τῆς δρόσου τῆς Εὐαγγελικῆς χάριτος, τὴν ἐν μέσῳ τῶν πολυειδῶν τοῦ πνεύματος ἐπινοήσεων, τῶν τεχνητῶν πυραύλων καὶ δορυφόρων, πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ξηρασίαν, ἡ ὁποία δημιουργεῖ τὴν ἀποπνικτικὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ ψυχικοῦ ἄγχους, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατέχεται ὁ σύγχρονος κόσμος·

Βοηθήσατε τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ ἰδανικὰ ὕψη τῆς μεταφυσικῆς πραγματικότητος, διὰ νὰ ἐγγίσῃ τὸν ἰδεατὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὸν κόσμον τῶν ἀκαταλύτων καὶ ἀπολύτων ἀξιῶν, ἀλλὰ ἀποβαίνει καὶ ἡ ἰδανικὴ στάθμη καὶ ὁ ἀδέκαστος ζυγός, πρὸς ἀξιολογίαν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς μηχανῆς καὶ τῆς ὑλικῆς ἐνεργείας καὶ δημιουργεῖ τὴν ἱεράρχησιν τῶν ἀξιῶν καὶ τῆς γηΐνης πραγματικότητος.

Βοηθήσατε τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ ἀνεύρῃ τὰ βαθύτερα ἐλατήρια τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑπάρξεως· νὰ ἀτενίζῃ τὴν ζωὴν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ τὸν θάνατον ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς αἰωνιότητος. Ἡ διάπτυξις τῆς ζωῆς καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς κεῖται ἐπέκεινα τοῦ τάφου. Διότι, ἐὰν εἶναι βέβαιον, ὅτι ἀποθνήσκει πᾶν ὅ,τι ζῇ, εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι καὶ ζῇ ὅ,τι ἀποθνήσκει. Ὁ θάνατος εἰσάγει τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν αἰωνιότητα αὐτῆς.

Ζήσατε φίλοι Τελειοδίδακτοι, τὴν κοπιώδη, ἀλλὰ συμπαθῆ καὶ ἁγίαν ζωὴν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς. Διότι αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ἰδανικὸν θερμοκήπιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βλαστάνουν καὶ καρποφοροῦν τὰ ἄνθη τοῦ νοητοῦ παραδείσου. Εἶναι πλάνη, ὅτι ἡ ζωὴ καταλήγει εἰς τὸ μηδέν, εἶναι πλάνη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ θηρεύῃ τὴν κατὰ κόσμον εὐτυχίαν εἰς τὰ παχυλὰ καὶ ἐνστικτώδη τῆς ζωῆς σκιρτήματα, εἶναι πλάνη, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια ἀπόλυτος, ἀλλὰ μόνον ὑποκειμενική, εἶναι πλάνη, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἠθικῆς ἔχει χαρακτῆρα σχετικὸν μόνον καὶ συμβατικόν. Ὑπάρχουν κόσμοι, τοὺς ὁποίους δὲν βλέπομεν, πραγματικότης ὑπερβατική, ἡ ὁποία διαφεύγει τὴν ἀντίληψιν τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου. Ὑπεράνω τοῦ κόσμου τούτου, ὅπως καὶ ὅπου τὸν κατήντησεν ὁ ἄνθρωπος, ὑπάρχει ὁ κόσμος, ὅπως τὸν ἔπλασε καὶ τὸν ἐδημιούργησε ὁ Θεός. Ἡ σημερινὴ μορφὴ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι ἡ ἀρχικὴ τοῦ αὐτοῦ μορφή.

Ἐνθυμεῖσθε ἀπὸ τὴν συμπαθῆ φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος τὴν παραβολὴν τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν μυθολογούμενον θεὸν Γλαῦκον. Βοηθήσατε τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ οὗτος τὴν ἀναδημιουργίαν του, καὶ δι' αὐτῆς τὴν ἀναδημιουργίαν τοῦ κόσμου. Λαξεύσατε κιονόκρανα ἠθικῆς ὀντότητος, ὑψώσατε πνευματικοὺς Παρθενῶνας, σμιλεύσατε ἐκμαγεῖα καὶ ἐγκαλωπίσματα ἀρετῆς καὶ τελειότητος.

Εὐσταθεῖς καὶ ἀκέραιοι, στερροὶ καὶ ἀκλόνητοι, βαδίζετε, διὰ μέσου τῶν καταιγίδων καὶ θυελλῶν τῆς ζωῆς, τὴν ζωὴν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ ἀναβαίνετε τὸν λόφον τοῦ Γολγοθᾶ, βαδίζετε τὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου, φέροντες ὄχι μόνον τὸν ἰδικόν σας σταυρόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς σταυροὺς τῶν συνανθρώπων μας.

Βοηθήσατε τὸ ἔργον καὶ τοὺς ἁγίους σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας. Προβάλλετε ἑαυτοὺς ὡς ἰδανικὰς ἐνσαρκώσεις πρὸς ἠθικὴν ἐξόρμησιν, διότι οὔτε ὁ εὔφραδὴς λόγος, οὔτε ἡ περίτεχνος ἐπιχειρηματολογία, οὔτε ἡ λάμψις τῆς παιδείας καὶ ὁ ἄρτιος ἐπιστημονικὸς καταρτισμός, ἐπιδροῦν τόσον ἰσχυρῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν ὅσον ἡ καθαρὰ καὶ ἀδιάφθορος συνείδησις, ὅτι ἐν ἡμῖν ἔχουν οἱ πιστοὶ τὰ ζῶντα ὑποδείγματα καὶ τοὺς ἀληθεῖς καὶ ἰδεολόγους ἐργάτας τῶν κηρυσσομένων ἀληθειῶν. Οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν ἀπὸ ἡμᾶς θυσίας καὶ ἀγῶνας προσωπικούς, ζητοῦν διὰ μέσου τῶν γνώσεων τὴν γνῶσιν τὴν ἀληθῆ, τὴν βρῶσιν οὐ τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν, ζητοῦν τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, τὸ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἁγία ἡ ἀποστολή, ἅγιον καὶ τὸ ἔργον εἰς ὃ καλεῖσθε σήμε-

ρον. Τίμιος ὁ στίβος, τίμια τὰ ἀγωνίσματα καὶ αἱ προπονήσεις. Ἀγωνισθῆτε γενναίως. Κατέλθετε, ὦ εὐσταλεῖς τῆς Ἐκκλησίας στρατιῶται καὶ ἀγωνισταί, εἰς τὴν ἰδανικὴν ἀποστολὴν τοῦ τιμίου θερισμοῦ. Ἐργασθῆτε μὲ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν, μὲ εἰλικρίνειαν καὶ ἀνιδιοτέλειαν, θυσιάζοντες τὸ ἴδιον συμφέρον εἰς τὸν βωμὸν τοῦ γενικοῦ καλοῦ, πιστεύοντες ἀπολύτως εἰς τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν σας.

Μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ φανῆτε ἀντάξιοι τῶν ὑψηλῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Τροφοῦ Σχολῆς, ἡ ὁποία σιωπηλῶς μέν, ἀλλὰ σταθερῶς βαδίζει πρὸς τὴν τελείαν αὐτῆς ὀργάνωσιν, διὰ τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς καὶ θετικῆς χειραγωγίας τοῦ Προκαθημένου τῆς Ὀρθοδοξίας, τῶν εὐγενῶν φροντίδων τῆς Σεβαστῆς Ἐφορίας καὶ τῆς ἀκαταβλήτου ἀγάπης τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πολλὰ μοχθησάντων σεβαστῶν σας Διδασκάλων, ἀποστέλλει ὑμᾶς, φίλοι Τελεοιδίδακτοι, διὰ νὰ πληρώσητε τὴν εὐγενῆ φάλαγγα τῶν ἀγωνιστῶν τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν τῆς βιοθεωρίας τοῦ Σταυροῦ.

Σᾶς ἀκολουθοῦν, ὡς ἄγρυπνοι φύλακες καὶ συνοδοιπόροι, εἰς τὸν δύσκολον καὶ ἀκανθώδη δρόμον τῆς ἀποστολῆς σας, ἡ ὁλόθερμος εὐχὴ καὶ εὐλογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων αἱ προσευχαὶ καὶ τῶν σεβαστῶν σας Διδασκάλων ἡ ἀμέριστος στοργὴ καὶ τὸ ἀνύστακτον ἐνδιαφέρον.

Ἰδού, ἀποστέλλεσθε. Πορεύεσθε, κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. Πάντα πρὸς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε, ὅτι Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΠΡΙΓΚΗΚΟΥ

Η ΕΝΑΡΞΙΣ τῶν μαθημάτων τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους 1959—1960 εἰς τὰ Σχολεῖά μας συνέπεσε μὲ ἰδιαίτερον αἴσιον οἰωνόν· ποὺ ἦσαν τὰ μὲ ἀσυνήθη λαμπρότητα τελεσθέντα ἐγκαίνια τοῦ νέου σχολικοῦ Κτιρίου εἰς τὸ ἐν Πριγκήπῳ Ἄστυ τῶν παιδιῶν, ἐπάνω εἰς τὸν περίπυστον λόφον, εἰς τὸ μέσον τριῶν Μοναστηρίων.

Τὸ Κτίριον τοῦτο ξεπερνᾷ εἰς ὡραιότητα καὶ εἰς τοποθεσίαν ὅλα τὰ Ἀστικὰ Σχολεῖα τῆς Ὁμογενείας μας. Φαντάζει· ὡσὰν ἕνα ὄνειρο, καὶ προβάλλει· ὡς ἕνα μυθικὸ παλάτι. Κάτι ποὺ μᾶς ἀνυψώνει καὶ μᾶς συγκινεῖ. Μᾶς συγκινεῖ δὲ διπλᾶ, διότι τὸ ἔκαμε ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς μονάχα προσώπου. Εἶναι ὁ κύριος Κυριακὸς Παμούκογλους· αἰθερία καὶ εὐαίσθητη ψυχή· ποὺ μᾶς θερμαίνει, ὡσὰν μία ἀλκυονίδα ἡμέρα, μέσα εἰς τὸν χειμῶνα.

Ἡ νέα αὕτη Σχολὴ εἶναι ἀρραβὼν διὰ κάτι μεγάλο, ποὺ μὲ τὴν θέλησιν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἐκκλησίας· πρόκειται νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀγάπης· τὸ νέον καὶ κατάλληλον Κτίριον, διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς φωτιᾶς· καὶ νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν συγχρονισμένην λειτουργίαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Ἱδρύματος τούτου, ποὺ εὑρίσκει τόσην ἀπήχησιν καὶ ἀγάπην εἰς τὴν συνείδησίν μας καὶ εἰς τὴν καρδίαν μας.

Καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη κάμνει τὸ ζηλευτὸν αὐτὸ ἔργον τοῦ κυρίου Κυριακοῦ Παμούκογλου διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Κοινωνία ἐπεφύλαξαν, τὴν 27ην Σεπτεμβρίου· ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων· ἐνθουσιώδη ἑορτὴν καὶ πανήγυριν. Παραμερίζει τὴν ἀχλὺν ἀπὸ τὰ μάτια μας· τὴν ἀχλὺν τῆς ραθυμίας καὶ ἀδιαφορίας καὶ ὀλιγωρίας καὶ ἀπαισιοδοξίας καὶ στασιμότητος καὶ ὀπισθοδρομικότητος. Μᾶς θυμίζει τοὺς μεγάλους Πατέρας μας, καὶ μᾶς προσκαλεῖ νὰ τοὺς μιμηθῶμεν. Μᾶς δείχνει τὸ ἀνακαινιστικὸν καὶ δημιουργικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεώς μας· ποὺ δὲν πρέπει νὰ μείνωμεν ἔξω ἀπὸ αὐτό. Μᾶς φέρνει εἰς τὸν νοῦν μας ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ Θεὸς εἰς τὴν Γραφὴν : «Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ πάντα καινά.»

Ἤδη ξεσηκώθηκαν πολλοί· καὶ εἶπαν : Πότε θὰ ἀρχίσῃ νὰ κτίζεται τὸ Σπίτι τῶν παιδιῶν τοῦ Λαοῦ μας, νὰ ἔλθωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ ἀναμμένες τὶς λαμπάδες μας· νὰ φέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὶς πέτρες τὶς ἰδικές μας· ποὺ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον θὰ γίνουν σμαράγδια ; Τὴν φωτιὰ καὶ τῆς

ἰδικῆς μας ἀγάπης νὰ φέρωμεν, καὶ τῆς ἰδικῆς μας ζεστασιᾶς· διὰ τὸν ἄρτον ποὺ στηρίζει καρδίας ἀνθρώπων ; Καὶ τὸ ἰδικόν μας κρασὶ νὰ προσκομίσωμεν εἰς τὸ Συμπόσιον αὐτό ;

Ὁ κ. Δημήτριος Ἀράμπογλους· μέγας εὐεργέτης τοῦ Ἄστεος τούτου τῶν παιδιῶν μας προσέθηκεν : Ὄχι μονάχα θὰ χτίσωμεν τὸ νέον Κτίριον· ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ προικοδοτήσωμεν. Ὁ κ. Βασίλειος Λαυρέντογλους ἔχασε τὸν ὕπνον του, ἀναμένοντας τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος.

Νομίζαμε πὼς ἤμεθα εἰς ὕπνον βαθύν· καὶ ὅτι χρειάζονται χίλιοι· γιὰ νὰ πείσουν τὸν ἕνα. Ὅτι χρειάζονται χίλιοι Χριστιανοί· γιὰ νὰ κάμουν ἕνα καλὸν Χριστιανόν. Μὰ σήμερα γίνεται ἐκεῖνο ποὺ λέγουν αἱ Γραφαί : «Ἕνας θὰ κυνηγήσῃ χίλιους, καὶ δύο θὰ τρέψουν εἰς φυγὴν δέκα χιλιάδας.» Εἶναι μεγαλύτερο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ γίνῃς μονάρχης τῆς γῆς· ἂν μπορέσῃς νὰ σώσῃς τὴν ψυχήν σου, ἂν θελήσῃς νὰ χτίσῃς ἕνα Ὀρφανοτροφεῖον· νὰ ξεσηκώσῃς τὴν ἀγάπην τῶν πολλῶν γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ γιὰ τὰ παιδιά.

Διὰ τὸ βουνὸ τῶν ἀρωμάτων, μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Πατριάρχου· καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐκκλησίας· καὶ τὴν ἀγάπην ἐπιλέκτων τέκνων της, ὡσὰν τὸν κύριον Παμούκογλουν, καὶ τὸν κύριον Δημήτριον Ἀράμπογλουν· μιὰ καινούργια ἄνοιξις θὰ μᾶς ἔλθῃ. Ἤδη ἀπὸ τώρα γίνονται ἐνέργειαι νὰ προστεθοῦν τάξεις ἡ Σχολὴ νὰ δυναμώσῃ· ὥστε νὰ μποροῦν οἱ τρόφιμοί της νὰ βγαίνουν μὲ μεγαλύτερα ἐφόδια, καὶ καλύτερα ὡπλισμένοι διὰ τὴν βιοπάλην· προσέτι δὲ καὶ τὰ παιδιὰ τῶν νησιῶν μας νὰ ἔχουν πλησιέστερον τὴν Σχολήν των.

Ὁμιλῶν ὁ κύριος Παμούκογλους· εἶπε μεταξὺ ἄλλων ὅτι αὐτὸ ποὺ ἔγινε δὲν εἶναι τὸ τέλος ἑνὸς ἔργου· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Ὅταν κανεὶς ἀνεβαίνῃ μίαν βαθμίδα, θὰ ἀνεβῇ καὶ τὴν κλίμακα ὁλόκληρον. Καὶ ὁ καλὸς μαθητὴς ὅταν τελειώσῃ τὴν μίαν τάξιν· θὰ τελειώσῃ καὶ τὶς ἄλλες τάξεις μιᾶς Σχολῆς. Τὸ ἔργον κάμνει τὸν ἄνθρωπον. Τὰ ποιήματα κάμνουν τὸν ποιητήν. Εἶναι περίφημο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Γκαῖτε : «Δὲν ἐποίησα ἐγὼ αὐτά αὐτὰ ἐποίησαν ἐμένα.» Αὐτὸ εἶναι τὸ θαῦμα καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου νὰ γίνεται ἀπὸ τὰ ἔργα του, μὲ αὐτὰ νὰ κατακτᾷ τὴν δόξαν του· τὴν αἰωνιότητά του. «Ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.»

Ἡ ζωή μας ἀγάπη πρέπει νὰ εἶναι· καὶ ἡ προσπάθειά μας ἔργα. Καλωσύνη καὶ βοήθεια, αὐτὸς εἶναι ὅλος ὁ ἄνθρωπος· ποὺ κανένα ἄλλο πλάσμα δὲν τὸν μοιάζει, διότι αὐτὸς μονάχα μπορεῖ νὰ κάμῃ τὸ ἀδύνα-

τον· καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὴν στιγμὴν αἰωνιότητα. Καὶ ἀμείβει τὸν καλὸν κ
τιμωρεῖ τὸν κακόν. Καὶ θεραπεύει καὶ σώζει τὸν πλησίον. «Τοῦ κόσμ
ἀπὸ τὰ θαύματα κανένα δὲν εἶναι ἄλλο· ποὺ νἆναι ὡσὰν τὸν ἄνθρωπ
περήφανο, μεγάλο.» † Ὁ Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟ

ΔΑΠΑΝΑΙΣ τοῦ κυρίου Κυριακοῦ Παμούκογλου· διαθέσαντ
ἑκατὸν χιλιάδας λίρας Τουρκίας· ἐπεσκευάσθη καὶ ηὐτρεπίσθη εἰς σχ
λεῖον τὸ κτιρ. παράρτημα τοῦ Ἱδρύματος. Καὶ τὴν 27ην μηνὸς Σεπτε
βρίου· Κυριακήν, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνιά του. Τὴν πρωΐαν ἐλειτούργ
σεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Μονῆς Χριστοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτ
Πριγκηποννήσων κ. Δωρόθεος· καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον, ἀναπτύξ
τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα ἣν ἔχει τὸ Ἄστυ τῶν παιδιῶν τοῦ πον
μένου λαοῦ. Ἐν τῷ Ἱ. Βήματι παρέστησαν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγι
της καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Δέ
κων κ. Ἰάκωβος καὶ Λαοδικείας κ. Μάξιμος. Παρέστησαν οἱ Ἐντιμότ
τοι κ.κ. Λ. Ἡρακλείδης Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἐμμ. Μεγαλοοικ
νόμου μετὰ τῆς κυρίας του· Χρῆστος Ἰωαννίδης· Βουλευτής, Δ. Ἀρά
πογλου· Εὐεργέτης τοῦ Ὀρφανοτροφείου. Κ. Παμούκογλου, Γερ. Εὐγε
δης, Γ. Φίλης· Ἰ. Μαντᾶς· ἐξ Ἀμερικῆς, Κεντρικαὶ Ἐφορεῖαι· Ἐφορ
ἐπίτροποι· καὶ πλῆθος ἐκκλησιάσματος.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον· ε
τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν περὶ τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα προσκληθέντα πρ
σωπα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος, ὁ κ. Χρῆστος Μαυροφρύδη
Διευθυντὴς τοῦ Ἱδρύματος· ἐν καταλλήλῳ προσλαλιᾷ, ἐχαιρέτησε κ
ηὐχαρίστησε τοὺς προσελθόντας καὶ τιμήσαντας τὴν ἑορτήν. Ὁ δὲ κ.
Κεσίσογλου, Ἔφορος· Γραμματεύς· ἀνέγνωσεν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμ
νων τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη (1954—1959).

Περὶ ὥραν 3.30′ μετὰ μεσημβρίαν· ἤρχισεν ἡ τελετὴ τῶν ἐ
καινίων τῆς νέας Σχολῆς, εἰς ἥν, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, παρέστη καὶ ὁ Ὑ
ποδιοικητὴς τῶν Νήσων· συνέρρευσε δὲ πολυπληθὴς χαρούμενος κόσμο
Ἐψάλη ὑπὸ τῶν μαθητῶν ὁ Ὕμνος τῆς Ἀνεξαρτησίας· ἀνυψώθη ἡ σ
μαία, καὶ ἐπηκολούθησεν Ἁγιασμός· ψαλεὶς ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτ
Παναγιότητος. Μεθ' ὃ ὡμίλησε Τουρκιστὶ ὁ κ. Χρ. Μαυροφρύδης· ε
χαριστήσας τοὺς παρόντας, καὶ ἰδιαιτέρως τὴν σεβαστὴν Κυβέρνησ
διὰ τὸ βαθὺ αὐτῆς πρὸς τὸ Ἵδρυμα ἐνδιαφέρον· τὸ ὁποῖον θὰ διατραν
θῇ μὲ τὴν ζητηθεῖσαν καὶ ἀναμενομένην ἄδειαν παρ' αὐτῆς νὰ ἀνεγερ
νέον ἀναγκαιοῦν κατάλληλον κτίριον· καὶ τὴν ἔγκρισιν ὅπως ἀπὸ τοῦ

ιόντος ἔτους προστεθῶσι καὶ τάξεις Ἡμιγυμνασίου.

Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἀνέγνωσεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐ-ρορείας κ. Χρῆστος Ἰωαννίδης, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν χαρὰν ιὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον καὶ τὴν ἀνοιγομένην ὁδὸν διὰ νέα καὶ μεγαλύ-ερα. Συνεχάρη καὶ ἐπευφήμησε τὸν κ. Παμούκογλου, ὁ ὁποῖος ἀποτε-εῖ μοναδικὴν ὑπόσχεσιν εἰς τὴν σειρὰν τῶν μελετουμένων ἔργων. Εἶπέ ινα διὰ τὴν ἀγάπην, ὡς ἀποτελοῦσαν τὸν κρίκον ὁ ὁποῖος ἑνώνει τοὺς Εὐεργέτας. Καὶ ἀνεσκόπησε τὸ ἱστορικὸν τοῦ Ἱδρύματος.

Διδασκάλισσα τῶν Τουρκικῶν διὰ προσλαλιᾶς ἐξέφρασε χαρὰν αὶ ηὐχαρίστησε τὸν κ. Κ. Παμούκογλου. Ἀπὸ μέρους τοῦ Συνδέσμου Ενισχύσεως τοῦ Ορφανοτροφείου ὡμίλησεν ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ἰ. Ρουμλόγλου, καὶ ἐπέδωκεν εἰς τὸν κ. Κ. Παμούκογλου ἐπιστολὴν δι' ἧς ινακηρύσσεται οὗτος Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου. Εἶτα μαθή-ριαι τῆς Σχολῆς διὰ λέξεων συγκινητικῶν καὶ ἀνθοδεσμῶν ἐξέφρασαν ὴν βαθεῖάν των εὐγνωμοσύνην.

Ὁ κ. Κ. Παμούκογλου διετράνωσε τὴν χαρὰν αὐτοῦ διὰ τὸ έρας τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐχαρακτήρισεν οὐχὶ ὡς τέρμα, ἀλλ' ὡς ἀρ-ήν, καὶ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοι-ωνίαν δι' ἃς ἐκδηλώσεις τῷ ἐπεφύλαξαν. Ἰδιαιτέρως ηὐχαρίστησε τὴν εβαστὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία παρέχει εἰς πάντας εὐρὺ στάδιον νὰ ἀνα-τυχθῶμεν εἰς τὴν Βιομηχανίαν, τὸ Ἐμπόριον, τὰ Γράμματα καὶ τὸν Πολιτισμόν. Καὶ ηὐχήθη, ὅπως ὅσοι θὰ μαθητεύουν εἰς τὴν Σχολὴν γί-ωνται τίμιοι πολῖται, προοδευτικὰ καὶ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Κοινωνίας καὶ οῦ Γένους.

Τὴν ὅλην ὡραίαν τελετὴν ἐπεσφράγισεν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Πα-αγιότης, εἰποῦσα τὰ ἑξῆς περίπου : Συνήλθομεν διὰ νὰ πανηγυρίσωμεν ύο γεγονότα, τὴν ἐκδήλωσιν τιμῆς πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι προσέφεραν ἰς τὴν Ὁμογένειαν, καὶ πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐστήριξαν τὰ Γράμ-ατα. Τὰ Γράμματα εἶναι ἡ βάσις, ὅπως τὴν ἔθεσεν ὁ αἰώνιος Ἀτατούρκ, ὁποῖος ἐπ' αὐτῶν ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς Χώρας. Ὁ κ. Παμούκογλου τοποθετεῖται εἰς τὴν μεγάλην παράδοσιν ῶν Εὐεργετῶν, ὧν ἡ θέσις εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων χει σπουδαίαν σημασίαν. Διὰ τῆς συνεχίσεως τῆς μεγάλης ταύτης πα-αδόσεως τῶν δωρεῶν, δημιουργεῖται ὁ νέος χρυσοῦς κρίκος. Εὐλογημέ-ον τὸ ὄνομα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν τοιαῦτα θεμέλια. Ἡ μνήμη αὐτῶν ἴη αἰωνία.

Μετὰ ταῦτα ἐκόπη ἡ ταινία, καὶ οἱ προσκεκλημένοι περιῆλθον ὸ Νέον Σχολεῖον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΟΥΛΙΟΥ — ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ — ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959.

Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Μετὰ πολλῆς τῆς κατανυκτικότητος διεξήχθη κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ τῇ 1η Σεπτεμβρίου, ἡ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου Ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, γενομισμένη Θεία Λειτουργία ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος.

Κατ' αὐτὴν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησε μεθ' ἁπάντων τῶν ἐνδημούντων Ἁγίων Ἀρχιερέων, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ εἰδικὴ τελετὴ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Πράξεως τῆς ΙΓ'. Ἰνδικτιῶνος, ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τῶν Σεβ. Ἁγίων Ἀρχιερέων.

Χειροθεσία Μ. Ἀρχιμανδρίτου

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, χοροστατήσασα κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου, 18ης Ἰουλίου, καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῶν Πατέρων τῆς Δ'. Οἰκουμενικῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, εἰς τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας, περιβληθεῖσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμόφορον ἐχειροθέτησεν εἰς Μέγαν Ἀρχιμανδρίτην τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τὸν πρό τινος ἐπὶ Συνόδου ὡς τοιοῦτον ὀνομασθέντα Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Φιλάρετον, ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, ἐντεῦθεν, ἐξ Ἀμερικῆς καὶ ἐξ Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐπηκολούθησε δεξίωσις, καθ' ἣν ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τὸν νεοχειροτονηθέντα καὶ τοὺς οἰκείους αὐτοῦ.

Ὁ Λόρδος ἐπίσκοπος Τσέλμσφορδ Σεβ. Σέρερδ Φ. Ἄλλισον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Προερχόμενος ἐκ Ρόδου, ἔνθα μετέσχε τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς Πρόεδρος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἀντιπροσωπείας ὁ Σεβ. Λόρδος Ἐπίσκοπος Τσέλμσφορδ κ. Σέρερδ Ἄλλισον ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, τῇ 31η Αὐγούστου.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τὴν Α. Σεβασμιότητα ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Γεσίλκιοϊ ὑπεδέχθη ὁ Πανοσιολ. Ὑ-

πογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου καὶ ὡδήγησεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Πέρα Παλάς, ἔνθα καὶ κατέλυσε.

Τὴν ἐπομένην, Τρίτην, 1ην Σεπτεμβρίου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνδίκτου, ἡ Α. Σεβασμιότης, προσελθοῦσα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐν συνοδείᾳ τοῦ Πανοσιολ. Ὑπογραμματέως, παρέστη κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ τελετήν. Ἀκολούθως γενομένη δεκτὴ μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐν τῷ Ἰδιαιτέρῳ Αὐτῆς Γραφείῳ, ἔσχε μακρὰν μετ' Αὐτῆς ἐπικοινωνίαν. ἐκρατήθη δὲ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν ἐπίσημον Πατριαρχικὴν τράπεζαν.

Ἐπεσκέφθη τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης καὶ τὰς ἀρχαιότητας τῆς Πόλεως. Ἀναχωρήσασαν δὲ τῇ 4ῃ ἰδίου μηνός, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προέπεμψεν αὐτὴν ὁ Πανοσ. Ὑπογραμματεύς.

Ὁ Δρ. Φράγκλιν Κλὰρκ Φράϋ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα

Προερχόμενος ἐκ Ρόδου, ἔνθα προήδρευσε τοῦ Συνεδρίου τῆς Κ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν, ἀφίκετο εἰς τὴν Πόλιν ἡμῶν, τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ὁ Αἰδεσιμ. Δρ. κ. Φράγκλιν Κλὰρκ Φράϋ, Πρόεδρος τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας ἐν Ἀμερικῇ, μετὰ τῆς Εὐγεν. συζύγου αὐτοῦ Χίλδας.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α.Θ. Παναγιότητος ὑπεδέχθη αὐτοὺς ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὁ Πανοσιολ. Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου κ. Γαβριήλ, ὁδηγήσας αὐτοὺς εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Χίλτον, ἔνθα καὶ κατέλυσαν.

Τὴν ἐπομένην συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κληρικοῦ, ὡδηγήθησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἔνθα ἐγένοντο δεκτοὶ μετὰ τιμῶν κατὰ τὸ πρωτόκολλον, ὑπὸ δὲ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἐγκαρδιότητος.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη, ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, πρὸς τιμὴν τοῦ Δρος Φρ. Φράϋ γεῦμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν οἱ Σεβ. Μητροπ. Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος κ. Ἰωάννης, τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου κ. Συμεών, ὁ Πανοσιολ. Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος, οἱ ἐκ τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης, Ἐμ. Φωτιάδης καὶ οἱ Ὁσιολογ. κ.κ. Ἀπόστολος Διμέλης καὶ Μάξιμος Ἁγιωργούσης.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἀντηλλάγησαν διάφοροι σκέψεις καὶ εἶτα οἱ δύο ξένοι Κληρικοὶ ὡδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπογραμματέως εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, τὴν Μονὴν τῆς Χώρας καὶ εἰς τὰ διάφορα ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα τῆς Πόλεως.

Τὴν Τρίτην, ὁ Δρ. Φ. Φράϋ παρεκάθησεν εἰς γεῦμα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις καὶ εἶχε νέαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τὴν Τετάρτην

ἐπεσκέφθη, μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ τὴν Ἰ. Θεολ. Σχολὴν Χάλκης καὶ τὸ ἑσπέρας ἀνεχώρησαν διὰ Βηρυττόν, προπεμφθέντες ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ὑπογραμματέως.

Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Μ. Βρεττανίας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ὁ Πρέσβυς τῆς Μ. Βρεττανίας ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐξοχ. Σὲρ Μπέρναρντ Μπάρροους προσῆλθεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῇ Δευτέρᾳ 13ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., καὶ ὑπέβαλε τὰ ἑαυτοῦ σεβάσματα γενόμενος δεκτὸς μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος.

Τῇ Α. Ἐξοχότητι, κατά τε τὴν ἄφιξιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς, ἀπεδόθησαν αἱ προσήκουσαι τιμαί.

Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Τῇ 18ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἐπεσκέφθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ὁ Ἐξοχ. κ. Τακαζίρο Ἰβόνε, Πρεσβευτὴς τῆς Ἰαπωνίας ἐν Ἀγκύρᾳ καὶ ὑπέβαλεν Αὐτῷ τὰ ἑαυτοῦ σεβάσματα.

Τῇ Α. Ἐξοχότητι, κατά τε τὴν ἄφιξιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς, ἀπεδόθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ Πρωτοκόλλου προβλεπόμεναι τιμαί.

Πατριαρχικαὶ ἀντιπροσωπεύσεις

Ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 4ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., σεπτῇ ἐντολῇ, ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανὸς μεταβὰς εἰς τὸ ἐνταῦθα Γ. Προξενεῖον, συνοδείᾳ τοῦ Πανοσ. Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριήλ, διεβίβασε τῷ Ἐντ. κ. Ρόμπερτ Μάϊνερ, Γενικῷ Προξένῳ, τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς ὑπὲρ εὐτυχίας τοῦ εὐγενοῦς Λαοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

***

Ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τῆς Α. Μ., τῆς Βασιλίσσης τῆς Μεγ. Βρεττανίας Ἐλισάβετ, 13ῃ Ἰουλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός, μεταβάς, σεπτῇ ἐντολῇ, καὶ ἐν συνοδείᾳ τοῦ Πανοσ. Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριὴλ εἰς τὸ ἐνταῦθα Γεν. Προξενεῖον, διεβίβασε τῷ Ἐντ. κ. Φιλίππῳ Μπρόντ, Γ. Προξένῳ, τὰς Πατριαρχικὰς συγχαρητηρίους εὐχάς, παρακαλέσας ἅμα ὅπως διαβιβασθῶσιν αὗται τῇ Α. Μεγαλειότητι.

***

Ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς Γαλλίας 14ῃ τ. μ., ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός, μεταβάς, σεπτῇ ἐντολῇ, εἰς τὸ ἐνταῦθα Γεν. Προξενεῖον αὐτῆς, διεβίβασε τῷ Ἐντιμ. κ. Ντὲ Μπαρντιγιάκ, Ἐπιτετραμμένῳ τῆς Γαλλίας ἐν Ἀγκύρᾳ, τὰς Πατριαρχικὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις καὶ εὐχάς.

Ὁ κ. Ἐπιτετραμμένος ηὐχαρίστησε διὰ τὴν Πατριαρχικὴν ταύτην ἐκδήλωσιν, προσεπιδηλώσας, ὅτι τηλεγραφικῶς θὰ διαβιβάσῃ τῇ Κυβερνήσει αὐτοῦ τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ τὰ συγχαρητήρια.

***

Ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Δ. Γερμανίας κ. Dr. Henrich Luebke, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας, μεταβάς, σεπτῇ ἐντολῇ, εἰς τὸ ἐνταῦθα Γ. Προξενεῖον

αὐτῆς διεβίβασε τῷ Ἐντιμ. κ. Φὸν Γκραίνοβιτς, Γεν. Προξένῳ, τὰς συγχαρητηρίους Πατριαρχικὰς εὐχάς.

*
* *

Ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου, 29ην Ἰουνίου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Ναϊδρίῳ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλλην. Γ. Προξενείου Θ. Λειτουργία καὶ ἐν συνεχείᾳ Δοξολογία ἱερουργούντων τῶν Πανοσ. Ἀρχ. κ. Φιλαρέτου καὶ Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριήλ.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς τελετάς, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος παρέστη ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός, ὅστις διεβίβασε τῷ κ. Ἰάσονι Δρακούλῃ, Γ. Προξένῳ, τὰς Πατριαρχικὰς προσρήσεις, ἅμα δὲ καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐτυχίας τοῦ ἑορτάζοντος Ἄνακτος, παρακαλέσας ὅπως διαβιβασθῶσιν αὗται καταλλήλως.

Ὁ Ἐντιμ. κ. Γέν. Πρόξενος ηὐχαρίστησε θερμῶς τὸν Πατριαρχικὸν Ἀντιπρόσωπον διὰ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ παρεκάλεσεν ὅπως ὑποβληθῶσιν εὐγνώμονες προσρήσεις καὶ εὐχαριστίαι, προσεπιδηλώσας ἅμα ὅτι καθηκόντως θὰ διαβιβάσῃ τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς τῇ Α. Μεγαλειότητι.

*
* *

Ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς Ἱσπανίας, 18η Αὐγούστου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας μεταβάς, σεπτῇ ἐντολῇ, εἰς τὸ ἐνταῦθα Γεν. Προξενεῖον αὐτῆς, διεβίβασε τῷ κ. Κωνσταντίνῳ Ντὲ Πόλο, Διευθύνοντι τὸ Προξενεῖον, τὰς Πατριαρχικὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς καὶ προσρήσεις.

Ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ τοῦ Βελγίου, 21η Αὐγούστου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας μεταβάς, σεπτῇ ἐντολῇ, εἰς τὸ ἐνταῦθα Γεν. Προξενεῖον τοῦ Βελγίου, διεβίβασε τῷ κ. Γκούϊ Κοτσίφι, Γ. Προξένῳ, τὰς Πατριαρχικὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις καὶ εὐχάς, ἐπί τε τῇ Ἑορτῇ καὶ ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ Πρίγκηπος Ἀλβέρτου μετὰ τῆς Πριγκηπίσσης Πάολα Ρούφου, παρακαλέσας ὅπως διαβιβασθῶσι τῇ Α. Μεγαλειότητι καὶ τοῖς νεονύμφοις τὰ συγχαρητήρια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

*
* *

Εἰς τὴν γενομένην τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου, δεξίωσιν ἐπὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀναχωρήσει τοῦ τ. Γενικοῦ Προξένου τοῦ Ἰσραὴλ ἐνταῦθα, Ἐντιμ. κ. Γιασούα Σάϊτ, προαχθέντος καὶ μεταβαίνοντος εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν, τὴν Α. Θ. Παναγιότητα εὐγενῶς προσκληθεῖσαν, ἀντεπροσώπευσεν ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανὸς μετὰ τοῦ Πανοσιολ. Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριὴλ καὶ ηὐχήθη αὐτῷ τὰ εἰκότα.

Ἀφίξεις - ἀναχωρήσεις.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας ἀφιχθεὶς ἐνταῦθα τῇ 1ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., παρέμεινεν ἐν τῇ Πόλει ἡμῶν ἐπὶ δεκατετραήμερον, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Βαλουκλῆ καὶ τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγ. Νικολάου Γαλατᾶ, κηρύξας ἅμα τὸν θ. λόγον, καὶ ἐπεσκέφθη τὴν κοινὴν τροφὸν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης, τὴν Ἁγίαν Σοφίαν καὶ ἄλλους ἀρχαιολογικοὺς τόπους τῆς Πόλεως.

Γενόμενος δεκτὸς παρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, εἰς μακρὰς συνομιλί-

ας ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν καὶ ἐν γένει τῶν Πανορθοδόξων καὶ Παγχριστιανικῶν ζητημάτων καὶ λαβὼν τὴν εὐλογίαν Αὐτῆς, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς, τῇ 13η Ἰουλίου δι' Ἀθηνας καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἅγιον Ὄρος, εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ Πατρίδα Πάτμον καὶ τὴν Ρόδον, ἔνθα μετέσχε τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας κατὰ τὸ ἐκεῖ Συνέδριον τοῦ Π. Σ. Ε.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον προέπεμψε τὸν Θεοφ. Ἅγιον Ἐλαίας ὁ Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Καλλίνικος.

Ἀφίκετο ἐνταῦθα τῇ 17η Ἰουν. ἐ.ἔ., ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Θερμῶν κ. Χρυσόστομος. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα παραμονῆς αὐτοῦ, ἐπεσκέφθη τὴν Ἱ. Θεολ. Σχολήν, τὰ Ἁγιάσματα, Μουσεῖα καὶ ἄλλους ἀρχαιολογικοὺς χώρους καὶ ἱερούργησεν ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς τῆς Ἁγίας Τριάδος Πέραν καὶ τῆς Παναγίας Βλαχερνῶν, κηρύξας ἅμα καὶ τὸν θ. λόγον.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, δεχθεῖσα αὐτὸν τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεως, ἐπὶ μακρὸν ἔδωκεν αὐτῷ τὰς ὁδηγίας ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Εὐρώπῃ καὶ τῆς περαιτέρω προαγωγῆς τοῦ ἔργου, ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν φοιτητῶν καὶ τῶν ἐργατῶν.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προέπεμψε τὸν Θεοφιλέστατον ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ, τῇ 10η Ἰουλίου, ὁ Πανοσιολ. Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου κ. Γαβριήλ.

Πατριαρχικὴ συμπάθεια.

Ἀσθενήσας αἰφνιδίως παρέμεινεν οἰκουρῶν, ἐπί τι διάστημα, ὁ κ. Εὐστάθ. Σανταλτζίογλου, ἔγκριτος Δικηγόρος καὶ Νομικὸς Σύμβουλος τῶν Πατριαρχείων. Σεπτῇ ἐντολῇ ἐπεσκέφθη αὐτὸν ὁ Πανοσ. Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γαβριήλ, διερωτήσας τὰ τῆς ὑγείας αὐτοῦ καὶ διαβιβάσας αὐτῷ τὰς Πατριαρχικὰς εὐχάς.

Χειροτονίαι.

— Ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ διὰ τῆς Σχολαρχίας καὶ τῆς Ἐφορίας τῆς Ἱ. Θεολογικῆς ἐν Χάλκῃ Σχολῆς, σχετικῆς αἰτήσεως, ἐνεκρίθησαν αἱ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονίαι τῶν ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς, τοῦ λήξαντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους Ἱερολ. Διακόνων κ. Ναυκρατίου Τσουλκανάκη, ἐκ Κρήτης, καὶ κ. Ἰακώβου Πανούση, ἐκ Σπάτων Ἀττικῆς.

Ἡ χειροτονία τοῦ μὲν πρώτου ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐν Μακροχωρίῳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῇ Κυριακῇ 19η Ἰουλίου, ἐ. ἔ., ὑπὸ τοῦ Σεβ. Γέροντος Μητροπολίτου Δέρκων κ. Ἰακώβου, τοῦ δὲ δευτέρου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίου Δημητρίου Κουρτουλούς, τῇ Κυριακῇ 2ᾳ Αὐγούστου ἐ. ἔ., ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου.

— Κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς αὐτῆς Ἐφορίας, ἐνεκρίθη ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἐφετεινῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς κ. Παράσχου Καλλιγιώργη, ἐκ Κῶ Δωδεκανήσου.

Ἡ χειροτονία τοῦ εἰρημένου, ἐτελέσθη ἐν τῷ ναϋδρίῳ τῆς Ἱ. Μονῆς Σωτῆρος Χριστοῦ Πριγκήπου, τῇ Κυριακῇ, 9η Αὐγούστου ἐ. ἔ., ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου.

— Ἡ Ἐφορία τῆς κατὰ Χάλκην Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς διὰ λόγους σκοπιμότητος, προῆλθεν εἰς

τὴν ἀπόφασιν, ὅπως εἰσηγηθῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονίαν τοῦ Ἱερολογ. Διακόνου κ. Βασιλείου Κυριακίδου, Ἐπιμελητοῦ τῆς Σχολῆς καὶ τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ ἀκολούθως τοῦ ὀφφικίου τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 2ας Ἰουλίου ἐ. ἔ., ἐνέκρινε τὴν εἰσήγησιν ταύτην.

Ἡ χειροτονία τοῦ εἰρημένου ἐτελέσθη ἐν τῷ Ναϋδρίῳ τῆς Σχολῆς τῇ Κυριακῇ, 26ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ., ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάρδεων κ. Μαξίμου, ὅστις καὶ ἐχειροθέτησε τοῦτον αὐθημερὸν εἰς Ἀρχιμανδρίτην.

Ἐπὶ σχετικῇ αἰτήσει τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, ἐνεκρίθη συνοδικῶς, ἡ εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ κ. Κωνσταντίνου Ρωμέλιου προκειμένου ἵνα οὗτος τοποθετηθῇ εἰς τὴν χηρεύουσαν προϊσταμενικὴν θέσιν τῆς Κοινότητος Ὀρτάκιοϊ.

Αἱ εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον χειροτονίαι τοῦ εἰρημένου ἐτελέσθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ, ἡ μὲν πρώτη τῇ Κυριακῇ, 5ῃ Ἰουλ. ἐ. ἔ., ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίου Φωκᾶ, Μεσαχώρου, ἡ δὲ δευτέρα ἐν τῷ αὐτῷ Ἱ. Ναῷ, τῇ 19ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Κανονικὴ ἄδεια.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, τυχὼν κανονικῆς ἀδείας, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς τὴν 9ην Σεπτεμβρίου, μεταβαίνων εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ συγγενῶν αὐτοῦ.

Ἡ Α. Σεβασμιότης, προσελθοῦσα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὴν προτεραίαν ὑπέβαλε τὰ ἑαυτῆς σέβη τῇ Α. Θ. Παναγιότητι, ἀπὸ μέρους δ' Αὐτῆς, προὐπέμφθη ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιδιακόνου.

***

Τυχὼν κανονικῆς ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, ἀνεχώρησε τῇ 31ῃ Ἰουλίου διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἄδανα» εἰς Μασσαλίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Παρισίους καὶ Γενεύην, πρὸς περίθαλψιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Ἡ Α. Σεβασμιότης προσελθοῦσα τὴν προτεραίαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ὑπέβαλε τὰ ἑαυτῆς σέβη καὶ ἐξῃτήσατο τὰς σεπτὰς Πατριαρχικὰς ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει αὐτῆς εὐχάς.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τὴν Α. Σεβασμιότητα προέπεμψεν ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Σελευκείας κ. Αἰμιλιανός.

Πατριαρχικὰ Ὀφφίκια.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱ. Σύνοδος ἐκτιμῶσα τὰς πολλαπλᾶς πρός τε τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐγκρίτου νομομαθοῦς καὶ μονίμου μέλους τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου τῆς ὡς ἄνω Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Ἀποστόλου (Πὼλ) Δήμου, εἰσηγήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἀπένειμεν αὐτῷ τὸ Ὀφφίκιον τοῦ Ἄρχοντος Μ. Δικαιοφύλακος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ χειροθεσία τοῦ εἰρημένου ἐγένετο ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου, 22ας Αὐγούστου ἐ. ἔ.

Ὑποτροφίαι.

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἔκθεσιν

τῆς Ἐφορίας τῆς Ἱ. ἐν Χάλκη Θεολογικῆς Σχολῆς, εἰσηγουμένης ὅπως καὶ ἐφέτος ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς πρὸς μετεκπαίδευσιν καὶ χρησιμοποίησιν καταλλήλως ἐν καιρῷ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐνέκρινεν ὅπως ἀποστείλῃ εἰς Εὐρώπην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ ὑποτροφιῶν τοὺς Ἱερολ. Διακόνους κ.κ. Ἀθανάσιον Παππᾶν, Δαμασκηνὸν Παπανδρέου καὶ Ἱερεμίαν Καλλιγιώργην.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Θυατείρων.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ρηγίου κ. Μελέτιος, δι' ἐμπεριστατωμένης ἐκθέσεως αὐτοῦ, ὑπέβαλε περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Κοινοτήτων Γαλλίας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τῆς εἰς Ἐπίσκοπον προαγωγῆς αὐτοῦ ἑξαετὲς διάστημα πεπραγμένων.

Διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ γράμματος ἐξεφράσθησαν τῇ Α. Θεοφιλίᾳ τὰ συγχαρητήρια καὶ ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

Ἅγιον Ὄρος.

Χειροτονίαι

Ἡ Ἱ. Μονὴ Μεγίστης Λαύρας δι' ἐγγράφου αὐτῆς διαβιβασθέντος, κατὰ τὴν τάξιν, διὰ τῆς Ἱ. Κοινότητος, ᾐτήσατο καὶ ἔλαβε τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν εἰς Διάκονον χειροτονίαν τοῦ ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Ὁσιωτ. Μοναχοῦ κ. Δωροθέου.

Ἄδειαι μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος.

Παρεσχέθη ἄδεια πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους:

— Τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ἐλευθερουπόλεως κ. Ἀμβροσίῳ,

— Τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κιτίου κ. Ἀνθίμῳ,

— Τῷ Θεοφ. Ἐπισκόπῳ Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρᾳ,

— Τῷ Πανοσ. κ. Ἀντωνίῳ Ἀμπράμοβιτς, Ἡγουμένῳ τῆς ἐν Βελιγραδίῳ Ἱ. Μονῆς Ροκοβίτσης,

— Τῷ Ἱερολ. Διακόνῳ κ. Ἀνθίμῳ Κυριακίδῃ,

— Τοῖς Ρωμαιοκαθολικοῖς Ἱερομονάχοις κ.κ. Α. Βέγκερ, Ἀρχισυντάκτῃ καὶ Φρ. Μπέρναρ, Συντάκτῃ τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Λὰ Κρουά»,

— Λοὺϊ Κορνέϊγ, Καθηγητῇ ἐν τῷ Καθολικῷ Κολλεγίῳ τοῦ «Αἴξ»,

— Ἀββᾶ Ζὰκ Μορτὼ καὶ Ἀββᾶ Ραϋμόνδῳ Λοῦμπεκ,

— Τῷ Αἰδεσ. Φρειδερίκῳ Ζῆγκελ, Πάστορι τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς παροικίας.

— Τῷ Ἐλλογ. κ. Γκοῦντερ Καβάνεκ, Καθηγητῇ ἐν τῷ ἐνταῦθα Γερμανικῷ Λυκείῳ, καὶ

— Τῷ κ. Ρέντω Περβαινᾷ, ἐξ Ἑλλάδος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐκλογὴ Μητροπολίτου Πάφου.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ τέως Σεβ. Μητροπολίτου Πάφου κ. Φωτίου ὑποβληθεῖσαν, τῇ 7η Μαΐου ἐ. ἔ., παραίτησιν ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω Μητροπολιτικοῦ Θρόνου, ἤρξαντο αἱ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου προβλεπόμεναι διατυπώσεις διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πάφου. Περατωθεισῶν δὲ τῶν διατυπώσεων τούτων καὶ ἐκλεγέντων ἀρχικῶς μὲν τῶν Εἰδικῶν, εἶτα δὲ τῶν Γενικῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπαρχίας, συνῆλθεν, ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῇ 31η παρελθόντος Ἰουλίου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Μακαρίου, Ἐκλογικὴ Συνέλευσις, ἀποτελουμένη ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κιτίου κ. Ἀνθίμου καὶ Κυρηνείας κ. Κυπριανοῦ καὶ τοῦ Θεοφ. Χωροεπισκόπου Σαλαμῖνος κ. Γενναδίου, τῶν Πανοσ. Ἡγουμένων τῶν Ἱ. Μονῶν Κύκκου κ. Χρυσοστόμου, Μαχαιρᾶ κ. Εἰρηναίου, Ἁγίου Νεοφύτου κ. Λαυρεντίου, Τροοδιτίσσης κ. Παγκρατίου καὶ Χρυσορροϊατίσσης κ. Ἀλεξίου, τῶν Πανοσ. Ἀρχιμανδριτῶν κ.κ. Ἱππολύτου καὶ Φωτίου, βαθμούχων Κληρικῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀνθίμου καὶ τοῦ Αἰδεσ. Πρωθιερέως κ. Ἀντωνίου Ἰωάννου, βαθμούχων Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πάφου καὶ τῶν νομίμων αἱρετῶν Γενικῶν Ἀντιπροσώπων, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῆς Ἐπαρχίας Πάφου. Μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεστίαν ἐξελέγη διὰ βοῆς Μητροπολίτης Πάφου ὁ Θεοφ. Χωροεπίσκοπος Σαλαμῖνος κ. Γεννάδιος. Ἐπηκολούθησεν ἡ κατὰ τὰ θέσμια τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου «Κανονικὴ Πρᾶξις».

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἐκκλησιάσματος, ἐγένετο, ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου Κτήματος, τῆς Ἐπαρχίας Πάφου, ἡ ἐνθρόνισις τῆς Α. Σεβασμιότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος αὐτῆς, ἐπαναλαβοῦσα τὰς ἐργασίας μετὰ τὰς θερινὰς διακοπάς, συνῆλθεν εἰς τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν, τῇ 29η Σεπτ. ἐ. ἔ., ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην ἔληξεν εὐτυχῶς ἡ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου δημιουργηθεῖσα κρίσις εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, ἐξευρεθείσης ἱκανοποιητικῆς λύσεως μὲ ἐπίδειξιν συνέσεως καὶ μετριοπαθείας, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσε-

ως ἐδήλωσεν, ὅτι κατ' αὐτὴν ἐθεωρήθησαν ὁμοφώνως ὑπὸ ὅλων τῶν Συνοδικῶν ὡς μὴ γενόμενα τὰ λαβόντα χώραν κατὰ τὴν ἐπίμαχον συνεδρίασιν τῆς 7ης Ἀπριλίου, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν ὑφ' ὅλων τῶν Συνοδικῶν.

— Κατηρτίσθη ἡ νέα διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν : Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου ὡς Προέδρου, Ἀλεξανδρουπόλεως, Χίου, Φλωρίνης, Θεσσαλονίκης, Βερροίας, Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου, Καλαβρύτων, Πατρῶν, Ἀργολίδος, Δημητριάδος, Σπάρτης καὶ Κεφαλληνίας.

Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου συνῆλθεν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας εἰς τὸ Συνοδικὸν Μέγαρον, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου.

Προηγήθη Θ. Λειτουργία.

Διεξήχθη συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου. Ὡμίλησαν πλεῖστοι Ἱεράρχαι ἐπὶ τοῦ 1ου, 2ου καὶ 3ου ἄρθρου, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ἱ. Σύνοδον καὶ τὴν Ἱεραρχίαν.

ΑΡΧΩΝ ΝΟΤΑΡΙΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΓΙΑΝΑΡΗΣ

Ἀπὸ γράμματος τῶν οἰκείων αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ πολλῆς λύπης ἐγνώσθη ἡ πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ Ἄρχοντος Νοταρίου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀειμν. Σωκράτους Γανιάρη, ἐπισυμβᾶσα ἐν Χίῳ τῇ 25ῃ παρελθόντος Ἰουλίου.

Ὁ μεταστάς, γεννηθεὶς ἐν Καλλιμασιᾷ Χίου τῷ 1885, μετὰ τὰς πρώτας ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι σπουδὰς εἰσήχθη ἐν ἔτει 1902 ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1909 ἀριστοῦχος.

Ἀκολούθως ἐσπούδασε Νομικά, ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν θεραπείαν τῆς Θέμιδος καὶ παρέχων ἑαυτὸν ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ὑπόδειγμα θερμουργοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως καὶ χριστιανοπρεποῦς ἐν παντὶ πολιτείας, πολυειδῶς προσήνεγκε τὰς ἐνδελεχεῖς αὐτοῦ ὑπηρεσίας ὑπὲρ παντὸς ἔργου φιλαλληλίας, πρωτοστατῶν εἰς κοινωφελεῖς ὀργανώσεις.

Ἑλόμενος τὸν ἔγγαμον βίον μὲ λαμπρὰν Χριστιανὴν σύζυγον ὁ ἀείμνηστος διεκρίθη ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης καὶ στοργικὸς πατήρ, μορφώσας τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ ἀξιωθεὶς ἵνα ἴδῃ τὸν μὲν Σταμάτιον εἰσερχόμενον εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱ. Κλήρου, ἐν Ἀμερικῇ, τὸν δὲ Παναγιώτην διαδεχόμενον αὐτὸν ὡς Συμβολαιογράφον καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἥβην λαμπρῶς ἀποκαθισταμένην.

Ταπεινόφρων, ἀλλὰ καὶ εὐφυής, πνευματικῶς καλλιεργημένος καὶ φύσει φιλόπονος, συνέγραψε κατὰ τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆς ἀποφοιτήσεως αὐτοῦ ἔτη «ὁμιλητικὸν ἀπάνθισμα», ἀκολούθως δὲ πληθὺν ἄρθρων καὶ μελετῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τιμῶσα τὴν πρὸς αὐτὴν βαθεῖαν ἀγάπην καὶ τὸν χριστομίμητον βίον τοῦ ἀειμνήστου, ὅστις ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν ὅλην ἐσκόρπισεν ἀφειδῶς τὸ δοθὲν αὐτῷ τάλαντον, κηρύττων τὸν θεῖον λόγον, εἰσηγήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1951, ἀπένειμεν αὐτῷ τὸ Ὀφφίκιον τοῦ Ἄρχοντος Νοταρίου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τὴν ἐξόδιον αὐτοῦ ἀκολουθίαν, ἧς προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων, παρηκολούθησεν ἀθρόως ἡ ἐκλεκτοτέρα μερὶς τῆς Χιακῆς Κοινωνίας, παρ' ἧς ὁ ἀείμνηστος ἀπήλαυεν ἀμερίστου σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης διὰ τὸ ἁπλοῦν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἤθους.

Τοῦ ἀειμνήστου Ἄρχοντος Νοταρίου Σωκράτους Γανιάρη εἴη ἡ μνήμη αἰωνία καὶ ἄληστος.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου : Ἀναδιοργάνωσις τοῦ Μοναχικοῦ βίου, Διοίκησις· διαχείρισις καὶ διασφάλισις τῆς διατηρητέας Μοναστηριακῆς περιουσίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος ἔχει καταρτίση μακρὸν Κατάλογον θεμάτων πρὸς μελέτην αὐτῶν παρὰ Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ εἰσήγησιν αὐτῶν κατὰ τὰς Συνεδρίας τῆς Ἱεραρχίας, πρὸς περαιτέρω ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐν πνεύματι εὐθύνης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μελέτην αὐτῶν ἐν τῇ Ἱεραρχικῇ Συνόδῳ πρὸς λῆψιν τῶν ἐνδεδειγμένων ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεων·

Ἓν δὲ τῶν ζητημάτων τῶν ἀπασχολούντων, κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν περίοδον, τὴν Ἱεραρχίαν, 4ον κατὰ σειράν, ἐκ τῶν 10, εἶναι τὸ ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ὁρισθὲν καὶ ἀφορῶν εἰς τὰς Ἱερὰς Μονάς, ἢ ὡς ἐν τῷ ὁριστικῷ τῶν θεμάτων Καταλόγῳ διαβιβασθέντι τοῖς Σεβασμιωτάτοις Ἱεράρχαις ἀναγράφεται : Μοναί : Ἀναδιοργάνωσις τοῦ Μοναχικοῦ βίου, Διοίκησις, διαχείρισις καὶ διασφάλισις τῆς διατηρητέας Μοναστηριακῆς περιουσίας.

Τὸ θέμα τοῦτο τὸ οὐχὶ ἅπαξ ἢ δίς, ἀλλὰ μυριάκις ἀπασχολῆσαν τήν τε Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὴν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφασίσθη ὅπως μελετήσωσιν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Χίου Παντελεήμων, Σύρου Φιλάρετος, Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός, Κορινθίας Προκόπιος, Μεσσηνίας Χρυσόστομος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κύριλλος, Παροναξίας Ἀμβρόσιος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν Δωρόθεος καὶ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος.

Ὁ Μοναχικὸς βίος, τόσον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ὅσον καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ, ἀπετέλεσε παράγοντα οὐ μόνον ὑπολογίσιμον, ἀλλά, τοῦτ' αὐτό, θεμελιώδη τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τὸν Μοναχικὸν βίον, δὲν ἐννοοῦνται μονάχα οἱ ἀσκηταὶ καὶ οἱ ἐρημῖται, ἀλλ' ἅπασα ἡ χορεία τοῦ ἀγάμου Κλήρου, τοῦ τε ἐν τῇ ἐρημίᾳ ζῶντος καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιστρατευθέντος καὶ ἀγωνιζομένου ὑπὲρ αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ ὑποτιμᾶται ὁ ἔγγαμος Κλῆρος καὶ αἱ πολλαπλαῖ καὶ πολύτιμοι αὐτοῦ ὑπηρεσίαι·

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Ἅγιος Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, μετὰ τὰ ὡς ἄνω εἰσαγωγικά, εἰσέρχεται εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος, διαιρῶν αὐτὸ εἰς δύο μέρη, συνῳδὰ τῇ Συνοδικῇ ἀποφάσει. Καὶ τὸ μὲν Αον μέρος ἀφορᾷ εἰς τὴν «ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Μοναχικοῦ βίου», τὸ δὲ Βον εἰς τὴν «διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ διασφάλισιν τῆς διατηρητέας Μοναστηριακῆς περιουσίας.»

Τοῦ αὐτοῦ : Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἱεροθέου τοῦ ἐκ Καλαμῶν.

Ἡ Ἀκολουθία αὕτη εἶναι ἔργον τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω ὑμνογράφου Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, γενομένη παρακλήσει καὶ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, ὑφ' οὗ καὶ ἐξεδόθη τύποις. Τυχοῦσα δὲ τῆς κανονικῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγκρίσεως, ἐτέθη εἰς χρῆσιν λειτουργικήν. Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐπιτελεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν 13ην Σεπτεμβρίου.

Ὁ Ἅγιος Ἱερόθεος ὁ ἐκ Καλαμῶν, ἔζησεν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῶν Ἰβήρων, ἀπὸ τοῦ 1686 μέχρι τῆς 13ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1745, διαλάμψας ἐν τῇ ἀσκήσει καὶ τῇ ἀρετῇ.

Ὁ Ἅγιος Μεσσηνίας, ἀνὴρ ρέκτης καὶ φίλος παντὸς ὡραίου καὶ ἀγαθοῦ, ἐξέδωκε πρότερον καὶ δύο ἄλλας Ἀκολουθίας. Κατὰ τὸ 1955 τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς ἐπικαλουμένης Ἐλεηστρίας». Καὶ κατὰ τὸ 1956 τὴν «Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Ἡλία τοῦ Ἀρδούνη». Ἀμφότεραι καὶ αὗται αἱ Ὑμνογραφίαι εἶναι ποιήματα τοῦ αὐτοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὑμνογράφου Μοναχοῦ Γερασίμου τοῦ Μικραγιαννανίτου.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἡ ἐτησία ἔκδοσις 1959 τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας. Ἐπιμελητὴς ὁ Θεοδ. Δ. Μοσχονᾶς, Μ. Ὑπομνηματογράφος καὶ Βιβλιοφύλαξ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Περιεχόμενα :

— Βυζαντινῆς Μουσικῆς ὑπεροχὴ καὶ ἐπίδειξις, ὑπὸ Μητροπολίτου Ἑρμουπόλεως Εὐαγγέλου.

— Ἡ Ἑλληνικὴ Θεολογία τῆς ἐποχῆς μας, ὑπὸ Μητροπολίτου Καρθαγένης Παρθενίου.

— Τὸ ζήτημα τῶν πεπτωκότων ἐν τῇ Ἀφρικανικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὑπὸ Μητροπολίτου Κεντρώας Ἀφρικῆς Κυπριανοῦ.

— Le chemin de la Croix à Jerusalem. Dr Julio Garrido.
— Une Causerie sur «Naucratès». Zaky Aly.
— La Mission des Prophétes Amos et Jonas. Archimandrite Denis Hadjivassiliou.
— Ἐξέλιξις τῆς νοσοκομειακῆς ἰδέας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων ἕως τῶν ἡμερῶν μας. Γεωργίου Ἐμμ. Παρθενιάδη.
— Etudes platoniciennes. Professeur Nicolas — Isidore Boussoulas.
— Ὁ Δρ. Τάχα Χουσεΐν. Διαπρεπὴς πνευματικὸς παράγων καὶ μέγας στοχαστὴς τῆς συγχρόνου Αἰγύπτου. (Βιογραφικὸν Σημείωμα).

Paul Conord, Brève Histoire de l'Oecuménisme, Paris 1958. pp. 233, avec 53 illustrations.

Ὁ κ. Π. Κονόρ, Πάστωρ τῆς Μετερρυθμισμένης Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας, γράφει τὴν παροῦσαν σύντομον Ἱστορίαν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς ὕφος ἁπλοῦν καὶ καταληπτόν, κυρίως διὰ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Ἐνδιαφέρεται καὶ ἀναπτύσσει τὴν σημασίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως διὰ τὴν Μετερρυθμισμένην Ἐκκλησίαν τῆς Γαλλίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν ρόλον, ὃν διεδραμάτισεν ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἰς τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν σημερινὴν λειτουργίαν τῶν μορφῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἀνέδειξε, μ. ἄ., καὶ ἡγετικὰ στελέχη τῆς Οἰκουμεν. Κινήσεως, ὡς εἶναι οἱ M. Boegner, P. Maury Suzanne de Dietrich.

Ὁ σ. παραθέτων ὀλίγας ἀτομικὰς αὐτοῦ κρίσεις, ἀφήνει ἄλλους συνδεομένους πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν νὰ ἐκφέρωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν ἀπόψεις. Διὰ τῆς παρεμβολῆς δὲ 53 εἰκόνων μεταφέρει τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ ἐκτιθέμενα γεγονότα καὶ τὰ διαζωγραφούμενα πρόσωπα.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ εἰς ἐλάχιστα σημεῖα γίνεται μνεία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τοῦτο ὅμως οὐδόλως σημαίνει, ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς δὲν καθίσταται ἐπωφελὴς δι' ἡμᾶς. Κυρίως ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ ἰδίως τομέως ἄγαστὴν συνεργασίαν τῶν Ὀρθοδόξων καὶ Μετερρυθμισμένων ἐν Γαλλίᾳ ὡς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἐντὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ παρεχομένας ἱστορικὰς πληροφορίας καὶ προσωπικὰς κρίσεις, καθὼς καὶ τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν κεφαλαίων τινῶν, ὡς εἶναι τὸ δέκατον περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἐν Γαλλίᾳ ΡΚαθολικῶν καὶ Καλβινιστῶν, ἔνθα τὰ ὅσα λέγονται περὶ τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀμέσως ἐνδιαφέρουσι καὶ ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους.

Τὸ βιβλίον περιέχει Πρόλογον ὑπὸ τοῦ Δρος Β. Τοὺφτ καὶ Προεισαγωγικὰ ὑπὸ τοῦ σ., ἕνδεκα Κεφάλαια: περὶ τῶν διαφορῶν, τῶν αἰώνων ΙΣΤ'—ΙΘ', τῶν Συνεδρίων Ἱεραποστολῆς ἐν Ἐδιμβούργῳ, τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἐν Στοκχόλμῃ, Ὀξφόρδῃ, Λωζάννῃ καὶ Ἐδιμβούργῳ, περὶ τῆς περιόδου τῆς Προπαρασκευῆς, τῶν Παγκοσμίων Συνελεύσεων ἐν Ἄμστερδαμ καὶ Ἔβανστον, ὡς καὶ τῆς Διοργανώσεως τοῦ ΠΣΕ, τῆς ἐννοίας τῆς ἑνότητος καὶ ἑνώσεως, τῶν σχέσεων τῆς Μετερρυθμισμένης καὶ ΡΚαθολικῆς ἐν Γαλλίᾳ Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος, Παραρτήματα τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν καὶ Πίνακας Βιβλιογραφίας, Λέξεων, Χρονολογιῶν καὶ Σημειώσεων.

Ὁ ὑπὸ τοῦ σ. διδόμενος ὁρισμὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς: —

«Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις ἐπιζητεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ ἢ προαγάγῃ ἢ ἐκδηλώσῃ τὴν οὐσιώδη ἑνότητα (τὴν) κοινὴν ἐν ἁπάσαις ταῖς Χριστιανικαῖς Ἐκκλησίαις καὶ εὐνοήσῃ τὴν ἕνωσιν αὐτῶν καὶ τὰς βοηθήσῃ ἐν τῇ πράξει (δράσει) καὶ τῇ μαρτυρίᾳ, στερεοῦσα ἐπὶ τὸ πλεῖον ἐπὶ τῆς ἀδιασείστου βάσεως: «τῆς προσκαρτερίας τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς». (Πρ. 2, 42), σ. 12.

Ὁ σ. προβαίνει εἰς ὡρισμένας διαπιστώσεις ἀξίας προσοχῆς, ὅτι ὁ Καλβῖνος περισσότερον παντὸς ἄλλου Μεταρρυθμιστοῦ εἰργάσθη διὰ τὴν ἑνότητα τοῦ Προτεσταντικοῦ κόσμου (σ. 44), χωρὶς βεβαίως νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν σκοπόν του, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ὁ ὅρος «Οἰκουμενικὸς» χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἔννοιαν τὸ 1846 ὑπὸ τοῦ Ἀδ. Μονὼ (σ. 63), ὅτι τὸ 1ον παράδειγμα Ὁμοσποδίας Ἐκκλησιῶν ἐντὸς μιᾶς χώρας ἀποτελεῖ ἡ Προτεσταντικὴ Ὁμοσπονδία τῆς Γαλλίας ἱδρυθεῖσα τὸ 1905 (σ. 67), ὅτι εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ΠΣΕ τὰ ἔτη Διαμορφώσεως ἢ Προπαρασκευῆς, 1938—1948, συνιστῶσι τὴν ἡρωϊκὴν περίοδον τοῦ Συμβουλίου τούτου (σ. 91). Εἰς δὲ τὸ τελευταῖον κεφ. (ἑνδέκατον), τὸ ἐπιγραφόμενον «Τί νὰ πράξωμεν;» ἀπαντᾷ εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, ὅτι ὀφείλομεν ἅπαντες νὰ ἀναζητῶμεν τὴν ἑνότητα, νὰ σεβώμεθα τὴν ἑνότητα καὶ νὰ ζῶμεν ἐν τῇ ἑνότητι (σ. 167).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου. Τετραμηνιαία νομοκανονικὴ ἐπιθεώρησις. Ἰδιοκτησία — Διεύθυνσις : Δρ. Παναγ. Ι. Παναγιωτάκος, Δικηγόρος παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας. Ἔτος ΙΓ΄. Ἀθῆναι 1958. Σχ. 8ον σσ. 219.

Εἰς τὸν συμπληρωθέντα ΙΓ (1958) τόμον τοῦ «Ἀρχείου Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου» δημοσιεύονται αἱ ἑπόμεναι μελέται σημειούμεναι ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν συγγραφέων αὐτῶν :

Βασιλείου Γ. Ἀτέση, Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Λήμνου διὰ μέσου τῶν αἰώνων· (σσ. 27—42, 93—108, 157—170. Βλ. καὶ σ. 83)· Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τόμου. — Ζαχαρίας (1771—1776), Καλλίνικος (1777—1795), Θεόκλητος (1795—1814), Μακάριος (1814—1824), Νεκτάριος (1824—1836), Ἱερώνυμος (1836—1839) ὁ Δανιὴλ Ἀριτζωνῆς (1839—1853), Ἰωακεὶμ (1853—1888), Κύριλλος (1888—1890), Ἀθανάσιος Καπολάρης (1890—1899), Διόδωρος Μάσχας (1899—1905), Γεννάδιος Ἀλεξιάδης (1905—1912), Στέφανος Δανιηλίδης (1912—1948), Βασίλειος Ἀτέσης (1949—1950)˙ Διονύσιος Χαραλάμπους (1951—)˙ Τέλος.

Μιλτ. Κ. Βολανάκη, Δικηγόρου Ἀθηνῶν, Ὁ πρ. Νευροκοπίου Γεώργιος. Οἱ ὀλίγοι ποὺ φεύγουν· (σσ. 124—128).

Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Ἡ Μονὴ Φιλοσόφου μετὰ τὰ Ὀρλοφικά· (σσ. 49—64). Εἰδήσεις ἐκ Τουρκικῶν καὶ Ἐνετικῶν ἐγγράφων.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἕνωσις Μονῆς Φιλοσόφου μετὰ τῆς Σχολῆς Δημητσάνης. (σσ. 109—116).

Τοῦ αὐτοῦ, Ὕστεροι χρόνοι Μονῆς Φιλοσόφου. (σσ. 179—199).

Νικολάου Π. Μάτση, Δικηγόρου, Ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου Νομολογίας τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν ιδ΄. αἰῶνα. (σσ. 117—123). Ἡ τύχη τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς μετὰ τὴν λύσιν τοῦ ἐντέκνου γάμου θανάτῳ τοῦ ἀνδρός.

Γεωργίου Μουρίκη, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας· (σσ. 43—48, 171—178). Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τόμου. Συνεχίζεται.

Δρ. Παναγ. Ι. Παναγιωτάκου, Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας, Οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες ἐν Διωγμῷ. Τὸ ἄκυρον, ὡς παράνομον καὶ ἀντικανονικὸν περιεχόμενον τοῦ ἀπὸ 11ης Δεκεμβρίου 1957 ἰσχύοντος «Καταλόγου τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων «ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. (σσ. 3—26).

Εἰς τὰς Νομοκανονικὰς Γνωμοδοτήσεις δημοσιεύονται:

Κατάλογος τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Τρόπος καταρτίσεως καὶ ἑκάστοτε μεταβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατ' ἄρθρα 18—20 ν. 671—1943. «Περὶ Κατ. Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Κύρωσις τοῦ Καταλόγου ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Οἱ ἐφ' ἅπαξ ἐγγραφόμενοι ἐν τῷ Καταλόγῳ, κατὰ τὴν ἀνασύνταξιν αὐτοῦ δὲν ἐπαναγράφονται, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.— Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Α' Τμῆμα), Ἀριθ. 1181—1957. (σσ. 65—66).

Προσόντα ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τὸν «Κατάλογον τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων» κατ' ἄρθρα 18—19 ν. 671—1943. «Περὶ Κατ. Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». — Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Α' Τμῆμα), Ἀριθ. 1261—1957. (σσ. 67—68).

Οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα ὑποψηφίων Βοηθῶν Ἐπισκόπων. Ἐγγραφὴ εἰς τὸν «Κατάλογον τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων» οὐκ ἀπαραίτητος.— Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Α' Τμῆμα), Ἀριθ. 1297—1957. (σσ. 68—69).

Τυπικὰ προσόντα Βοηθῶν Ἐπισκόπων. Συνδρομὴ τούτων εἰς τὰ οὐσιαστικὰ τοιαῦτα κατ' ἄρθρα 18 § 2, 41 § 1 ν. 671—1943. «Περὶ Κατ. Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».— Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Α' Τμῆμα Ἀριθ. 1399—1957. (σσ. 69).

Εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Νομολογίαν δημοσιεύονται:

Μητροπολῖται τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐξουσία αὐτῶν πρὸς προάσπισιν τοῦ ἐπικρατοῦντος Ὀρθοδόξου δόγματος διὰ προσβολῆς πάσης πράξεως ἐκ τῆς ὁποίας τοῦτο διαταράσσεται ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ περιφερείᾳ αὐτῶν. Θρησκευτικὴ ἐλευθερία. Ἔννοια γνωστῆς θρησκείας κατ' ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος Προϋποθέσεις νόμιμοι πρὸς χορήγησιν ἀδείας ἱδρύσεως ἢ λειτουργίας Ἱ. Ναοῦ ἢ εὐκτηρίου οἴκου εἰς ὀπαδοὺς γνωστῆς θρησκείας. Προηγουμένη πρὸς τοῦτο διακρίβωσις ὑπὸ τῆς Διοικήσεως περὶ συνδρομῆς τοιούτων προϋποθέσεων, ὡς συμπολιτευομένη πρὸς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος εἶναι νόμιμος. Τὸ δόγμα τῆς «ἐλευθέρας εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας» ἀποτελεῖ γνωστὴν θρησκείαν καὶ ὁ ἀριθμὸς ὀπαδῶν αὐτῆς ἀνερχομένων εἰς ὀκτὼ κρίνεται ἐπαρκὴς διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἱδρύσεως ἢ λειτουργίας εὐκτηρίου οἴκου αὐτῶν.— Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐν ὁλομελείᾳ. Ἀριθ. 2058—1957. (σσ. 70—71).

Ἐκκλησία Κρήτης. Ἐπέκτασις ἰσχύος αὐτόθι α.ν. ν. 2200—1940 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων». Ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων Κρήτης εἰς ἐφημερίους. Ἰσχῦον δίκαιον. — Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐν

ὁλομελείᾳ. Ἀριθ. 78—1958· (σσ. 72—73).,

Κατάλογος τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκ-κλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος· Τρόπος καταρτίσεως καὶ ἑκάστοτε μεταβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατ᾽ ἄρθρα 18—20 ν. 671—1943 «περὶ Κατ· Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Κύρωσις τοῦ Καταλόγου ὑπὸ τῆς Πολιτείας· Οἱ ἐφ-ἅπαξ ἐγγραφόμενοι ἐν τῷ Καταλόγῳ, κατὰ τὴν διασύνταξιν αὐτοῦ δὲν ἐπαγα-γράφονται, ἐφ᾽ ὅσον συνεπλήρωσα τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των· Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ Συντάγματος ἀναφέρεται εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς Πα-ραδόσεις τὰς ἀφορώσας εἰς τὸ δόγμα καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησί-ας· Ὅθεν, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ ν· 671—1943 κρίνεται ὡς συν-ταγματική· — Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐν ὁλομελείᾳ. Ἀριθ. 1284—1958 (σσ· 129—131).,

Ο. Δ. Ε· Π· καὶ Ἱ. Μοναὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπ᾽ αὐτῶν διατηρητέαν πε-ριουσίαν. Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ παντὸς «δημοσίου φόρου»· Ἔννοια ὅρου κατ᾽ ἄρθρον 17 § 1 Ν. Δ·τος 3432—1955. Νοεῖται πᾶσα χρηματικὴ παροχὴ ὑπὲρ δήμων καὶ κοινοτήτων («τέλη καὶ δικαιώματα»)· Ὑπαγωγὴ καὶ τελῶν ἀδείας οἰκοδομῆς ὑπὲρ δήμων·— Ἄρειος Πάγος (Α΄ Τμῆμα), Ἀριθμ. 212—1958. (σσ· 131—132).,

Γάμος. Μικτοὶ γάμοι· Ἔννοια. Προϋποθέσεις κύρους αὐτῶν· Διαζύ-γιον. Ρύθμισις κατὰ ἴδ· διεθν. δικ. ἄρθρ· 16 Εἰσ. Ν·). Χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης· Κρίσις περὶ μὴ ἀντιθέσεως αὐτοῦ εἰς ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν. — Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν. Ἀριθ· 535—1957. (σσ· 133—134).,

Μήνυσις, ἀγωγή, προσφυγὴ Κληρικοῦ κηρύσσονται ἀπαράδεκτοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Δικαστηρίων, ἐφ᾽ ὅσον δὲν συνοδεύονται δι᾽ ἐγγράφου ἀδείας τῆς Προϊσταμένης Ἐκκλησ. Ἀρχῆς κατ᾽ ἄρθρ· 60 ἐδ· 4 ν. 671—1943 (ὡς ἀντικατ. ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ν· 1882—1951).— Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν· Ἀριθ. 2063—1958· (σσ. 134—135), Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, Ἀριθ· 4786—1958. (σσ. 135—136).,

Προσηλυτισμός. Ἔννοια ἀδικήματος κατὰ τὸν νόμον· Ὁ πατὴρ προσ-διορίζων ἢ μεταβάλλων τὸ θρήσκευμα ἢ τὸ δόγμα τοῦ ἀνηλίκου τέκνου του δὲν διαπράττει τὸ ἀδίκημα τοῦ προσηλυτισμοῦ, καθ᾽ ὅσον ἀσκεῖ νομικὸν καθῆκον καὶ δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου προσῆκον αὐτῷ, ἤτοι ὡς ἐνασκῶν κατὰ τὸν νόμον τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσῃ τὸ θρήσκευμα ἢ τὸ δόγμα εἰς ὃ δέον νὰ κατηχηθῇ καὶ τὸ ἀνήλικον τέκνον του, ἐν τῷ δικαιώματι τῆς ἀνατροφῆς ἐμπεριεχομένης καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ θρη-σκεύματος. Ληξιαρχικαὶ πράξεις. Ἡ εἰς ἄλλο δόγμα ἢ θρήσκευμα εἰσδοχὴ ἀπο-τελεῖ κατὰ τὸν νόμον μεταβολὴν τοῦ περιεχομένου Ληξ. πράξεως, οὐχὶ δὲ διόρ-

θωσι. Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ γίνεται ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ ἐνδιαφερομένου διὰ σημειώσεως ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς Ληξ. πράξεως γεννήσεως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ληξιάρχου· — Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς (Τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Πειραιεῖ Πλημμελειοδικῶν) Ἀριθ. 69—1958 (Βούλευμα)· (σσ. 136—139).

Ὅρκος κληρκῶν. Δόσις ἐπὶ διαβεβαιώσει καὶ ἂν οὗτοι εἶναι διάδικοι. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅρκου κληρικῶν ἀπὸ ἀπόψεως κειμένων νόμων. — Ἐφετεῖον Πατρῶν· Ἀριθ. 256—1956. (σσ· 200—201).

Μοναχοὶ Ἁγίου Ὄρους. Κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν. Χρέη κληρονομίας· Ἀνεύθυνον ἱ. Μονῆς πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν ἐφ' ὅσον συνήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος Μοναχοῦ ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου συγκαταθέσεως τῆς οἰκείας Μοναστ· Ἀρχῆς κατ' ἄρθρ. 101 Κατ. Χάρτου Ἁγίου Ὄρους. Ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 Α. Κ· — Ἐφετεῖον Λαρίσσης, Ἀριθ. 88—1958· (σσ. 201—202)., Πρωτοδικεῖον Βόλου, Ἀριθ. 144—1958. (σσ· 202—203).

Εἰς τὸ Νομοκανονικὸν Χρονικὸν δημοσιεύεται :

Π., Κατάλογος τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων. (σσ. 74—79).

Εἰς τὸν τόμον δημοσιεύονται Χρονικὰ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, Ἐκλογῶν Μητροπολιτῶν, ΙΑ΄ Διεθνοῦς Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου, Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνοῦς καὶ Ἀλλοδαποῦ Δικαίου, Θανάτων Μητροπολιτῶν, Θανάτων Νομικῶν, Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, Σερβικῆς Ἐκκλησίας, Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. ἄ· (σσ· 80— 82, 140—145, 204—209).

Τὸν τόμον συμπληροῖ πλούσιον Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον εἰς τὸ ὁποῖον παραλλήλως πρὸς πλεῖστα βιβλιογραφικὰ σημειώματα τῆς Διευθύνσεως δημοσιεύονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι βιβλιοκρισίαι σημειούμεναι ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν συγγραφέων αὐτῶν :

Ἀδαμαντίου Σ· Ἀνεστίδου, Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου, Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, Ἀθῆναι 1958, σχ. 8ο, σσ. 15. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας»). (σσ· 86—87).

Τοῦ αὐτοῦ, Φαίδωνος Κουκουλέ, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ, Βυζαντινῶν Βίος καὶ πολιτισμός, τόμ· ς΄· Ἐν Ἀθήναις 1957, σχῆμα 8ον, σσ. 575+πιν. 2 (Collection de l'Institut Francais d'Athènes (σσ. 90—91).

Τοῦ αὐτοῦ, Λεωνίδου Ἰω. Φιλιππίδου. Δ. Θεολ· (Ἀθηνῶν), Δρ. Philos. (Leipzig), Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκευμάτων ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Και-

νῆς Διαθήκης ἐξ ἀπόψεως παγκοσμίου καὶ πανθρησκειακῆς, Ἀθῆναι 1958, σχ. 8 Μ., σσ. κζ καὶ 1053. (σσ. 149—154).,

D. G. Bainbridge, Panagiotis I. Panagiotakos, Σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἰσχὺν αὐτοῦ, τόμ. Δ', Τὸ Δίκαιον τῶν Μοναχῶν, Athenes, Myrtidis, 1957, ιη—4, 786 P. (σσ. 84—85).,

R. Janin, Panayotakos (P. I.) Σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἰσχὺν αὐτοῦ. Τόμ. IV. Τὸ Δίκαιον τῶν Μοναχῶν Grand in 8o, 767 pages, Athenes, 1957. (σσ. 147—149).,

(Ἐπισκ.) Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου, Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου, «Βυζαντινὴ Ἐπιστολογραφία. Εἰσαγωγή, Κείμενα, Κατάλογος Ἐπιστολογράφων» ἐν Ἀθήναις, τυπογραφεῖον Μηνᾶ Μυρτίδη, 1955, σχῆμα 8ον, σελ. 152' (σσ. 87—88).,

Τοῦ αὐτοῦ, «Βυζαντινὴ Γραμματολογία (1204—1453)» Φραγκοκρατία καὶ Παλαιολόγειοι χρόνοι. Τεῦχος πρῶτον. Ὁ δέκατος τρίτος αἰών, ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον Μυρτίδη, 1957, σχῆμα 8ον, σελ. 127. (σσ. 88—89).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννου Καρμίρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν «Ἐκκλησιολογία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου», Ἀθῆναι 1958, σχῆμα 8ον, σελ. 41. «Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοῦ ἔτους 1956—1957». (σσ. 146—147).,

Γεωργίου Μουρίκη, Ἀποστολ. Ἐπιστολαὶ ἰδιοβούλως (Motu Proprio) δοθεῖσαι πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους ἀδελφοὺς Πατριάρχας, Ἀρχιεπισκόπους, Ἐπισκόπους καὶ λοιποὺς κατὰ τόπους Ἱεράρχας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰρήνην καὶ κοινωνίαν ἔχοντας μετὰ τῆς Ἀποστολικῆς Ἕδρας, «Περὶ τῶν διατάξεων τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν», ηὐξημέναι μετὰ σημειώσεων τῶν πηγῶν. Φροντίδι τῆς Ποντιφικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Κώδικος τοῦ Ἀνατολικοῦ Κανονικοῦ Δικαίου. Κατὰ πιστὴν μετάφρασιν ἐκ τοῦ λατινικοῦ ὑπὸ Ὑακίνθου Δημητρίου καὶ Παν. Εὐστρατιάδου, σελ. 1—44, Ἀθῆναι 1958. (σσ. 211—212).,

(Π. Ι. Παναγιωτάκου), Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ 100ῇ περιόδῳ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐπιμελείᾳ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ κ.κ. Χρυσοστόμου, τόμος Β' (1934—1959)' σελ. 1—923, Ἀθῆναι 1956. (σ. 156).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἐμμανουὴλ Καρπαθίου, Μητροπολίτου Κῶ, τεῦχος 1ον, «Ὁ Κῶδιξ Α'. Ἀρχείου δουλείας». Σελ. 1—155, Ἀθῆνοι 1958. (σ. 210).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἄθω Γ. Τσούτσου, Ἡ παρέμβασις ἐν τῇ δίκῃ ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, σελ 1—134, Ἀ-

θῆναι 1958· (σσ. 212—213).,

Τοῦ αὐτοῦ, Π. Γρηγορίου, Σχέσεις Καθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων σελ. 1—697, Ἀθῆναι 1958. (σσ. 213—214).,

Τοῦ αὐτοῦ, Θεοδ. Β. Κωνσταντίνου, Ὁ Μωϋσῆς, σελ. 1—64, Ἀθῆναι 1959. (σσ. 214—215).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰω. Θ. Παναγοπούλου, Ὁ τέταρτος γάμος, σελ. 1—65, Ἀθῆναι 1958. (σσ. 215—218).,

Τοῦ αὐτοῦ, Δίπτυχα Ὀρθοδοξίας, Ἐτησία Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Θεολογικὴ Ἐπετηρίς. Τόμοι Α΄ καὶ Β΄ (1 Σεπτεμβρίου 1955—31 Αὐγούστου 1957), σελ. 1—700, Ἀθῆναι 1957. (σ. 218).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1959, ἔτος Α΄. σελ. 1—319, ἔκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. (σσ. 218—219).

8-4-1959.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διευθυντὴς Γεώργιος Θ. Ζώρας. Περίοδος δευτέρα— τόμος Θ΄. Ἐν Ἀθήναις 1958—1959. Σχ. 8ον. Μ. Σσ. 596+ 4 εἰκ.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς Ἐπετηρίδος δημοσιεύονται αἱ ἑξῆς μελέται:

Γεωργίου Ε. Μυλωνᾶ, Καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας, Προέδρου τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀμερικῆς, Μαρτυρίαι Χριστιανῶν συγγραφέων διὰ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐλευσῖνος. σσ. 7—58. Α΄. Μαρτυρίαι Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως. Β΄. Μαρτυρία Ἀστερίου ἐπισκόπου Ἀμασείας. Γ΄. Μαρτυρία Ἱππολύτου. Δ΄. Ἄλλαι μαρτυρίαι. Ε΄. Ἀνακεφαλαίωσις.,

Σπυρίδωνος Μ. Καλλιάφα, τ. καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς, Α΄. Διάγραμμα τῆς ψυχολογίας τοῦ βάθους. Β΄. Ἡ νοσηρότης τῆς ἐποχῆς μας τεκμηριουμένη ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς γυναικός, ἐκ τῆς νεωτέρας τέχνης καὶ ἐκ τῆς ἠθικῆς κρίσεως. σσ. 59—115.,

Γεωργίου Θ. Ζώρα, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Μεσαιωνικῆς καὶ Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Διευθυντοῦ τοῦ Σπουδαστηρίου Βυζαντινῆς καὶ Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, Νικολάου Μαντζάρου Σκιαγραφία τοῦ Σολωμοῦ. σσ. 116—139. Χειρόγραφον 1848— Χειρόγραφον 1850. Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ πρωτοτύπου.,

Ἰωάννου Παπασταύρου, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἱστορίας, Παράγοντες συντελέσαντες εἰς τὴν ἐξέγερσιν τοῦ 21. σσ. 140—152. Λόγος πανηγυρικός.,

Κωνσταντίνου Ι. Βουρβέρη, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Dialectique et Apologetique de l'humanisme Grec dans la vie d'après—guerre. σσ. 153—157. Ἀνακοίνωσις.,

Σπυρίδωνος Μαρινάτου, Πρυτάνεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. σσ. 158—160. Εἰσήγησις.,

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Κοσμήτορος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας, Τὸ Ὄχι τοῦ 1940 καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀντίστασις ἐν Ἠπείρῳ κατὰ τὸν ιγ' αἰῶνα. σσ. 161—172.,

Κωνσταντίνου Σπετσιέρη, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς, Διευθυντοῦ τοῦ Ἐργαστηρίου Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς, Αἱ ψυχολογικαὶ καὶ κοινωνικαὶ προϋποθέσεις ἀναδιοργανώσεως τῆς παιδείας. σσ. 173—192 δ. Ι. Τὰ ψυχολογικὰ δεδομένα. ΙΙ. Τὰ κοινωνικὰ δεδομένα. ΙΙΙ. Τὰ δεδομένα ἐκ τοῦ κρατοῦντος σήμερον συστήματος. IV Ἡ προτεινομένη ὀργάνωσις τῆς παιδείας.,

Maurice Descotes, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης καὶ Φιλολογίας, La leçon de Roger Martin du Gard. σσ. 193—206.,

Γεωργίου Α. Μέγα, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Λαογραφίας, Ρικτολόγιον, ἐξ Ἀμόργου, σσ. 207—216.,

Ἀποστόλου Β. Δασκαλάκη, Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας, Διευθυντοῦ τοῦ Ἱστορικοῦ Σπουδαστηρίου, Ἀλέξανδρος Α'. ὁ Φιλέλλην. (Ἡ Μακεδονία κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους). σσ. 217—341. Εἰσαγωγή. Α'. Ἡ νεότης τοῦ Ἀλεξάνδρου. Β'. Ἡ Περσικὴ Πρεσβεία εἰς Αἰγὰς καὶ ἡ ψιλὴ ἐπικυριαρχία τῶν Περσῶν. Γ'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Ὀλυμπίᾳ. Δ'. Πρόξενος καὶ εὐεργέτης τῶν Ἀθηνῶν. Ε'. Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπὸ τοὺς Πέρσας. ς'. Ἡ εἰσβολὴ τοῦ Ξέρξου καὶ ἡ μυστικὴ ἐπαφὴ εἰς Τέμπη. Ζ'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Βοιωτίᾳ καὶ ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων. Η'. Ἡ πρεσβεία εἰς Ἀθήνας. Θ'. Εἰς τὰς Πλαταιᾶς. Ι'. Ὁ Φιλέλλην. ΙΑ'. Ὁ Ἀλέξανδρος δημιουργὸς τῆς Μακεδονικῆς ἑνότητος. ΙΒ'. Τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ Ἀλεξάνδρου Α'.,

Σπυρίδωνος Μαρινάτου, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας, Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὸ Δελφικὸν χάσμα εἰς τὸ «πνεῦμα» τῆς Πυθίας. σσ. 342—354 + 1 εἰκ. Τὸ κύριον θέμα τοῦ πρυτανικοῦ λόγου.,

Τοῦ αὐτοῦ, Δύο ἐπιγράμματα ἐκ Κεφαλληνίας. σσ. 355—361 + εἰκ. 2—4.,

Δημητρίου Α. Τσιρίμπα, Ὑφηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Κριτικὴ καὶ ἑρμηνευτικὴ προσπάθεια διὰ τὴν φράσιν «... ὀστράκῳ

τενεδίῳ...» Ἀλκιφρ. Ἐπιστ. III 33. σσ. 362—371.,

Κωνσταντίνου Δημητροπούλου, Ὑφηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας, Τὰ δικαιώματα τῆς ψυχολογίας. σσ. 372—384.,

Σπυρίδωνος Μαρινάτου, 25 Μαρτίου 1959, σσ. 385—388. Προσφώνησις Πρυτάνεως,

Νικολάου Μ. Κοντολέοντος, Τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας, Ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνάπτυξις τῆς ἐννοίας τῆς ἐλευθερίας. σσ. 389—403, Λόγος.,

Γεωργίου Α. Παπαντωνίου, Ὑφηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἱστορίας, Θουκυδίδεια. σσ. 404—430 Α. 33. 3., Α. 61. 3—4., Α. 73. 2., Α. 73. 2., Α. 84. 3., Α. 91. 1., Α. 122. 4., Α. 131. 1., Α. 136. 4., Α. 140. 1., Α. 142. 2—3., Β. 3—4., Β. 4. 4., Β. 5. 1., Β. 11. 7., Β. 25. 2., Β. 40. 3., Β. 76. 2., Β. 83. 3., Β. 90. 1—5.,

Κωνσταντίνου Ἰω. Μερεντίτου, Ὑφηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Συντακτικαὶ καὶ φιλολογικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὸν Ὕμνον εἰς Διόνυσον τῆς συλλογῆς Zereteli. (Συμβολὴ εἰς τὸν ὀρθὸν τρόπον ἑρμηνείας χωρίων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γραμματείας). σσ. 431—484. I. Γενικαὶ πρατηρήσεις. II. Στίχοι 1—4. III. Στίχοι 5—6. IV. Στίχος 8. V. Στίχος 9. VI. Στίχος 11 VII. Στίχος 12. VIII. Στίχοι 13—14. IX. Στίχοι 19—20. X. Ἄστοχοι συντακτικοὶ συνδυασμοὶ τοῦ «μενοίναν» καὶ τοῦ «αἱρεῖν». XI. Στίχος 29. XII. Ὁ συντακτικὸς χαρακτὴρ τῆς μετοχῆς: «καλέουσα» ἐν τῷ στίχῳ 32. XIII. Στίχος 41. XIV. Συντακτικὴ καὶ φιλολογικὴ διασάφησις τῆς φράσεως: «ἀμφ' αὐτοῖσι» στίχου 42. XV. Στίχος 45—46. XVI. Ὁ συντακτικὸς χαρακτὴρ τοῦ ρηματικοῦ τύπου: «ἐπαύετο» ἐν τῷ στίχῳ 47. XVII. Στίχος 49.,

Ἑρρίκου Ἀντ. Σκάσση, Μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Συνέχεια τοῦ λατινοελληνικοῦ λεξικοῦ. σσ. 485—500 Accestis—Accuro.,

Θησέως Στ. Τζαννετάτου, Ἐντεταλμένου ὑφηγητοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Νέαι παρατηρήσεις εἰς τὸ Λεξικὸν Liddell—Scott—Jones. σσ. 501—509.,

Γεωργίου Θ. Ζώρα, Αἱ τελευταῖαι πρὸ τῆς ἁλώσεως δημηγορίαι Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ Μωάμεθ Πορθητοῦ. σσ. 511—538.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς Ἐπετηρίδος δημοσιεύονται:

Φιλοσοφικὴ Σχολὴ 1957—1958. σσ. 541—560. 1. Αἱ ἕδραι τῆς Σχολῆς. 2. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς. 3. Τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς. 4. Ἐπιστημονικὰ Ἱδρύματα τῆς Σχολῆς. 5. Διδάκτορες ἀναγορευθέντες κατὰ τὸ 1958—1959. 6. Οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1958—1959

ὑπότροφοι τοῦ Ι. Κ. Υ. 7. Στατιστικαὶ πληροφορίαι. 8. Ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως τῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1958—1959.,

Ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ καὶ τὸ θέμα τῆς παιδείας. σσ. 561—588. Α΄. Ἀνακοίνωσις τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Μεταρρυθμίσεως. Β΄. Ἀνακοίνωσις τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Γ΄. Ἀνακοίνωσις τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Δ΄. Ὑπόμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Τὸ ζήτημα τῆς ἐπικειμένης ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Ε΄. Αἱ ἀπόψεις τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς διὰ τὸ ἐκπαιδευτικόν μας πρόβλημα.,

Ν. Β. Τωμαδάκη. Νικόλαος Βέης. σσ. 591—592. Χαιρετισμὸς τοῦ Κοσμήτορος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας.,

Γεωργίου Θ. Ζώρα. Ὁ πρῶτος πανεπιστημιακὸς διδάσκαλος τῶν Νεοελληνικῶν Γραμμάτων. σσ. 592—594.

8—10—1959.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

Ἀθηνᾶ. Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρίας. (Ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν). Τόμος ἑξηκοστὸς δεύτερος. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Μηνᾶ Δ. Μυρτίδου 1958. Σχ. 8ον Σσ. ϛ΄+469.

Ἐν ἀρχῇ δημοσιεύονται αἱ ἀκόλουθοι μελέται :

Νικολάου Β. Τωμαδάκη. Βυζαντινὴ ὁρολογία. Β΄. Τὰ εἰς —άρχης —άρχος. σσ. γ—ϛ+1—16.,

Δημητρίου Β. Οἰκονομίδου. Νεοελληνικὰ σημειώματα. σσ. 17—32. Α΄. Ἡ μετάφρασις τοῦ El Criticon τοῦ Balthazar Gracian. Β΄. Δημητρίου Καταρτζῆ βιογραφικά. Γ΄. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ. Δ΄. Ἡ ρίμα τοῦ Σταυράκογλου.,

Δικαίου Β. Βαγιακάκου. Ἡ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα γλωσσικὴ συγγένεια Ἀρκαδίας καὶ Κύπρου. σσ. 33—60.,

Ἐμμ. Γ. Πρωτοψάλτη. Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Λάμπρου Κατσώνη (1792). (Ἐξ ἑνετικῆς πηγῆς). σσ. 61—78).,

N. C. Conomis Against Leogrates §§ 76—78. σσ. 79—90.,

Γεωργίου Α. Παπαντωνίου. Ἡ ἀποστασία τῶν Μυτιληναίων καὶ ἡ ὑποταγὴ αὐτῶν εἰς τοὺς Ἀθηναίους (428—427 π. Χ.). σσ. 91—113).,

Πέτρου Κολακλίδου. Συμβολαὶ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς συνθέσεως τοῦ Agricola. σσ. 114—184. Μέρος πρῶτον : Τὸ σύνολον τοῦ ἔργου. Μέρος δεύ-

τερον : Ὁ πρόλογος καὶ ὁ ἐπίλογος. Μέρος τρίτον : Οἱ λόγοι τοῦ Calgacus καὶ τοῦ Agricola.,

Bürje Knös. A propos de quelques poèmes du Preromantisme Néo—Grec. σσ. 185—193.,

Α. Ν. Ζούμπου Εὔδωρος ὁ Ἀλεξανδρεύς. σσ. 194—203. I. Βιογραφικά. II. Συγγράμματα. III. Διδασκαλία. IV. Συμπέρασμα.,

Θ. Σ. Τζαννετάτου, Ὁ Θουκυδίδης παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ φιλοσοφοῦντι. σσ. 204—247. Α΄. Γενικά. Β΄. Ἐκ τοῦ Θουκυδίδου εἰδήσεις ἱστορικοῦ περιεχομένου. Γ΄. Ὁ Θουκυδίδης ὡς συγγραφεὺς κατὰ τὸν Πλούταρχον. Δ΄. Κατὰ Θουκυδίδην γενικαὶ ἀπόψεις. Ε΄. Κατὰ Θουκυδίδην φράσεις. ς΄. Ἐπίμετρον: Ἐκ τοῦ Πλουτάρχου εἰδήσεις περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδου. Ζ΄. Ἐπὶ μέρους πορίσματα. Η΄. Καθολικὸν συμπέρασμα.,

Νικολάου Γ. Κοντοσοπούλου, Τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῆς Ἁλικαρνασσοῦ Μ. Ἀσίας (μελέτη καὶ λεξιλόγιον). (σσ. 248—319. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ἰδιώματος. Α΄. Φωνητική. Β΄. Τυπολογικά. Γ΄. Παραγωγὴ καὶ σύνθεσις. Δ΄. Συντακτικά. Ε΄. Λεξιλογικά. Λεξιλόγιον. Κύρια ὀνόματα. Τοπωνύμια τῆς περιοχῆς Ἁλικαρνασσοῦ.,

Βασ. Γ. Μανδηλαρᾶ, Λόγιαι ἀθησαύριστοι λέξεις ἐκ Βυζαντινῶν κειμένων. σσ. 320—368. Α΄. Εἰσαγωγή. Β΄. Βιβλιογραφικὸς πίναξ. Γ΄. Λεξιλόγιον.,

Ε. Μουτσοπούλου Περὶ τῆς ὀντολογικῆς ὑποστάσεως τῆς τέχνης ἐν τῷ Σοφιστῇ τοῦ Πλάτωνος. σσ. 369—378.,

Ἐν συνεχείᾳ δημοσιεύονται αἱ ἑξῆς βιβλιοκρισίαι :

Ἰωάννου Καλιτσουνάκη, Gustav Soyter, Grammatik und Lesebuch der Neugriechischen Volks—und Schriftsrache, 3te Auflage, 1955 (Otto Harrassowitz — Wiesbaden). σσ. 379—382.,

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Stam. C. Caratzas, L'origine des dialectes Néo—Grecs de l'Italie Meridionale. Paris, Société d'édicion «Les belles lettres» 1958, 120, σσ. 333 (+7). σσ. 382—385.,

Τοῦ αὐτοῦ, Repertoire des Bibliotheque et des Catalogues de manuscrits Grecs par Marcel Richard. Deuxième Edition. Publications del'Institut de Recherche et d'Histoire des textes. I. Paris 1958, 8ο σσ. XIX (+1) + 276 (+3). σσ. 386—388.,

Γεωργίου Α. Παπαντωνίου, Michel B. Sakellariou, La Migration Grecque en Ionie, Athènes, 1958, σελ. XX + 568. σσ. 388—391.,

Σπυρ. Χ. Μαγγίνα, Εὐαγγέλου Σ. Σταμάτη, Εὐκλείδου Στοιχεῖα, Ἀθῆναι 1957, τόμοι 4. σσ. 391—394.,

Θ. Σ. Τζαννετάκου, Al Turyn, The Byzantine Manuscript tra-

dition of the tragedies of Euripides. The University of Illinois Press, Urbana, 1957. σσ. 394—399.,

Τοῦ αὐτοῦ, Plutarque vies, tome I, Thesée — Romulus — Lycurgue -- Numa, Texte Etabli et traduit par R. Flaceliere, Em. Chambry, M. Juneaux, «Les belles lettres», Πραίσιοι, 1957· σσ· 399 —404.,

Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου, Νικολάου Β. Τωμαδάκη, δ. φ., τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου· Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν· Τόμος πρῶτος· Ἔκδοσις δευτέρα· Ἀθῆναι, Τυπογραφεῖον Μηνᾶ Μυρτίδη, 1958. Σελ· 366, σχ. 8ο, σσ· 404—422.,

Δικαίου Β· Βαγιακάκου, Γρ· Οἰκονομάκου, δ. φ. Ἡ Ἑλληνικὴ συντηρητικὴ ἰδεολογία· Ἡ δύναμις τῆς Ἑλληνικῆς συνεχείας. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Νέας Ἑστίας, τόμ. 64 (1958), σ· 1161 κ· ἑξ., τεῦχ. 746—749 (εἰς ἰδίαν σελίδωσιν, σσ· 32 : Ἐνδιαφέρουσα βιβλιογραφία μὴ δημοσιευομένη εἰς Ν. Ἑστίαν, σ. 28—30 καὶ περίληψις γαλλιστί, σ· 31—32)· σσ· 422—435.,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννου Μελᾶ, Ἱστορία τῆς νήσου Ἰκαρίας ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι τῆς ἐποχῆς μας. Τόμος ΙΙ, Ἀθῆναι 1958, σσ. 320· σσ. 425—429.,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀνθίμου Ἀ Παπαδοπούλου, πρώην διευθυντοῦ τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ποντιακῆς διαλέκτου τόμος Πρῶτος Α—Λ, τεῦχος πρῶτον α— βαθοκοπῶ, σσ· ις΄ — 176 (Ἐπιτροπὴ Ποντιακῶν Μελετῶν περιοδικοῦ «Ἀρχεῖον Πόντου» Παράρτημα 3)· Ἐν Ἀθήναις 1958· σσ· 429—439).,

Κ· Ἀθ. Διαμάντη, Μιχ Ἀθ· Καλινδέρη, Αἱ συντεχνίαι τῆς Κοζάνης ἐπὶ Τουρκοκρατίας· Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1958 σελ. δ+98· Πίνακες 4 (πανομοιότυπα). Δημοσιεύματα Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Ἀριθμ· 4. σσ. 440 —441.,

Τὰς Βιβλιοκρισίας συμπληρώνει Βιβλιογραφία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιογνωσίας (1957—1958), σσ. 442—448. Συντομογραφίαι Α΄. Γενικά — Φιλολογία· Β΄. Γλῶσσα. Γ΄. Κείμενα καὶ μεταφράσεις. Δ΄. Φιλοσοφία. Ε΄. Ἀρχαία Ἱστορία ς΄. Ἀρχαιολογία.,

Τὸν τόμον κλείουν Πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων, Ληφθέντα βιβλία καὶ περιοδικά, Ἔκθεσις πεπραγμένων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία.

9—10—1959·

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Ἔτος ΚΗ΄. Ἀθῆναι 1958. Σχ. 8ον Μ. Σσ. 631. Διευθυντής: ὁ Καθηγητὴς Νικόλαος Β. Τωμαδάκης (ὁδὸς Μασσαλίας 4).

Εἰς τὸν νέον τόμον τῆς ΕΕΒΣ, τὸ ὀγκωδέστερον ὅλων τῶν μεταπολεμικῶν πλὴν ἐκείνου τοῦ «Κανισκίου Φαίδωνι Κουκουλέ», ΚΓ΄ (1953), δημοσιεύονται αἱ ἀκόλουθοι μελέται :

Κ. Ἀμάντου, Γεωγραφικὰ ὀνόματα. (σσ. 3—10). Μαύρη Θάλασσα, Θεσσαλία, Ἀσία, Παλλήνη — Κασσάνδρεια — Βέρροια, Πενταδάκτυλον, Λάμπη, Κώρυκος — Κούρικος, Δράκων, Ἐπισκοπὴ Ἀχελώου, Παππίκιον ὄρος, Ὀξεῖαι, Στῦλος — Στυλάριον.

Antonius Garzya. Theodori Studitae Epigrammata. (σσ. 11-64). Praefatio.— Sigla.— Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἴαμβοι εἰς διφαόρους ὑποθέσεις.

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Αἰσθητικὴ διαφοροποίησις θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας (σσ. 65—86). Α΄. Ἡ διάκρισις.— Β΄. Ἡ σύγκρισις.—Γ΄. Τὰ κείμενα.

Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου, Συμπληρωματικὸς κατάλογος χειρογράφων κωδίκων ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας. (σσ. 87—203). Εἰσαγωγικὸν σημείωμα Νικολάου Β. Τωμαδάκη.— Α΄. Κώδικες βιβλιοθήκης. — Β΄. Καθολικοῦ.— Ἀλφαβητικὸς Πίναξ τῶν Ἀκολουθιῶν χειρογράφων τε καὶ ἐντύπων.— Πίναξ τῶν χειρογράφων Μηναίων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηνολογίου.— Α΄. Πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων.— Β΄. Συγγραφεῖς ὧν ἔργα ἐν τοῖς κώδιξιν. — Γ΄. Πίναξ γραφέων κωδίκων. — Δ΄. Πίναξ κτιτόρων κωδίκων. — Ε΄. — Πίναξ κεχρονισμένων κωδίκων.

Raymundus — J. Loenertz O. P., Chronicon Breve de Graecorum Imperatoribus, Ab Anno 1341 ad Annum 1453 e Codice Vaticano Graeco 162. (σσ. 204—215).

R. Guilland D, Etudes sur le Grand Palais de Constantinople. (σσ. 216—247). Le Sigma.

Δημητρίου Σ. Γκίνη, Διορθώσεις εἰς τὴν «Πεῖραν» Εὐσταθίου τοῦ Ρωμαίου. (σσ. 248—257).

Τοῦ αὐτοῦ, Προσθῆκαι εἰς τὸ «Περίγραμμα Ἱστορίας Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου». (σσ. 258—263). Βλ. ΕΕΒΣ, ΚΒ (1952), σσ. 33—59).

Νικολάου Π. Μάτση, Ἀνάλεκτα τῆς Ἐκλογῆς τῶν Ἰσαύρων. (σσ. 264—285).

Παναγ. Γ. Νικολοπούλου, Ὕμνοι (Κοντάκια) σῳζόμενα εἰς χειρόγραφα τῆς Βαλλικελιανῆς Βιβλιοθήκης Ρώμης. (σσ. 286—323).

Δ. Βασιλειάδου, Ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας τῆς νήσου Κύθνου. (σσ. 324—361). Ὁ Ταξιάρχης τοῦ «Βελιδιοῦ» καὶ ἡ «Παναγία τοῦ Νίκους».

Ν. Β. Δρανδάκη Ἡ κτιτορικὴ ἐπιγραφὴ ναΐσκου τοῦ Μυστρᾶ. (σσ. 362—366).

Διον. Ἀ. Ζακυθηνοῦ, Τὸ Βυζάντιον μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. (σσ. 367—400).

Ἀναστασίου Κ. Ὀρλάνδου, Σφενδόνιον. (σσ. 401—405).

Τάσου Ἀ. Γριτσοπούλου, Ὁ Ἱεροσολύμων Γερμανὸς (1534—1579). (σσ. 406—413).

Γεωργίου Θ. Ζώρα, Ἱστορία τοῦ Πτωχολέοντος (κατὰ ἀνέκδοτον παραλλαγὴν τοῦ νεαπολιτικοῦ κώδικος III. A. α. 9). (σσ. 414—443).

J. Darrouzes, Corrections aux letrres Anonymes de Lond. Addit. 36749. (σσ. 444—446). Σύμμεικτον.

Γεωργίου Χρ. Σούλη, Αἱ νεώτεραι ἔρευναι περὶ Γεωργίου Καστριώτου Σκενδέρμπεη. (σσ. 446—457). Σύμμεικτον.

Τάσου Ἀθ. Γριτσοπούλου, Νῖκος Α. Βέης. (σσ. 458—464). Νεκρολογία.

Χ. Πατρινέλλης, Ἀρχιμ. Βασίλειος Στεφανίδης. (σσ. 464—466). Νεκρολογία.

Πόπης Ζώρα Ἄννα Ἀποστολάκι. (σσ. 466—468). Νεκρολογία.

Εἰς τὸν τόμον δημοσιεύονται ἐν συνεχείᾳ αἱ ἀκόλουθοι βιβλιοκρισίαι:

Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονυσίου, Νικολάου Β. Τωμαδάκη, δ. Φ., τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Βυζαντινὴν Φιλολογίαν. Τόμος Α΄, τεῦχος Β΄, ἔκδοσις δευτέρα. Μέρος τρίτον (Ἡ Βυζαντινὴ ποίησις). Ἀθῆναι 1958, σελ. 159—366, 8ον μέγα. (σσ. 469—475).

Α. Ξυγγοπούλου, Alberto M. Ammann S. J., La Pittura Sacra Bizantina. Saggi. Roma, 1957 (Pontificium Institutum Orientalium Studiorum), σελ. 216 μετὰ 41 εἰκόνων ἐκτὸς κειμένου. (σσ. 475—478).

Νικολάου Β. Τωμαδάκη Ἰωάννου Ἀναγνώστου, Διήγησις περὶ τῆς τελευταίας ἁλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης. Μονῳδία ἐπὶ τῇ ἁλώσει τῆς Θεσσαλονίκης. Εἰσαγωγὴ — κείμενο — μετάφραση — σχόλια Γιάννη Τσάρα. Θεσσαλονίκη 1958, 8ο, σσ. λ6 104. (σσ. 479—481).

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Bibliotheca Hagiographica Graeca. Troisième Edition mis à jour et considérablement augmentée par François Halkin, Bollandiste tome I Aaron —Ioannes Baptista, 8o, σσ. XVIII†284. Tome II Ioannes Calybita — Zoticus, 8o, σσ. 322. Tome III Supplément, Appendices et tables, 8o, σσ. 350 (†2). Socié-

té dss Bollandistes. Bruxelles 1957 (Subsidia Hagiographica No. 8a). (σσ. 481—484).

Τοῦ αὐτοῦ· Severin Salaville et Eugène Dalleggio, Karamanlidika. Bibliographie Analytique d'ouvrages en langue Turque imprimés en caractères Grecs. I, 1584—1850. Athènes 1958, 8o σσ. XI†325 (†3), Collection de l'Institut Français d'Athènes. Centre d'Etudes d'Asie mineure — Archives Musicales de Folklore dirigés par Mme Melpo merlier σσ. 484—486).

Γεωργίου Τ. Κόλια· Gyula Moravcsik, Byzantinoturcica, II Sprachreste der Türkenvölker in den Byzantinschen Quellen : Zweite Durchgearbeitete Auflage. Akademie —Verlag, Berlin 1958. Dm. 68, σελ. 376· (σσ. 487—491).

Τοῦ αὐτοῦ· Aus der Byzantinischen Arbeit der Deutschen Demokratischen Republik, II, Berlin, Akademie — Verlag, 1957, Dm 44· σελ. 360· (σσ. 491—495).

Δημητρίου Σ. Γκίνη· Γεωργίου Α. Πετροπούλου Νοταριακαὶ πράξεις Παξῶν διαφόρων Νοταρίων τῶν ἐτῶν 1658—1810 : Μνημεῖα τοῦ Μεταβ. Δικαίου· 2. : Παράρτημα τῆς Ἐπιστ. Ἐπετηρίδος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀθῆναι 1958· Εἰς 8ον· σ. λα + 566. (σσ. 495—496).

Δημητρίου Β. Οἰκονομίδου· Scriptores Byzantini I. Ducas, Istoria Turco — Bizantina (1341—1462). Editie Critica de Vasile Grecu, Editura Academiei Republicii Populare Romine (Bucuresti), 1958 8ον· 508· σε΄· (σσ. 497—503).

Τοῦ αὐτοῦ· Scriptores Byzantini II. Laonic Chalcondil, Expuneri Istorice in Romineste de Vasile Grecu. Editura Academiei Republicii Populare Romine (Bucuresti), 1958, 8o, VIII†357, σελ. (σσ. 503—507).

Χ. Πατρινέλλη· Francis Dvornik, The idea of Apostolicity in Byzantium and the legend of the Apostle Andrew ; Harvard University press, Cambridge Mass. 1958, σ. X + 342. (σσ. 507—510).

Γεωργίου Χρ. Σούλη· Μ. Ι. Μανούσακα· Χειρόγραφα καὶ ἔγγραφα τοῦ Ἁγίου Ὄρους· Ἀθῆναι 1958· σελ· 28· (σσ. 510—515).

Ν. Α. Λιβαδάρα· Répertoire des Bibliothèques et des Catalogues de Manuscrits Grecs par Marcel Richard, Déusième Edition, Paris 1958. (σσ. 515—520).

Ν. Β. Δρανδάκη· Ἀνδρέου Ξυγγοπούλου. Σχεδίασμα ἱστορίας τῆς θρησκευτικῆς ζωγραφικῆς μετὰ τὴν ἅλωσιν· Ἀθῆναι 1 1957· σελ· μς΄ + 380· πιν· 72. Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας· ἀρ. 40. (σσ.

520—528).

Τοῦ αὐτοῦ, Μοναστηριακὴ Ἀρχιτεκτονική. Κείμενον καὶ σχέδια Ἀναστασίου Κ. Ὀρλάνδου. Δευτέρα ἔκδοσις ηὐξημένη. Ἀθῆναι, 1958, σελ. 179. (σσ. 528—530).

Δ. Ι. Πάλλα, Robert L. Scranton, Mediaeval Architecture in the central area in Corinth (Corinth : Results of excavations conduccted by the American School of classical studies at Athens, vol. XVI), Princeton New Jers. 1957, σελ. I—XVI + I—147 + πιν. I—16 + σχεδ. I—VII. (σσ. 30—37).

Δικαίου Β. Βαγιακάκου, Henry And Renée Kahane — Andreas Tietze, The Lingua Franca in the Levant. Turkish Nautical terms of Italian and Greek origin. University of Illinois Press, Urbana 1958, PP. XII—752. (σσ. 537—554).

Μ. Ι. Μανούσακα, Μελέτιος Πηγᾶς, Χρυσοπηγή. Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας περίοδος. Ἀνέκδοτοι λόγοι γραμμένοι σ ἀ 1586—1587 καὶ ἐκφωνημένοι στὸ ναὸ τῆς Χρυσοπηγῆς καὶ Παμμακαρίστου Κωνσταντινουπόλεως (κατὰ τὸν Ἀθηναϊκὸν κώδικα). Ἀνεστήλωσε (σὶκ). Γ. Βαλέτας. Ἐκδόσεις Πηγὴ Ὀρθ. Βιβλίου. 1958, Ἀθῆναι. Σχ. 8ον, σσ. 440. (σσ. 554—562).

Γ. Κ. Σπυριδάκη, α) Vitalien Laurent, La vie merveilleuse de Saint Pierre d'Atroa (†837), Editiée, Traduite et commentée par. Societé des Bollandistes, Bruxelles 1956, 8ον, σελ. 246 (Subsidia Hagiographica, No: 29). b) Vitalien Laurent, La Vita Retractata et les miracles postumes de Saint Pierre D'Atroa. Texte Grec Edité, traduite et commenté par—. Societé des Bollandistes, Bruxelles 1958, 8ον, σελ. 186 (Subsidia Hagiographica, No. 31). (σσ. 562—568).

Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονυσίου, Ρωμανοῦ τοῦ Μελῳδοῦ, Ὕμνοι. Ἔκδοσις κριτική. Τόμος τρίτος Μέρος Α΄. Κονδακάρια Σινᾶ. Μέρος Β΄. Ὕμνοι ΚΘ΄.—Λς΄. Μετὰ εἰσαγωγῶν, σχολίων, μεταφράσεως καὶ πινάκων. Ἀφιέρωμα εἰς τὸν Ν. Β. Τωμαδάκην. Ἀθῆναι 1957. Σελ. I—VII + α΄—υξ΄ + 1—400 Σχ. 8ον μέγα. (σσ. 568—573).

Ἀκολουθοῦν τὰ Βιβλιογραφικὰ Σημειώματα :

Ν. Β. Τ., Antonin Salağ, Constantinople et Prague en 1452 (Pourparlers en vue d'une Union des Eglises). Rozpravy Ceskolovenske Akademie Ved, Rocnik 68. 1958. Sesit II, 8ο, σσ. III πίνακες καὶ φωτοτυπίαι τοῦ ἐγγράφου εἰς φυσικὸν μέγεθος. (σ. 574).

Τοῦ αὐτοῦ, Charles Diehl, I grandi problemi della storia Byzantina. Introduzione di Armando Saitta. Editori Latterza — Bari 1957 (Bibliotheca di Cultura Moderna N. 524), 8ο, σσ. 236 (+ 4).

(σσ. 574—575).,

Τοῦ αὐτοῦ, Un lexique Macedonien du XVI siècle par Ciro Gianell avec la collaboration de André Vaillant. Paris, Institut d'Etudes Slaves de l'Université de Paris 1958, 8ο, σσ. 69 (+3) πίναξ. (σ. 575).,

Τοῦ αὐτοῦ, S. G. Kapsomenos, Die Griechische Sprache zwischen koine und Neugriechisch. München 1958, 8ο, 39 (+ 1). 575).,

Τοῦ αὐτοῦ, Γεωργίου Κόλια, Κεφάλαια Ἱστορίας τῶν Μέσων Χρόνων. Ἀθῆναι 1958, 8ο, σσ. 153 (+3). (σσ. 575—576).,

Τοῦ αὐτοῦ, Traité d'Etudes Byzantines, I : La chronologie par V. Grumel (Préface de Paul Lemerle). Bibliothéque Byzantine, Presses Univesitaires de France, Paris 1958, 4ο, σσ. XII 487. (σσ. 576—577).,

Τοῦ αὐτοῦ, διακόνου Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, Ἰσταμποὺλ 1945, 8ο, σσ. 49. (σ. 577).,

Τοῦ αὐτοῦ, Νικολάου Ἀθ. Ἀντωνοπούλου, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τοῦ ἁγιορειτικοῦ καθεστῶτος. Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ. Ἀθῆναι 1958, 8ο, σσ. 298. (σσ. 577—578).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ἐπαμεινώνδα Χρυσανθοπούλου, Τὰ βιβλία θαυμάτων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τὸ Χρονικὸν τῆς Μονεμβασίας καὶ αἱ σλαβικαὶ ἐκδρομαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἱστορικὴ μονογραφία (ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας» ΚΔ΄.—ΚΕ΄.) Ἀθῆναι 1958, 8ο, σσ. 157 (+3). (σ. 578).,

Τοῦ αὐτοῦ, Three Early Byzantine Hymns and their place in the Liturgy of the Church of Constantinople, par R. A. Fletcher, Oxford, Bz 51, 1958, 53—64. (σ. 578).,

Τοῦ αὐτοῦ, 1) Ν. Β. Τωμαδάκη, Βυζαντινὴ ὁρολογία. Α΄. Ἐκκλησιαστικά τινα βιβλία, Ἀθηνᾶ ΞΑ΄., 1957, σσ. 3—16. Β΄. Τὰ εἰς —άρχης —άρχος, αὐτόθι ΞΒ΄., σσ. γ΄—ς΄, 1—16. 2) Βασ. Γ. Μανδηλαρᾶ, Λόγιαι ἀθησαύριστοι λέξεις ἐκ Βυζαντινῶν κειμένων, αὐτόθι ΞΒ΄., σσ. 320—368. (σσ. 579—580).,

Τοῦ αὐτοῦ, Ν. Β. Τωμαδάκη, Ἐπισκοπὴ καὶ Ἐπίσκοποι Κυδωνίας. «Κρητικὰ Χρονικά». ΙΑ΄., 1957, σσ. 1—42. (σ. 580).,

Τοῦ αὐτοῦ, Γεωργίου Ε. Κωσταρᾶ, Δικηγόρου, Τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον ἐν τῇ συμβάσει τῆς ἐν ζωῇ δωρεᾶς. Ἀθῆναι 1957, 8ο, σελ. 83. (σ. 580).,

Δημ. Σ. Γκίνη, Bernard M. W. Knox, The Ziskind collection of Greek manuscripts, ἐν the Yale University Library Gazette, τ. 32 (1952, October), Number 2, σ. 39—56. (σσ. 580—581).

Τοῦ αὐτοῦ, Νικολάου Ι. Πανταζοπούλου, Ἑλλήνων συσσωματώσεις κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν. Ἀθῆναι 1958, σ. 39. (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ π. Γνώσεις). (σ. 581).

Δημοσιεύεται ἡ Βιβλιογραφία ἰδίᾳ τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1957—1958 ὑπὸ Ἑλλήνων δημοσιευθεισῶν μελετῶν σχετιζομένων κατά τινα τρόπον μὲ τὸν ὑπὸ τῆς Ἐπετηρίδος ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. (σσ. 582—593). Βραχυγραφίαι, Α— Γενικά, — Β— Γλῶσσα καὶ Φιλολογία, Γ—Βυζαντινὴ ἱστορία, Δ—Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. Ε—Θεολογία, Ζ—Τέχνη, Η—Λαογραφία, Θ—Δίκαιον.

Εἰς τὰς Εἰδήσεις δημοσιεύονται :

Γ. Θ. Ζώρα, Τὸ ΙΑ΄ Διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον ἐν Μονάχῳ. (σσ. 594—597).,

Τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον. (σσ 697—598).,

Ἐργασίαι ἀναστηλώσεως Βυζαντινῶν Μνημείων. (σσ. 598—560).,

Τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. (σσ. 600—603).,

Τὰ Ἐπιστημονικὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν : α΄) Τὸ Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον. (σσ. 603—607)., β΄) Τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον. (σσ. 607—608).,

Γλωσσολογικὸν Διαγώνισμα εἰς μνήμην Γεωργίου Χατζιδάκι. (σ. 608).,

Ἡ ἔκδοσις Ρωμανοῦ. (σ. 609).,

Ἡ ἔκδοσις τοῦ Θεοδοσίου Διακόνου. (σ. 609).,

Ἐν τέλει δημοσιεύονται : Κατάλογος περιοδικῶν μεθ' ὧν ἀνταλλάσσεται ἡ Ἐπετηρὶς (ἐν οἷς καὶ ἡ «Ὀρθοδοξία», ΛΓ΄ (1958)), σ. 610), Τὰ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1958 πεπραγμένα, (σσ. 611—613), Τὸ πρῶτον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, καὶ τῆς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν ἱδρυταί, μ. εὐεργέται, εὐεργέται, δωρηταί, τῆς ἑταιρείας μέλη ἐπίτιμα, τὰ μέλη τῆς ἑταιρείας. (σσ. 614—620).

12-8-1959 ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΣΤ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ

«ORTODOKSIA» — Ahlâki ve Dinî Resale
İmtiyaz sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
Adalar Metropoliti, DOROTEOS YEORGIADIS
Büyükada, Çınar caddesi, 62.
Basıldığı yer ve tarih : 30-11-1959.
Rum Patrikhanesi adına, Vasil Vasiliadis Matbaası.

«ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»
Τριμηνιαῖον Ἠθικοθρησκευτικὸν Περιοδικὸν
Ἰδιοκτήτης — Διευθυντής :
Ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ΔΩΡΟΘΕΟΣ.